

SZÉCHENYI

2020

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM

ELFOGADOTT VÁLTOZAT

2015.02.12.

CCI	2014HU16M2OP001
Cím	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
Verzió	Elfogadott változat
Első év	2014
Utolsó év	2023
Támogathatóság kezdete	2014. január 1. (1303/2013/EU rendelet 65. cikk (2) pontja alapján)
Támogathatóság vége	2023. december 31. (1303/2013/EU rendelet 65. cikk (2) pontja alapján)
Bizottsági határozat száma	C (2015) 956 final
Bizottsági határozat dátuma	2015.02.12.
Tagállami határozat száma	
Tagállami határozat dátuma	
Tagállami határozat hatálybalépésének dátuma	
Az operatív program hatálya alá tartozó NUTS-régiók	HU21 Közép-Dunántúl HU22 Nyugat-Dunántúl HU23 Dél-Dunántúl HU31 Észak-Magyarország HU32 Észak-Alföld HU33 Dél-Alföld

Rövidítésjegyzék

ASZ	Állami Számvevőszék
B+R	bike and ride – kerékpározás és utazás
CAF	Közös Értékelési Keretrendszer
CLLD	Közösségvezérelt helyi fejlesztések
DG Enterprise	Európai Bizottság Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatósága
EBB	Európai Beruházási Bank
EFOP	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
EIA	Environmental impact assessment – Környezeti hatásvizsgálat
EKSF	Egységes Közlekedésfejlesztési Stratégia
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
EMVA	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szervezete
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESB alapok	Európai Strukturális és Beruházási alapok (ERFA, ESZA, KA, EMVA, ETHA)
ESZA	Európai Szociális Alap
ETCS	Egységes Európai Vonatbefolyásoló Rendszer
ETE	Európai Területi Együttműködés
ETHA	Európai Tengerügyi és Halászati Alap
EU	Európai Unió
EU2020	Az Európai Unió 10 éves növekedési stratégiája
EUDRS	Európai Unió Duna Régió Stratégiája
EUMSz	Európai Unió működéséről szóló szerződés
EURES	Európai Foglalkoztatási Szolgálat
FAIR	Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszer
FEAD	Leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap
GDP	Bruttó hazai termék
FKB	Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság
GINOP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
IH	Irányító Hatóság
IKOP	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
IKT	Info-kommunikációs technológiák
IT	Információtechnológia(i)
TKR	Területi Kiválasztási Rendszer
ITP	Integrált Területi Program
HACS	Helyi Akciócsoport
HFS	Helyi Fejlesztési Stratégia
HGF	Helyi gazdaságfejlesztés
JEREMIE	Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises (mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogató közös európai források)
K+F	Kutatás-fejlesztés
KA	Kohéziós Alap
KEHCst	Közlekedési Energiahatékonyság-javítási Cselekvési Terv
KKV	Kis- és középvállalkozás
Koordináló Szervezet	a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervének Koordináló Szervezet
KÖZOP	Közlekedési Operatív Program (2007-2013)
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
MAHOP	Magyar Halgazdálkodási Operatív Program
ME	Miniszterelnökség
MJV	Megyei jogú város
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
NFK	Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság
NFM	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
NFSZ	Nemzetközi Foglalkoztatási Szolgálat
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NKS	Nemzeti Közlekedési Stratégia
NRP	Nemzeti Reform Program
NTFS	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
NTH	Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal
NUTS	Statisztikai Területi Egységek Nomenklatúrája
OFTK	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
OP	Operatív program
P+R	Park and ride – parkolj és utazz
PM	Partnerségi Megállapodás
ROP	Regionális Operatív Program
SA	Strukturális Alapok
SEA	Strategic environmental assessment – Stratégiai környezeti vizsgálat
SEAP	Fenntartható Energia Akcióprogram
SFC	Structural Funds Common (electronic data interchange)
SILC	Statistics on Income and Living Conditions (Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel)
SKV	Stratégia környezeti vizsgálat
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
TC	Tematikus cél
TEN-T	Transzeurópai közlekedési hálózat
TNM	Tárca Nélküli Miniszter
TOP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
TVI	Támogatásokat Vizsgáló Iroda
ÜHG	Üvegházhatású gázok
VM	Vidékfejlesztési Minisztérium
VP	Vidékfejlesztési Program
VTT	Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése
WTTT	Utazási és Turisztikai Világutazás
YEI	Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés

1 SZAKASZ: Az operatív program intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához való hozzájárulására vonatkozó stratégia	10
1.1 Az operatív program intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához való hozzájárulására vonatkozó stratégia	10
1.1.1 A program intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó uniós stratégiához és a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megvalósításához való hozzájárulására vonatkozó stratégiájának ismertetése.	10
1.2 A forráselosztás indokolása	32
2. SZAKASZ: Prioritási tengelyek	44
2.A. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére prioritási tengely.....	44
2.A.1. Egynél több régiókat kategóriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	44
2.A.2. Alap, régiókat kategória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	44
2.A.3. Beruházási prioritás.....	45
2.A.4. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	45
2.A.5. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	47
2.A.6. Beruházási prioritás.....	52
2.A.7. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	52
2.A.8. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	55
2.A.9. Beruházási prioritás.....	60
2.A.10. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	60
2.A.11. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	62
2.A.12. Beruházási prioritás.....	67
2.A.13. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	67
2.A.14. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	69
2.A.15. Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	72
2.A.16. Eredményesség mérési keret.....	74
2.A.17. Beavatkozási kategóriák	77
2.A.18. A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	79
2.B. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	80

2.B.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	80
2.B.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	80
2.B.3.	Beruházási prioritás.....	81
2.B.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	81
2.B.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	84
2.B.6.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	91
2.B.7.	Eredményességmérési keret	92
2.B.8.	Beavatkozási kategóriák	94
2.B.9.	A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	96
2.C.	<i>Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken prioritási tengely</i>	96
2.C.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	96
2.C.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	96
2.C.3.	Beruházási prioritás.....	98
2.C.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	98
2.C.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	100
2.C.6.	Beruházási prioritás.....	106
2.C.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	106
2.C.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	108
2.C.9.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	115
2.C.10.	Eredményességmérési keret	117
2.C.11.	Beavatkozási kategóriák	119
2.C.12.	A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	120
2.D.	<i>A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése</i>	121
2.D.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	121
2.D.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	121
2.D.3.	Beruházási prioritás.....	122

2.D.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	122
2.D.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	124
2.D.6.	Beruházási prioritás.....	130
2.D.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	130
2.D.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	132
2.D.9.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	138
2.D.10.	Eredményességmérési keret	139
2.D.11.	Beavatkozási kategóriák	142
2.E.	Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	144
2.E.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	144
2.E.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	145
2.E.3.	Beruházási prioritás.....	145
2.E.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	145
2.E.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	147
2.E.6.	Beruházási prioritás.....	154
2.E.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	154
2.E.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	157
2.E.9.	Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása (adott esetben)	160
2.E.10.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	163
2.E.11.	Eredményességmérési keret	164
2.E.12.	Beavatkozási kategóriák	167
2.E.13.	A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	169
2.F.	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban	170
2.F.1.	Egynél több régiókatégoriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	170
2.F.2.	Alap, régiókatégoria és az uniós támogatás kiszámításának alapja	171
2.F.3.	Beruházási prioritás.....	171
2.F.4.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	171
2.F.5.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	174
2.F.6.	Beruházási prioritás.....	183

2.F.7.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	183
2.F.8.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	185
2.F.9.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	189
2.F.10.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	191
2.F.11.	Beruházási prioritás.....	191
2.F.12.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	191
2.F.13.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	194
2.F.14.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	202
2.F.15.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	203
2.F.16.	Beruházási prioritás.....	204
2.F.17.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	204
2.F.18.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	206
2.F.19.	Beruházási prioritás.....	211
2.F.20.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	211
2.F.21.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	213
2.F.22.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	220
2.F.23.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	221
2.F.24.	Beruházási prioritás.....	222
2.F.25.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	222
2.F.26.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	223
2.F.27.	Beruházási prioritás.....	229
2.F.28.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	229
2.F.29.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	231
2.F.30.	Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	236
2.F.31.	Alap, régiókatégória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	237
2.F.32.	Beruházási prioritás.....	237
2.F.33.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	237
2.F.34.	A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	240
2.F.35.	Beruházási prioritás.....	247
2.F.36.	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	247

2.F.37. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	250
2.F.38. Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása (adott esetben).....	253
2.F.39. Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	254
2.F.40. Eredményességmérési keret.....	255
2.F.41. Beavatkozási kategóriák	259
2.F.42. A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	263
2.G. Községi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD) prioritási tengely	264
2.G.1. Egnél több régiókatgóriára, tematikus célkitűzésre vagy alapra vonatkozó prioritási tengely kialakításának indokolása (adott esetben).....	264
2.G.2. Alap, régiókatgória és az uniós támogatás kiszámításának alapja	265
2.G.3. Beruházási prioritás.....	265
2.G.4. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	265
2.G.5. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	269
2.G.6. Beruházási prioritás.....	272
2.G.7. A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések és a várt eredmények	273
2.G.8. A beruházási prioritás keretében támogatandó intézkedések.....	275
2.G.9. Szociális innováció, transznacionális együttműködés és hozzájárulás az 1–7. tematikus célkitűzéshez.....	280
2.G.10. Eredményességmérési keret	281
2.G.11. Beavatkozási kategóriák	285
2.G.12. A technikai segítségnyújtás tervezett alkalmazásának összefoglalása, beleértve szükség esetén a programok irányításában és kontrolljában részt vevő hatóságok és kedvezményezettek adminisztratív kapacitásának megerősítését célzó intézkedéseket is (adott esetben)	288
3 SZAKASZ:FINANSZÍROZÁSI TERV	288
AZ EGYES ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ÉS AZ EREDMÉNYESSÉGI TARTALÉKHOZ TARTOZÓ ÖSSZEGEK.....	288
ÖSSZES PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ALAPONKÉNT ÉS NEMZETI TÁRSFINANSZÍROZÁS (EUR).....	291
4 SZAKASZ: Integrált területfejlesztési megközelítés	301
4.1 <i>Közösségvezérelt helyi fejlesztés (adott esetben)</i>	303
4.2 <i>A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedések (adott esetben)</i>	305
4.3 <i>Integrált területi beruházás (adott esetben)</i>	306
4.4 <i>A legalább egy másik tagállamban működő kedvezményezettekkel az operatív program keretében végrehajtott interregionális és transznacionális intézkedésekre vonatkozó rendelkezések (adott esetben).....</i>	306

4.5	<i>A tagállam által azonosított programterület szükségleteire is figyelemmel a program szerint tervezett beavatkozásoknak a makroregionális stratégiákhoz és tengeri medencéket érintő stratégiákhoz való hozzájárulása (adott esetben).....</i>	307
5	SZAKASZ: A szegénység által leginkább sújtott földrajzi területek vagy a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségletei (adott esetben)	308
5.1	<i>A szegénység által leginkább érintett földrajzi területek/a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok</i>	308
5.2	<i>Stratégia a szegénység által leginkább érintett földrajzi területek/a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségleteinek kezelésére és adott esetben a partnerségi megállapodásban meghatározott integrált megközelítéshez való hozzájárulás.....</i>	310
6	SZAKASZ: Súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányban lévő földrajzi területek sajátos szükségletei (adott esetben).....	315
7	SZAKASZ Az irányításért, a kontrollért és az ellenőrzésért felelős hatóságok és szervezetek, valamint az érintett partnerek szerepe.....	317
7.1	<i>Az érintett hatóságok és szervezetek</i>	317
7.2	<i>Érintett partnerek bevonása</i>	321
7.2.1	<i>Az érintett partnereknek az operatív program elkészítésébe történő bevonására tett intézkedések és e partnerek szerepe az operatív program végrehajtásában, monitoringjában és értékelésében.....</i>	322
8	SZAKASZ Az alapok, az EMVA, az ETHA és más uniós és nemzeti finanszírozási eszközök közötti, valamint az EBB-vel történő koordinációt biztosító mechanizmusok.....	325
9	SZAKASZ: Előzetes feltételrendszer	330
9.1	ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER	330
9.2	<i>Az előzetes feltételrendszer teljesítését szolgáló intézkedések, a felelős szervezetek és az ütemterv ismertetése</i>	354
10	SZAKASZ A kedvezményezettek adminisztratív terheinek csökkentése ..	370
11	SZAKASZ Horizontális elvek.....	373
11.1.	Fenntartható fejlődés	373
11.2.	Esélyegyenlőség és megkülönböztetés-mentesség	374
11.3.	Férfiak és nők közötti egyenlőség.....	376
12	SZAKASZ: Külön elemek	378
12.1	<i>A programozási időszak alatt végrehajtani tervezett nagyprojektek</i>	378
12.2	<i>Az operatív program eredményességmérési kerete</i>	378
12.3	<i>Az operatív program elkészítésében résztvevő érintett partnerek.....</i>	380
13	MELLÉKLETEK (az elektronikus adatsere-rendszerbe külön fájlként feltöltve):	385

1 SZAKASZ: AZ OPERATÍV PROGRAM INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIA

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 27. cikkének (1) bekezdése és 96. cikke (2) bekezdésének a) pontja)¹

1.1 AZ OPERATÍV PROGRAM INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIA

1.1.1 A PROGRAM INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS INKLUZÍV NÖVEKEDÉSRE VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIÁHOZ ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIÁJÁNAK ISMERTETÉSE.

STRATÉGIA: AZ OPERATÍV PROGRAM ILLESZKEDÉSÉNEK BEMUTATÁSA AZ EU INTELLIGENS, FENNTARTHATÓ ÉS BEFOGADÓ NÖVEKEDÉS STRATÉGIÁJÁHOZ – ÉS A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ ELÉRÉSÉHEZ

Magyarország Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban (OFTK) rögzített átfogó és hosszú távú fejlesztési irányai alapján a Partnerségi Megállapodás (PM) kijelöli a 2014–2020-as időszak öt fő nemzeti fejlesztési prioritását. Az ötödik nemzeti fejlesztési prioritás, a **gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések** megvalósítása. E nemzeti prioritás a helyi adottságokra és erőforrásokra építve, célul fogalmazza meg a térségi versenyképesség és a foglalkoztatás növelését, hozzájárulva a teljes foglalkoztatottságra, a középosztály megerősítésére és a munkaalapú társadalomra vonatkozó nemzeti célokhoz. E nemzeti célkitűzés fontos üzenete a munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítása, a leszakadó térségek, köztük a leszakadó vidéki térségek fejlesztése, társadalmi-gazdasági potenciáljuk kibontakoztatása, a népesség megtartása, a társadalmi együttműködés erősítése. E prioritás megvalósításának legfontosabb biztosítékát a területi operatív programok jelentik.

Magyarország a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan elkötelezte magát egy erős gazdaságélénkítő fejlesztési program megvalósítása mellett, így az ebben az időszakban rendelkezésre álló európai uniós források és hazai társfinanszírozás 60%-át gazdaságfejlesztésre fordítja. A területi operatív programok ezen gazdaságélénkítő csomag részét képezik. Ezek közül is kiemelkedik a jelentős forráskeretekkel rendelkező, a fejlett Közép-Magyarországi régió kívüli összes megyére kiterjedő Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP).

Az operatív program hozzájárulása az Európai Unió fejlesztéspolitikai céljaihoz

A TOP stratégiai célja és a hozzájuk kapcsolódó beavatkozási irányok több, az Európa 2020 Stratégia

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

alapján meghatározott uniós tematikus célkitűzés elérését támogatják, ezáltal hozzájárulnak a EU2020 célkitűzések teljesüléséhez, kiemelten a fenntartható és az inkluzív növekedéshez kapcsolódó stratégiai célokhoz. A **TOP az alábbi EU2020 stratégiai célokhoz járul hozzá**, összhangban a Nemzeti Reform Programban (NRP) és a Partnerségi Megállapodásban (PM) rögzítettekkel:

- **Foglalkoztatás növelése:**

A PM az NRP-vel összhangban rögzíti Magyarország azon célkitűzését, hogy 2020-ra a foglalkoztatási szintet a 2010/11-es 61% alatti szintről 75%-ra emeli (EU cél: 75%). Jelenleg a foglalkoztatási ráta Eurostat /2013/ adatok szerint Magyarországon 63,2%, EU átlag 68,3%. E célkitűzéssel összhangban történt a 8. tematikus célhoz illeszkedően a TOP gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási szerepvállalásának meghatározása, amelynek révén a TOP közvetlenül hozzájárul a foglalkoztatási szint növeléséhez, elsősorban a gazdasági növekedést és a foglalkoztatás bővítést szolgáló helyi feltételek biztosításával.

- **Éghajlatvédelem és fenntartható energiagazdálkodás:**

A PM az NRP-vel összhangban rögzíti Magyarország azon célkitűzését, hogy 2020-ra a megújuló energiaforrások részarányát 14,65 %-ra növeli (EU cél 20%) a teljes bruttó energiafogyasztáson belül (Eurostat /2012/ adatok szerint jelenleg 9,6%, míg az EU átlag 14,1%) és 18%-os (EU cél 20%) teljes energia-megtakarítást ér el. További nemzeti cél az EU emisszió-kereskedelmi rendszerén kívül az üvegházhatású gázok kibocsátásának (2005-ös szinthez képest) legfeljebb 10%-os növekedése (EU cél üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 20%-os csökkentése, 1990-es szinthez képest, vagy akár 30%-kal, ha a feltételek ehhez adóttak). E célkitűzéssel összhangban történt a 4. tematikus célhoz illeszkedően a TOP megújuló energiára és energiahatékonyságra vonatkozó szerepvállalásának meghatározása, amely közvetlenül hozzájárul az EU 2020 célok teljesítéséhez. E célhoz kapcsolódik a klímaadaptív városfejlesztés támogatása is.

Az Országgyűlés által 2011. október 3-án elfogadott Nemzeti Energiastratégia (továbbiakban NES) 2030-ra 189 PJ primerenergia-megtakarítást irányoz elő a hálózati veszteségek csökkentése, a szénérőművek kiváltása, a gázerőművek cseréje, továbbá a lakosság és a közszolgáltatások energiahatékonysági fejlesztései révén. Az ipari, a mezőgazdasági és a közlekedési szektort is beszámítva pedig összesen 329 PJ primerenergia-megtakarítás elérését tűzte ki célul. Az Energiastratégia elkészítése óta eltelt időszak a korábban feltételezettnél lényegesen alacsonyabb gazdasági növekedést hozott, valamint a gazdasági növekedés és az energiafogyasztásbeli növekedés korrelációjának mértéke is csökkent, így az energiafelhasználás szintén – részben ezekkel is összefüggésben – a vártnál alacsonyabban alakult. A szakértői szintű előrejelzés alapján a **BAU forgatókönyv szerinti primerenergia-felhasználási pálya 1100-1123 PJ között**, míg a „Közös erőfeszítés” forgatókönyve szerinti primerenergia-felhasználási pálya **1008-1032 PJ között alakul a 2020. évben**. A Nemzeti Energiastratégia 2030 c. dokumentum felülvizsgálat alatt áll, melynek eredményeként az energiapályák várhatóan módosulnak a 9. fejezet, 7. Általános Ex-ante feltételek 3. Nem teljesült kritériumokban szerepelő akcióterv szerint. Az új energiapályák elfogadását követően a vonatkozó indikátor bázisértéke módosításra kerül.

- **Küzdelem a szegénység és a társadalmi kirekesztés ellen:**

A PM az NRP-vel összhangban rögzíti Magyarország azon célkitűzését, hogy a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő, ezzel veszélyeztetett népesség számát (Eurostat adatok /2012/ alapján 32,4%, amely a 24,8%-os uniós átlagot meghaladja) csökkentse 2020-ra, 2008-as bázisértékhez képest országosan 450 ezer fővel (EU cél 20 millió fő). E célkitűzéssel összhangban történt a 9. tematikus célhoz illeszkedően a TOP szegénység és társadalmi kirekesztés csökkentésére vonatkozó szerepvállalásának meghatározása, elsősorban az egészségügyi és szociális alapellátást nyújtó önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztésével és a szociális városrehabilitációval. E célt segíti a TOP 8. tematikus célhoz kapcsolódva rögzített gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási küldetése, amely a szegénységben élők munkahelyhez és rendszeres jövedelemhez juttatásában is szerepet vállalva ugyancsak segíti az EU 2020 cél teljesítését.

A TOP céljainak és beavatkozási területeinek meghatározása az Európai Unió Tanácsa által

megfogalmazott 2013-as és 2014-es **Országspecifikus ajánlások** figyelembevételével történt. Az alábbi területeken valósul meg a kapcsolódás:

- a TOP foglalkoztatási céljai között célul tűzi ki a **nők munkaerőpiaci részvételének** ösztönzését, melyet a gyermekgondozási létesítmények bővítésével segít,
- a TOP célul tűzi ki a **szegénység csökkentését**, melyet direkt módon az alapellátást nyújtó közszolgáltatások infrastrukturális feltételeinek fejlesztésével, a hozzáférés javításával és a szociális városrehabilitációs intézkedéssel keresztül segít,
- a TOP célul tűzi ki a foglalkoztatottság javítását, kapcsolódva az **aktív munkaerő-piaci intézkedésekhez**,
- a TOP célul tűzi ki az **energiahatékonyság javítását**, lehetővé téve az ilyen beavatkozásokat az **önkormányzatok számára**.

Európa globális kihívásokra adott válaszai között az egyik legfontosabb a **területi kohézió** erősítése. E tekintetben lényeges az egyes térségek összekapcsolása, a centrum-periféria viszonyrendszerből adódó negatívumok mérséklése, a többközpontú (policentrikus) Európa megvalósítása. Emellett az Európa 2020 stratégiának gazdaságfejlesztési és területi szempontból is kulcselemei a **városok**, és a városias térségek.

A magyar EU elnökség alatt, 2011 első felében elfogadott területpolitikai alapidokumentum, az **Európai Unió Területi Agendája 2020** épített az Európa 2020 céljaira, a területi szempontok érvényesítését pedig kulcstényezőként fogalmazta meg. Az Európát érintő legfontosabb területi kihívások azonosítása mellett meghatározta az EU fejlesztésének területi prioritásait, az ezek érvényesítéséhez szükséges intézkedéseket. Stratégiai iránymutatásul szolgál a területfejlesztés számára, elősegíti a területi szempontok beemelését a különböző ágazati politikákba a kormányzás különböző szintjein, és összekapcsolja a területi kohézió elveit az Európa 2020 Stratégia céljaival. A Területi Agenda által kijelölt prioritások közül az alábbi kettő szorosan kapcsolódik a TOP területi stratégiai céljaihoz:

- a policentrikus és kiegyensúlyozott területi fejlődés elősegítése,
- az integrált fejlesztés ösztönzése a városokban, a vidéki és sajátos adottságú régiókban.

Az operatív program indokltsága, térségi fejlesztési szükségletek

A szubszidiaritás és az Európai Unió Területi Agendája 2020 dokumentumban megfogalmazott helyi-alapú megközelítés elvével összhangban szükség van egy olyan beavatkozási logikára a fejlesztéspolitikában, ami lehetővé teszi, hogy a különféle területi szintekhez a térségi sajátosságoknak megfelelő, eltérő beavatkozási irányokat rendeljünk. A TOP ezt a törekvést képviseli: az **eltérő területi igényekre reagál**, ezekre szabott **beavatkozásokat valósít meg**, és azokkal összhangban a **térségek belső erőforrásaira építő fejlesztéseket** céloz. A Partnerségi Megállapodásnak megfelelően a TOP a **térségi adottságokra szabottan támogatja a helyi gazdasági rendszerek és a helyi foglalkoztatási képesség helyreállítását**.

A magyar területi közigazgatás elmúlt években lezajlott reformja (a helyi önkormányzatok, a járások, a megyék és a központi állam közötti feladat- és forrásmegosztás újrászabályozásával) a térségi és helyi fejlesztéspolitikát is átalakította. Ebből a szempontból a legfontosabb, a területfejlesztési törvényben rögzített változás, hogy a megyék erős tervezési és területfejlesztési feladatköröket kaptak.

A **Partnerségi Megállapodás** a fentiekkel összefüggésben **három alapelvet** rögzít a térségi decentralizált fejlesztések kijelölésére: az önkormányzatok jogilag meghatározott kompetenciáit, miszerint a TOP fejlesztések kedvezményezettjei döntően az önkormányzatok, a fejlesztések méretét, miszerint a TOP elsősorban térségi és helyi jelentőségű fejlesztéseket finanszíroz, továbbá a fejlesztések térségi integrációját, miszerint a TOP fejlesztései területileg összehangolva valósulnak meg. A TOP kialakítása ezen elvek szerint történt.

A **2007-2013-as programozási időszak regionális operatív programjainak (ROP) tapasztalatai** alapján is indokolt területi logikájú operatív programokat indítani. A helyi és a területi szinteken ugyanis jól előkészített fejlesztési elképzelések vannak. Ennek is köszönhető, hogy a ROP-ok a 2007-

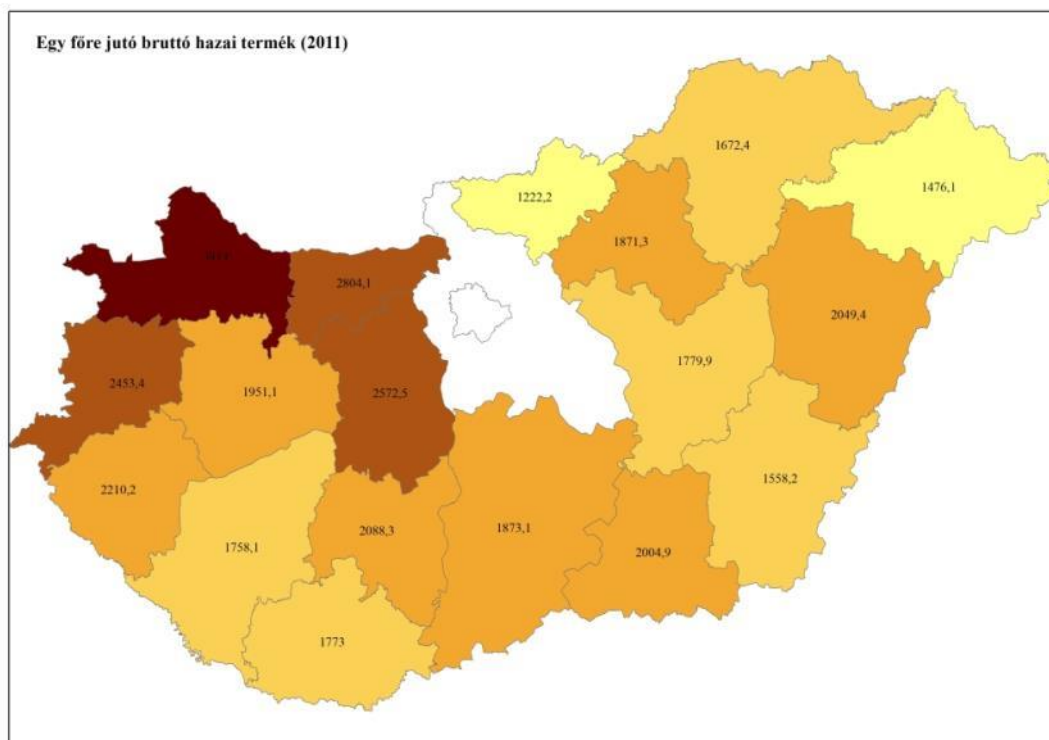
2013-as ciklus legjobban teljesítő programjai közé tartoznak a forráslekötés tekintetében.

Magyarországon számos további tényező indokolja a területileg decentralizált fejlesztéseket. Az egyes megyék és térségek gazdasági-társadalmi adottságaiban vannak olyan **sajátosságok, erőforrások és potenciálok**, amelyek kibontakoztatása **célzott, területileg integrált stratégiák alapján** a magyar gazdaság fejlődésének fontos szegmensét képezheti. A város-vidék kapcsolatok fejlesztése ugyancsak decentralizált térségi programok keretében szervezhető leghatékonyabban. A területi specifikumok érvényesítésével olyan területi hozzáadott értékkel valósíthatók meg a fejlesztések, amely az ágazati operatív programok esetében nem érvényesül.

Emellett az **országban belül jelentős területi eltérések** figyelhetők meg a társadalmi, gazdasági és környezeti adottságok terén, valamint a társadalom és a gazdaság fejlettségében. Ezért az egyes térségekben **eltérő, a sajátos térségi adottságokra szabott beavatkozásokra** van szükség, amelyek a térségi gazdaságfejlesztés révén hozzájárulnak e különbségek csökkentéséhez is. Különösen nagyok a különbségek az alacsonyabb (megyei és járási) területi szinteken.

A TOP reagál azokra **a területi különbségekre és adottságokra, amelyeket a Partnerségi Megállapodás rögzít**. Ezek:

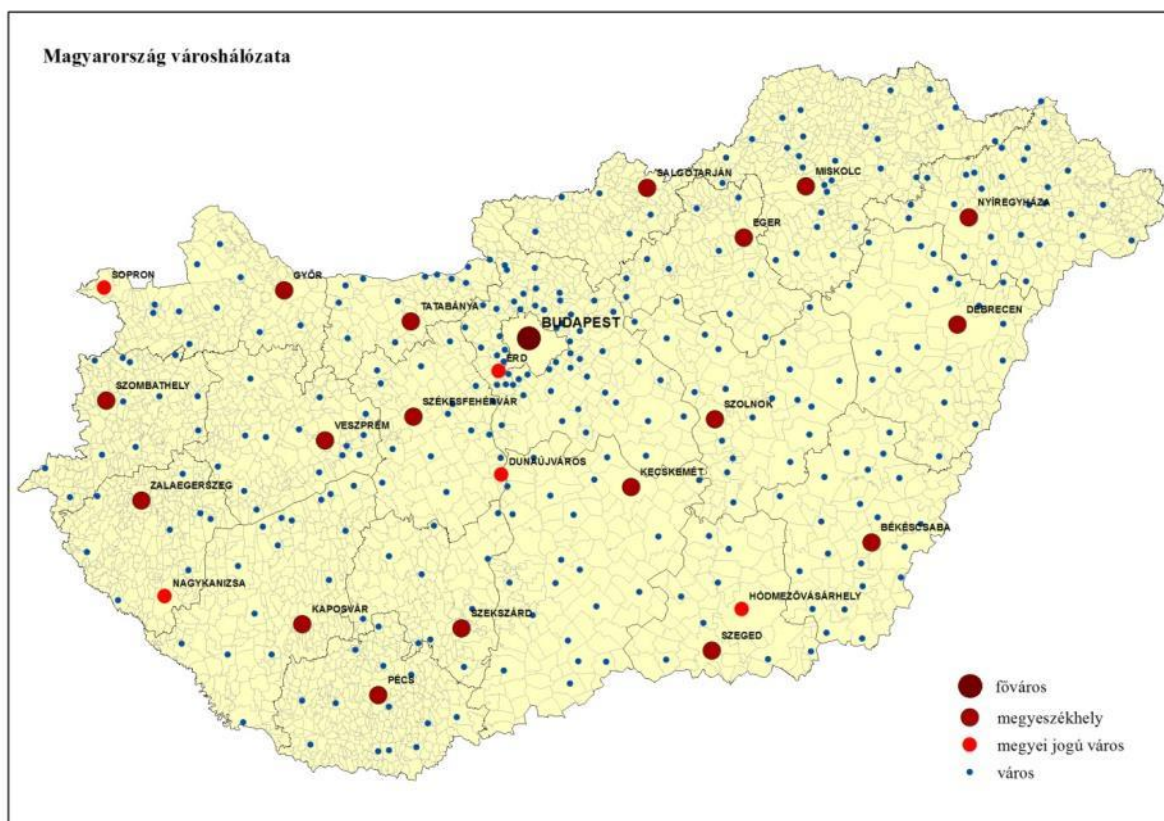
- (1) Mozaikszerű, a megyék és a járásek szintjén jelentkező területi különbségek vannak a társadalmi-gazdasági mutatókban. Ezekre tekintettel a TOP decentralizált modelljében szerepet szánunk a megyei szintnek. A területi különbségeket jól mutatják a megyei GDP adatok. Eszerint a fejlett közép-magyarországi régiót nem számítva a nyugat- és észak-nyugat-magyarországi megyék gazdasági fejlettsége lényegesen meghaladja az északkeleti megyék fejlettségét. A magyarországi NUTS3 szint GDP/fő értékeinek szórása a második legnagyobb az EU-ban. A TOP célterületét jelentő valamennyi megye „kevésbé fejlett” besorolású, így a gazdaság fejlesztése és a foglalkoztatás növelése az operatív program elsődleges célja, összhangban a megyékben feltárt fejlesztési szükségletekkel.

1. ábra: A gazdasági fejlettsége GDP adatok alapján, 2011

- (2) A magyar **városhálózat** gazdasági szerepe kiemelkedő, itt a vállalkozások aktivitása

országos átlag feletti, míg a munkanélküliség átlag alatt alakul. A városok szinte minden fejlettségi mutatót figyelembe véve az országos átlaghoz képest kedvezőbb adottságokkal rendelkeznek. A fő problémát a városhálózat egypólusú jellege adja, melyben Budapest és a vidéki városok fejlettségi különbsége jelentős és folyamatosan növekszik. A TOP ezért kiemelt figyelmet fordít a városhálózat és a **városok fejlesztésére**, beleértve a térszerkezetet meghatározó **nagyvárosokat (megyei jogú városok)** és a lokális térszervező erővel bíró **közép- és kisvárosokat**.

2. ábra: Magyarország városhálózata, 2014

A magyar városhálózatra jellemző a kiemelkedő, domináns szerepű főváros, a területi szinten jelentős, térségi központ funkcióval rendelkező megyei jogú városok hálózata (22 db város a kevésbé fejlett régiókban), melyek többsége megyeszékhely (18 db város), továbbá a közép- és kisvárosok hálózata (257 db város a fentiek nélkül a kevésbé fejlett régiókban). Alapvető problémának számít, melyet a gazdasági súlyon (jövedelem nagysága) és elérhetőségi viszonyokon alapuló gravitációs számítások is alátámasztanak, hogy a főváros dominanciáját a **nagyobb városok nem tudják ellensúlyozni**.

A nagyvárosok fejlődése emellett számos, főleg a gazdaság térben nem eléggé koordinált, esetenként a területi kiegyenlítés ellenében ható fejlődésével magyarázható kedvezőtlen folyamatot is elindított. Különösen erősen jelentkezett a **szuburbanizáció és a városok terjeszkedése**, amely alapvetően rendezi át a településközi viszonyokat, elsősorban a nagyvárosok körül, de gyakran középvárosaink környékén is. Mindezt az ingázási, közlekedési, intézményi kapcsolatok sűrűsödése, az **infrastruktúrafejlesztés igényeinek robbanásszerű növekedése** kíséri. Nagyvárosainkban problémaként jelenik meg egyes **településrészek leszakadása**, amely az egyes városrészekben gyakran etnikai alapon is elkülönülő, hátrányos helyzetű népesség koncentrációját jelenti. Ez gyakran eredményezi a környezet fizikai leromlását is, amely csökkenő színvonalú közszolgáltatásokkal, szelektív elvándorlással párosulva önmagát erősítő folyamatokhoz vezet.

A XX. század második felében felgyorsuló **urbanizációs folyamat** Magyarországon is az

épített, urbánus környezet jelentős térbeli terjeszkedésével és a környezeti terhelés növekedésével járt együtt. A termelés és a fogyasztás ugrásszerű fejlődésével együtt járó káros környezeti hatások mérséklését vagy megszüntetését sem szakpolitikai, sem helyi szinteken nem tudták kezelni megfelelő hatékonysággal. Az elmúlt programozási időszakokban rendelkezésre álló források jelentős részét a kedvezményezett önkormányzatok a burkolt közterületek rehabilitációjára fordították. Nem elvitatva ennek szükségességét, kijelenthető, hogy a közterületek ez irányú fejlesztései jelentős forrásokat szívtak el a városi környezetjavító intézkedésektől (barnamezős területek rehabilitációja, zöldterületi fejlesztések, környezetvédelmi hálózatos fejlesztések) és a térség-szervező szerepet erősítő gazdaságfejlesztési beavatkozásoktól. A jövőben ezért a gazdaságfejlesztést és a városfejlesztést, azok gazdasági és infrastrukturális elemeit a környezeti tényezőkkel összhangban, a fenntarthatóság elvét érvényesítve szükséges végezni.

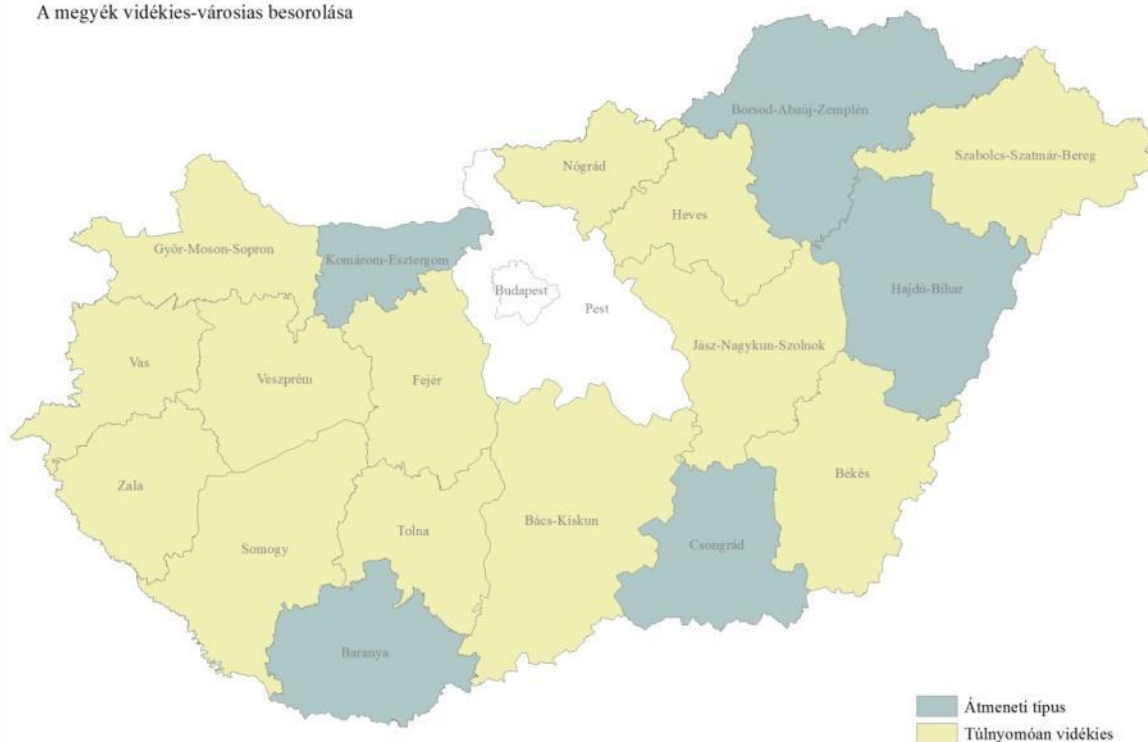
Kiemelendő, hogy a felsoroltak ellenére a térszerkezet megváltozásának viszonylagos nyertesei a nagyobb városok – a kiemelkedő pozícióval rendelkező Budapest mellett. Ezt mutatja, hogy 2010-ben csak az 50 ezer főnél népesebb városok migrációs egyenlege volt pozitív, jövedelmi és foglalkoztatási viszonyaik rendre kedvezőbbek voltak az országos átlagnál. A Dunántúl északi része és Budapest közvetlen agglomerációja mellett a jelentősebb és versenyképesebb vidéki városok – különösen a nagyvárosok – szigetszerűen emelkednek ki környezetükből.

Mindezek következtében a hazai városhálózatban olyan potenciálok rejlenek, amelyekre a térségi fejlesztési célokat hatékonyan építeni tudjuk a térségi gazdaságfejlesztés, a hatékony térszervezés és a város-vidék kapcsolatrendszer megerősítése tekintetében.

- **(3) A TOP a kiegyensúlyozott, kiegyenlített térszerkezet érdekében figyelmet fordít a város-vidék kapcsolatrendszer helyreállítására és erősítésére.** A vidéki térségek (10 ezer fő alatti és/vagy 120 fő/km²-nél kisebb népsűrűségű települések) fejlesztéséhez a TOP **komplementer és szinergikus fejlesztéseket** biztosít, hozzájárulva a vidéki térségek, különösen a leszakadó vidéki térségek fejlesztéséhez, erőforrásaik kibontakoztatásához. Ez elsősorban a **város-vidék együttműködések** és a **helyi gazdaság fejlesztését** célozza. A város-vidék kapcsolatrendszer ugyanis jelenleg nincs egyensúlyban, a vidéki térségek gazdasági szerepe jelentősen elmarad a városi térségektől, mind a vállalkozási aktivitásban, mind a foglalkoztatási lehetőségekben. Mindez elvándorláshoz és súlyos társadalmi gondokhoz vezet a vidéki településeken, melyek kezelése csak a város-vidék kapcsolatok összefüggésében lehetséges.

Ez az elmaradott térségek és **kistelepülések** komplex problematikájával is összefügg. Magyarországon ennek azért van kiemelt fontossága, mert az **ország alapvetően vidékies jellegű**. A TOP részét képező 18 megye közül öt sorolható a városias-vidékies jelleg szerint átmenetinek, a többi tizenhárom megye túlnyomóan vidékies jellegű.

A megyék vidékies-városias besorolása

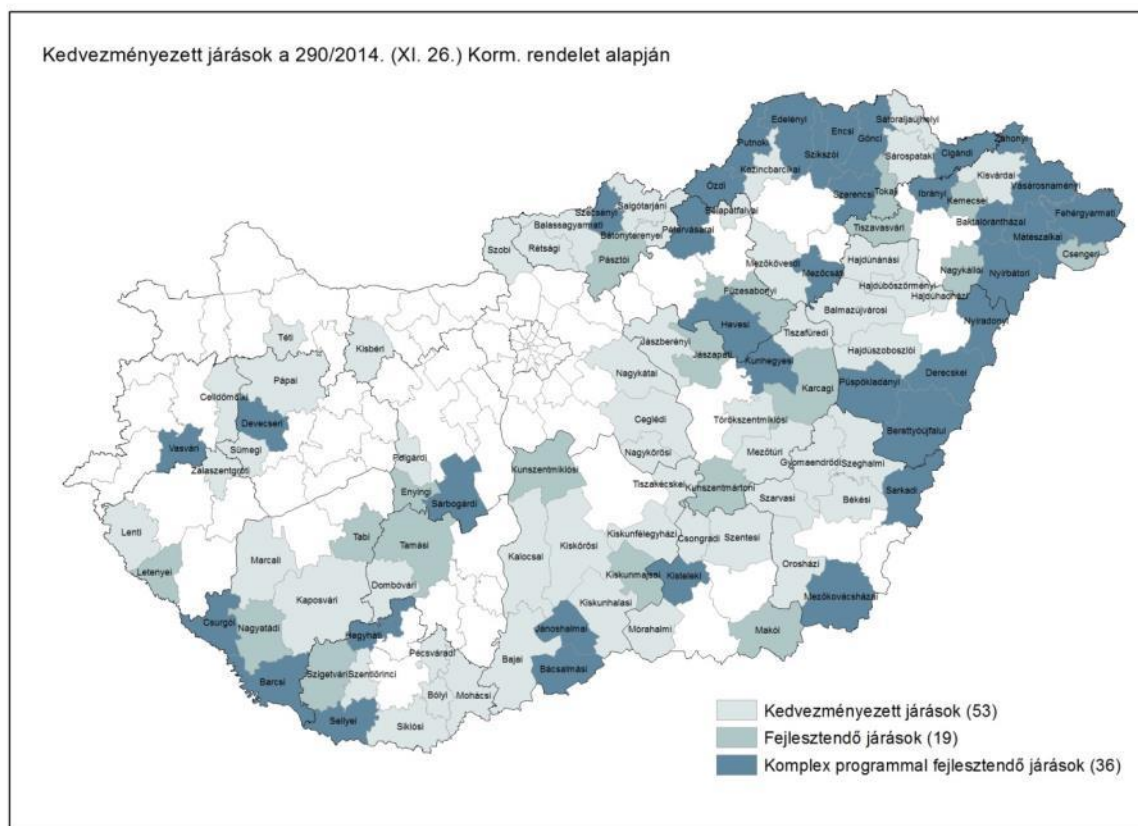

Forrás: European Commission (DG REGIO and DG AGRI)

3. ábra: A megyék besorolása városi-vidéki jelleg szerint (Eurostat, 2011)

- **(4) Az elmaradott térségek és kistelepülések** komplex problematikájának másik gazdasági fejlettségi törésvonala a fejlett és leszakadó térségek között húzódik. A PM-ben is említett mozaikos, járási szinten jelentkező területi különbségek markáns jellegzetessége a gyengébb, legtöbbször negatív tendenciájú társadalmi-gazdasági mutatókkal rendelkező térségek sajátos fejlesztési igénye. A **társadalmi-gazdasági szempontból komplex programmal fejlesztendő térségek** fejlesztéséhez a **TOP komplementer és szinergikus fejlesztéseket** biztosít, hozzájárulva e térségek fejlesztéséhez, erőforrásaik kibontakoztatásához.

Hazánkban a rendszerváltozást követő két évtized során a **területi fejlettségbeli egyenlőtlenségek elmélyültek**, így mára a hasonló népességű országok közül Magyarország egyike (az egy lakosra jutó GDP alapján) a legnagyobb területi különbségekkel rendelkező országoknak. **Magyarország 198 járása közül 108 járás** rendelkezik olyan társadalmi-gazdasági mutatókkal, amely szerint a kedvezményezett kategóriába eshet. Ez az ország népességének 34%-át érinti, összes területe az ország területének 63,1%-a, népessége meghaladta a 3 millió főt 2012-ben. E kedvezményezett besorolású térségek kedvezőtlen helyzetének **fő okai között említhető e térségek gazdasági funkcióvesztése**, a valódi gazdasági, funkcionális központ szerepét ellátó városok hiánya, és rossz elérhetőségük. A perifériális térségek földrajzilag nemcsak hazánk határmenti perifériáin találhatók, de **belső perifériáink is jól kirajzolódnak** (pl. Közép-Tiszavidék, a Dunántúlon a belső megyehatárok mentén).

A nagy térszerkezeti törések a településrendszerben is jól érzékelhetők. A gazdasági jelentőségüket, népességmegtartó erejüket elvesztett települések túlnyomó része a falvak, és különösen az aprófalvak közül került ki. Az **aprófalvas térségek** többségét előregedés és elvándorlás jellemzi, ami a szociális problémák mellett a települések fennmaradását is veszélyezteti. A nagyobb falvak népességcsökkenése miatt az aprófalvak tábora folyamatosan új tagokkal bővül. Általánosságban elmondható, hogy az **aprófalvas és városhiányos térségek túlnyomó részt az ország hátrányos helyzetű térségeiben találhatók, tehát e két térségtípus vonatkozásában hasonló területi elmaradottsági problémák azonosíthatók.**

A gazdasági és ezzel összefüggő társadalmi elmaradottság egyik legfontosabb velejárója az **alacsony foglalkoztatottság**. A válság éveiben, 2007-2010 között a munkanélküliség – a periférikus térségekben – az országos átlag ütemének kétszeresével nőtt és 2010-ben ezekben a falvakban az egy főre jutó jövedelem alig közelítette meg az országos átlag 68%-át. A periférikus térségekben a munkanélküliségi ráta jóval meghaladja az országos átlagot. A munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek és a munkaerő mobilitása korlátozottak. Utóbbiak között a közlekedési lehetőségek, a megfizethető és rendezett bérlakás-piac és a gyermekgondozási szolgáltatások korlátozott elérhetősége is tényező. A fenti tényezők következtében ezeket a térségeket (elsősorban a falvakat) az elvándorlás erősebben sújtja.

A PM megállapításai szerint a **foglalkoztatási ráta területi különbségei élesek**: a keleti és északi térségek, valamint a dél-dunántúli térség továbbra is munkahely-hiányosak, a fejlettebb nyugati területek helyzete pedig nagyban függ az exportáló vállalkozások külpiacainak helyzetétől. **A foglalkoztatási és munkanélküliségi adatok járási szinten még nagyobb szórást mutatnak** a 15-74 éves népesség tekintetében, így 2010-ben 31-67% közötti foglalkoztatási, illetve 6-44% közötti munkanélküliségi ráta-értékek is tapasztalhatóak voltak.

A TOP beavatkozások alapját képező megyei és megyei jogú városi sajátos fejlesztési szükségletek

A bemutatott területi problémákkal összhangban a gazdaság és a foglalkoztatás kapcsán a megyei területfejlesztési koncepciókban és programokban azonosított területi fejlesztési szükségletek:

- Hiányoznak a megfelelő színvonalú üzleti infrastruktúra és szolgáltatások a helyi vállalkozások és a befektetések számára ahhoz, hogy foglalkoztatás eredményező beruházásokat hajtsanak végre. A foglalkoztatás érdekében a vállalkozások működéséhez, fejlesztéséhez, térségbe vonzásához a vállalkozások térségi illetve lokális szintű üzleti környezetének fejlesztése szükséges. Minden megye területfejlesztési programja feltár ilyen típusú problémákat. A fejlettebb nyugat- és közép-dunántúli megyékben (Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém, Fejér) az ipari, logisztikai központok minőségi, komplex szolgáltatásfejlesztésére van szükség. Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és Vas megyében a magas hozzáadott értéket biztosító, tudásintenzív ágazatok vonzásában van potenciál. A térben és gazdasági értelemben is periférikus helyzetű megyékben (Dél-Dunántúlon Baranya, Zala, Somogy, illetve Észak-Magyarországon Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg) az üzleti infrastruktúra kialakítása és fejlesztése kulcsfontosságú a helyi adottságokra építő vállalkozások letelepedéséhez, itt a háttérinfrastruktúra is hiányos. A jelentős ipari hagyományokkal rendelkező megyékben, városokban, pl. Borsod-Abaúj-Zemplén megye, a barnamezős területek jelentenek fejlesztési szükségletet és potenciált.
- Az üzleti infrastruktúra kapcsán biztosított szolgáltatások részeként valamennyi térségben, településen szükséges a helyi gazdasági, vállalkozói együttműködések szervezése, erősítése, a foglalkoztatást eredményező megoldások érdekében. Helyben szervezhető potenciált jelentenek a helyi termékek, melyek koordinációval, menedzsmenttel fejleszthetők. Mindez a város-vidék kapcsolatok erősítésében is kulcsfontosságú. Jelentős potenciált jelent a helyi termékek helyi ellátásba történő bevonása, mely infrastruktúrával, szolgáltatásokkal javítható.
- Valamennyi megyében megoldandó feladat a munkaerő-kereslet és munkaerő-kínálat helyi szintű összehangolása. Ez leggyakrabban a hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztatása kapcsán jelenik meg, leginkább az országos átlagnál alacsonyabb foglalkoztatási szinttel rendelkező megyékben, pl. Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Nógrád, Baranya, Zala. Mindennek feltétele a képzés és mentorálás, a képzett munkaerő helyben tartása, ehhez a képzett munkaerőt igénylő vállalkozások letelepedésének elősegítése.
- A foglalkoztatás növeléséhez szükséges, hogy létrejőjenek azok a megyei és helyi szintű partnerségek, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések, amelyek a térségi gazdaságot a fenti munkaerő kereslet-kínálat összehangolásával, az üzleti infrastruktúra és az ott működő vállalkozások munkahely bővülése esetén az újonnan felvett munkavállalóinak foglalkoztatásához kapcsolódó átmeneti bér- és járuléktámogatási lehetőségének biztosításával segítik. Számos térségben, megyében olyan előzmény, kezdeményezés, amelyre építkezni érdemes.
- A térségi és helyi jelentőségű örökségértékek megőrzése és turisztikai hasznosítása valamennyi megyében gazdasági és közvetetten foglalkoztatási potenciált jelent. Egyes megyékben az egészségturizmus, gyógyturizmus (pl. Heves, Hajdú-Bihar, Zala, Győr-Moson-Sopron), másol a kulturális örökség védelme (pl. Vas, Veszprém, Fejér, Heves) vagy az öko-, túra-, kerékpáros, lovas-, agroturizmus fejlesztése az adottság. Több megyében megjelennek az összehangolt fejlesztések (pl. Borsod-Abaúj-Zemplén, Zala, Veszprém), a komplex turisztikai termékfejlesztés (pl. Szabolcs-Szatmár-Bereg, Somogy, Hajdú-Bihar), a szezonális csökkentése (pl. Somogy, Jász-Nagykun-Szolnok).
- A foglalkoztatáshoz biztosítani szükséges a munkaerő mobilitásához szükséges közúti, közlekedési elérhetőségi feltételeket, valamennyi megyében. A közúti infrastruktúra rossz állapota és hiányos volta több megyében a gazdasági fejlődés egyik legfőbb gátja (pl. Győr-Moson-Sopron, Bács-Kiskun, Hajdú-Bihar). A fejlettebb dunántúli megyékben (kiemelten Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom) főként a lokális vagy mikrotérségi gazdasági központok elérhetőségét indokolt fejleszteni, a gyengébb gazdasági teljesítménnyel bíró dél-dunántúli (Somogy, Baranya, Tolna), illetve északkeleti megyékben (Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg) a periférikus, a gazdasági központoktól izolált területeik gazdasági vérkeringésbe kapcsolásának feltétele az alacsonyabb rendű közutak fejlesztése.

- A gyermekes szülők, nők munkaerőpiacra visszatéréséhez, gazdasági aktivitásához a gyermekellátó kapacitások biztosítása szükséges. E probléma súlya a foglalkoztatási ráta éles területi különbségeivel van összefüggésben: a keleti és északi térségek munkahely-hiányosak, ahol a munkahelyteremtés a fő tennivaló, míg a fejlettebb, iparosodottabb megyék, illetve városi ipari centrumok és vonzáskörzetük esetében a gyermekellátó kapacitások fejlesztésére nagyobb szükség van. Ugyanakkor a periférikus területeken érzékelhető gyorsan növekvő gyermeklétszám ezekben a térségekben is a kapacitások fejlesztését igényli. A gyermekellátó kapacitások térbeli eloszlását befolyásolják a mobilitási problémák is. A munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek és a munkaerő mobilitása korlátozottak. Utóbbiak között a közlekedési lehetőségek, a megfizethető és rendezett bérlakás-piac és a gyermekgondozási szolgáltatások korlátozott elérhetősége is meghatározó tényező.

A bemutatott területi problémákkal összhangban a településfejlesztés, azon belül városfejlesztés kapcsán a megyei területfejlesztési koncepciókban és programokban azonosított területi fejlesztési szükségletek:

- Vállalkozásokat vonzó és élénkítő városi, települési környezet és szolgáltatások szükségesek a gazdaság fejlődéséhez és a lakosság megtartásához, valamennyi településen, nagy- és kisvárosokban is. A városok térszervező, térségi gazdasági központ szerepét erősíteni szükséges. A lakosság megtartása és a gazdaság élénkítése az ország keleti megyéiben jelent nagyobb problémát, de mindenhol szükséglet. Megoldandó a barnamezős területek rehabilitációja és számos városban, városrészben a városrehabilitáció.
- Valamennyi településen fontos probléma a helyi környezetvédelmi infrastruktúra kiépítése, fejlesztése, így a csapadékvíz elvezetés, hulladékkezelés megoldása. A legtöbb megyében a hulladékkezelés, hulladékgazdálkodás és –feldolgozás, környezeti kármentesítés a legfontosabb feladat, de a klímaváltozással összefüggésben a zöldfelületek fejlesztése és a hatékony erőforrás-gazdálkodás is kiemelt feladatot képez.
- A széndioxid kibocsátás csökkentésére szükségesek valamennyi megyében, városban a fenntartható közlekedési fejlesztések, így egységes, környezetbarát közösségi közlekedési rendszerek bevezetése (pl. Zala, Veszprém, Nógrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Somogy), környezetbarát közösségi infrastruktúra – kerékpárút – fejlesztések (az egész ország területén).
- A fenti célhoz kapcsolódva kiemelten fontos fejlesztési szükséglet az önkormányzatok részéről az energiahatékonyság javítása és a megújuló energiaforrásokban rejlő potenciál kiaknázása. Az önkormányzati épületek és intézmények energiahatékonyság-javítása (pl. Észak-, és Kelet-Magyarországon) és a megújuló-, alternatív energiafelhasználás részarányának növelése (pl. Nyugat-Dunántúlon és Dél-Alföldön), az energiafogyasztás csökkentése, racionalizálása (pl. Tolna, Borsod-Abaúj-Zemplén) egyaránt fontos.
- A helyi közszolgáltatások és infrastruktúrájuk fejlesztése, bővítése, beleértve a családbarát és akadálymentes hozzáférhetőségük biztosítását, a népesség megtartásához, az életminőség javításához, a munkaképesség fenntartásához, a megelőzéshez szükséges. A közszolgáltatások infrastruktúrájának eloszlása nem mutat éles területi különbségeket, sokkal inkább az egyes települések település-hierarchiájában elfoglalt helyzete befolyásolja hozzáférhetőségüket. A városhálózat esetében a közszolgáltatási és az infrastrukturális ellátottság, valamint az elérhetőségi viszonyok kedvezőbbek az országos értékeknél. A vidéki térségekben a közszolgáltatások elérhetősége kedvezőtlenebb. A helyi közszolgáltatások, kiemelten az egészségügyi és szociális közszolgáltatások hozzáférhetősége, minőségi fejlesztése, kapacitásainak megerősítése ezekben a térségekben kiemelten fontos. Sok településen nem megfelelő a helyi infrastrukturális feltételek az egészségügyi alapszolgáltatásokban, ezért minőségi javításuk szükséges. Az akadálymentesítés és családbarát funkciók számos intézményben hiányzik, így ezek biztosítása is feladat.
- A városi hátrányos helyzetű lakosság helyzetének és életkörülményeinek javításához, a társadalmi kirekesztettség és szegénység csökkentéséhez a leromlott város- és településrészek lakókörnyezetének megújítása szükséges. Szükséges a szociális városrehabilitációs jó gyakorlatok továbbterjesztése, az előző tervezési időszakban megindult fejlesztések folytatása. A hátrányos helyzetű csoportok tagjainak felzárkóztatását nehezíti, hogy

a gazdaságilag kevésbé fejlett megyék városaiban ehhez a foglalkoztatási, gazdasági lehetőségeiket is meg kell erősíteni. A korábbi közterületfejlesztéssel szemben prioritást kell, hogy élvezzenek azok a fejlesztések, amelyek a koncentráltan jelentkező társadalmi problémákra kínálnak hatékony válaszokat,

- A helyi közösségek, helyi partnerség, együttműködés, a civil szféra, valamint általában a helyim identitás, a településhez, térséghez kötődés a legtöbb településen, városban erősítésre szorul. Ezért fontos a társadalmi aktivitás és együttműködés növelése. Ebben kiemelt szerepet képesek betölteni a célzott helyi közösségfejlesztési programok, mind a városrehabilitációs programokban felmerülő feladatokban, mind általánosan, a települési közösségek erősítésében. A társadalmi aktivitáshoz a civil szervezetek és önkéntesek bevonása, a fiatalok megszólítása, a helyi identitást erősítő akciók szükségesek, városokban és vidéki térségekben egyaránt.
- A helyi közösségek, helyi partnerség, együttműködés a legtöbb településen, városban erősítésre szorul, a hatékony városfejlesztésnek, a népesség megtartásának fontos feltétele. Ennek érdekében szükséges a városi közösségi és kulturális terek és szolgáltatások közösségi részvétellel történő fejlesztése. Mindez a kedvező helyi gazdasági környezet kialakításához is hozzájárul, így számos városban merül fel ennek igénye.

Az operatív program stratégiai céljai és keretei

A TOP elsődleges célja a **térségi, decentralizált gazdaságfejlesztés**, ezáltal a **foglalkoztatás** növelése, a munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítása. Valamennyi prioritása, intézkedése közvetlenül vagy közvetetten hozzájárul ehhez a célhoz.

A TOP elsősorban az önkormányzatok fejlesztéseire biztosít forrásokat, az **önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő város- és településfejlesztési akcióit** támogatja.

A TOP elsősorban a **Partnerségi Megállapodás** 5. nemzeti fejlesztési prioritásához, azaz a **gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósításához** kapcsolódik. Eszerint a versenyképesség mellett a gazdaságfejlesztés másik dimenziója az ország **helyi és térségi gazdasági rendszereinek megerősítése**. A prioritás nagy hangsúlyt helyez a helyi gazdaság foglalkoztatási lehetőségeinek kiaknázására, ami esélyt kínál a munkaerőpiacról kiszorult rétegek számára is. Erősíteni kell a városok térségi gazdaságszervező erejét, egyúttal településfejlesztési akciók révén javítani kell a városok vonzerejét, a munkába járást, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi megújítását. A TOP **integrált területi programok** alapján nyújt támogatást, a **megyék és a megyei jogú városok szintjén összehangolt fejlesztésekre**. A megyék és megyei jogú városok fejlesztéseinek végrehajtására a Területi Kiválasztási Rendszert (TKR) alkalmazza.

A TOP az EU besorolás szerint „**kevésbé fejlett régiókra**”, vagyis az **ország Budapesten és Pest megyén kívüli területére** (18 megye) vonatkozik.

A TOP küldetése, hogy valamennyi megye, térség és település, így a jelenleg hátrányos helyzetű, leszakadó tendenciákat mutató térségek és települések esetében is megtalálja és erősítse azokat a fejlődési elemeket, amelyekkel **potenciáljuk, erőforrásaik kibontakoztathatók és aktivizálhatók**. Ennek érdekében a TOP **elsődleges célja a térségi gazdaságfejlesztés és a foglalkoztatás növelése**.

Az operatív program fejlesztéspolitikai céljai a fentiekkel és a bemutatott területi fejlesztési szükségletekkel összhangban:

(1) Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása:

- helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése a beruházások és befektetések növelésére, a munkahelyek elérhetőségének javítására,
- helyi szolgáltatások biztosítása a gazdasági aktivitás és a foglalkoztatás segítésére,
- turisztikai vonzerőkben rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás növekedése érdekében

(2) Vállalkozásbarát és népességmegtartó település-, kiemelten városfejlesztés, az életminőség és

társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása

- város- és településfejlesztés a gazdasági funkciók erősítésére, a beruházások és befektetések növelésére és a népesség megtartására, a zöldfelületek és a kisléptékű környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése a települési környezeti minőség javítására,
- fenntartható városi közlekedésfejlesztés a települési környezet minőségének javítására és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- a munkába járás segítésére,
- az önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása a hatékony településüzemeltetés és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- a közszolgáltatások fejlesztése, bővítése az életminőség javítása, és a népesség, különösen a fiatalok megtartása érdekében,
- leromlott városrészek fejlesztése a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítására,
- helyi közösségek és együttműködés erősítése a helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás ösztönzésére.

A TOP tervezett beavatkozásai az **országos fejlesztéspolitikai tervezés** és az országos fejlesztési dokumentumokban (kiemelten OFTK, Nemzeti Vidékstratégia, PM) rögzítettek mellett az ezekkel összhangban folyó **területi tervezés** (megyei területfejlesztési koncepciók és programok) során **feltárt fejlesztési szükségletekre** alapozódnak. Az OFTK is tartalmaz az egyes megyékre és nagyvárosokra beazonosított fejlesztési szükségleteket és fejlesztési irányokat, biztosítva az országos és területi tervezés összhangját.

A két fő stratégiai célhoz tartozó beavatkozási irányok:**(1) Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása:**

A helyi és térségi erőforrásokat hasznosító és gazdagító, ún. **helyi gazdaságfejlesztés** és foglalkoztatás-ösztönzés a gazdasági ciklusok térségen belüli kialakítását szorgalmazza. Ez a gazdasági erőforrások (elsősorban munkaerő, tudás, jövedelem vagy akár a döntéshozatal) áramlásának és folyamatainak minél hosszabban egy-egy térségen belül tartását szolgálja. A helyi gazdaságfejlesztés ennek megfelelően a térség adottságai, belső erőforrásai által motivált, ezeket aktivizáló, fenntartható módon felhasználó, elsődlegesen a térség belső piacára irányuló, egymással összehangolt tevékenységeket jelenti. Mindez a belső erőforrásokra nagyobb mértékben építő, stabil és fenntartható növekedést felmutató térségi gazdasághoz vezethet, hozzájárulva a teljes foglalkoztatás és a munkaalapú társadalom nemzeti célkitűzéséhez, elősegítve a munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítását. Az ország erősen nyitott és duális gazdaságának egyik következménye e helyi gazdasági rendszerek meggyengülése, eltűnése. Újjáélesztésük sokat tehet a nemzeti ezen keresztül az uniós növekedésért és versenyképességért is. Térségspecifikus gazdaságfejlesztési beavatkozások, kiemelten **gazdaságszervezési tevékenységek révén**. A TOP a gazdaságfejlesztés esetében elsősorban **a gazdasági növekedést és a foglalkoztatás bővítést szolgáló helyi feltételek biztosításában vállal szerepet**. E tekintetben a TOP főként **közvetett gazdaságösztönző eszközök** támogatására irányuló beavatkozásokat tartalmaz: a helyi gazdaságfejlesztést és foglalkoztatás bővítést támogató háttér infrastrukturális és gazdaságszervezési eszközök képezik fő eszközeit.

Ehhez kapcsolódik a **térségek foglalkoztatási potenciáljának bővítése**, a munkaerő helyben tartása. Ez különösen fontos a fiatalok foglalkoztatásának segítése, munkaerőpiaci integrációjuk érdekében, ezért fontos szempont, hogy a TOP foglalkoztatási beavatkozásai az Ifjúsági Garancia programmal koherenciában valósuljanak meg. A foglalkoztatás biztosítása a TOP gazdaságfejlesztési törekvéseinek egyik fő motivációja, elsősorban a PM-ben is hivatkozott térségileg integrált foglalkoztatás fejlesztési akciók révén. Elsősorban az önkormányzatok által megvalósított üzleti

infrastruktúra fejlesztések köré szerveződhetnek ilyen integrált csomagok, amelyek ESZA és ERFA típusú fejlesztéseket egyaránt megjeleníthetnek.

A stratégiai célhoz kapcsolódó TOP prioritástengelyek és fejlesztési irányok az alábbiak:

Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében

A TOP beavatkozási logikájának lényege, hogy az ágazati operatív programokban elérhető horizontális támogatásokhoz képest **térség- és programalapú, a különféle fejlesztési elemeket egymással összekapcsoló, egymásra építő fejlesztéseket** valósítson meg. A helyi gazdaságfejlesztés esetében ez az üzleti infrastruktúra, a vállalkozásfejlesztés, a mobilitás és foglalkoztatás támogatásának **együttes, összehangolt támogatását** jelenti, mely térségi igényfelmérésre és tervezésre alapozódik.

A közép- és nagyvárosokban többnyire adottak a **magas hozzáadott értékű termelés bővítését célzó üzleti infrastrukturális feltételek**, azonban az üzleti szolgáltatások tekintetében elmaradások tapasztalhatók. Az ipari parkok, inkubátorházak és egyéb iparterületek üzleti szolgáltatási spektruma szegényes, fejlesztésre szorul. Ezért elsősorban a közép- és nagyvárosokban szükséges a meglévő üzleti infrastrukturális kapacitások minőségi fejlesztése, valamint a kedvező vállalkozói környezet kialakításához szükséges professzionális üzleti szolgáltatási háttér fejlesztése. Szükség van továbbá a térségi gazdaságösztonnással foglalkozó intézményi kapacitások fejlesztésére, a vállalkozói aktivitás és térségi beruházás ösztönzés előmozdítására. Fontos, hogy e fejlesztéseknek a tágabb térségükre kihatóan valósuljanak meg, ösztönözve és segítve a leszakadó vidéki térségek fejlesztését is, biztosítva a munkavállaló lakosság helyben boldogulását.

A TOP e térségekben egyrészt **a helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges önkormányzati üzleti infrastrukturális háttér és szolgáltatások** fejlesztését támogatja. Az üzleti infrastruktúra részeként a TOP – a Vidékfejlesztési Programmal komplementer módon – a helyi vállalkozói aktivitás erősítése és a foglalkoztatás növelése érdekében **a helyi ellátáshoz kapcsolódó önkormányzati infrastrukturális feltételek megteremtésében**, mint pl. a közétkeztetés helyi termékekre épülő megszervezésében vállalhat szerepet.

Fenti fejlesztéseket egészítik ki a **célzott foglalkoztatási és képzési programok**, melyek a konkrét térségi gazdasági igényekre épülve, az önkormányzatok, helyi foglalkoztatók és a képző intézmények partneri együttműködésére alapozva segítik elő a megfelelő képzettségű munkaerő biztosítását, ezáltal a térségi foglalkoztatási viszonyok javítását.

Magyarországon az ágazatok közül foglalkoztatási szempontból kiemelkedik a **turizmus**. A turizmus a magyar gazdaság egyik legjelentősebb ágazata (a befektetéseket, ellátási láncot és jövedelmi hatásokat is figyelembe véve 2012-ben Magyarország a GDP-jének 10,5%-át adta; WTTC, 2012). Az ágazat erősen munkaintenzív, az átlagosnál nagyobb hatást gyakorolnak más ágazatokra, így a munkaerő piacra is jelentős további közvetlen és közvetett hatást fejtenek ki. A turizmusban közvetlenül és közvetve (például ellátási láncokban) foglalkoztatottak aránya nemzetközi szinten is jelentős (az összes hazai foglalkoztatott 9,8%-a, mintegy 360 ezer fő; WTTC, 2013). A turizmus egyes térségekben és kistérségeken domináns foglalkoztató. A turizmus kiemelkedő gazdasági és foglalkoztatási szerepe okán a térségi jelentőségű **turisztikai attrakciófejlesztések** képezik a TOP fejlesztési irányát. A 2014-2020 közötti időszakban a turisztikai fejlesztésekkel szemben a korábbinál hangsúlyosabban megfogalmazott elvárás, hogy hálózatokba szerveződő, egymáshoz is szorosan illeszkedő tevékenységek valósuljanak meg. Ezen fejlesztéseknek finanszírozó forrása a GINOP, és ezekre épülnek rá a TOP forrásából támogatható, a területi tervekben megfogalmazott kisléptékű turisztikai infrastruktúrafejlesztések, melyek illeszkednek a nemzeti koordinációt igénylő kiemelt fejlesztésekhez is.

A térségi gazdaság ösztönzése szempontjából elengedhetetlen **a munkaerő földrajzi mobilitásának biztosítása**. Magyarország számos térségében a közösségi közlekedés adta korlátozott lehetőségek erősen megnehezítik, sőt ellehetetlenítik a munkavállalók mobilitását, számos térségben – különösen az aprófalvas térségekben, vagy a ritka városhálózattal jellemezhető térségekben – gondot okoz a megyeközpontok, járási központok közösségi közlekedéssel történő elérhetősége. A munkaerő-piaci vonzásközpontok környező kisebb településekről való elérhetőségét szolgálja az alsóbb rendű úthálózat célzott fejlesztése, a **térségek integrált gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztését szolgáló fejlesztési csomagok részeként**. A hátrányos helyzetű térségekben mindez alapfeltétele annak,

hogy az elmaradott térségek képesek legyenek bekapcsolódni az ország gazdasági vérkeringésébe és esélyük legyen foglalkoztatási helyzetük javulására.

Magyarország kedvezőtlen demográfiai helyzete hosszú távon a munkaerő utánpótlását, és így a fenntartható növekedést veszélyezteti. Másrészt több olyan csoport is van a munkaerő-piacon, amely valamilyen oknál fogva nem tud hagyományos foglalkoztatási formában elhelyezkedni: pl. kisgyermek nevelése, idős hozzátartozó gondozása miatt. Magyarországon a kisgyermeket nevelő nők foglalkoztatási aránya különösen alacsony: a 6 éven aluli gyermeket nevelő nők foglalkoztatási rátája több mint 24 százalékponttal marad el az EU-országok átlagától. A lemaradást szintén jól szemlélteti a 6 éven aluli gyermeket nevelő és nem nevelő nők hazai foglalkoztatási rátája közötti magas, közel 39 százalékpontos különbség is, miközben az EU-ban az eltérés csak 16,5%. A kisgyermekes anyák alacsony foglalkoztatási arányával összefüggésben a napközbeni ellátást biztosító intézményrendszer nem rendelkezik megfelelő kapacitással a kisgyermekesek ellátásához. Az 1997. év novemberében életbe lépett gyermekvédelmi törvény a kisgyermekesek napközbeni ellátását az összes önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai közé sorolja. Amennyiben az önkormányzatok számára ez nem megoldható, kötelességük megszervezni és közvetíteni a máshol igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutást. Ennek ellenére az elmúlt 15 évben mindig volt olyan önkormányzat, amely az intézményfenntartás anyagi és egyéb nehézségei miatt e kötelezettségének nem tudott eleget tenni. A bölcsődék kihasználtsága még a 2010-ben végrehajtott 20 százalékos férőhelybővítés ellenére is több mint 100 százalékos. Évente még mindig átlagosan 4000 kisgyermeket utasítanak el férőhelyhiányra hivatkozva az ellátók. **A gyermekellátási kapacitások bővítése, az általuk nyújtott szolgáltatások minőségének javítása, illetve a célcsoportok (pl.: kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatások** már rövidtávon is elősegítik a foglalkoztatási helyzet javítását a kisgyermekes szülők munkaerő-piaci részvételének támogatásával, míg hosszú távon hozzájárulnak a gyermekvállalás ösztönzéséhez, így évtizedes távlatban is biztosítják a munkaerő utánpótlását, támogatva többek között a leszakadással fenyegetett társadalmi csoportok felzárkóztatását.

(2) Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása:

Olyan **városi és települési környezet, infrastruktúra és közszolgáltatási rendszer** kialakítása a cél, amely **ösztönzi a vállalkozásokat és a gazdasági tevékenységeket**, az önkormányzat és a vállalkozások együttműködésére épül, segíti a munkavállalást és a munkába járást, továbbá **kedvezőbb életminőséget biztosít, megtartja a népességet, kiemelten a fiatalokat.**

A települési életminőség javítását szolgáló beavatkozások ugyancsak gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási orientációjúak. Az ország népesedési helyzetéből fakadóan már középtávon komoly munkaerőhiánnyal szembesülhet. A helyzet javításáért a fejlesztéspolitika egyik eszköze az lehet, hogy a gyermekeket nevelők számára minél élhetőbb lakókörnyezetet és a közszolgáltatások minél könnyebb elérhetőségét biztosítja. E törekvések legfőbb támogatói a **gyermek és családbarát közterületi és közszolgáltatási beavatkozások** lehetnek. A TOP-ban megjelenő, **fenntartható és innovatív megoldásokkal fejlesztett közösségi közlekedés**, valamint az energiahatékonyságukban javuló városi lakó- és közszolgáltatási infrastruktúrák a környezettudatos, modern lakó- és vállalkozói környezet kialakításához járulnak hozzá (a CO₂ kibocsátás csökkentése mellett), miközben megvalósulhat korábbi környezetkárosítások felszámolása és kármentesítése. A **népesség és a munkaerő helyben maradásának, illetve vonzásának** fontos tényezői, hogy a napi tevékenységek ellátását minél jobban szervezett, igényekre szabott közlekedési, és egyéb közszolgáltatási (köztük hangsúlyosan a gyermekmegőrzést szolgáló) tevékenységek biztosítsák.

Nagyon fontos törekvés, hogy **tudatosabbá váljanak a helyi és térségi közösségek, elterjedjen az öngondoskodó képesség.** A tudatos helyi és térségi társadalmak hiányában sajnos kihasználatlan marad az egyik legfontosabb immateriális fejlesztési erőforrás, amely a közösségformálást és a gazdasági kibontakozást szolgálhatná: **a helyi és területi identitás.** Ezek az identitásminták települési és megyei szinten kimutathatóan léteznek az országban, amelyekre építeni szükséges. A településfejlesztésekben és különösen a városfejlesztésekben is **előnyben kell részesíteni a közösségi megoldásokat.** A helyi és térségi közösségek szervezéséért a fejlesztéspolitika is tud tenni, és ennek egyik legfontosabb platformja a TOP.

A stratégiai célhoz kapcsolódó TOP prioritástégelyek és fejlesztési irányok:

Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

A program a **települési, kiemelten a városi környezet vállalkozásbarát, gazdaságélénkítő, egyben fenntartható fejlesztését** önálló prioritási tengely keretében támogatja. Ezen belül a gazdasági tevékenységeknek teret adó, a városok, települések üzleti, kereskedelmi, szolgáltatási funkcióit kiszolgáló, a munkába járást segítő településfejlesztés, valamint a fentiekhez kapcsolódó környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztés; a fenntartható és élhető városi környezet fejlesztése az irány. Fentiek részeként megvalósulhatnak a fokozott közlekedési és ipari környezetterhelés hatásait csökkentő környezeti fejlesztések, például környezetbiztonság javítása. A tervezett fejlesztésektől elvárt, hogy ne csak önmagukban értelmezhető, pontszerű beavatkozásként valósuljanak meg, hanem erős szinergiában az OP-n belül más olyan intézkedésekkel, amelyekkel együtt a tervezett fejlesztések a gazdaságfejlesztéshez, turizmusfejlesztéshez és más városfejlesztési célokhoz is hozzájárulnak, kiemelten a népesség, kiemelten a fiatalok megtartásához megtartásához.

Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság megvalósításában számos tényező, köztük a villamosenergia-használat magasabb foka, a kibocsátás visszafogása és a közlekedés átalakítása is központi szerepet játszik. Az emberi tevékenység okozta üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátása jelentős mértékben hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz, világszintű hatásai egyre nagyobbak. Az éghajlatváltozás elkerülése, az abból fakadó hatások minimalizálása érdekében a globális CO₂ kibocsátást jelentős mértékben csökkenteni kell. Az Európa 2020 Stratégiában megfogalmazott célok között szerepel, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az 1990-es szinthez képest 20%-kal csökkenteni szükséges (vagy akár 30%-kal, ha adottak az ehhez szükséges feltételek). A megújuló energiaforrások arányát 20%-ra kell növelni (Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve a 14,65 %-os megújuló arány elérést tűzte ki célul), illetve az energiahatékonyságot 20%-kal kell javítani 2020-ig.

A klímaváltozás alapvető okainak és következményeinek jelentős része a **városi térségekben** összpontosul. A városok mikroklimája a globális változások hatásai nélkül is jelentősen eltér a kevésbé városiasodott térségektől, ezek a különbségek pedig a klímaváltozás hatására a későbbiekben felerősödhetnek. Emiatt a TOP kiemelt célja a városokban a **fenntartható városi közlekedés** támogatása, teret adva az innovatív megoldásokra.

A **megújuló energiaforrások** felhasználása elmarad az EU átlagtól (HU: 9,1%, Megújuló energetikai jelentés, 2011; az EU átlaga 13% 2011-ben, Eurostat). Magyarország a természeti adottságai alapján különösen a **biomassza és a geotermikus energia** területén rendelkezik jelentős potenciállal. A geotermikus gradiens kimagasló (5 K/100 m), közel másfélszerese a világtátlagnak. Magyarország területének közel 80%-a áll mezőgazdasági vagy erdészeti művelés alatt, így a biomassa energetikai célú hasznosítása területén jelentős, hosszú távon és fenntarthatóan hasznosítható potenciál áll rendelkezésre. Az EU-s és a nemzeti fejlesztési fókuszoknak megfelelően az **energiahatékonyság és a megújuló energiát hasznosító rendszerek** támogatásának fókuszában is a CO₂ kibocsátás mérséklése áll. Összhangban a hazai fejlesztési dokumentumokban megfogalmazottakkal a fejlesztési irányt a **települési önkormányzatok tulajdonában vagy fenntartásában álló** épületekhez, ingatlanokhoz, **infrastrukturális létesítményekhez köthető energiahatékonyságot, energiatakarékosságot és a megújuló energia felhasználásának arányát növelő, a CO₂ kibocsátás mérséklését szolgáló fejlesztések** adják. Az uniós törekvésekkel összhangban a 2014–2020-as gazdaságfejlesztés, így a TOP gazdaságfejlesztésének is fontos iránya a zöld gazdaság fejlesztése. E tekintetben a TOP fontos szerepet vállal a helyi megújuló energetikai adottságokra épülő, önkormányzatok által koordinált **térségi energetikai programok** megvalósításában (beleértve helyi, autonóm ellátási, energetikai rendszerek kialakítását is), melyek a CO₂ emisszió csökkentésén túlmenően biztosítják az erőforrás-hatékony gazdaság előmozdítását, a térségben működő vállalkozások működési költségeinek csökkenését, ezáltal versenyképességük és foglalkoztatási képességük növelését. Az önkormányzatok energiatudatos működését és aktív szerepvállalását hivatott elősegíteni a TOP-ból támogatható Fenntartható Energia Akcióprogramok kidolgozása is.

A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

A közszolgáltatások minősége és hozzáférhetősége tekintetében jelentős területi különbségek vannak a megyék, illetve a nagyobb városok és a kisebb települések között. Különösen a társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott, többnyire aprófalvas, romák lakta térségekben, leszakadó vidéki

térsegekben (pl. Cserehát, Ormánság) nem biztosított a megfelelő színvonalú szolgáltatás sem helyben, sem az elérhető távolságon belüli centrumokban. Ugyanakkor a nagyobb városokban jelentkezik a nagyobb népességszámhoz köthető speciális ellátások iránti városi és térségi igények. A városok szolgáltatásaikkal a vidéki térségeket is ellátják. A lakosság rendelkezésére álló humán közszolgáltatások – mindenekelőtt az **egészségügy** és a **szociális ellátások** – minőségét, színvonalát jelentős mértékben meghatározza a területileg, helyileg e szolgáltatások működtetésére, rendelkezésre álló épületállomány fizikai állaga, technikai felszereltség korszerűsége. Az ország elmaradottabb, gazdasági és szociális tekintetben fejlesztendő térségeiben a legrosszabb és legelavultabb az egészségügyi, szociális ellátások helyi fizikai infrastruktúrája. A nem megfelelő színvonalú fizikai infrastruktúra miatt több száz településen egyáltalán nincs mód és lehetőség az életesélyek és az életminőség javítása, a területi felzárkóztatás, a népességmegtartó képesség szempontjából is fontos szolgáltatások működtetésére. Máshol a leromlott állagú épületek és az elavult felszerelések, vagy a technikai eszközök, hiánya miatt nincs tényleges lehetőség korszerű, magas színvonalú közszolgáltatások nyújtására. A TOP az **önkormányzatok számára kötelezően előírt közszolgáltatások, így az egészségügyi és szociális ellátás infrastruktúrájának fejlesztését** segíti elő. Az egészségügyi fejlesztések esetében kiemelt cél a megelőzés elősegítése. Mindez szerepet játszik a népesség, kiemelten a leszakadással fenyegetett népesség helyzetének javításában.

Emellett a TOP a közép- és nagyvárosokban integrált programokat támogat a **leromlott város- és településrészek megújítása**, a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása érdekében.

Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés

A TOP **gazdaságfejlesztési beavatkozásainak** sikeréhez szükséges, hogy a fejlesztésekhez olyan ESZA finanszírozású, **humán fejlesztési programok** kapcsolódjanak, amelyek helyi szinten **összehangolják a munkaerő-keresletet és kínálatot, ösztönzik a foglalkoztatást**, ahhoz kapcsolódva a munkavállalói **mobilitást** és munkaerőpiacra történő visszatérést.

A társadalmi és gazdasági folyamatokkal összefügg a helyi közösségek működése, a **közösségi aktivitás és a társadalmi felelősségvállalás**. A kedvezőtlen helyzetben lévő térségek jövője szempontjából különösen fontos a **gyermekek és fiatalok** helyzete, valamint a roma népesség helyzete. A gyermekek és fiatalok a helyi közösség jövőjét jelentik. Nem csak arról szükséges gondoskodni, hogy megfelelő iskolai képzésben és nevelésben részesüljenek, hanem arról is, hogy a helyi társadalom értékes tagjaivá váljanak, a bennük rejlő tehetséget és tudást megfelelő szinten kamatoztatva. Szükséges a **helyi tehetséges fiatalok mentorálása**; továbbá helyben maradáshoz és letelepedést segítő programokkal a **magasan képzettek helyben tartásának** segítése. A rászorulóknak segítése, erősebb szociális háló, mentálhigiénés szolgáltatások kiépítése, fejlesztése szintén az **életminőség és társadalmi összetartozás** javítását szolgálja.

A helyi közösségeknek meg kell ismerniük közös múltjukat és végig kell gondolniuk jövőjüket. A **helyi értékek megismerése** és megismertetése minden térség saját érdeke. Elengedhetetlen, hogy hosszú évek elteltét követően ismét tudatos **helyi (térségi és települési szintű) tervezés** alapozza meg a várható fejlesztéseket, amelyekre a társadalmi együttműködést célzó akciók épülhetnek. Kiemelt irány a helyi közösségek célzott segítése, fejlesztése.

A fejlesztendő térségek, köztük a leszakadó vidéki térségek és a leromló, nagyarányú **hátrányos helyzetű népességgel rendelkező városi területek** komplex gazdasági-társadalmi problematikája a magyar terület- és várospolitikára egyre égetőbb kérdés. Mindez elképzelhetetlen a helyi közösségek aktív részvétele nélkül. A korábbi tervidőszakban sajnos több felzárkóztatási célú projekt zárult sikertelenül, mert nem helyezték kellő hangsúlyt az ott élők meggyőzésére, a projektekbe történő aktív bevonására. A TOP támogatja e fejlesztendő térségek és településrészek felzárkózását, ezen belül a helyi közösségek és kohézió erősítését, a **helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás erősítését**. Ennek érdekében a helyi igényeken alapuló **esélyteremtő programok és a közösségi identitást erősítő** helyi akciók megvalósítására nyílik lehetőség.

Városi közösségek erősítése a közösségi és kulturális szolgáltatások minőségének javításával

A helyi közösségek aktivitása és részvétele a fejlesztési folyamatokban, a civil aktivitás, a szektorok közötti együttműködés hatékony eszköze a városok fejlesztésének. A prioritási tengely alkalmazása a közösségi részvétel és együttműködés erősítése, a helyi civil szektor aktivitásának és ismertségének

növelése, valamint a lakossági közösségépítés szempontjából indokolt. A **városi közösségek identitásának, összetartozásának és elégedettségének fejlesztése** prioritási tengely keretében olyan kísérleti, közösségvezérelt kezdeményezésem (CLLD) alapuló fejlesztések fognak megvalósulni ERFA és ESZA források összehangolt felhasználásával, amelyek elősegítik a városok közösségeinek fejlődését, illetve az egyes szektorok szorosabb együttműködését. E fejlesztésekre a városokban alakuló helyi akciócsoportok által kidolgozott helyi fejlesztési stratégiák alapján nyílik lehetőség. A prioritás infrastrukturális oldalát közösségi terek és szolgáltatók minőségi fejlesztése, bővítése, valamint a helyi, ill. a közösségi alapú gazdaságfejlesztést támogató beruházások szolgáltatják. Az infrastrukturális beruházásokhoz szorosan kapcsolódó közösség-szervezési és -fejlesztési akciók, projektek és programok növelik a városi CLLD-k területén élő lakosság összetartozását, identitástudatát, illetve erősítik a helyi és közösségi gazdaságfejlesztés alapjainak megteremtését, valamint az egyes szektorok közötti párbeszédet és közös gondolkodást.

Az operatív program megvalósításának decentralizált modellje, területisége

A magyar területi közigazgatás elmúlt években lezajlott reformja (a helyi önkormányzatok, a járások, a megyék és a központi állam közötti feladat- és forrásmegosztás újraszabályozásával) a területi egyenlőtlenségek jellegének megváltozásához igazodott. Ugyanakkor létrejöttek azok a keretek is, amelyek a helyi és térségi fejlesztéspolitikát meghatározzák. Ebből a szempontból a legfontosabb változás, hogy a **megyék erős tervezési és területfejlesztési feladatköröket kaptak**.

A TOP megvalósításának kulcseleme a megfelelő **szakpolitikai és területi koordináció**, amely biztosítja az **ágazatilag és térségileg összehangolt fejlesztéseket**. Országos és térségi, helyi szinten is szükséges a támogatások és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer összehangolt működése.

A **megye**, mint a területfejlesztés tervezési és programozás középszintje az alábbi területfejlesztési feladatokban működhet közre a 2014-2020 közötti uniós programidőszakban:

- a fejlesztési projektek feltárásában, tervezésében, koordinálásában, a megvalósítás nyomon követésében;
- a megye területét érintő fejlesztések nyomon követésében, területi koordinálásában;
- integrált térségi programok kialakításában, tervezésében, végrehajtásában, nyomon követésében;
- a megye területén megvalósuló helyi fejlesztési programok koordinálásában, szakmai és módszertani segítségével, a lebonyolítás segítségével, a nyomon követésében, a végrehajtás támogatásában.

A TOP megvalósítási modellje az **integrált területfejlesztési megközelítésre épülő decentralizált tervezés és a végrehajtásban való közreműködés**. Ennek keretét az alábbi tervezési és végrehajtási elemek képezik:

- **megyei integrált területi program** – területi kiválasztási rendszer formájában (megyei önkormányzatok tervezik és közreműködnek a végrehajtásban). Gazdaságfejlesztési és településfejlesztési tartalom a megye megyei jogú városon kívüli területére.
- **megyei jogú város integrált területi programja**: a **megyei jogú városok esetében** területi kiválasztási rendszer formájában (a megyei jogú városok önkormányzatai tervezik a megyei önkormányzatok koordinálásával, és közreműködnek a végrehajtásban), gazdaságfejlesztést is magában foglaló városfejlesztési tartalommal.
- városokban kísérleti jelleggel **közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák** (HFS) tervezése és végrehajtása (szakmai szempontok alapján kiválasztott városi helyi akciócsoportok tervezik és hajtják végre). Közösségi és kulturális, valamint helyi gazdaságfejlesztési tartalommal.

A TOP megvalósításában a megyéknek és a megyei jogú városoknak kulcsszerepük van. A **megyei önkormányzatok összehangolják, koordinálják** a megye területén megvalósuló összes tervezési folyamatot (beleértve a megyei jogú városok fejlesztéseit is), amely szerepkör kiterjed a

végrehajtásban és a nyomon követésben való közreműködésre is. A megyei és megyei jogú városi integrált területi programok közötti **együttműködés és szinergia lehetősége** biztosított. A megyéken átnyúló, több megyét érintő nagytérségek (pl. Balaton) összehangolt fejlesztése érdekében ugyancsak fontos, hogy e célok tekintetében az érintett megyék összehangolják integrált területi programjaikat.

A TOP megvalósításának alapját a megyei önkormányzatok által a 2014-2020-as tervezési időszakra vonatkozóan kidolgozásra kerülő **megyei területfejlesztési koncepciók és területfejlesztési programok (stratégiai és operatív programok)**, megyei jogú városok esetében az **integrált településfejlesztési stratégiák**, valamint – ezekhez illeszkedve, ezekre építve – a TOP fejlesztési prioritásaihoz illeszkedő **integrált területi programok** képezik.

A TOP-hoz kapcsolódó integrált területi programok kidolgozása során olyan **integrált gazdaság- és településfejlesztési programokat szükséges kijelölniük**, melyek térségi gazdaságélénkítő, foglalkoztatás bővítő hatása és térségi területfejlesztési hatása a legnagyobb. Az integráltság megjelenhet egyrészt a kijelölt fejlesztési irány **több tématerületre kiterjedő jellegében** (pl. egy várost és térségét érintő komplex iparterület fejlesztési, befektetés-ösztönzési, helyi gazdaságfejlesztési projektsomag, vagy egymásra épülő településfejlesztési akciók), amelyek együttes, szinergikus gazdasági hatása jelentős. Másrészt az integráltság jelentheti a **fejlesztési irányok többszereplős jellegét**, tehát lehetőség van arra, hogy a kijelölt megyei fejlesztési irányok több kedvezményezettre épüljenek.

Az integrált területi programok **megye és megyei jogú város specifikusan készülnek**. Ez annyit jelent, hogy a kidolgozott programoknak a térségi, és a városi adottságokra és szükségletekre épülő, területi hozzáadott értéket biztosító gazdaságfejlesztési és településfejlesztési elemeket kell tartalmazniuk, a TOP által biztosított tematika szerint, az adott megyére, megyei jogú városra alkalmazva. Mindez nagyon fontos szempont, tekintettel arra, hogy a **TOP-ból megvalósuló fejlesztések legfőbb jellegzetessége e térségorientált jelleg**.

Az integrált területi programoknak **mérhetően kell a TOP-ban meghatározott fejlesztési célokhoz hozzájárulniuk**.

A megyei és megyei jogú városi integrált területi programok a tervezhetőség érdekében objektív népességi és térségi fejlettségi adatok alapján **indikatív tervezési kerettel** rendelkeznek.

A fentiek mellett a **városok városfejlesztési beavatkozásainak megalapozása** érdekében megtörténik az **integrált településfejlesztési stratégiák felülvizsgálata**.

A TOP helyi, térségi szinten szervezett fejlesztésekkel, tematikájában az **ágazati operatív programokkal - beleértve a Vidékfejlesztési Programot - komplementer módon** valósul meg. Az egyes tématerületekkel kapcsolatos szinergiát és lehatárolásokat a prioritástengelyek leírása tartalmazza.

1.1.1.1 A TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSEK ÉS A KAPCSOLÓDÓ BERUHÁZÁSI PRIORITÁSOK KIVÁLASZTÁSÁNAK INDOKOLÁSA A PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁSRA TEKINTETTEL, AZ AZONOSÍTOTT REGIONÁLIS IGÉNYEK ÉS ADOTT ESETBEN A NEMZETI IGÉNYEK ALAPJÁN, IDEÉRTVE AZ EUMSZ 121. CIKKE (2) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN ELFOGADOTT ORSZÁG-SPECIFIKUS AJÁNLÁSOKBAN ÉS AZ EUMSZ 148. CIKKE (4) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN ELFOGADOTT VONATKOZÓ TANÁCSI AJÁNLÁSOKBAN AZONOSÍTOTT KIHÍVÁSOKAT, AZ ELŐZETES ÉRTÉKELÉS FIGYELEMBEVÉTELÉVEL.

1. táblázat: A tematikus célkitűzések és a beruházási prioritások kiválasztásának indokolása

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
(4) Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban	ERFA rendelet 5. cikk 4 (e) alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását	A PM szerint Magyarország üvegházhatású gázkibocsátása 33 %-kal csökkent 1990 és 2011 között, azonban a hatásokhoz alkalmazkodás komoly feladatokat ró az országra. Ezért az CO ₂ -kibocsátást elősegítő stratégiák és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás tekintetében Magyarország központi stratégiát és cselekvési tervet alkot, amelyek helyi értelmezését, alkalmazását közösségi programok és társadalmi akciók keretében képzeli el, továbbá beavatkozásokat valósít meg a fenntartható városi közlekedés érdekében.
	ERFA rendelet 5. cikk 4 (c) az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is	A PM rögzíti, hogy Magyarország energetikai szempontból sérülékeny, magas az ország külső energiaimport-függősége. Ugyanakkor a természeti adottságai alapján különösen a biomassza és a geotermikus energia területén rendelkezik jelentős potenciállal, fokozottabb alkalmazásuk ezért kiemelt jelentőségű fejlesztési cél. Ezért a TOP az energiahatékonyságot és az alacsony CO ₂ -kibocsátású technológiákat támogató beruházásokat valósít meg az önkormányzati közszférában. Az önkormányzati középületek energia-megtakarítása érdekében támogatja a belső megújuló energiaforrások kiaknázását és helyi távhőszolgáltatási rendszerek építését és felújítását.
(6) környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e) a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása	A városi környezet demográfiai és klíma kihívásoknak megfelelő fenntartható fejlesztésének irányait az OFTK jelöli ki. A PM rögzíti, hogy a települési környezet szűk keresztmetszetei a közösségi és kerékpáros közlekedés (utazási idők), a fenntarthatóbb városszerkezetek, a közterületi, az üzleti és a rekreációs infrastruktúra állapota, valamint a zöldfelületek, a szociális városrehabilitáció és a térségi piacok hiánya. Ezért a TOP beavatkozásaiban hangsúlyt jelenik meg az erőforrások hatékonyabb felhasználása és védelme. A városi környezet- és szolgáltatásfejlesztés csaknem mindegyik megye fejlesztési elképzelései között megjelenik, általában a megyei jogú városhoz, illetve nagyobb

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
		városokhoz, járási központokhoz kapcsolódóan. A lakosság megtartása, valamint a vállalkozások vonzásának fontossága jelenik meg az okok között. A fejlesztési javaslatok gyakran barnamezős területek rehabilitációs, vagy funkcionális városrehabilitációs igényekkel merültek fel.
(8) foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő mobilitásának támogatása	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b) a foglalkoztatás-barát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése révén, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint a konkrét természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	Az EU2020 stratégiával összhangban elsődleges cél az NRP-ben foglalt foglalkoztatási cél elérése. A foglalkoztatás strukturális reformjai a gazdasági növekedést erősítő fejlesztéspolitikával teljesebben ki, így szükséges az üzleti infrastruktúra fejlesztése, a gazdaság térségi szervezése, melyek a TOP elsődleges céljai. A természeti és a kulturális örökség fenntartható turisztikai hasznosításában komoly fejlesztési potenciál van. Ez hozzájárulhat a gazdaság élénkítéséhez, közvetetten a foglalkoztatási cél eléréséhez. A PM rögzíti, hogy a munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek és a munkaerő mobilitása korlátozottak. Utóbbiak között a közlekedési lehetőségek korlátozott elérhetősége is jelentős tényező, ezért fontos célkitűzés a foglalkoztatás területi különbségeinek csökkentése és a mobilitás ösztönzése, a városok foglalkoztatási potenciáljának kihasználása, növelése, a foglalkoztatás helyi feltételeinek biztosítása. Az EU Foglalkoztatási Csomaggal összhangban a zöld munkahelyek létrejöttének segítése a foglalkoztatás ígéretes területe.
	ERFA rendelet 5. cikk 8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása új munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) [...]2012/EU [ESZA] rendelet alkalmazási körén kívül esnek	Az Európai Bizottság ország-specifikus ajánlásaival összhangban fejleszteni és bővíteni kell a kisgyermekes számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitását a kisgyermekes szülők munkaerő-piaci részvételének növelése, valamint a munka és a magánélet jobb összhangjának megteremtése érdekében. A PM egyik kiemelt célkitűzése ezért, hogy a gyermekellátási kapacitások bővítése, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztése, illetve a célcsoportok (pl. kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatások hozzájáruljanak az érintettek foglalkoztathatóságához.
	ESZA rendelet 3. cikk (1) a) i.: Munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén.	A magyar gazdaság egyik megoldandó problémája a foglalkoztatás nemzetközi viszonylatban is alacsony szintje. A magyar kormány egyik legfontosabb célja ezért a foglalkoztatás bővítése. A TOP ehhez a célhoz a megyei és helyi alternatív foglalkoztatás bővítést célzó programok támogatásával járul hozzá.
(9) a társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés	ERFA rendelet 9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a	A PM a szegénység és mélyszegénység elleni küzdelem kihívásai között rögzíti, hogy javítani kell a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésén. A társadalmi együttműködés elérése érdekében a TOP meghatározó fejlesztési célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
elleni küzdelem	közösségi alapú szolgáltatásokra	közszolgáltatások biztosítása kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit. Továbbá a PM fontos szerepet szán a térségileg decentralizált fejlesztésekben a család- és gyermekbarát közszolgáltatások kialakításának, a népesedési kihívások kezelése érdekében.
	ERFA rendelet 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása;	Az NTFS 2011-20 – összhangban EU2020-szal – célkitűzései szerint csökkenteni kell a szegénységben, társadalmi kirekesztettségben élők számát. A célcsoport rossz lakhatási (gyakran telepszerű) körülmények között él. Kiemelt cél a nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező lakókörnyezet felszámolása, a célcsoport életkörülményeinek, életminőségének javítása, a hátrányos helyzet státusz megszüntetése. A közösségépítés a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei.
	9) d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások	A PM területi logikájából fakadó egyik fontos területi decentralizált cél a helyi közösségek tudatosságának fokozása, a helyi társadalmak megújítása, illetve a helyi és közösségi alapú gazdaságfejlesztés támogatása. A közösségépítés a társadalmi kohézió és befogadás alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei. Szintén a PM szintű területi logikákból fakad, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések fő küldetése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése. A CLLD közösségek nagyon fontos terepei a közösségi gazdaságfejlesztési módszertanok kialakításának és elterjesztésének is.
	ESZA rendelet 3. cikk (1) c) vi: Községek szintjén irányított helyi fejlesztési stratégiák	A PM területi logikájából fakadó egyik fontos területi decentralizált cél a helyi közösségek tudatosságának, a fejlesztésekben való részvételének fokozása, a helyi társadalmak megújítása, illetve a helyi és közösségi alapú gazdaságfejlesztés támogatása. A közösségépítés a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg, melynek kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek fontos helyszínei. Szintén a PM szintű területi logikákból fakad, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések fő küldetése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése. A CLLD közösségek nagyon fontos terepei a közösségi gazdaságfejlesztési módszertanok kialakításának és elterjesztésének is.
	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztatathatóság javítása	A közösségfejlesztés elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka

Kiválasztott tematikus célkitűzés	Kiválasztott beruházási prioritás	A kiválasztás indokolása
	érdekében	hatására az egyének bevonódnak és együttműködnek problémáik megoldásában. Eredménye nemcsak adott közösségre hat, hanem közvetve a közjót is gyarapítja, kitüntetett szerepe van a társadalmi konfliktusok megoldásában, így a társadalmi kohézió és a társadalmi befogadás biztos alapja.

1.2 A FORRÁSELOSZTÁS INDOKOLÁSA

Az egyes tematikus célkitűzések, adott esetben a beruházási prioritások számára nyújtott összeg (azaz uniós támogatás) indokolása, a tematikus koncentráció követelményével összhangban, az előzetes értékelés figyelembevételével.

A forráselosztás indoklásának általános elemei (az adatok alapját az EU-tól érkező EUR támogatási összegek adják)

A TOP pénzügyi kerete a teljes Magyarországra jutó uniós támogatás 15,71%-a, 2013-as árakon **3 389 963 001** EUR. Az operatív program keretének 87,8%-a az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, míg 12,2%-a Európai Szociális Alapból az kerül finanszírozásra.

Az OP forráselosztása a Partnerségi Megállapodással, az uniós jogszabályok kereteivel (1301/2013/EU és 1304/2013/EU rendeletek tematikus koncentrációs elvárásai), valamint a hazai és nemzetközi stratégiákkal összhangban történt. A 2014-2020 közötti időszakban Magyarország az EU-s fejlesztési források (vidékfejlesztési és halászati források nélkül) hozzávetőlegesen 60%-át közvetlen gazdaságfejlesztésre kívánja fordítani három OP-n keresztül (TOP, VEKOP, GINOP). A TOP részaránya a három gazdaságfejlesztési célú OP-ból 29,38%.

Forráselosztás indoklása tematikus célonként

A megyék és megyei jogú városok területi tervezése alapján kiemelkedő fejlesztési szükséglet a gazdaságfejlesztés és a foglalkoztatás ösztönzés. Ehhez kapcsolódóan az üzleti infrastruktúra és a turisztikai vonzerők irányába érzékelhető a legjelentősebb fejlesztési szükséglet, továbbá az energetikai és városi közlekedési feltételek javítását szolgáló fejlesztéseket terveznek leginkább a területi szereplők.

A 2014-2020-as tervezési alapelvekhez igazodva a TOP keretein belül (is) erőteljes koncentráció valósul meg a forrásallokáció vonatkozásában. A TOP tartalom a rendelkezésre álló 11 tematikus célból 4 tematikus cél mentén szerveződik. A tematikus koncentráció azt a célt szolgálja, hogy **célzott (főként gazdaságfejlesztési) beavatkozások** segítségével, a *források elaprózódását elkerülve, hatékony területfejlesztési politika* valósuljon meg.

„Magyarországon nem csupán az európai léptékkal mérve is alacsony foglalkoztatási ráta miatt elsőrendű gazdasági kihívás a foglalkoztatás bővítése, hanem azért is, mert a foglalkoztatás kiszélesítése egyúttal a gazdasági növekedés ma még kiaknázatlan, pótlólagos erőforrása” (Partnerségi Megállapodás). A TOP **8-as tematikus célja** közvetlenül (minden más tematikus cél közvetetten) szolgálja az ország területspecifikus gazdasági fejlődését. Ezen logika mentén, és az EU2020 stratégiával összhangban (kiemelt cél az NRP-ben foglalt foglalkoztatási célhoz való hozzájárulás) az OP forrásainak jelentős része (43,86%, 1 486 982 777 EUR) a 8-as tematikus cél eléréséhez hozzájáruló beavatkozásokra került allokálásra. Mivel a foglalkoztatottság növelése csak az egymást kiegészítő és/vagy erősítő ERFA és ESZA beavatkozások együttes alkalmazásával lehetséges a 8-as tematikus célhoz kapcsolódva mindkét alap forrásainak felhasználása tervezett (TC8 ERFA/ESZA arány 4,5/1). A források allokációja az 1.1.1 fejezetben rögzített szükségletekre reagál. A foglalkoztatás növeléséhez hozzájárul a térségi, illetve helyi szintű üzleti környezet fejlesztése, multiplikátor hatásán keresztül a komplex turisztikai termékfejlesztés és a számos esetben összehangoltan megjelenő települési és turisztikai fejlesztési elképzelések is. A megyei gazdaság térségi diverzifikációját, illetve perifériás települések izolált helyzetének feloldását kívánjuk elősegíteni az alacsonyabb rendű úthálózat fejlesztésével. A TOP tervezés iteratív folyamatként zajló megyei és megyei jogú városi tervezés e téren jelentős fejlesztési igényeket mutatott ki. /A PM és TOP Európai Bizottsággal zajló egyeztetése során a Bizottság kérésére rögzítésre került a PM-ben a közútfejlesztésre fordítható TOP források összegének maximális mértéke (összegezésre hozzávetőlegesen 203 Milliárd EUR)./

A gyermekellátó kapacitások fejlesztésének hangsúlyosa elsősorban a kisgyermekes szülők munkaerőpiaci részvételének növelésére helyeződik, mind a magas munkanélküliségi rátával rendelkező, mind a gazdaságilag fejlettebb területeken.

A második és harmadik legnagyobb összeget az OP a **4-es és a 6-os tematikus célt** szolgáló beavatkozásokra allokálja (4-es tematikus célra 813 302 713 EUR; 6-os tematikus célra 602 524 806

EUR). Ezek közvetetten járulnak hozzá a TOP gazdaságfejlesztési céljához azzal, hogy a tervezett beavatkozások a **gazdaság számára nélkülözhetetlen települési háttérinfrastruktúra kiépítését** finanszírozzák. A 4-es tematikus célra allokált forrás mértéke az intézmények/középületek energiahatékonyságának, valamint a megújuló- és alternatív energiafelhasználás részarányának növelésére és az energiafogyasztás csökkentésére, racionalizálására fókuszál. Az allokáció figyelembe veszi az önkormányzati tulajdonú iskolákra vonatkozó igényeket, melyet az ex-ante jelentés is jelez. A 6-os tematikus cél elérése érdekében tervezett beavatkozások elsősorban a gazdaság számára „vonzó”, ösztönző, másodsorban a népességet, fiatalokat megtartani képes, vonzó települési környezet kialakítását célozzák. A városi fejlesztések gyakran barnamezős területek rehabilitációs, vagy funkcionális városrehabilitációs igényekkel együtt jelentkeznek.

A **9-es (társadalmi együttműködés)** tematikus célra allokált forrás nagysága 487 152 705 EUR, az OP-hoz mért részaránya 14,37%. A forrás két alapról finanszírozva (9 TC ERFA/ESZA arány 2,43/1) három TOP prioritáson keresztül jut el a kedvezményezettekhez. Az ERFA részarány figyelembe veszi az egészségügyi és szociális alapellátások fejlesztésére vonatkozó területi igényeket (és kormányzati szándékokat), valamint a városrehabilitációs fejlesztési szükségleteket. A cél megvalósítása (társadalmi együttműködés) csak az **ESZA és ERFA beavatkozások együttes és/vagy egymást kiegészítő alkalmazásával** lehetséges. Erre épít a CLLD prioritás is, amelynek forrásallokációja figyelembe veszi, hogy bár területileg célzottan, szűkebb körben valósul meg, ugyanakkor jelentős a várható igény. (Mindezt az ex-ante jelentés is megerősíti)

Az operatív programban rögzített tematikus célok, prioritástengelyek és az egyes megyei és megyei jogú városi integrált területi programok és a keretükben megvalósuló fejlesztések közötti összhangot vizsgáljuk, a keretek és a területi fejlesztési igények közötti **összehangolást folyamatosan biztosítjuk**.

A program keretében támogatott bármely művelet megfelel az **állami támogatásra vonatkozó**, a támogatás folyósításakor hatályos eljárási és tartalmi szabályoknak.

Előzetes értékelésben foglalt ajánlások figyelembevétele

A TOP 2013-as társadalmasításra készült munkaközi verzióhoz érkezett ex ante észrevételek elsősorban a területi forrásallokációhoz kapcsolódó hibákra hívták fel a tervezők figyelmét. Kiemelendő ezek közül „*A tematikus forrásallokáció nem támaszkodott a területi fejlesztési szükségletek elemzésére*” szakértői megjegyzés. A TOP jelenlegi verziójának elkészítésekor már rendelkezésre álltak és a szükségletek alátámasztására felhasználásra kerültek azok a **területi szereplők** (megyék és megyei jogú városok) fejlesztési javaslatait magukban foglaló **tervdokumentumok, amelyek megalapozzák** a 2014-2020-as programozási időszakban tervezett fejlesztéseiket.

2. táblázat: Az operatív program beruházási stratégiájának áttekintése

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
1. prioritási tengely Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	ERFA	818 068 118	85%	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	A vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térségi feltételek biztosításával	A KMR és a konvergencia régiók közsféra adatai nélkül számított foglalkoztatási rátáinak (20-64 évesek) különbsége
						A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében	Külföldi és belföldi turisták költsége

^[1] Európai Regionális Fejlesztési Alap

^[2] Európai Szociális Alap

^[3] YEI – Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés

^[4] Összes uniós támogatás (ideértve a fő allokációt és az eredményességi tartalékot)

^[5] Információ alaponként és prioritási tengelyenként.

^[6] A tematikus célkitűzés címe (nem alkalmazandó a technikai segítségnyújtásra).

^[7] A beruházási prioritás címe (nem alkalmazandó a technikai segítségnyújtásra).

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
						A munkahelyek elérhetőségének javítása, a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével	A járásközpontot közúton 20 percen túl elérő települések száma
					8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által	A 25-40 éves női népességben belül a foglalkoztatásban lévő nők aránya
2. prioritási tengely Vállalkozás barát, népesség-megtartó település-fejlesztés	ERFA	405 086 474	85%	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyság támogatása	ERFA rendelet 5. cikk 6(e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük a átalakuló használatú területek) helyreállítását és a szennyezés-mentesítést és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása	Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása településfejlesztési beavatkozásokkal	Elégedettség a települési környezet minőségével Vállalkozási aktivitás a kevésbé fejlett régiókban

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
3. prioritási tengely Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA	550 912 221	85%	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban	ERFA rendelet 5. cikk 4 (e) alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható multimodális városi mobilitást és a kárenyhítést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását	Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya
					ERFA rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése	Primer energia felhasználás
							A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül
4. prioritási tengely A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a	ERFA	169 312 384	85%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése	A betegek közül a várólista hossza miatt kórházba nem kerültek aránya ELEF mérés alapján

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
társadalmi együttműködés erősítése					9 (b) a városi és vidéki területeken élő, rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának, valamint gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása	A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekre l rendelkező hátrányos helyzetű személyek számának növelése	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma
5. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések , foglalkoztatás-	ESZA	245 848 961	85%	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	ESZA rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők száma

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
ösztönzés és társadalmi együttműködés				(9) a társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység és hátrányos helyzetű megkülönböztet és elleni küzdelem	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekre l rendelkező hátrányos helyzetű személyek számának növelése Helyi szintű társadalmi párbeszéd és helyi identitás erősödése	A jobb életlehetőségekkel² rendelkező hátrányos helyzetű személyek száma az akcióterületen Helyi társadalmi akciókban³ résztvevők számának növekedése

² **Jobb életlehetőség:** a szociális városrehabilitációs projektek által direkt és indirekt módon jobb életlehetőséghez jut az a személy, amelynek a lakókörnyezetében (a kijelölt akcióterületen) elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást és/vagy iskolai felzárkózást, családsegítést és/vagy gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést vagy szociális munkát biztosító programok. A programok elérhetősége által a célcsoport, mint az akcióterületen lakó hátrányos helyzetű személyek életlehetősége javul.

³ **Társadalmi akciók:** minden olyan, a közösségépítést, közösségfejlesztést szolgáló, rendezvény(sorozat)jellegű program, partnertalálkozó, szakmai és közösségi fórum, felvilágosító, társadalmi befogadást erősítő, tehetséggondozási, drogprevenciós, toleranciaprogramok, participatív tervezési gyakorlatok, amelyek a helyi együttműködések megalapozását és működését, a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését szolgálják

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
6. prioritási tengely Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban	ERFA	398 724 753	85%	(8) a fenntartható és a minőségi foglalkoztatás, valamint munkavállalói mobilitás ösztönzése	ERFA rendelet 5. cikk 8 (b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását	Megyei jogú városok gazdasági környezetének fejlesztése a foglalkoztatás növelése érdekében	A KMR és a kevésbé fejlett régiók közszféra adatai nélkül számított foglalkoztatási rátáinak (20-64 évesek) különbsége
					8 (c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások által	A 25-40 éves női népességben belül a foglalkoztatásban lévő nők aránya
	ERFA	197 438 332	85%	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékony ág támogatása	6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása	Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása városfejlesztési beavatkozásokkal	Elégedettség a települési környezet minőségével; Vállalkozási aktivitás a konvergencia régiókban

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
	ERFA	262 390 492	85%	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását	Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya
					4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is.	A megyei jogú város önkormányzati energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése	Primer energia felhasználás A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül
	ERFA	82 522 515	85%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztet és elleni	9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése	A betegek közül a várólista hossza miatt kórházba nem kerültek aránya ELEMÉRÉS alapján

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
				küzdelem;	9 (b): a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása	A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekre l rendelkező hátrányos helyzetű személyek számának növelése	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma
	ESZA	88 537 175	85%	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	(1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők száma
	ESZA	31 289 113	85%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos	(1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekre l rendelkező hátrányos	A jobb életlehetőségekkel ⁴ rendelkező hátrányos helyzetű személyek száma az akcióterületen

⁴ **Jobb életlehetőség:** a szociális városrehabilitációs projektek által direkt és indirekt módon jobb életlehetőséghez jut az a személy, amelynek a lakókörnyezetében (a kijelölt akcióterületen) elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást és/vagy iskolai felzárkózást, családsegítést és/vagy gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést vagy szociális munkát biztosító programok. A programok elérhetősége által a célcsoport, mint az akcióterületen lakó hátrányos helyzetű személyek életlehetősége javul.

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
				megkülönböztet és elleni küzdelem;		helyzetű személyek számának növelése valamint a társadalmi aktivitás, társadalmi összetartozás növelése helyi szinten	Helyi társadalmi akciókban ⁵ résztvevők számának növekedése
7. prioritási tengely Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	ERFA	93 602 959	95%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	9) d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások	A városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösségszervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével	A HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya ⁶ A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség ⁷

⁵ **Társadalmi akciók:** minden olyan, a közösségépítést, közösségfejlesztést szolgáló, rendezvény(sorozat)jellegű program, partnertalálkozó, szakmai és közösségi fórum, felvilágosító, társadalmi befogadást erősítő, tehetséggondozási, drogprevenciós, toleranciaprogramok, participatív tervezési gyakorlatok, amelyek a helyi együttműködések megalapozását és működését, a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését szolgálják

⁶ Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen fogják a CLLD szervezetek mérni

⁷ Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen fogják a CLLD szervezetek mérni

Prioritási tengely	Alap (ERFA ^[1] , Kohéziós Alap, ESZA ^[2] vagy ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) ^[3]	Unió támogatás ^[4] (EUR)	Az operatív programhoz nyújtott összes uniós támogatás részaránya ^[5]	Tematikus célkitűzés ^[6]	Beruházási prioritások ^[7]	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó egyedi célkitűzések	Közös és programspecifikus eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg
	ESZA	46 229 504	95%	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem	3.cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák	A városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével	Kulturális intézmények látogatottsága a CLLD-vel rendelkező településeken

2. SZAKASZ: PRIORITÁSI TENGELEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdésének b) és c) pontja)

**2.A. TÉRSÉGI GAZDASÁGI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE A FOGLALKOZTATÁS ELŐSEGÍTÉSÉRE
PRIORITÁSI TENGELY**

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	1.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	Nem releváns
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.A.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.A.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlődő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégoria</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.A.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását

2.A.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térégi feltételek biztosításával
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatható tevékenységeken keresztül élénkíteni fog a helyi érdekű gazdaság: növekszik a vállalkozások, valamint a helyi költségvetési szervezetek által biztosított munkahelyek száma, csökkennek a területi különbségek a foglalkoztatásban, biztosítható a helyi munkaerő versenyképessége - a vállalkozások, kiemelten a kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúra- és szolgáltatások fejlesztésével, - a befektetés-ösztönzés és a helyi gazdaság fejlesztésének gazdaságszervezési akciói keretében, - a közvetett eszközökkel segített helyi vállalkozások által teremtett és megtartott munkahelyek által, - a támogatott fejlesztések iránti növekvő kereslet multiplikátor hatásai révén.

3. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸ (2 023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR01	A KMR és a kevésbé fejlett régiók közsféra adatai nélkül számított foglalkoztatási rátáinak (20-64 évesek) különbsége	%	kevésbé fejlett	23,74	2013	22,75	KSH	évente

⁸ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.A.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását

A TOP a Partnerségi Megállapodásban rögzítettek alapján a **belső erőforrásokra épülő, gazdaságélénkítő és foglalkoztatás-ösztönző térségi és helyi gazdaságfejlesztés** fő színtere, összhangban a teljes foglalkoztatásra és a munkaalapú társadalomra vonatkozó nemzeti célkitűzéssel, elősegítve a munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítását. A prioritástengely a gazdaságfejlesztés helyi, térségi feltételeinek megteremtésére, biztosítására irányul, elsődlegesen az önkormányzatok által nyújtható szolgáltatásokkal és tevékenységekkel. A foglalkoztatás-barát növekedést elsősorban az üzleti infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztésével tudja a prioritástengely támogatni. A „vállalkozások működését segítő helyi-térségi feltételek biztosítása” egyedi célkitűzés érdekében tervezett tevékenységek a vállalkozások működési feltételeinek biztosítására, helyi és térségi kapcsolatrendszerének erősítésére, a foglalkoztatást is biztosító helyi gazdasági tevékenységek ösztönzésére irányulnak – foglalkoztatás-ösztönzés céllal. Az egyedi célkitűzéshez egy intézkedés kapcsolódik az alábbi tevékenységekkel, amelyek a megyék megye jogú városon kívüli területére irányulnak:

1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése

Üzleti infrastruktúra és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése

A beavatkozás az önkormányzati tulajdonú üzleti infrastruktúra (egyedi alapon meghatározva, a 651/2014 EU rendelet előírásainak figyelembe vételével), így iparterületek, ipari parkok, technológiai parkok, inkubátorházak, innovációs központok, logisztikai központok fejlesztésére, kiemelten a szolgáltatás-fejlesztésre fókuszál. Lehetőséget biztosít a meglévő kapacitások és szolgáltatások minőségi fejlesztésére, a még szükséges infrastrukturális háttér kiépítésére, indokolt esetekben új üzleti infrastruktúra, elsősorban iparterületek kialakítására, továbbá a barnamezős területek ipari, gazdasági funkcióval történő hasznosítására (beleértve a terület ehhez szükséges előkészítését), az iparterületek elérhetőségét és feltárását segítő vonalas infrastruktúrák, kapcsolódó közlekedési útvonalak fejlesztésére. Célja elsősorban a meglévő kapacitásokhoz kapcsolódó szolgáltatások körének bővítése és minőségének javítása. Új iparterületek kialakításán túl, egyéb új üzleti infrastruktúra létesítése csak indokolt, kivételes esetben lehetséges. Az üzleti infrastruktúra fejlesztések kijelölésekor fontos a területi szinergia, például az elérhetőség biztosítása, továbbá a megyei és városfejlesztési programba való illeszkedés. E fejlesztéseken keresztül növekszik az üzleti infrastruktúrát igénybe vevő kkv-k száma, a gazdasági aktivitás, illetve a vállalkozások magasabb minőségű és szélesebb körű szolgáltatásokat vehetnek majd igénybe, így nő a versenyképességük. Ezáltal növekszik a foglalkoztatottság.

A beavatkozás fontos területét képezik a megvalósuló üzleti infrastrukturális beruházások kihasználtságát biztosító, a befektetés-ösztönző, a vállalkozások és gazdasági tevékenységek vonzását, bővítését célzó, a betelepülő és már a településen, térségben működő vállalkozások együttműködését, piacra jutását segítő, az önkormányzatok által szervezett, koordinált helyi szolgáltatások. E gazdaságszervezési tevékenységek a térségi, helyi gazdaságfejlesztési programokba illeszkedve valósulhatnak meg, összhangban az 5. prioritás megye és helyi foglalkoztatási célú programjaival. Ennek keretében – többek közt – térségi gazdaság-fejlesztési hálózat, befektetés- és beruházás ösztönzési akciók, a vállalkozásokat, kiemelten a kisvállalkozásokat, köztük az induló vállalkozásokat segítő, a helyi termékek menedzsmentjéhez, piacra jutásához kapcsolódó programok valósulhatnak meg, biztosítva ennek infrastrukturális és szolgáltatási feltételeit.

A beavatkozás lehetőséget biztosít a vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális hátterének támogatására a Vidékfejlesztési Program (VP) intézkedéseivel összhangban. Ennek keretében a települési önkormányzatok saját közétkeztetési feladatai ellátásának helyi alapanyagokra alapozott továbbfejlesztéséhez szükséges infrastruktúra és eszköz fejlesztése valósulhat meg a nem vidéki térségekben (VP vidéki térség definíció szerint). A helyi piacszervezéshez, helyi termék-előállításához, mezőgazdasági termékek térségi piacra jutását elősegítő, termelést követő műveletekhez, kezeléshez (ún. „post harvest manipuláció” jellegű: pl. tárolás, hűtés, válogatás, mosás, csomagolás kapcsolódó) közösségi, önkormányzati többségi tulajdonú agrárlogisztikai infrastruktúra kialakítása, szolgáltatásként történő biztosítása valósulhat meg valamennyi településen. Mindez a helyi mezőgazdasági termékek helyi piacokra való hatékony eljuttatását, a helyi termékek értékesítési csatornáinak infrastrukturális támogatását célozza. Ezáltal javul a helyi vállalkozások működési környezete, amely középtávon munkahelymegőrzést, illetve –teremtést eredményezhet, és hozzájárul a város-vidék együttműködés erősítéséhez. A szinergiát a VP intézkedéseivel, kiemelten is a rövid ellátási lánc tematikus alprogrammal biztosítjuk. Az agrárlogisztikai fejlesztések esetében a TOP-VP közötti lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP önkormányzati fejlesztéseket támogat, míg a VP mezőgazdasági vagy élelmiszer-feldolgozó vállalkozások üzemi beruházásait finanszírozza.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolódva a TOP ESZA prioritástengelye helyi programok szintjén összehangolt módon szinergikus ESZA (képzési, foglalkoztatási stb.) támogatásokat (TC8) nyújt.

Az intézkedés keretében a TOP lehetőséget biztosít a Vidékfejlesztési Program CLLD közösségei által stratégiával megalapozott, ahhoz illeszkedő, a város-vidék együttműködést elősegítő, azt erősítő komplex projektekhez. A projektek keretében városi és vidéki kedvezményezettek egyidejű bevonása, városban és vidéki térségben megvalósuló projektelemek megvalósítása egyaránt elvárt. A helyi fejlesztési stratégia elkészítése és végrehajtása a CLLD forrásgazda által kerül finanszírozásra.

Főbb célcsoportok:	Az érintett területek önkormányzatai (a támogatható üzleti infrastruktúrával való érintettségen keresztül), vállalkozásai és lakossága (közvetlen és közvetett módon egyaránt érintve). A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő város-vidék komplex projektek esetében a helyi akciócsoportok területén működő vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok.
Specifikus célterületek	A megyén belüli célterületeket a megyei integrált területi programok határozzák meg, a helyi adottságok figyelembe vételével. A helyi gazdaságfejlesztési programok kiemelten fókuszálnak a kevésbé fejlett, jelentős foglalkoztatási problémákkal

	küzdő, periférikus térségekre, köztük a leszakadással fenyegetett vidéki térségekre. Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók területe (kivéve megyei jogú városok) áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására.
Főbb kedvezményezettek:	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő komplex projektek esetében CLLD szervezetek.

2.A.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). Az intézkedés a megyei szintű foglalkoztatási helyzet javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - az intézkedés keretében jellemzően program alapú, integrált területi fókuszú beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei területfejlesztési programokhoz illeszkedően. Az adott konkrét fejlesztések illeszkedése a megyei programokhoz kiemelt figyelmet kap; - a támogatott projektek egymásra épülő fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek fő célja a gazdaságfejlesztési intézkedéseken keresztül megvalósuló munkahelyteremtés, tehát a fejlesztéseknek egyértelműen a foglalkoztatási helyzet javítására kell irányulniuk; - megyei szinten összehangolt fejlesztések megvalósítását kívánja az intézkedés támogatni, így kiemelt szempont a megye földrajzi területén tervezett fejlesztések egymáshoz való illeszkedése; - előnyben részesülnek a helyi gazdaság szervezésével szervezett, többi érintett vállalkozással, önkormányzatokkal együttműködésben megvalósított fejlesztések (nem egymástól független egyedi beruházások); - figyelembe vételre kerül a foglalkoztatáshoz való projektszintű hozzájárulás (például tartós munkanélküliek alkalmazása, családbarát intézkedések, GYES-ről/GYED-ről visszatérők foglalkoztatása, nagy létszámú foglalkoztatás, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása); - az intézkedés célzottan a helyi érdekű gazdaságfejlesztési igényekre fókuszál; - a fejlesztések esetében szempont a helyi hagyományokra épülő termékek előállításának, értékesítésének elősegítése; - az intézkedés keretében előnyben részesülnek az alacsony forrás abszorpció	

mutatókkal rendelkező leszakadó térségekben megvalósuló, gazdaságot dinamizáló fejlesztések, és a perifériákon megvalósuló, foglalkoztatás bővítő infrastrukturális fejlesztések;

- előnyben részesülnek a barnamezős fejlesztések; kiemelt szempont az összefüggő településszerkezet megőrzése;

a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés), a kereslet megfelelő alátámasztása, valamint a hosszú távú pénzügyi fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); a fenntarthatóság, a megfelelő kereslet alátámasztása. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

2.A.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.A.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

4. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosí- tó	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁹			Adatf- orrás	A beszámó- lás gyakori- sága
					F	N	Ö		
CO0 1	Termelő beruházás: Támogatásban részesülő vállalkozások száma	vállalko- zások	ERFA	kevésbé fejlett			8189	IH	évente
CO0 2	Termelő beruházás: Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	vállalko- zások	ERFA	kevésbé fejlett			189	IH	évente
CO0 4	Termelő beruházás: A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma	vállalko- zások	ERFA	kevésbé fejlett			8000	IH	évente
PO0 1	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	ERFA	kevésbé fejlett			1373	IH	évente
CO2 2	Talajrehabilitáció: A rehabilitált talaj összkiterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett			504	IH	évente

⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.A.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását

2.A.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	- A turizmus területén megfogalmazott nemzeti célok teljesítéséhez több operatív program (TOP, GINOP, VP) is hozzájárul/hozzájárulhat különböző eszközökkel, ezért a specifikus célhoz kapcsolódóan az uniós támogatások hozzájárulásával elvárt eredmények részben hasonlóak. A TOP-ban elvárt eredmények alapvetően a helyi/térségi adottságokra, vonzerőkre épülnek, így a helyi/térségi célokhoz járulnak hozzá. Ez alapján a fentiekben túlmenően a TOP-ban az alábbi OP specifikus eredmények elérését biztosítja: - a megye gazdaságának élénkítése, közvetetten a foglalkoztatási célkitűzéshez való hozzájárulás; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő, térségi, helyi jelentőségű kulturális és természeti örökség jelenleginél kiterjedtebb, a fenntarthatóságot nem veszélyeztető turisztikai hasznosítása, a kihasználatlan turisztikai kínálat hozzáférhetőségének javítása; - hazai és nemzetközi turisták költségének növekedése a fejlesztett attrakciókhoz kapcsolódóan; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő térségi, helyi jelentőségű természeti és kulturális örökség bemutatathatóságának és hasznosításának fejlesztése, hálózati és térségi szempontokat figyelembe véve; - az attrakciókat igénybevevő lakosság fogékonyabbá / elkötelezetté válik a természeti és kulturális értékek megőrzésére; - az egységnyi turisztikai termék iránti kereslet multiplikátor-hatásán keresztül közvetett cél a vállalkozások megerősítése és ezáltal a foglalkoztatásra gyakorolt pozitív hatás kifejtése; - a már meglévő térségi/helyi attrakciók – GINOP-ból támogatható – országos hálózatokba való bekapcsolása a kiegészítő szükséges

	fejlesztésekkel; - a helyi/térségi attrakciók fejlesztése közvetetten eredményezi a helyi identitástudat, helyi kötődés, és a helyi közösségek összetartozásának erősödését.

5. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹⁰ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR02	Külföldi és belföldi turisták költsége	milliárd Ft	kevésbé fejlett	1153,109	2013	1268	KSH/mérés	évente

¹⁰ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.A.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az egyedi célkitűzéshez egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megye jogú városon kívüli területére irányul: 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés Az intézkedés célja a térségi szintű, turisztikai termékcsomagok és tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, amelyekkel a megyei szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatók meg. Ennek keretében a helyi, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális, épített, természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség, a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaság élénkítése és a foglalkoztatás növekedése érdekében. Az intézkedés keretében megvalósuló vonzerőfejlesztések kiemelt célja az általuk közvetetten generált munkahelyteremtés, mely hozzájárul a prioritástengely foglalkoztatás-bővítési fókuszához. Az intézkedés azokra a fejlesztési igényekre kíván reagálni, amelyek elsősorban helyi illetve térségi jelentőségűek, nem tagjai országos vagy nemzetközi hálózatoknak, de a térségben, illetve helyben a tartózkodási időt hosszabbító lehetőséget jelentenek, ezáltal – közvetett módon – jelentős helyi-térségi foglalkoztatás-bővítési potenciált hordoznak magukban. A támogatással elsősorban helyi ökoturisztikai fejlesztések, kulturális látványosságok, turisztikai célú kerékpárutak ráhordó szakaszai valósulhatnak meg. Ennek eredményeképpen hosszabb időt tudnak eltölteni a turisták az adott területen, igényeik kiszolgálására pedig vállalkozások bevonásával szükséges turisztikai szolgáltatásokat nyújtani (magánvállalkozások turisztikai szolgáltatásai jelen intézkedésben nem támogathatók), amelyek munkahelyteremtéssel járulnak hozzá a térség fejlődéséhez. A turisztikai szolgáltatások iránti kereslet multiplikátor hatásán keresztül pedig tovagyűrűző hatásokat generál a helyi vagy térségi gazdaságban. Az érdemi gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási hatás elérése érdekében megfelelő keresleti megalapozottság és létező együttműködések megléte mellett törekedni kell a tematikusan és térségileg integrált, több elemű turisztikai fejlesztési projektsomagok támogatására. Fontos szempont az is, hogy a fejlesztések az infrastrukturális és szolgáltatói oldalon tapasztalható hiányosságok felszámolására és a komplex élményszerzés biztosítására koncentráljanak. Kiemelkedő fontosságú tényező a szezonális ingadozások mérséklése, mely jelentős hatással bír a turisztikai ágazathoz kapcsolódó állandó munkahelyek mennyiségi növekedésére. A hálózatos turisztikai fejlesztéseket a GINOP támogatja, jelen intézkedés feladata	

pedig, hogy egy-egy konkrét, turisztikai-piaci szempontból értelmezhető téma vagy turisztikai termék támogatása során elősegítse, hogy az kapcsolódjon már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló fejlesztésekhez. A GINOP tartalmazza a támogatható, hálózatos és kiemelt turisztikai helyszínek listáját.

A kulturális és természeti örökségre alapozott vonzerők fejlesztése, terméké, attrakciókká alakítása elsősorban akkor lehet turisztikai szempontból sikeres, – tehát nem csak rövidtávon, hanem a termék életciklus későbbi pontjain is látogatott és fenntartható, – ha ezek az elemek nem pontszerűek, hanem egymással szoros kapcsolatot építő hálózatba szerveződnek. Ezen túlmenően ezek a környezetükbe is integrálódnak, azaz más attrakciókkal és azok kapcsolódó szolgáltatásaival együtt működnek (illetve ahol még hiány van, azokat a szolgáltatásokat szükséges kialakítani). A természeti értékek turisztikai attrakcióként történő, élményközpontú bemutatása a terület teherbíró képességének figyelembe vételével kerülhet csak fejlesztésre. Fontos szempont az operatív program gazdaságfejlesztési intézkedéseivel, a megyei gazdaságfejlesztési programokhoz való kapcsolódás, az azokkal összhangban történő fejlesztések biztosítása.

A turisztikai fejlesztések keretében kizárólag kisléptékű beruházások kerülnek támogatásra.

Az intézkedés OP-k és prioritások közötti lehatárolásainak, kapcsolódásának alapelvei:

GINOP: megyehatárokon átnyúló, országos és/vagy nemzetközi jelentőségű, és központi koordinációt igénylő fejlesztések, valamint a tematikus hálózatok fejlesztése OP-ban rögzített lista alapján. A fejlesztések eredményeképpen elvárt hatás az ország gazdasági versenyképességének növekedése.

TOP: Megyei integrált területi programokhoz illeszkedő, a GINOP-ban rögzített tevékenységek között nem szereplő, de azokhoz kapcsolódó, ráhordó fejlesztések térségi, helyi szinten.

VP: A turizmusfejlesztésre a VP-ben kizárólag a CLLD keretében (vidékfejlesztési helyi fejlesztési stratégiák alapján) és a mezőgazdasági vállalkozások diverzifikációja, továbbá a kis gazdasági szereplők együttműködése intézkedés keretében van lehetőség a vidéki térségekben (10.000 fő lakosság vagy 120 fő/km² népsűrűség) alatti települések VP definíció szerint), a program önálló intézkedésben a vidéki turizmust nem támogatja. A VP a 8.5 erdészeti tevékenységek között közjóléti funkciókat támogat.

Főbb célcsoportok:	az érintett területek önkormányzatai, és lakossága, a kül- és belföldi turisták, civil szervezetek, egyházak
Specifikus célterületek	Az intézkedés támogatható tevékenységeinek tematikus célterületét a turisztikai termékcsomag fejlesztések jelentik. Területi fókuszában pedig a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városok területén kívül eső, GINOP által nem támogatott kulturális és természeti értékekkel rendelkező helyszínei állnak. Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átívelő összehangolására.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak.

2.A.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;

Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), téma-területekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet).

A beruházási prioritáshoz kapcsolódva támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők:

- a kiválasztás fontos alapelve a más turisztikai szolgáltatásokhoz, már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló turisztikai fejlesztésekhez való kapcsolódás;
- a kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont;
- a környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); előnyt élveznek azok a projektek, amelyek egymáshoz kapcsolódó megoldásokat alkalmaznak;
- Az intézkedés keretében kisléptékű beruházás támogatható. Az Európai Bizottság meghatározása szerint ez azt jelenti, hogy a projekt összköltsége nem lehet nagyobb, mint 5 millió euró, kivéve a világörökség részét képező projekteket, ahol 10 millió euró a határ. (A világörökségi projektek támogathatóságát illetően a TOP/GINOP lehatárolás betartandó!)

2.A.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.A.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

6. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ¹¹			Adatforrás	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
CO09	Fenntartható idegenforgalom: A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év	ERFA	kevésbé fejlett			1116000	Létesít- mények adatszol- gáltatása	évente

¹¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.A.9. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását

2.A.10. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.C
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A munkahelyek elérhetőségének javítása, a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	- A munkaerőpiaci vonzásközpontok elérhetőségének javulása, amely alapjául szolgálhat a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikeréhez; - A települések gazdasági területeinek gyorsabban megközelíthetővé tétele a vállalkozások és a munkavállalók számára; - A települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának valamint a gazdasági és szállítói kapcsolatok erősítésének elősegítése a létrejövő új térségi közlekedési kapcsolatok által.

7. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹² (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR24	A járásközpontot közúton 20 percen túl elérő települések száma	db	kevésbé fejlett	608	2013	590	TEIR	évente

¹² Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.A.11. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.11.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az egyedi célkitűzéshez egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megyei jogú városon kívüli területére irányul (összehangoltan a megyei jogú város területén megvalósuló fejlesztésekkel): 1.3.A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés A munkanélküliek 50%-a kistelepülésen él, ahol a helyi elhelyezkedési lehetőségek mellett a munkaerő mobilitása is erősen korlátozott, ebben jelentős szerepe van a nehézkes közlekedési lehetőségeknek, illetve ezen települések esetében a közlekedésbiztonsági hiányosságoknak. Ezen indokok miatt Magyarországon az elérhetőség javítása, ezen belül is a vidéki térségekből a gazdasági központokba irányuló - jellemzően alacsonyabb rendű - utak felújítása és fejlesztése kiemelt prioritás, annak érdekében, hogy a kisebb települések munkavállalói számára a betelepülő vállalkozások és a fejlesztett üzleti infrastruktúra elérhetővé váljon, a vállalkozások pedig megfelelő mértékben találjanak munkavállalókat. A kisebb településekről a munkaerőpiaci vonzásközpontok elérhetőségét szolgáló kisebb léptékű közlekedési fejlesztések a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikerét szolgálják. A települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának, a gazdasági és beszállítói kapcsolatoknak, valamint a munkavállalói mobilitásnak további feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az ezt szolgáló térségi közlekedési kapcsolatok. A munkaerő mobilitás mellett az útfejlesztések a gazdasági övezetek, iparterületek feltárását, jobb elérhetőségét is biztosítják, amely a vállalkozások betelepüléséhez, működéséhez, közvetetten a foglalkoztatás növeléséhez vezet. A beavatkozás célja a TEN-T hálózaton kívüli jellemzően alacsonyabb rendű utak felújítása és fejlesztése annak érdekében, hogy a települések gazdasági területei jól megközelíthetők legyenek a vállalkozások és a munkavállalók számára. A beavatkozások nem pontszerűen, hanem a megye, integrált fejlesztési programjának részeként valósulhatnak meg, közvetlen gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással. Az intézkedés keretében a TEN-T hálózaton kívüli utak közül az országos közúthálózat alacsonyabb rendű, jellemzően 4-5 számjegyű útjainak és belterületi önkormányzati utak (kivéve mezőgazdasági és erdészeti utak) burkolatának és alépítményeinek felújítása, fejlesztése támogatható, beleértve a városok gazdasági övezeteit feltáró elkerülő utak, valamint az országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető utak kialakítását, fejlesztését is. Az IKOP az országos közúthálózat gyorsforgalmi és 1-2-3 számjegyű útjainak támogatását biztosítja, a VP mezőgazdasági és erdészeti utak támogatására biztosít lehetőséget.	

A közutak tervezése, fejlesztése során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi, a közúton közlekedni jogosult számára biztosítottak legyenek. Ezért a gyalogos, kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos közlekedési feltételeinek a fejlesztését is tervezni szükséges. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha a beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.	
Főbb célcsoportok	A kevésbé fejlett régiók munkavállalói és vállalkozásai.
Specifikus célterületek	Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú város területén kívüli területe áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására is.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl. NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt), helyi közlekedési társaságok, helyközi közlekedési társaságok, MÁV Zrt.

2.A.11.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), témaütemezésekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - megyei szinten összehangolt fejlesztések megvalósítását kívánja az intézkedés támogatni, így kiemelt szempont a megye földrajzi területén tervezett fejlesztések, kifejezetten a megyei települések és a megyei jogú városi fejlesztéseinek egymáshoz való illeszkedése, az integrált megvalósítást is lehetővé téve; - az intézkedés a helyi érdekű gazdaságfejlesztési igényekkel összhangban valósul meg; - a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a gazdasági és munkaerőpiaci mobilitási szükségletekre reagálás. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projektek teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság.	

2.A.11.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.A.11.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.11.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

8. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ¹³			Adatforrá s	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
CO14	Közutak: A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett			340	IH	évente

¹³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.A.12. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;

2.A.13. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	1.D
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az Európai Bizottság országspecifikus ajánlásaival összhangban Magyarország továbbfejleszti a kisgyermekesek számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerőpiaci részvételének elősegítése érdekében. A gyermekellátási kapacitások bővítésével, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztésével, illetve a célcsoportok (pl. kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatásokkal a tervezett beavatkozások hozzájárulnak az érintettek foglalkoztatási helyzetének javításához.

9. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹⁴ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR20	A 25-40 éves női népességen belül a foglalkoztatásban lévő nők aránya	%	kevésbé fejlett	62	2013	65	KSH	évente

¹⁴ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

2.A.14. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.A.14.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megye jogú városon kívüli területére irányul: 1.4.A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével A gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközik) valamint óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló intézkedés fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése. Az intézkedés a 3 éves kor alatti gyermekek elhelyezését és a 3-6 éves gyerekek óvodai elhelyezését is támogatja. A TOP elsősorban az önkormányzati fejlesztésekre fókuszál, de a minél rugalmasabb és költséghatékonyabb szolgáltatások megvalósítása érdekében teret kíván adni az egyéb alternatív gyermekmegőrzési formáknak is (pl. családi napközik vagy óvodával integráltan működő bölcsődék) annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, településen. Ennek kapcsán fontos szempont, hogy az önkormányzati, a nonprofit, alapítványi és egyházi kedvezményezettek mellett a jellemzően vállalkozási formában működtetett családi napközik is támogathatók legyenek. A pénzügyi allokációkat alapvetően befolyásolja, hogy rendelkezésre álló statisztikák szerint jellemzően a 3 éves kor alatti gyermekek nappali ellátásában lép fel jelentős kapacitáshiány, a 3 éven aluli gyermekeknek még mindig csak 13 százaléka kap bölcsődei ellátást. Ez esetben arra kell törekedni, hogy a felújításra szánt források korlátozottak legyenek és a támogatások döntően az új kapacitások bővítésére koncentráljanak. A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás következtében az óvodák esetében is van néhány olyan térség, vagy településtípus, ahol fellépnek kapacitásproblémák, ez esetben ugyanakkor mégis jellemzően a szolgáltatások minőségében és a rendelkezésre álló infrastruktúrában vannak jelentős területi különbségek, így itt ez utóbbira is szükséges forrásokatallokálni. Az intézményekben, szolgáltatások területén dolgozó humán erőforrás fejlesztését, életpályájának javítását, a képzési rendszerek fejlesztését, a dolgozói mobilitás ösztönzését az EFOP támogatja. Emellett a gyermekellátási szolgáltatások TOP keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseihez a GINOP a vállalati/vállalkozói környezetben működő szolgáltatások esetében biztosítja a humán jellegű tevékenységek támogatását a kevésbé fejlett régiók területén. A források koherens és átlátható felhasználása érdekében a három operatív program fejlesztéseinek összehangolása az alábbi módon történik:	

- A gyermekellátási szolgáltatások (települési közszolgáltatásként működtetett bölcsődék, óvodák, családi napközik) infrastrukturális fejlesztését (ERFA) a megyei jogú városokon kívül a kevésbé fejlett régiók területén a TOP 1. prioritás finanszírozza.
- Ehhez kapcsolódó, települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik munkavállalóinak képzési, valamint bér- és járulékköltség támogatását (újonnan felvett dolgozók foglalkoztatása, képzése) (ESZA) a megyei jogú városokon kívül a kevésbé fejlett régiók területén a TOP 5. prioritása finanszírozza.
- A rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet (beleértve a munkahelyi családi napközik kialakításának támogatását), munka és a magánélet összehangolását a GINOP 5. ESZA prioritása finanszírozza.
- A már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzését (ESZA) az EFOP finanszírozza.

A három operatív program közötti szinergiát és a támogatási konstrukciók összehangolását biztosítjuk. A települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik infrastrukturáját és munkavállalóinak képzési, foglalkoztatási támogatásának összehangolt kezelése közvetlenül biztosítható azáltal, hogy ezek támogatását a TOP ERFA és ESZA forrásai biztosítják.

Főbb célcsoportok	az egyes közszolgáltatási funkciókat igénybevevő lakosság (elsősorban GYES-ről, GYED-ről a munka világába visszatérő nők).
Specifikus célterületek	Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városokon kívüli területe áll.
Főbb kedvezményezettek	Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, helyi önkormányzatok és társulásaik, országos és helyi nemzeti és önkormányzatok és társulásaik, egyesületek, egyházak, alapítványok, civil szervezetek, non-profit szervezetek, .

2.A.14.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), téma-területekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). Tekintettel arra, hogy a támogatott intézkedések a munkába állást segítik, így elsősorban a szűk kapacitások felszámolását illetve megfelelő kihasználtságát – valamint a jövőben várható szükségleteket – kell figyelembe venni az egyes beruházások tervezésénél. Mindezzel együtt a támogatható létesítmények meghatározásánál figyelembe kell venni a területi gazdaság-fejlesztési stratégiákban meghatározott fejlesztésekhez kapcsolódó szükségleteket is. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, a környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.	

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

A szolgáltatásoknak különösen a szegény családok, a hátrányos helyzetű gyermekek számára is hozzáférhetőnek kell lennie, mivel a kisgyermekkorai oktatás és minőségi gyermekgondozás a leghatékonyabb eszköz a szegénység és a társadalmi kirekesztettség generációk közötti átörökítésének megakadályozására.

2.A.14.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.A.14.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.A.14.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

10. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- no- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ¹⁵			Adat- forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
PO20	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db, beleértve a családi napközi ket is	ERFA	kevésbé fejlett			12500	IH	évente
PO21	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db, beleértve a családi napközi ket is	ERFA	kevésbé fejlett			11000	IH	évente
PO03	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma:	db	ERFA	kevésbé fejlett			2000	IH	évente
PO27	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			14750	IH	évente

2.A.15. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ¹⁶

¹⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célérték et állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

¹⁶ Csak az ESZA által támogatott programokra.

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések¹⁷, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében
nem releváns	

¹⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.A.16. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

11. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatételeként)¹⁸

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatétele	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ¹⁹			Végző cél (2023) ²⁰			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
1	Kimeneti	PO01	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	ERFA	kevésbé fejlett	275						1373	IH	
1	Kimeneti	CO14	Közütek: A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett	68						340	IH	
1	Kimeneti	PO20	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító	db	ERFA	kevésbé fejlett	2500						12500	IH	

¹⁸ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

¹⁹ A rész célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

²⁰ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

			férőhelyek száma										
1	Pénzügyi	02	Az igazoló hatóság számviteli rendszerébe bekerülő és a hatóság által igazolt elszámolható ráfordítások teljes összege	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	240 608 270				962 433 080	IH	

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorkészlete kiválasztásának elsődleges szempontja volt, hogy a mérőszámok jól reprezentálják a prioritás támogatható tevékenységeinek döntő hányadát (a *priorításra* allokált forrás legalább 54%-át) a beavatkozásokra allokált források volumene alapján.

„A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe” indikátor jól lefedi az 1.1 intézkedés keretében támogatható tevékenységek legjellemzőbb beavatkozásait (a *priorításra* allokált forrás kb. 32%-át). A mutatószám célértékének becslésénél a 2007-2013 közötti támogatási időszak hasonló fejlesztéseinek tapasztalati adatai közül a jellemző átlagos projektköltséget (152.647.415 Ft) és projektterületet (2,91 Ha), valamint a prioritástengely vonatkozó intézkedésére allokált forráskeretet vettük alapul.

„Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza” kimeneti indikátor az 1.3 intézkedést teljes egészében lefedi (a *priorításra* allokált forrás 17%-át), célértékének becsléséhez a 150 m Ft/km egységértéket és a vonatkozó megyei intézkedésre jutó forrásallokációt vettük alapul.

A „Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma” az 1.4 intézkedés kiemelt beavatkozási területét, a bölcsődefejlesztéseket – ezen belül a családi napköziket érintő beavatkozásokat is – reprezentálja (a *priorításra* allokált forrás legalább 6%-át). A célérték becsléséhez a különböző típusú fejlesztések feltételezhető arányát, ezen fejlesztéstípusok 2007-2013 közötti támogatási időszakból vett átlagos tapasztalati költségadatait, (1,5 millió Ft/fő fejlesztett férőhelyenként) valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul.

2.A.17. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

12–16. táblázat: Beavatkozási kategóriák²¹

(alaponként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alpra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

12. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatégoria	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	032 Helyi úthálózat (új építésű)	42 041 676
1.	034 egyéb korszerűsített vagy felújított út	98 097 244
1.	052. A koragyermekkori neveléshez és oktatáshoz kapcsolódó infrastruktúra (óvodai-bölcsődei)	168 964 956
1.	072. Vállalati infrastruktúra a kkv-k számára (ideértve az ipari parkokat és telephelyeket)	219 414 853
1.	089. Ipari területek és szennyezett talaj rehabilitációja	94 034 937
1.	090. Kerékpárutak és gyalogutak	20 841 507
1.	091. A természeti területek turizmuspotenciáljának fejlesztése és népszerűsítése	65 168 451
1.	092. Az állami turisztikai eszközök védelme, fejlesztése és népszerűsítése	17 030 582
1.	093. Az állami turisztikai szolgáltatások fejlesztése és népszerűsítése	81 889
1.	094. Az állami kulturális javak és örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése	92 328 332
1.	095 Az állami kulturális szolgáltatások és örökség fejlesztése és népszerűsítése	63 692

²¹ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

13. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	01 nem visszatérítendő támogatás	818 068 118 €

14. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	545 378 745 €
1.	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	272 689 373 €

15. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	05 A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	818 068 118 €

16. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ²² (csak ESZA)		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
1.	Nem releváns	

2.A.18. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

Prioritási tengely	
Nem releváns.	

²² Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.B. VÁLLALKOZÁSBARÁT, NÉPESSÉGMEGTARTÓ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	2.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	<i>Nem releváns</i>

2.B.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGEY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.B.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlődő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.B.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása

2.B.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	2.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása településfejlesztési beavatkozásokkal
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A specifikus célhoz kapcsolódóan, az uniós támogatások hozzájárulásával elvárt legfőbb eredmény a vállalkozások és befektetők, valamint a lakosság számára vonzó, ugyanakkor környezetileg fenntartható városi környezet, települési arculat kialakítása, ennek részeként: - gazdaságfejlesztési fókuszú településfejlesztés: a települések, kiemelten városok / városközpontok gazdasági funkcióinak megerősödése, újjáéledése, kereskedelmi, szolgáltatási funkcióinak bővülése, tevékenységeinek élénkítése. A fejlesztéssel érintett településrészekben működő vállalkozások, gazdasági tevékenységek bővülése; - a fentiek eredményeként új vállalkozások, üzemek letelepítését és a munkába járást, foglalkoztatás növekedését segítő térszerkezet kialakulása; - a városi barnamezős területek, rozsdáövezetek komplex rehabilitációja funkcióváltása, a települési struktúrába való integrációjuk előmozdítása; - élhető városok: klímabarát városi környezet: a városi zöldfelületek arányának növekedése, a meglévők minőségi fejlesztése és fenntartásukhoz kapcsolódó infrastruktúra rendelkezésre állása; - a gazdaságfejlesztési fókuszú településfejlesztést kiegészítő, a gazdasági és lakossági igényekhez illeszkedő, hatékonyabb településüzemeltetést biztosító, fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő környezetvédelmi beruházások megvalósulása, háttér-infrastruktúra kiépítése; a települések környezeti terhelésének csökkenése, a természetbe jutó káros és szennyező anyagok mennyiségének csökkenése; - családbarát, népességet, kiemelten fiatalokat megtartani képes városok. Szabadidő eltöltésére alkalmas városi rekreációs és közösségi területek biztosítása. A fejlesztések eredményeként a

	városi terek lakossági használatának erősödése; - innovatív városfejlesztési és városrehabilitációs gyakorlatok elterjesztésének ösztönzése. Ehhez kapcsolódóan a települési önkormányzatok kapacitásfejlesztése a városfejlesztés, és városrehabilitáció innovatív gyakorlatainak alkalmazása érdekében (részvételi tervezés praktikái, alternatív településrendezési eszközök alkalmazhatóságának technikái); - a városfejlesztésben aktívan résztvevő, környezettudatos, a köz értékeire vigyázó lakosság, civil szervezetek és gazdasági szereplők. - A fenti várt eredményeken túlmenően, közlekedésfejlesztési célú tevékenységeket főszabályként a 3. prioritástengely keretében kell tervezni.

17. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ²³ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR05	Elégedettség a települési környezet minőségével	pontérték (1-10)	kevésbé fejlett	komplex adatfelvételel számított pontérték: 6,51	2012	növekedés	KSH Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel, kiegészítő modul (EU SILC– European Union Statistics on Income and Living Conditions) OSAP 1968	évente
PR06	Vállalkozási aktivitás a kevésbé fejlett régiókban	db/lakosság	kevésbé fejlett	46	2012	48	KSH	évente

²³ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.B.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK (beruházási prioritásként)

2.B.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása

A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, amely a megyék megyei jogú városokon kívüli területére irányul:

2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés

Az intézkedés elsődlegesen olyan infrastruktúra-fejlesztéseket tartalmaz, melyek a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz és a lakosság, kiemelten a fiatalok megtartásához járulnak hozzá, egyúttal a települések általános környezeti állapotát javítják. Az intézkedés a fenntartható fejlődés biztosítása mellett hozzájárul az ideális települési térszerkezet kialakulásához. A végrehajtás során kiemelt szempont a helyi erőforrások bevonása.

Az intézkedés magában foglalja a fejlesztéssel érintett települések társadalmi-gazdasági, tervezési és megvalósítási tevékenységeinek összességét, amelyek hozzájárulnak gazdaságuk, műszaki-fizikai állományuk megújításához, szolgálják a természetes és épített környezetük védelmét, valamint a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítását.

Az intézkedés keretében tervezett tevékenységek 3 beavatkozási területen valósulnak meg:

- Gazdaságélénkítő településfejlesztés, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható városszerkezet és vonzó környezet kialakítása;
- Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések;
- Szemléletformáló akciók, képzések

Az intézkedés fókuszterületét az első beavatkozási terület tevékenységei jelentik, amely két célcsoportot céloz: a gazdasági szereplőket, és a lakosságot. A fejlesztések egy része új vállalkozások megtelepedését (a már meglévők helyben tartását) ösztönző térszerkezet kialakításához, másik részük pedig a népesség megtartásához járul hozzá. A II. beavatkozási terület fejlesztései a fenntartható települési környezet infrastruktúra-elemeinek kialakításához járulnak hozzá, a III. beavatkozási terület fejlesztései pedig ezen beavatkozásokat egészítik ki.

Gazdaságélénkítő településfejlesztés, vállalkozásokat vonzó, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható települési környezet kialakítása

A Partnerségi Megállapodással összhangban a városokat alkalmassá kell tenni arra, hogy térségük gazdaságának szervezőivé váljanak, a gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatást szolgáló városfejlesztési megoldásokkal, a városok vonzerejének erősítésével a befektetési lehetőségek bővítésével, a munkába járás megkönnyítésével, a turisztikai teljesítmény növelésével, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi fejlesztésével. Az intézkedés elsődlegesen a városok térségi gazdasági központ funkciójának erősítésére irányul, figyelemmel a város - vidék kapcsolatrendszer egyensúlyára.

A **gazdasági szereplőket** célzó tervezett fejlesztések célja a városszerkezet vonzó üzleti környezetet biztosító, a városok térségi gazdasági központ funkcióját erősítő, a helyi gazdaságot, kereskedelmet, szolgáltatásokat ösztönző, ugyanakkor környezettudatos átalakítása. Kiemelten kezelendő területek: barnamezős területek és rozsdaovezetek rehabilitációja; a városszövetbe ágyazódó gazdasági funkciók infrastrukturális feltételeinek javítása, a városközpontok gazdasági funkcióinak megerősítése, újjáélesztése (pl. városi, helyi piacok, piacterek, vásárcsarnokok és kapcsolódó terek, hagyományos kereskedelmi-szolgáltatói terek revitalizálása). A fejlesztések együttesen járulnak hozzá a vonzó vállalkozói, befektetői és munkavállalói környezet kialakulásához. Annak érdekében, hogy valóban eredményes beruházások valósuljanak meg, elengedhetetlen az önkormányzat és a helyi vállalkozások együttműködése, a köz- és magánszektor szereplői által tervezett fejlesztések összehangolása. Így biztosítható, hogy a tervezett fejlesztések a városi környezet megújításán túl a gazdaságfejlesztéshez, foglalkoztatás növekedéséhez, a turizmusfejlesztéshez és más városfejlesztési célokhoz is hozzájáruljanak.

A beavatkozási terület másik fontos célkitűzése a **népességmegtartáshoz** való hozzájárulás. A cél elérése érdekében olyan projektek kaphatnak támogatást, melyek hozzájárulnak a városi közterületek környezettudatos, **család- és klímabarát** megújításához (a „slow city ~ lassú város” megközelítéssel összhangban). Fontos, hogy a fejlesztéssel érintett városi tereket a lakosság is használatba vegye, a gazdasági funkciókra irányuló fejlesztésekkel összhangban, egymást erősítve valósuljanak meg. Ilyen fejlesztések lehetnek például a családok és fiatalok szabadidő hasznos eltöltését segítő rekreációs övezetek, városi közösségi kertek, közösségi terek kialakítása.

Az végrehajtás folyamán fontos szempont a környezeti fenntarthatóság. A közterület-fejlesztések esetében a burkolt felületek kialakítása helyett a városi zöld környezet megteremtésén, valamint ezek gazdaságos fenntartásához szükséges háttérinfrastruktúra (pl. víztakarékos öntözőrendszer) kiépítésén van a hangsúly. Ez magában foglalja a már meglévő zöldfelületek minőségi fejlesztését (pl. a biodiverzitás növelése, növényanyag megújítása) is. A fejlesztések kumulált eredményeként javul a települések általános környezeti állapota.

A beavatkozások kiemelt területe a barnamezős területek, rozsdaovezetek funkcióváltó (pl. család- és klímabarát módon megújuló) rehabilitációja, beleértve az épületállomány megújítását is. A tervezett fejlesztések elsődleges eredménye hogy csökkenjen a barnamezős területek kiterjedése, azonban azok a beruházások preferáltak, amelyek keretében a jelenleg még barnamezős területek új – városi, zöldterületi-rekreációs, közösségi és kulturális – funkcióval gazdagodnak.

A városi fejlesztések stratégiai szemléletben történő tervezése és végrehajtása a rendelkezésre álló erőforrások koncentrációjával, a források felhasználásának hatékonyságát növelik. A stratégiai tervezés alapozza meg, hogy a tervezett beavatkozások ne csak önmagukban értelmezhetők, pontszerű beavatkozásokként valósuljanak meg, hanem szinergiában az intézkedés többi beavatkozásával és az OP más prioritásaival, főként a gazdaságfejlesztési célú 1-es prioritással, a városrehabilitációs beavatkozásokkal és a helyi közösség megerősítését célzó programokkal. Az integrált megközelítés nagyban segíti a társadalmi, gazdasági-környezeti értelemben vett fenntarthatóság elvének érvényesülését, mint a várospolitikai kiemelt szempontját. A partnerségben történő tervezés és végrehajtás célja a köz- és magánszektor szereplőinek, valamint a fejlesztésekben részt vevő egyéb szereplők által tervezett fejlesztések összehangolása. A komplex fejlesztéseknél törekedni kell a területileg koncentrált megvalósításra.

Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések

A beavatkozás keretében többnyire olyan – a fentiekben részletezett, a településszerkezet átalakításához, a településfejlesztési célú beavatkozásokhoz, valamint a gazdaságfejlesztési beruházásokhoz kapcsolódó – települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések kapnak helyet, mint például a belterületi csapadékvíz elvezetése. A nagy léptékű, komplex csapadékvíz-elvezetési rendszerek / hálózatok kiépítése nem lehetséges. A fejlesztéseket vagy

akcióterületi fejlesztésekhez igazodva szükséges megtervezni, vagy azokra a településrészekre célszerű fókuszálni, ahol a csapadékvíz elvezetés hiánya jelentős természeti kockázatokat hordoz magában.

A beavatkozás keretében továbbá – a KEHOP és a GINOP intézkedéseit kiegészítve – lehetőség nyílik az önkormányzati kedvezményezettek számára az alábbi hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó tevékenységek megvalósítására:

- a hulladék anyagában történő hasznosítása érdekében hasznosítási kapacitások kiépítése;
- a hulladék termikus hasznosítása, illetve a települési maradék, vegyesen gyűjtött hulladék égetéssel történő kezelése. A szelektív válogatóművekből olyan hulladék képződik (kb. 500 ezer tonna /év mennyiségben), amelynek nagyobb része égethető, ennek hasznosítása a magas fűtőérték miatt speciális égetővel (RDF termikus hasznosító mű) lehetséges.
- a meglévő önkormányzati hulladéklerakók rekultivációja.

A tervezett tevékenységeknek összhangban kell lenniük az *Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2014-2020* ((Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 2055/2013. (XII. 31.) Korm. határozattal elfogadva)) c. dokumentum iránymutatásaival.

A tervezett beavatkozások hozzájárulnak a települési környezetterhelés csökkenéséhez, az ember által létrehozott települési infrastruktúra valamint, a gazdaságot kiszolgáló létesítmények védelméhez. A beruházások a városi területek általános környezetminőség javulását eredményezik, ezáltal hozzájárulva egy élhető, egészséges település alapjainak megteremtéséhez. Ezen túlmenően, az érintett gazdasági szereplők és háztartások mentesülnek a potenciális vis major események által okozott anyagi károk alól.

Szemléletformáló akciók, képzések

A fenti infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítve, azokhoz kapcsolódva lehetőség nyílik olyan szemléletformáló akciók és képzések támogatására, amelyek – a lakosság aktív részvételével – erősítik a helyi identitást, a helyi közösségek összetartozását és a településhez kötődést. Az identitástudat megőrzése a helyi közösségek tartós fejlődésének kulcsa, amely hatékonyan tud hozzájárulni a fiatalok, családok helyben tartásához.

A szemléletformáló akciók másik nagy csoportja ösztönözni kívánja a környezettudatos szemléletmód terjedését mind a lakosság mind a helyi vállalkozások körében, hozzájárulva ezzel a felújított, létrehozott kapacitások (pl. városi terek, zöldfelületek) hosszú távú megőrzéséhez.

Az ágazati programok országos hatókörű akcióival szemben a jelen prioritásból támogatható tevékenységek esetében a helyi / térségi szintű igényekre alapozott helyi / térségi szintű elsősorban az intézkedés forrásából megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódó szemléletformálásra szükséges a hangsúlyt helyezni. Megjegyzendő továbbá, hogy a tervezett akciók önállóan nem finanszírozhatóak, kizárólag a fenti infrastrukturális beavatkozásokat kiegészítve támogathatóak. A fentiekből következően az ágazati operatív programokból való finanszírozásuk csorbítaná az akciók hatékonyságát.

Az intézkedés OP-k és prioritások közötti lehatárolásainak, kapcsolódásának alapelvei:

- Barnamezős fejlesztések jelen intézkedés keretében elsősorban településfejlesztési céllal, a TOP1-es prioritásból illetve GINOP-ból pedig gazdaságfejlesztési céllal támogathatóak;
- A jelen intézkedés környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztései célzottan a TOP gazdaság- és településfejlesztési beavatkozásaihoz kapcsolódnak, az ágazati megközelítésre épülő KEHOP-ból nem támogathatóak. A hulladékgazdálkodás területén

a GINOP-pal történő lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP az önkormányzati kedvezményezettek hulladék újrahasznosítási tevékenységét, a GINOP a kkv-k fejlesztéseit támogatja. A KEHOP nem finanszíroz ezen a területen. - A városrehabilitációs fejlesztések az integrált településfejlesztési stratégiákkal és az OP más prioritásaival összhangban történnek - <u>A TOP az adott térség kistermelőit kiszolgáló helyi piacokat a nem vidéki térségekben támogatja (VP vidéki térség definíció szerint 10.000 fő vagy 120 fő km² feletti települések), míg az egyéb piacokat a specifikus célterületnél meghatározottak szerint.</u>	
Főbb célcsoportok	az érintett területek önkormányzatai, helyi vállalkozásai és lakossága, kiemelten a családok és a fiatalok.
Specifikus célterületek	Tematikus fókuszában a gazdaságélénkítő hatású, és a lakosság számára vonzó, a népesség megtartását ösztönző klímabarát városfejlesztések. Földrajzi fókuszában pedig a kevésbé fejlett régiók települései, kiemelten a városi jogállású (kivéve megyei jogú városok) települései állnak. Ez alól kivételt jelentenek pl. a környezetvédelmi infrastruktúra beruházások. Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átívelő összehangolására.
Főbb kedvezményezettek	helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, non-profit és civil szervezetek, egyházak.

2.B.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - programszerű, egymáshoz kapcsolódó, egymásra épülő projektek, integrált beavatkozások támogatására kerül sor az integrált területi programok keretében, integrált településfejlesztési stratégiáikhoz illeszkedően. Fontos szempont ennek kapcsán a más prioritások és / vagy intézkedések keretében megvalósított fejlesztésekhez való kapcsolódás; - az intézkedés elsődlegesen a gazdaságfejlesztést célozza, azzal hogy a vállalkozások, befektetők és lakosság számára is vonzó, a gazdasági funkciókat erősítő települési környezet kialakítását ösztönzi (a kizárólag reprezentatív célokat szolgáló – a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz nem illeszkedő – közterület-fejlesztések nem támogathatóak); - a támogatott projektek olyan fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek hozzájárulnak a környezetileg fenntartható, klíma-, emellett családbarát települési környezethez. A támogatott projekteknek továbbá illeszkedniük kell a városi környezet OFTK által kijelölt demográfiai és klímakiívásoknak megfelelő fenntartható fejlesztésének irányaihoz; - a fejlesztéseknek illeszkednie kell adott település építészeti hagyományaihoz, arculatához, korszerű, innovatív, új megoldásokkal továbbfejlesztve azt; - a zöldfelület fejlesztések során elvárt a klímaadaptációt szem előtt tartó a táji és helyi adottságokhoz jól alkalmazkodó növények előnyben részesítése (kivételesen botanikus kert); - a fejlesztések során figyelmet kell fordítani a funkcionális megújításra, a használaton kívüli vagy nem megfelelő funkciókkal rendelkező terek, épületek, zöldfelületek intézkedés céljainak megfelelő fejlesztésére, átalakítására; - a városi közlekedésfejlesztéssel való kapcsolat intelligens és fenntartható megoldások („smart city” ~ okos város és „slow city” ~ lassú város) megközelítésekkel összhangban levő megoldások alkalmazása; - a kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság. Ez a támogatandó projekttől függően jelentheti az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, valamint a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell. E szempontok között kiemelt figyelmet kell fordítani a levegőtisztaságvédelmi szempontokra; - a környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások);	

- kiemelten kell törekedni továbbá a helyi vállalkozások, a települési lakosság, a helyi közösségek különösen a fiatalok bevonására a programok előkészítése és megvalósítása során egyaránt. A fiatalok megtartása kiemelt szempont.

2.B.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.B.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.B.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

18. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ²⁴			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
CO38	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			1395000	FAIR	évente
CO37	Városfejlesztés: Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	személyek	ERFA	kevésbé fejlett			1240000	FAIR	évente
PO04	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	ERFA	kevésbé fejlett			558000	FAIR	évente
CO22	Talajrehabilitáció: A rehabilitált talaj összterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett			19	FAIR	évente
CO39	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			168000	FAIR	évente
PO05	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			1468000	FAIR	évente

²⁴ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.B.6. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ²⁵

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések²⁶, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókat kategóriáknaként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés
nem releváns	

²⁵ Csak az ESZA által támogatott programokra.

²⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.B.7. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

19. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókat tekintve)²⁷

Prioritás tengely	Mutató típusa	Azono- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kategória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ²⁸			Végső cél (2023) ²⁹			Adat- forrás	A mutató relevan- ciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
2.	kimeneti	CO38	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	ERFA	kevésbé fejlett	279000						1395000	FAIR	
2	Pénzügyi	02	Az igazoló hatóság számvetési rendszerébe bekerülő és a hatóság által igazolt elszámolható ráfordítások teljes összege	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	119 143 081						476 572 324	IH	

²⁷ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott részcélokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

²⁸ A rész célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

²⁹ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás nagyobb részét reprezentálja egy releváns indikátor. A „*Városi környezetben létrehozott vagy helyre-állított nyitott terek*” indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. Az indikátor esetében rendelkezésre állnak 2007-2013-as programozási időszak mérési adatai, amelyek fajlagos értékeiből következtetni lehetett a 2014-2020-as célértékekre. Az indikátor egy komplex, tematikusan sokféle, elsősorban közterületek rehabilitációját, barnamezős területek funkcióváltását, városi zöld övezetek létrehozását célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható mérőszám. A m²-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a konvergencia-régió (2014-2020-ban „kevésbé fejlett régió”) városrehabilitációs projektjeit vettük alapul. A támogatott projektek esetében meghatároztuk, az egy négyzetméterre jutó fajlagos költségeket (kármentesített talaj egységköltsége 15000 Ft/m², rehabilitációval érintett zöldfelület egységköltsége 35000 Ft/m²), és ezeket, valamint az intézkedésre jutó forráskeretet felhasználva határoztuk meg a 2014-2020-as célértéket. Az indikátor megmutatja az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenységek közös jellemzőit. Az indikátor a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre alokált források hozzávetőlegesen 75 %-ának hasznosulását méri.

2.B.8. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

18–22. táblázat: Beavatkozási kategóriák³⁰

(Alapontként és régiókatéegóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatéegóriára vonatkozik)

20. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatéegória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	017 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	20 254 324
2	018 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	60 762 971
2	019 Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	20 254 324
2	021. Vízgazdálkodás és az ivóvízkészletek védelme (ideértve a vízgyűjtő-gazdálkodást, a vízellátást, az éghajlatváltozáshoz való különleges alkalmazkodási intézkedéseket, a távfogyasztásmérést, a díjszábási rendszereket és a szivárgás visszaszorítását)	40 508 647
2	072. Vállalati infrastruktúra a kkv-k számára (ideértve az ipari parkokat és telephelyeket)	81 017 295
2	083. Levegő minőségi intézkedések	12 152 594
2	085. A biodiverzitás védelme és javítása, természetvédelem és zöld infrastruktúra	81 017 295
2	087 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések, az éghajlattal kapcsolatos kockázatok (pl. erózió, tűz, árvíz, vihar és szárazság) megelőzése és kezelése, ideértve a társadalmi tudatosság növelését, a polgári védelmet és a katasztrófavédelmi rendszereket és infrastruktúrákat	8 101 729
2	089 Ipari területek és szennyezett talaj rehabilitációja	81 017 295

³⁰ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

21. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma

<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	01 nem visszatérítendő támogatás	405 086 474

22. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus

<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5 000 fős lakosság)	324 069 179
2	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	81 017 295

23. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok

<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
2	05 A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	405 086 474

24. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma³¹ (csak ESZA)

<i>Alap</i>		
<i>Régiókatégória</i>		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

³¹ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.B.9. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

Prioritási tengely	
Nem releváns.	

2.C. ALACSONY SZÉNDIOXID KIBOCSÁTÁSÚ GAZDASÁGRA VALÓ ÁTTÉRÉS KIEMELTEN A VÁROSI TERÜLETEKEN PRIORITÁSI TENGELY

A prioritási tengely azonosítója	3.
A prioritási tengely címe	Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	Nem releváns
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.C.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.C.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	Összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	Nem releváns

2.C.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását

2.C.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	3.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A közlekedésfejlesztési intézkedések reagálnak az emberi tevékenység okozta éghajlatváltozás mérséklésére, vagyis többek között az EU2020 célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják. A fenntartható városi közösségi közlekedés erősítése témakörében a legfontosabb cél a városi mobilitás környezetileg (pl. levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetési költségek) fenntarthatóbbá tétele. A környezettudatosságot szem előtt tartó kisléptékű közlekedésfejlesztések hozzájárulnak az energiatartósság csökkentéséhez, a fenntarthatóság érvényesüléséhez és a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz. Az innovatív és fenntartható megoldások nagyobb arányban kerülnek alkalmazásra a városi közlekedésben.

25. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ³² (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakoriság
PR07	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	%	kevésbé fejlett	60,8	2013	61,8 ³³	KSH	évente

³² Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

³³ A vizsgált közlekedési módokat választók részaránya Magyarországon egy évtizede csökken, ennek megfelelően a szerény növekedést kilátásba helyező célérték ehhez a trend megfordítását és némi növekedést helyez kilátásba. Ennél ambíciózusabb vállalást tenni előbbiek alapján nem tudunk.

2.C.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.C.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
A beruházási prioritás keretében egy intézkedés valósul meg: 3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés A támogatás célja, hogy olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg településeken és települések között, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi környezet kialakulásához, valamint az EU2020 és a Nemzeti Közlekedési Stratégiában megfogalmazott fenntartható fejlődésre és közlekedésre vonatkozó célok teljesüléséhez. A települési, főképp városi közlekedési fejlesztések terén kiemelt jelentőséggel bír a környezetbarát közlekedési módok elterjesztése, a közösségi közlekedés térnyerését szolgáló beruházások (forgalmi pálya fejlesztése, pl. buszfordulók, buszsávok és megállók) megvalósítása, valamint a járási, települési kapcsolatok javítását célzó, új közösségi közlekedési viszonylatok kialakítása és az integráltan megvalósított beavatkozásokhoz kapcsolódó buszbeszerzés. Fontos terület a módváltó rendszerek fejlesztése, köztük a P+R, B+R parkolók és csomópontok fejlesztése. A közösségi közlekedés fejlesztésének további kulcselemét az intelligens információ- és kommunikációtechnológiai (IKT) fejlesztések jelentik (a „smart city” [„okos város”] megközelítést követve). A buszvonalak hossza átlagosan nem haladja meg a 60 kilométert, továbbá a fejlesztések során az Európai Parlament és a Tanács 1370/2007/EK Rendelete előírásait teljes körűen be kell tartani. A városkörnyéki (város-vidéki) kisebb léptékű közösségi közlekedési fejlesztések témájában a legfontosabb említendő tevékenység az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási³⁴ rendszer kialakítása (aminek a keretében energia-hatékony szállítójárművek beszerzése, térségi diszpécserközpont létrehozása valamint hívórendszer kifejlesztése történik meg). Az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási rendszer kialakítása nemcsak az aprófalvas térségek, hanem a ritkán lakott városi (kertvárosi) övezetek közösségi közlekedési problémáira	

³⁴ A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 2. § alapján: Igényvezérelt személyszállítási szolgáltatás: az e törvényben e szolgáltatásokra meghatározott engedéllyel rendelkező szolgáltató által közszolgáltatási szerződés vagy járási engedély alapján végzett, információs technológiai eszközök alkalmazásával szervezett, változó útvonalon vagy változó időrendben, vagy változó útvonalon és változó időrendben közlekedő személyszállítási szolgáltatás.

is megoldást jelenthet. A rendszer előnye, hogy alkalmazkodik az utashoz és az aktuális utazási igényhez, költséghatékony módon.

Az intézkedés keretében megvalósított fejlesztésekhez, kiemelten a közösségi közlekedési fejlesztésekhez kapcsolódóan lehetőség nyílik fenntartható városi/járási közlekedési/mobilitási tervek kidolgozására, melyekben az átfogó levegő-minőségvédelmi szempontok is hangsúlyt kapnak.

A személyszállítási intermodalitás javításának célja az utazási láncok (pl. helyi-helyközi autóbuszos, kerékpáros) alacsony költségű összekapcsolása. A különböző közlekedési módok összekapcsolása esetében kizárólag a kötőtpályát nem érintő intermodális csomópontok fejlesztése támogatható (pl. autóbusz-pályaudvarok, forgalmi épületek). Ezek a fejlesztések a „slow city” („lassú város”) megközelítésnek megfelelően történnek.

A közlekedésbiztonsági fejlesztések elsősorban a közúti biztonsági audit alapján valósulnának meg (főképp a közúti baleseti gócpontok biztonsági felülvizsgálatának alapján szükséges közlekedésbiztonsági fejlesztések értendők ez alatt, mint pl. gyalogátkelőhelyek kialakítása, csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése stb.)

Az intézkedés hangsúlyt helyez a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítására. A kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése terén lehetőség nyílik a helyi, helyközi, hivatás-forgalmi és egyéb célú kerékpárforgalmi létesítmények építésére és felújítására, a kerékpáros közlekedési infrastruktúra bővítésére, a műszakilag és forgalomtechnikailag nem megfelelő kerékpárforgalmi létesítmények, balesetveszélyes gócpontok korrekciójára. Jelentős fejlesztési célterület a kerékpáros közlekedés közösségi közlekedéshez való kapcsolódása, így a közlekedési csomópontokban meg kell valósítani a közösségi közlekedési beavatkozásnál is jelzett módváltó rendszerek kialakítását, illetve a közösségi kerékpáros rendszerek kiépítését. A beavatkozások során a kerékpáros közlekedési felületek akadálymentesítésére is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az intézkedés a települési, településkörnyéki és településközi közlekedési rendszereket szerves egésznek tekinti, és lehetőséget kínál a közlekedési feltételek komplex, egymást erősítő, a fenntartható fejlődést és fenntartható közlekedést szolgáló fejlesztésére valamennyi TOP illeszkedésű közlekedési mód esetében.

A beavatkozás jellegéhez kapcsolódóan szemléletformálási elemet is tartalmaznak a közlekedésfejlesztési projektek (pl. közösségi és nem motorizált közlekedési lehetőségek népszerűsítése, a „slow city” („lassú város”) szemléletmód erősítése a városfejlesztésben).

A projekteknek a városi mobilitás környezetileg (levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetők és a közlekedők oldalán) fenntarthatóbbá tételét kell szolgálniuk, és hozzá kell járulniuk az operatív program „a napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya” prioritási eredményindikátor értékének a közvetlen települési, és közvetve országos növekedéséhez. (A vizsgált közlekedési módokat választók részaránya Magyarországon egy évtizede csökken, ennek megfelelően az indikátor szerény növekedést kilátásba helyező célértéke a trend megfordítását és némi növekedést helyez kilátásba, nagyobb növekedési vállalás reálisan nem tehető.)

A fenntartható települési közlekedési lehetőségek megteremtéséhez a TOP mellett az IKOP is hozzájárul: a nagyléptékű, kötőtpályás közösségi (villamos, vasút) közlekedési projektek megvalósítása az IKOP kompetenciájába tartoznak, míg a TOP a nem kötőtpályás közösségi közlekedési fejlesztéseket támogatja.

Az autóbusz-beszerzések csak integrált fejlesztések részeként valósulhatnak meg.

Főbb célcsoportok:	A közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság

Specifikus célterületek	Elsődlegesen az integrált városfejlesztési stratégiák, valamint a megyei integrált területi programok határozzák meg. Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók területe (kivéve megyei jogú városok) áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átívelő összehangolására.
Főbb kedvezményezettek	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, központi költségvetési szervek és intézményeik, közösségi közlekedést közszolgáltatási szerződés alapján ellátó gazdasági társaságok (helyi és helyközi közlekedési társaságok), jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl. NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt.)

2.C.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), térmaterületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). A kiválasztás elvei: - A beavatkozásoknak meg kell felelniük a közlekedésbiztonsági előírásoknak. - Az üzemeltetés költséghatékonysága, fenntarthatósága biztosított. A közlekedési lehetőségek fejlesztését szolgáló beavatkozásoknál törekedni kell a családbarát szempontok érvényesülésére (akadálymentesítés, gyermekek biztonságos közlekedése). A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A fenntartható közlekedési módokat kell előnyben részesíteni a CO₂ kibocsátás csökkentése érdekében. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). A tervezett közlekedésfejlesztési beavatkozásoknak illeszkedniük kell a megyei területfejlesztési koncepcióhoz és területfejlesztési programhoz, továbbá az Integrált Településfejlesztési Stratégiákban foglalt fejlesztési célokhoz, amely dokumentumokban megjelenik a fenntartható városi mobilitás és a levegő-minőségvédelem. A tervezett fejlesztések kapcsán elvárás, hogy a gazdasági szempontok ne vezessenek a környezet károsodásához. Alapvető fontosságú továbbá, hogy bármely közúti infrastruktúra-tervezés során maximálisan figyelembe vételre kerüljenek a közúti közlekedés biztonságával kapcsolatos szempontok, azaz egyértelmű kötelezettséget vállaljanak az infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére vonatkozó alapelvek betartására a közúti infrastruktúra tervezése, kivitelezése és karbantartása során az illetékes szervek. A kiválasztás szempontjainál külön figyelem irányul a járműbeszerzésekre (elsősorban a busz-beszerzésekre), hiszen ezek kizárólag integrált fejlesztések részeként valósulhatnak meg. Önállóan járműbeszerzés nem támogatott.	

2.C.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.C.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.C.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

26. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ³⁵			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
PO06	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			21	IH	évente
PO07	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			80	IH	évente
PO08	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			29	IH	évente
PO09	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett			686	IH	évente

³⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.C.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is;

2.C.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	3.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A települési önkormányzatok energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó intézkedésekkel várható eredmények: - önkormányzati intézmények, önkormányzati tulajdonú épületek által felhasznált energiamennyiség csökken, az energiahatékonyság nő; - ezzel összefüggésben a helyben előállított megújuló energia felhasználásának részaránya nő. Ezek az eredmények - az önkormányzati intézmények, önkormányzati infrastruktúra, épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjával (pl. elavult kazánházak felújítása, hőtermelők cseréje korszerű berendezésekre); - az épületek hőszigetelésének javításával (pl. hőtechnikai adottságok javítása, hőveszteségek csökkentése); - az önkormányzati infrastruktúra épületenergetikai beavatkozásaira épülő megújuló energiaforrások alkalmazásával (pl. világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása, napelemek, továbbá napkollektor alkalmazása); - a megújuló energiaforrások kiaknázásra irányuló helyi energiaellátás (pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, közösségi fűtőrendszerek) révén érhetők el. Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjainak támogatásával a térségi szintű kibocsátás megelőzésének (pl. zöld tervezés, képzés) és kezelésének eredményorientált tervezése és megvalósítása segíthető.

27. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo-nosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ³⁶ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR08	Primer energia felhasználás	PJ	kevésbé fejlett	1 349,00 ³⁷	2020 ³⁸	1 335,41 ³⁹	MEKH	évente
PR09	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	PJ/év	kevésbé fejlett	61,713 ⁴⁰	2012	82,57 ⁴¹	MEKH	évente

³⁶ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

³⁷ A NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030 – „Ölbe tett kéz” forgatókönyve szerinti primer energia fogyasztás 2020-ban

³⁸ A primer energia felhasználás (PJ/év) indikátor: báziséve: 2020 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint), bázisértéke:1349 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint)

³⁹ A „Primer energia felhasználás” eredmény indikátor az Európai Unió Bizottságának kérésére az összes OP beavatkozásainak a primer energia felhasználás csökkenésében kumuláltan elérhető eredményét mutatja

⁴⁰ Forrás: Jelentés a megújuló energiaforrások 2011-2012. évi felhasználásáról Magyarországon (tagállami jelentéstétel a 2009/28/EK irányelv 22. cikke alapján)

⁴¹ Az „A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül” eredmény indikátor az Európai Unió Bizottságának kérésére az összes OP beavatkozásainak a megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség növekedésében kumuláltan elérhető eredményét mutatja

2.C.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.C.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
A klímaváltozás alapvető okainak és következményeinek jelentős része a városi térségekben összponstosul, a széndioxid kibocsátás csökkentés és az erőforrás-hatékonyságot azonban valamennyi településen kihívás. A városok és a vidéki térségek egyaránt sokat tehetnek az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság megvalósításáért. A városok mikroklimája a globális változások hatásai nélkül is jelentősen eltér a kevésbé városiasodott térségektől, ezek a különbségek pedig a klímaváltozás hatására a későbbiekben felerősödhetnek. Így az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten fontos a városokban, azonban a város-vidék együttműködés és a vidék szerepvállalása is fontos eredményeket hozhat. A beruházási prioritás keretében az önkormányzati tulajdonú épületek, egyéb önkormányzati ingatlanok, infrastrukturális létesítmények, önkormányzati intézmények energiahatékonysága fokozásának és a megújuló energiaforrások részarány növelésének, valamint a helyi alkalmazkodás megtervezésének és végrehajtásának támogatása történik meg. Cél az energetikai felülvizsgálatra alapozott komplex felújítás az optimális költséghatékonyság elérése érdekében. A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése Az intézkedés keretében az alábbi beavatkozások támogatására nyílik lehetőség: <i>Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, az épületek hőszigetelésének javítása</i> A beavatkozás keretein belül megvalósítható az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények energiahatékonyság központú rehabilitációja. Mindez az önkormányzati tulajdonú épületek összesített energiafogyasztásának csökkentését célozza, összhangban a vonatkozó EU direktívákkal, így csökkentve az üvegházhatású gáz kibocsátást. Lehetőség nyílik egyebek között a kazánházak felújítására, hőtermelők korszerű nagy hatásfokú berendezésekre történő cseréjére, a hőleadó rendszerek és épülethatároló szerkezetek korszerűsítésére, az épületek hőszigetelésének javítására, így a hőtechnikai adottságok javítására, hőveszteségek csökkentésére. E fejlesztéseket egészítik ki a KEHOP fenntartható energiafogyasztási magatartás javítására irányuló, e beavatkozásokhoz kapcsolódó lakossági figyelemfelhívó akciói.	

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló rehabilitáló, helyreállító kezdeményezést támogat, amely az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra energia-felhasználásában jelentős megtakarítást eredményez.

Az épületenergetikai fejlesztésekhez kapcsolódó támogatási programok részletes kidolgozása a készülő Nemzeti Épületenergetika Stratégia (NÉeS) cél- és eszközszerendszerén alapul, figyelemmel az abban foglalt felújítási változatokra. Ennek alapján az intézkedés alapfeltételként kezeli a költséghatékonyságot, így az épületek a korszerűsítések eredményeként megfelelnek majd a 2010/31/EU irányelv szerinti költségoptimum szintnek. A költségoptimum szintnél magasabb energiahatékonysági és megújuló energetikai szintet biztosító „közel nulla energiaigényű épület” követelménye alkalmazandó 2019-től kezdődően a középületek és 2021-től a lakossági épületek vonatkozásában is. Ezen elvek mentén az intézkedés fejlesztései a 2020. évre vonatkozó nemzeti energiahatékonysági 18%-os és a megújuló energia területén vállalt 14,65%-os cél eléréséhez egyaránt hozzájárulnak.

Az önkormányzati tulajdonú épületek intézmények és infrastruktúra energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása

A beavatkozás keretein belül megvalósíthatók az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények megújuló forrásokra épülő energetikai beruházásai. Lehetőség nyílik egyebek között az önkormányzati tulajdonú épületállomány fűtésenergia szükségletének megújuló energiaforrásokkal történő ellátására és az önkormányzati intézmények saját villamos energiaszükségletének kielégítésére, megújuló energia alkalmazásával, pl. környezetihő felhasználásával, biomasszával, vagy napenergia forrás hasznosításával.

Az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére irányuló beruházások részeként támogatható az épületek világítási rendszereinek korszerűsítése (pl. intelligens világítási rendszerek alkalmazása). Közvilágítási rendszerek felújítása egyedi beavatkozásként nem támogatható. Továbbá az önkormányzati épületek energiahatékonyságának növelését szolgáló beruházások részeként támogathatók az önkormányzati infrastruktúra energiafogyasztásának mérésére és az intelligens vezérlésére szolgáló energiamenedzsment megoldások is.

A megújuló energia felhasználás növelésére irányuló beavatkozások – ahol arra igény és a költséghatékonyság biztosítása mellett lehetőség van – energiahatékonyságot szolgáló fejlesztések kíséretében, komplex felújítások révén javasoltak. Ugyanakkor a megújuló energia felhasználás növelésére irányuló fejlesztések önállóan is megvalósíthatók. (Az épület hőigényének kielégítését szolgáló esetben – amennyiben a fejlesztés megújuló energia felhasználás növelésére vonatkozik – az épületnek a fejlesztés előtt meg kell felelnie a 7/2006 (V.24) TNM rendelet 1. melléklet II. pont előírásaiban foglaltaknak az energiatakarékosság fokozása és a költséghatékonyság szolgálata érdekében).

Az önkormányzati épületeken történő napelemek telepítését (és más egyéb villamos energia-termelésre alkalmas önkormányzati megoldásokat) a program közcéllal, elsődlegesen saját villamosenergia igény kielégítésének céljából támogatja.

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló energiaforrás-váltó kezdeményezést támogat, amelynek révén csökken az önkormányzatok fosszilis energiahordozóktól való függősége és az üvegházhatású gáz kibocsátása, nő az önkormányzatok megújuló energia felhasználásának mértéke, egyúttal amelyek az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra, illetve épületek energia ráfordításaiban jelentős megtakarítást eredményeznek.

Önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló

energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása komplex fejlesztési programok keretében.

Mind a klímaváltozás hatásainak mérséklése, mind a városi térségek energiafüggősége szempontjából kiemelt jelentőségűek azok a kisebb léptékű komplex térségi energetikai programok, amelyek a térségi energiapotenciál, különösen a megújuló energia-források belülről fakadó kiaknázására, az autonóm energiaellátás egyéni és közösségi szintű megvalósítására irányulnak. Mindezen rendszerek a helyi nyersanyagokat, mint megújuló energiaforrásokat hasznosítják, így környezetkímélő, független és hosszú távon is fenntartható (elsősorban hő, de akár villamos) energia ellátást biztosítanak. A beavatkozás célja a szükséges térségi és települési jelentőségű, de kisebb léptékű, települési és településközi koordinációt igénylő, a saját (köz célú) energiaigény kielégítésére szolgáló megújuló energiaforrásokból nyert energia termelését és helyi felhasználását célzó komplex projektek támogatása (pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, köztük megújuló energia alapú fűtőművek felújításának, megvalósításának, a fűtőművekhez tartozó hőszállító-hálózat energetikai központú felújításának, illetve geotermia alkalmazásának, vagy napelem parkok építésének támogatása). A fejlesztések eredményeképpen helyi termelési folyamatok indulhatnak be és így közvetetten új munkahelyek jönnek létre.

A napelemek telepítését, napelem parkok létrehozását (és más egyéb villamos energia-termelésre alkalmas önkormányzati erőműveket) a program közcélal, elsődlegesen saját villamosenergia igény kielégítésének céljából támogatja.

Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP) elkészítésének támogatása

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás a 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP-jai) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaznak. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP-ok különböző egyéb eredményeket is elérhetnek: helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása; egészségesebb környezet és életminőség; jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség. Ezek az energetikai programok más önkormányzatok számára is jó példaként szolgálnak, segítve továbbiak bekapcsolódását.

A SEAP-ok továbbá lehetőséget biztosítanak az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ország újraiparosítására és az állattenyésztési ágazatok, és az azokhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás

csökkentést.

Az intézkedés a kevésbé fejlett régiók valamennyi településén, de kivéve a megyei jogú városok projektjeit, biztosítja az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációját és az áttérést a megújuló energiaforrások alkalmazására. A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban területi korlátozás nélkül a TOP 6.5 intézkedése biztosít lehetőséget az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. A fejlettebb régióban a KEHOP 5. prioritás 2 intézkedése támogatja az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációját, valamint a fejlettebb és kevésbé fejlett régióban, területi szűkítés nélkül szintén a KEHOP 5. prioritás 2 intézkedése támogatja az állami (központi költségvetési) tulajdonú, az állami közfeladatot ellátó non-profit szektor, valamint a lakosság épületeinek energiahatékonysági, valamint megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló fejlesztéseit. A GINOP 4. prioritása alatt a kevésbé fejlett régióban pedig a vállalkozások (kkv-k) épületenergetikai és megújuló energia felhasználás növelését célzó projektjei kapnak helyet. A VEKOP pedig a fejlett régióban nyújt támogatást a vállalkozások gazdasági-termelési folyamatainak energiahatékonyságát, valamint megújuló energiafelhasználás, továbbá épületenergetikai és megújuló energia felhasználás növelését célzó projektjeinek. A VP a mezőgazdasági/élelmiszer-feldolgozó és erdőgazdálkodási, erdészeti vállalkozások saját célú üzemi (on-farm) energiahatékonysági beruházásait és megújuló energia-előállítását támogatja. Az energiamenedzsment rendszerek támogatása a közsféra esetén (ide értve a központi költségvetési szerveket a fejlett és a kevésbé fejlett régióban, valamint az önkormányzatokat a fejlett régióban) a KEHOP 5. prioritás 2. intézkedése alatt történik, a kevésbé fejlett régiók valamennyi településén pedig, de kivéve a megyei jogú városok projektjeit a TOP 3.2 nyújt majd támogatást.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolhatóak azok a szemléletformálási, disszeminációs tevékenységek is, amelyek pl. a projektek keretében beszerzett eszközök bemutatását szolgálják.

Főbb célcsoportok	az érintett területek önkormányzatai, önkormányzati intézményei. Közvetett célcsoport azon intézmények köre, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget. Közvetett célcsoportnak tekinthetők a térségben működő vállalkozások és a lakosság, mint az Akcióprogramok és a szemléletformáló akciók érintettjei. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek akcióterületének vállalkozásai, önkormányzatai, civil szervezetei, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok. A fenti tematikai keretek között az intézkedés lehetőséget biztosít a város-vidék együttműködés erősítése érdekében a helyi fejlesztési stratégiában nevesített, város-vidék együttműködést megvalósító energetikai célú komplex projektek támogatására.
Specifikus célterületek	Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók területe (kivéve megyei jogú városok) áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átfelölő összehangolására.
Főbb kedvezményezettek	Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, valamint azok az intézmények, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget, illetve a szemléletformáló akciók esetében ezeken túl civil szervezetek. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek.

2.C.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). Ezek a kiválasztott fejlesztések – a megyék megyei jogú városon kívüli területeken – az energiahatékonyság fokozására és a megújuló energiaforrások részarányának növelésére irányulnak, amely beruházások csökkentik a helyi önkormányzatok energiaköltségeit. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - Az intézkedés különös hangsúlyt fektet azon fejlesztések támogatására, amelyekkel költséghatékony módon, egységnyi költségből a legnagyobb energia-megtakarítás érhető el a végső energiafogyasztáson belül és, amelyek egységnyi költségből a legnagyobb üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentését érik el. Ezzel a leghatékonyabb módon segítik elő a dekarbonizációs törekvések, valamint az EU 2020 stratégia klíma és energia céljainak megvalósulását. - Az intézkedés keretében jellemzően a Nemzeti Energiastratégia 2030-ban és Magyarország II. Nemzeti Energhatékonsági Cselekvési Tervben, illetve a Nemzeti Épületenergetikai Stratégiában megfogalmazott céloknak megfelelő beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei és megyei jogú városi fejlesztési programokhoz illeszkedően; - A támogatott projektek bár szigetszerű (elsődlegesen saját energiaigény kielégítésére szolgáló) beavatkozásokat valósítanak majd meg a helyi önkormányzati infrastrukturális létesítmények energiahatékonyságának fokozása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése érdekében, azonban összességében Magyarország energiafüggetlenségét és forrásdiverzifikációját kell szolgálniuk. - Épületenergetikai fejlesztések esetén a támogatás megítéléséhez a jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványra van szükség, elősegítve ezzel az energiahatékonyságot. A 2014-2020-as időszakban energetikai minőségtanúsítványok készítése a projektek előkészítése során támogatható. A projektek kiválasztása során előtérbe kell helyezni azon fejlesztéseket, amelyek a költségoptimalizált követelményszintet meghaladó energia-megtakarítást kívánnak elérni. - A megvalósítás során kötelező a technológia semleges megközelítés, fókuszálva a hosszú távú, alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság elérésére. - Azon projektek nem támogathatók, amelyek az EUMSZ I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelését, feldolgozását, forgalmazását célozzák. Továbbá nem nyújtható támogatás azon kedvezményezettek részére, akik az EUMSZ I. mellékletben foglalt mezőgazdasági termékek feldolgozásában és forgalmazásában tevékeny vállalkozásoknak minősülnek. - A kiválasztásra kerülő projekteknek a levegőminőség védelme érdekében teljesíteniük kell a szilárd tüzelőanyagokkal üzemelő, kézi és automatikus betáplálású, legfeljebb 300 kW leadott névleges hőteljesítményű fűtőkazánokra kialakított MSZ-EN 303-5:2000 szabvány szerint tüzeléstechnikai követelményeket (250 mg/m³). - Továbbá a 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló jogszabály tartalmazza a biomassza tüzelésű berendezések	

technológiai kibocsátási határértékeit (szilárd anyag tekintetében 150 mg/m^3), amelyeknek szintén meg kell felelnie a pályázati támogatásban részesülő tüzelő berendezéseknek.

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság, beleértve az energiahatékonyságot (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

2.C.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.C.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.C.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

28. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ⁴²			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
CO32	Energiahatékonyság: A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év	ERFA	kevésbé fejlett			25178763,14	IH	évente
CO30	Megújuló energiaforrások: A megújulóenergia-termelés további kapacitása	MW	ERFA	kevésbé fejlett			329,861	IH	évente
CO34	Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO ₂ egyenérték tonnában	ERFA	kevésbé fejlett			376318,77	IH	évente
PO24	Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	PJ/év	ERFA	kevésbé fejlett			0,63	IH	évente
PO26	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	PJ/év	ERFA	kevésbé fejlett			3,12	IH	évente

2.C.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁴³

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁴⁴, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

⁴² Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁴³ Csak az ESZA által támogatott programokra.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken
nem releváns	

⁴⁴ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.C.10. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

29. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókat tekintve)⁴⁵

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ⁴⁶			Végső cél (2023) ⁴⁷			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
3	kimeneti	PO09	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	db	ERFA	kevésbé fejlett	240						686	IH	
3	kimeneti	CO34	Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO ₂ egyenérték tonnában	ERFA	kevésbé fejlett	37631,877						376318,77	IH	
3	Pénzügyi	02	Az igazoló hatóság számviteli rendszerébe bekerülő és a hatóság által igazolt elszámolható ráfordítások teljes összege	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	162 033 006						648 132 025	IH	

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

⁴⁵ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott részcélokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

⁴⁶ A rész célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

⁴⁷ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás mindkét intézkedéscsoportját reprezentálja egy-egy releváns indikátor (a *priorításra* allokált forrás kb. 80%-át). Az üvegházhatású gázokra (ÜHG-ra) vonatkozó indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „*Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza*” az összetett, a kerékpárút-hálózat fejlesztését célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható. A km-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján, a kevésbé fejlett régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó támogatható tevékenységek legfőbb célját, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 20 %-ának hasznosulását mérik. A kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések egy részének hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott fenntartható városi mobilitás eléréséhez.

Az „*üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése*” indikátor kiválasztását az indokolta, hogy a fenntartható városi mobilitás elérését támogató fejlesztéseken túl a prioritástengely célozza az energiahatékonyság és a megújuló energiafelhasználás növelését is. Ez az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A mutató minden energetikai prioritást magában foglaló operatív programban (KEHOP, GINOP, TOP, VEKOP) alkalmazásra került, ezzel megteremtve a Programok közötti összhangot, egységes mérhetőséget és szemléletmódot. Az üvegházhatású gázok mennyiségének tonna CO₂ egyenértékben megadott számításához a megújuló energiatermelés esetén a számítás alapja az intézkedés hatására projekt és nemzetgazdasági szinten kiváltott (megtakarított) primer energia mennyisége, illetve az energiafelhasználás csökkentés esetén az intézkedés hatására fel nem használt primer energia (megtakarítás) mennyisége szolgált alapul.

A nevezett mutató alkalmazása azért is indokolt, mert mind az energiahatékonyság, mind a megújuló energiaforrás felhasználás növelését célzó intézkedésekhez egyszerre kapcsolható, amelyre azért van szükség, mivel minden OP-ban tervezettek olyan energetikai prioritásba tartozó intézkedések, amelyekben e két energetikai célterület együttes alkalmazására kerülhet sor. Továbbá a prioritás-tengely keretében megvalósuló fejlesztések elsődleges célja, hogy a megújuló energiaforrások alkalmazásán és az energiafelhasználás csökkentésén keresztül hozzájáruljanak az ország üvegház-hatású gáz kibocsátásának mérsékeléséhez. Ezért a prioritási tengely teljesítménykeretét legátfogóbban az ÜHG kibocsátás becsült csökkenésének mérésén keresztül lehet meghatározni.

Az indikátor által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 60 %-ának hasznosulását mérik. A csökkenő CO₂ kibocsátás mértéke ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott intelligens energiahasználat és megújuló energia- felhasználás támogatásához.

2.C.11. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

30–33. táblázat: Beavatkozási kategóriák⁴⁸

(Alapontként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

30. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
3.	010. Megújuló energia: napenergia	47 965 208
3.	011. Megújuló energia: biomassza	80 165 987
3.	012. Egyéb megújuló energia (ideértve a hidroelektronikai, a geotermikus és a tengeri energiát) és a megújuló energiaforrások integrációja (ideértve a tárolást, a gáz és megújuló hidrogén előállításához szükséges infrastruktúra energiaellátását)	51 221 465
3.	013. A közcélú infrastruktúra energiahatékony felújítása, demonstrációs projektek és támogatási intézkedések	165 224 976
3.	043. A tiszta városi közlekedési infrastruktúra és annak elősegítése (ideértve a felszerelést és a járműveket)	82 533 834
3.	044. Intelligens szállítási rendszerek (ideértve a szükségletkezelés, az úthasználatidő- rendszerek bevezetését, az IT-monitoring ellenőrzési és információs rendszereket)	72 217 105
3.	090. Kerékpárutak és gyalogutak	51 583 646

31. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma	
<i>Alap</i>	ERFA

⁴⁸ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
3.	01. nem visszatérítendő támogatás	550 912 221

32. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
3.		
	02. városi (5 ezer fő felett)	385 638 555
	03. vidéki	165 273 666

33. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken		
	05. A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	550 912 221

2.C.12. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

2.D. A HELYI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE ÉS A TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	4.
<i>A prioritási tengely címe</i>	A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	Nem releváns
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.D.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGEY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Nem releváns

2.D.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlődő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régió kategória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régió kategóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.D.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra

2.D.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	4.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztése az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklését célozza. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás és a védőnői hálózat) fejlesztésének fontosságát az adja, hogy ez a szint képes leginkább elvégezni az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban. Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életéveinek növekedését, a megelőzést, a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrálásával a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrészt a foglalkoztatottsági szint növeléséhez csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság foglalkoztathatóságának javításához, az életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez.

34. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régió- kategória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁴⁹ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR10	A betegek közül a várólista hossza miatt kórházba nem kerültek aránya ELEF mérés alapján	%	kevésbé fejlett	0,4	2009	0,3	KSH	2 évente

⁴⁹ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.D.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.D.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
A PM elsősorban a szegénység és mélyszegénység elleni küzdelem kihívásaival összefüggésben rögzíti a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférését, annak javítását. A TOP kompetenciáját képezi a helyi felelősség körébe tartozó fejlesztések, amelyek a helyi önkormányzatok által ellátandó feladatokhoz kapcsolódnak. A társadalmi összetartozás erősítése érdekében a TOP egyik kiemelt célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati közszolgáltatások biztosítása, kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit. A PM-ben rögzített cél a térségileg decentralizált fejlesztésekben a család- és gyermekbarát közszolgáltatások kialakítása a népesedési kihívások kezelése érdekében, így a TOP is kiemelt szerepet szán ennek a területnek. Ennek megfelelően az egyedi célkitűzéshez kapcsolódva az alábbi intézkedések támogathatók: 4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése A prioritás kiemelt intézkedését képezi az egészségügyi terület. Az intézkedés lehetőséget nyújt egyrészt a helyi önkormányzatok egészségügyi alapellátási szolgáltatásának helyet adó épületek korszerűsítésére, felújítására, átalakítására, illetve indokolt esetben új létesítésére. Célja a szolgáltatások színvonalának és a munkafeltételek minőségének javítása korszerű infrastruktúra-fejlesztéssel és eszközbeszerzéssel, figyelembe véve a környezettudatos gondolkodásmódot, a környezetbarát technológiák és anyagok alkalmazását. A fejlesztéseket indokolja az egészségügyi alapellátási rendszer infrastruktúrájának területi kiegyenlítetlensége, nagyon sok a rossz állapotú, illetve hiányos vagy elavult eszközökkel működő háziorvosi rendelő, amely különösen a kisebb településeket, a hátrányos helyzetű térségeket érinti. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás, a területi védőnői ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) fejlesztésének fontosságát igazolja, hogy az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket itt végzik el, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban, a lakosság közvetlen környezetében (lakóhelyén). Az alapellátáshoz sorolt szolgáltatások fejlesztésének keretében a háziorvosi szolgálatnak – felnőtt, gyermek, vegyes praxis –, fogorvosi szolgálatnak, központi alapellátási ügyeletnek és a védőnői szolgáltatásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új építésére, továbbá	

a nem iskolai épületekben működő iskolaorvosi rendelők infrastruktúra fejlesztésére is lehetőség lesz annak érdekében, hogy az egyes településeken, minden lakos számára hozzáférhetővé váljanak a megfelelő infrastruktúrális ellátottsággal rendelkező egészségügyi intézmények szolgáltatásai.

Az egészségügyi infrastruktúrális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életéveinek növekedését, a megelőzést, a korai felismerést, a korai fejlesztést, az egészséges fejlődést, az életminőség javítását és a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrációjával az egészségügyi alapellátásokkal kapcsolatban álló, többi ágazathoz tartozó közszolgáltatásokkal való hatékonyabb együttműködést, a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréssel, a betegségmegelőzés és az egészség-elősegítő rendszerek javításával nőnek az egészséges életvitelhez kapcsolódó esélyek. A népesség egészségi állapotának javítását, illetve ennek érdekében az ellátórendszer szerkezetének átalakítását a Semmelweis Tervben foglalt célkitűzéseknek megfelelően az egyes operatív programok összetett eszközrendszerrel támogatják.

Az egészségügyi szakellátáshoz kapcsolódó ERFA jellegű fejlesztések közül állami fenntartású intézmények ERFA fejlesztései elsődlegesen a kevésbé fejlett régiók területén (a fejlesztéssel érintett ingatlanok energetikai beruházásaival együtt), valamint a népegészségügyi ERFA fejlesztések és az iskola épületében található iskolaorvosi rendelők felújítása az EFOP-ban kaptak helyet. Szintén ez az ágazati operatív program kezeli az egészségügyi szektor egészére vonatkozó ESZA fejlesztéseket.

Főbb célcsoportok: a közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság, különös tekintettel az várandósok, nők, gyerekek és fiatalok, fogyatékkal élők és idősek.

Specifikus célterületek: az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók területe, (kivéve a megyei jogú város közigazgatási területe) áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására is.

Főbb kedvezményezettek: központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, egyesületek, alapítványok, non-profit szervezetek.

4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

Az intézkedés a társadalmi leszakadás mérséklése érdekében, a családokról, gyerekekről, fogyatékosokról, az időskorúakról, szenvedélybetegekről, és hajléktalan emberekről gondoskodó szociális alapellátás infrastruktúrális feltételeinek fejlesztését támogatja. Az intézkedés célja a Szociális törvényben és Gyermekvédelmi törvényben nevesített szolgáltatások elérhetővé tétele a szolgáltatáshiányos településeken élők számára, új szolgáltatások infrastruktúrájának megteremtésével, új férőhelyek kialakításával és már működő ellátások infrastruktúrális fejlesztésével.

A nappali szociális ellátások (idősek, fogyatékkal élők, hajléktalan, szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg személyek nappali ellátása), a családsegítés, gyermekjóléti szolgálat fejlesztése esetén a minőségi fejlesztés mellett cél a férőhelyek bővítése új intézmények létesítésével, illetve a már működő szolgáltatások férőhelyeinek bővítésével.

A támogatandó szociális alapszolgáltatások:

A Szociális törvény 57 § (1) c-j pontjában definiált szolgáltatások:étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátások.

A támogatandó gyermekjóléti alapellátások:

A Gyermekvédelmi törvény 15. § (2) a) és c) pontjában nevesített szolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgálat.

Az intézkedés keretében támogatandó fejlesztések hozzájárulnak az intézményi ellátásról a közösségi alapú gondozásra való áttérésre. Ennek érdekében a beavatkozások között tartós bentlakásos intézmények finanszírozására nem kerül sor.

A gyermekek napközbeni ellátásának két kiemelt intézményét, a bölcsődét és családi napköziket, valamint az óvodai szolgáltatások minőségi feltételeinek javítását – a gyermekes családok, különös tekintettel a nők foglalkoztatását elősegítő hatása miatt – a TOP 1. prioritástengelye finanszírozza.

A TOP-ból finanszírozott szociális alapszolgáltatásokon túlmutató, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseket az EFOP finanszírozza. Szintén az EFOP kompetenciájába tartoznak a kevésbé fejlett régiók területén a teljes szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szektorban megvalósuló ESZA fejlesztések, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátás ERFA fejlesztései, valamint a kitagoláshoz kapcsolódó beavatkozások. A VP az alapvető szolgáltatások intézkedése keretében a falu- és tanyagondnoki szolgáltatásokhoz, a köz- és vagyonbiztonsághoz (pl. polgárőr, mezőőr), és a többfunkciós közösségi terek, szolgáltató központok tereket kapcsolódó fejlesztéseket támogatja a vidéki térségekben (10 000 fő alatti települések vagy 120 fő/km² alatti népsűrűségű területek, VP definíció szerint).

Főbb célcsoportok: a közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság, főként a sérülékeny társadalmi rétegek.

Specifikus célterületek: az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók területe, (kivéve a megyei jogú város közigazgatási területe) áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására is.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, egyesületek, alapítványok, non-profit szervezetek.

A beruházási prioritás keretében megvalósuló intézkedések részeként az önkormányzati intézmények akadálymentesítése és családbarát funkciók elhelyezése, kialakítása is támogatható

2.D.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet).	
A prioritás keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei:	

- A megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseknek elő kell segíteniük a közszolgáltatások átfogó reformjára vonatkozó tervek végrehajtását. Kizárólag olyan fejlesztések támogathatóak, amelyek révén lehetővé válik az adott ágazat szerkezeti, tartalmi vagy intézményi reformjára vonatkozó elképzelések egyidejű megvalósítása, összhangban a többi operatív program, elsősorban az EFOP beavatkozásaival.
- A támogatott projektek kiválasztásánál előnyben részesülnek az ellátatlan területek, valamint a hátrányos helyzetű területeket, illetve kiemelten a sérülékeny társadalmi rétegek számára megvalósuló fejlesztések, kiemelten a legnagyobb szociális és gazdasági gondokkal küzdő, gyakran marginalizált helyzetű közösségek, köztük romák által lakott városrészek.
- A megvalósuló projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházásokkal érintett szolgáltatásoknak figyelembe kell venniük a társadalmi befogadás szempontját, biztosítaniuk kell az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos, különösen a roma lakosság számára.
- A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, a környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell.
- A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások), valamint a családbarát és akadálymentesítési szempontok érvényre juttatására való törekvés).

2.D.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.D.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.D.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

35. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁵⁰			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
CO36	Egészségügy: Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	személyek	ERFA	kevésbé fejlett			370000	IH	évente
PO10	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			925	IH	évente
PO11	Újonnan épített vagy felújított rendelő, tanácsadók száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			617	IH	évente
PO12	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			244	IH	évente

⁵⁰ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.D.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b): a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása

2.D.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	4.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekkel rendelkező hátrányos helyzetű személyek számának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A városi szövetbe ágyazott leszakadó és leszakadással veszélyeztetett ipari technológiával épült lakótelepeken és hagyományos beépítésű telepeken élő lakosság életkörülményeinek és életminőségének javítása, szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása az ott élők térbeli és társadalmi integrálása mellett. Az intézkedés javítja a hátrányos helyzetű lakosság, kiemelten a romák életkörülményeit, ezáltal segítve a társadalmi kohéziót is az épített környezet minőségi megújításával és a foglalkoztatásra, az oktatásra, az egészségügyre, a szociális szolgáltatásokra, a közösségfejlesztésre, a közbiztonságra és az elkülönítés megszüntetésére irányuló komplex tevékenységek által.

36. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁵¹ (2023)	Adatforrás	A beszámoló s gyakoriság a
PR19	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő	kevésbé fejlett	25605	2013	106800	IH	évente

⁵¹ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.D.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.D.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja Az intézkedés célja a leszakadó vagy leszakadással fenyegetett városrészekben koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése a területen élők társadalmi integrációjának elősegítésének érdekében. A szociális városrehabilitációs intézkedés keretében az érintett, települési szövetbe ágyazott városrészek meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, új gazdasági, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása, valamint szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása és az ott élők integrációja támogatható. Integrált szociális jellegű városrehabilitációt azokban a városrészekben kell elsősorban megvalósítani, ahol a kedvezőtlen demográfiai helyzet, az alacsony iskolázottság, az alacsony gazdasági aktivitás, a tartós munkanélküliség magas szintje, a hátrányos helyzet, az erősen leromlott környezet ezt indokolja. A társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási egészségügyi, közösségfejlesztési és közbiztonsági programok a kapcsolódó 5.3 intézkedésből (ESZA) finanszírozhatóak. Az intézkedés keretében kizárólag városi jogállású településeken valósíthatók meg programok, míg a nem városi jogállású településeken komplementer módon az EFOP finanszírozza ezeket a tevékenységeket. A szociális városrehabilitációs programok alapvetően három típusú akcióterületre irányulnak: • Ipari technológiával épült lakótelepek, ahol a cél annak megelőzése, hogy a lakótelepek a későbbi gettósodás színhelyeivé váljanak. • Városi szövetbe ágyazott, hagyományos építésű, vegyes lakosság összetételű, leszakadással veszélyeztetett városrészek, ahol a cél a további szegregációs folyamatok megállítása, és lehetőség szerint a terület státuszának emelése. • Városi szövetbe ágyazott vagy a településtesttől elkülönült (telepek, kolóniák), jellemzően hagyományos építésű leszakadó városrészek, ahol marginalizált közösségek élnek és a cél az illegális lakhatás és a veszélyes lakókörülmények felszámolása, az ott élők integrálása a városi	

környezetbe.

A nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező városi területek területi lehatárolása alapvetően 2007-2013 programozási időszakban is alkalmazott módszertannal történik⁵².

A komplex programokat integrált módon szükséges tervezni és megvalósítani az érintettek (az akcióterületen élő lakosság) bevonásával, illetve az összes releváns szervezet (közfelföldi intézményei, civil és egyházi szervezetek) partnerségében. A társadalmi hátrányok leküzdése csak hosszabb távon lehetséges, éppen ezért ezeknek a programoknak az eddigiekkel szemben hosszabb távúaknak kell lenniük, mely hosszabb időkeret megfelelő feltételeket teremt az integrált és részvételen alapuló tervezéshez és megvalósításhoz. Ez a nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területek vonatkozásában legalább 4-5 évet, a leszakadással veszélyeztetett városi területeknél pedig legalább 3 éves programot jelent.

A szociális városrehabilitációs beavatkozások egyrészt a hátrányos helyzetű lakosság számára célzott közszolgáltatások jobb elérhetőségének feltételeit kívánják megteremteni, másrészt az épített környezet fejlesztése által a cél az életkörülmények javítása, a felzárkóztatást és beilleszkedést segítő közösségi funkciók és alapvető infrastrukturális igények kielégítése és megteremtése. A leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett lakosság társadalmi kohéziójának erősítése is, melyet a közösségformálást erősítő terek, létesítmények fejlesztése szolgálja, beleértve új közösségi funkciók létrehozását, meglévők megerősítését is.

A lakhatási körülmények javítása a városrehabilitációs projektek alapvető célja. Az intézkedés keretében lehetséges:

- az önkormányzat, 100%-os tulajdonú önkormányzati gazdasági társaság, illetve non-profit szervezetek tulajdonában lévő lakóépületek felújítása, szociális bérlakások felújítása, komfortfokozatának emelése, továbbá elsősorban a leszakadó csoportok lakhatási körülményeinek javítása érdekében az elavult lakóépületek bontása mellett szociális bérlakások építése, illetve vásárlása.
- társasházak (illetve lakásszövetkezeti lakóépületek) közös tulajdonú részeinek energiahatékonysági szempontú felújítása, amely a főleg nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területek esetében releváns.

A projektek keretében kiemelt figyelmet kap a lakhatás legalizálása, a lakhatási biztonság növelése (bérleti szerződések létrehozása/helyreállítása, hiányzó tulajdonjogok földhivatali bejegyzése, adósságkezelési programok stb.) valamint a lakhatási körülmények infrastrukturális feltételeinek a javítása.

A társadalmi hátrányok leküzdését célzó beavatkozások (szociális, oktatási, foglalkoztatási stb.) a TOP 5. prioritásának 2. intézkedéséből finanszírozhatóak. Fontos, hogy ezen kiegészítő, humán célú (ún. „szoft”) programok megfelelő súlyt kapjanak a projektekben a társadalmi leszakadás mértékének függvényében és reagáljanak a területen feltárt társadalmi problémákra. A TOP városi jogállású településeken tervezett szociális városrehabilitációs beavatkozásaival komplementer módon az EFOP kompetenciájában zajlanak a nem városi jogállású településekre fókuszáló telep-felszámolási programok.

Főbb célcsoportok: a szociális városrehabilitációs célterületen élő – nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló városrészek lakói – jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok

⁵² A szociális városrehabilitáció indikátorainak felülvizsgálata 2014 folyamán zajlik. A lakótelepek és a hagyományos városi területek indikátorai várhatóan az eddigieknek megfelelően, némileg el fognak térni egymástól.

Specifikus célterületek: leromlott lakótelepek, városi szövetbe ágyazott leszakadással veszélyeztetett vagy leszakadó, jellemzően hagyományos beépítésű városrészek vagy településtesttől elkülönült telepek, kolóniák a megyék városi jogállású településein (a megyei jogú városok kivételével). Az intézkedés ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására is. A területek megfelelő indikátorrendszer segítségével kerülnek kiválasztásra.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek.

2.D.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). A kiválasztás egyik alapfeltétele, hogy a projekttervezet összhangban legyen a város Integrált Településfejlesztési Stratégiájával és ezen belül is annak Antiszegregációs Tervével, illetve a város Helyi Esélyegyenlőségi Programjával, és megfeleljen a területi lehatárolást célzó indikátorrendszernek. A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). Civil közösség-szervezés, közösségfejlesztés kapcsolódjon a beavatkozásokhoz, lehetőség szerint vonja be az érintett közösséget a fejlesztésekbe. Az intézkedés keretében támogatott projektek esetében elvárás, hogy direkt kapcsolat valósuljon meg az 5. prioritás releváns ESZA intézkedésével. A projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházások figyelembe veszik a társadalmi befogadás szempontját és az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos számára.	

2.D.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.D.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.D.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

37. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁵³			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
CO40	Városfejlesztés: Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett			1160	IH	évente
CO39	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			9000	IH	évente
CO38	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			139000	IH	évente
CO37	Városfejlesztés: Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	személyek	ERFA	kevésbé fejlett			1564000	IH	évente
PO18	Szociális célú városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	ERFA	kevésbé fejlett			267000	IH	évente

⁵³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

**2.D.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS
AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁵⁴**

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁵⁵, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoóriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	A társadalmi együttműködés erősítése és a közösségi szolgáltatások helyi szintű fejlesztése
nem releváns	

⁵⁴ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁵⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.D.10. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

38. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatéegóriánként)⁵⁶

Priori- tási tengel y	Mutató típusa	Azo- nosító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kate- gória	2018-ra vonatkozó részcél	2018-ra vonatkozó részcél ⁵⁷			Végső cél (2023) ⁵⁸			Adat- forrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		

⁵⁶ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott részcélokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más részcéljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

⁵⁷ A részcélok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

⁵⁸ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

4	kimeneti	PO10	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	ERFA	kevésbé fejlett	185	185			925	IH	
4	kimeneti	CO40	Városfejlesztés: Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakó-egység	ERFA	kevésbé fejlett	232	232			1160	IH	
4	pénzügyi	02	Az igazoló hatóság számviteli rendszerébe bekerülő és a hatóság által igazolt elszámolható ráfordítások teljes összege	EUR		kevésbé fejlett	49 797 760				199 191 040	IH	

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden főbb intézkedését reprezentálják a kiválasztott indikátorok (a *priorításra* alokált forrás kb. 70%-át). A releváns intézkedési kör vonatkozásában az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma” indikátor jól méri a vonatkozó intézkedéscsoport által támogatandó komplex tevékenységek eredményességét. A darabszámban megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján a 68 m Ft/intézmény átlagos projektméretet, valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 25 %-ának hasznosulását mérik.

A „helyreállított lakóegységek városi területeken” indikátor kiválasztását az indokolta, hogy a 4. prioritástengelyre allokált források közel fele szociális város-rehabilitációs célú beavatkozásokat fog finanszírozni. Az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A helyreállított lakóegységek darabszámának becslésénél egyrészt a 2007-2013 közötti időszak tapasztalatai alapján számításba vehető átlagos projektméretet (lakótelep esetében 250 m Ft, hagyományos lakás esetén 175 mFt), másrészt az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól méri a vonatkozó intézkedésen belül megvalósítandó fejlesztések eredményességét, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 45 %-ának hasznosulását mérik. A helyreállított lakóegységek száma ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések egy részének hozzájárulását a rászoruló közösségek célzott beruházási prioritásban kitűzött fizikai rehabilitációjához, gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatásához.

2.D.11. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

39–43. táblázat: Beavatkozási kategóriák⁵⁹

(Alapontként és régiókatégoiánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatégoiára vonatkozik)

39. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatégoia	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	053 Egészségügyi infrastruktúra	58 959 010
	055 A regionális és helyi fejlesztésekhez hozzájáruló egyéb szociális infrastruktúra	46 842 341
	054 Lakás-infrastruktúra	63 511 033

40. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ERFA	
Régiókatégoia	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.	01 Vissza nem térítendő támogatás	169 312 384

⁵⁹ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

41. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.		
	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	135 449 907
	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	33 862 477

42. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
4.		
	05. A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	169 312 384

43. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ⁶⁰ (csak ESZA)		
Alap		
Régiókatégória		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

⁶⁰ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.E. MEGYEI ÉS HELYI EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSEK, FOGLALKOZTATÁS-ÖSZTÖNZÉS ÉS TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	5.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	<i>Nem releváns</i>

2.E.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

A TOP 5. prioritási tengely kialakításának elsődleges célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által kiemelten a foglalkoztatás, illetve a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, illetve a szakmai kapcsolódások szerint kiegészítik a TOP ERFA prioritásaiban tervezett gazdaságfejlesztési és városrehabilitációs beavatkozásokat.

A prioritási tengely keretében tervezett intézkedések finanszírozása az Európai Szociális Alapból valósul meg. A humán erőforrás fejlesztés integrált jellegéből adódóan a prioritástengely a 8-as (a foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása), illetve a 9-es (a társadalmi együttműködés segítése és a társadalmi felzárkózás) tematikus célkitűzések megvalósításához járul hozzá.

A prioritástengely egészében a TOP ERFA finanszírozású prioritástengelyei keretében finanszírozott beavatkozásokhoz kapcsolódó ESZA fejlesztéseket, elemeket tartalmaz, célja az ERFA és az ESZA közvetlen összekapcsolásában rejlő szinergiák kiaknázása.

2.E.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ESZA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.E.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén

2.E.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	5.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatások célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, illetve kiegészítik a TOP ERFA prioritásaiban tervezett gazdaságfejlesztési, városrehabilitációs és energetikai beavatkozásokat. A támogatható tevékenységeken keresztül - létrejönnek a megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (integrációk), amelyek a térségi foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; - foglalkoztatás-bővítésre nyílik lehetőség a vállalkozásoknál – beleértve önkormányzati vállalkozásokat - a munkaerő képzését és foglalkoztatását támogató ESZA források igénybevételével; - a munkaerő foglalkoztathatósága javul, képzettségük, készségeik fejlesztésével; - a vállalkozások működési környezete javul a foglalkoztatást támogató beavatkozások révén.

44. táblázat: Közös eredménymutatók

A magyar szakpolitikai egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó a programspecifikus eredménymutatók kiindulási és célértéke az Unió stratégiájának beruházási prioritásait figyelembe véve és összhangban az 303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával.

Azo- nosító	Mutató	Régió- kate- gória	A muta- tó mér- tékegy- sége	A célmeg- határozáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázis- érték és célérték mérték- egysége	Bázis- év	Célérték ⁶¹ (2023)			Adat forrá- s	A be- számo- lás gyako- risága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
PR25	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma	kevésbé fejlett	fő		18745			szám	2014			18745	FAIR	évente
PR26	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők száma	kevésbé fejlett	fő		11615			szám	2014			12210	FAIR	évente

⁶¹ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.E.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
A beruházási prioritás keretében a térségi, helyi gazdaságfejlesztési programokkal (TOP 1. prioritástengelyben támogatott tevékenységek) összhangban lévő helyi foglalkoztatási kezdeményezések valósulhatnak meg megyei és helyi szinten. Egy intézkedést tervezünk, amely azonban több komponenst tartalmaz: 5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) Az intézkedés hosszú távú célja, hogy az Európa 2020 Stratégia által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához térségi és helyi szintű foglalkoztatási – gazdaságfejlesztési stratégiák és programok által járuljon hozzá. Az Európai Unió által is szorgalmazott, ösztönzött helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a TOP által a foglalkoztatás helyi szintű biztosítása, növelése érdekében célul tűzött helyi gazdaságfejlesztési megközelítés céljában és módszertanában is egybeesik. Az intézkedés közvetlen célja megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) létrehozásának és működésének támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskereső munkához juttatása. Ezek a beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak az 1. prioritásban támogatott foglalkoztatási célú gazdaságfejlesztési beavatkozásokhoz, azokkal szinergiában, programalapon valósulnak meg. Az intézkedés szakmai előzményei 2004-2006 közé nyúlnak vissza, amikor a Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP) 3.2.1. „A foglalkoztatást elősegítő tevékenységek helyi koordinációjának elősegítése” keretében támogatást nyújtott a helyi fejlesztésekben és foglalkoztatásban érintett regionális szereplők közötti együttműködési hálózatok, illetve helyi foglalkoztatási stratégiák kialakításához. A 2007-2013 közötti időszakban a TÁMOP 1-es prioritástengelye a foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés ösztönzése keretében támogatta a foglalkoztatási paktumok létrehozását és megvalósítását. Az eszköz tervezett alkalmazása a Partnerségi Megállapodásban is szerepel. Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. A területi kohézió, legtöbb magas szintű stratégiai dokumentumban deklarált célját a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javításával, illetve munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, másrészt a régiók fejlődési	

potenciálját biztosító munkaerő-minőség és tudás fejlesztésével kívánjuk megvalósítani.

A területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségeket legtöbb esetben a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogására építő, vagy azok bevonásával előkészített és végrehajtott programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánjuk csökkenteni. A munkaerő-piaci helyzet és a foglalkoztatási lehetőségek tekintetében megnyilvánuló igen jelentős különbségek miatt fontos, hogy kellő mozgástér legyen a helyi munkaerő-piaci viszonyokra szabott stratégia és programok kialakítására. A végrehajtás során építeni fogunk azokra a szervezetekre, amelyek tapasztalatot szereztek az ilyen típusú kezdeményezések segítségével. Magyarországon a paktumok létrehozása megteremtette azt a platformot, amelyen a gazdasági élet helyi, a térségi viszonyokat legjobban ismerő szereplői, az állam és a vállalkozások, valamint a civil szféra képviselői egyeztetetik, összhangba hozhatják stratégiai céljaikat, és ezáltal multiplikálhatják erőfeszítéseiket a gazdaság és a munkaerő-piac fellendítése érdekében. A Nemzeti Munkaügyi Hivatal felmérése szerint több mint 64 foglalkoztatási paktum működik jelenleg is Magyarországon.

A TOP 1. prioritása keretében biztosított fejlesztési lehetőségek eredményességét növeli, ha azok helyi gazdaságfejlesztési programok keretében valósulnak meg. Jelen intézkedés keretében a megyei, helyi foglalkoztatási kezdeményezésekhez kapcsolódva támogatást biztosítunk a megyei és helyi (megyén belüli térségi, illetve adott esetben települési) gazdaságfejlesztési-foglalkoztatási stratégiák, programok kidolgozására. Cél, hogy a TOP által finanszírozott gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási beavatkozások közös programalapon, összehangoltan, egymáshoz közvetlenül kapcsolódva valósuljanak meg. Fontos a megyei szintű koordináció, amely a megyei szintű programok mellett teret biztosít az önálló helyi szintű foglalkoztatási, gazdaságfejlesztési kezdeményezéseknek is.

A helyi foglalkoztatási együttműködések a térségi foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; segítségükkel keretek teremthetők a munkaerőpiaci szereplők hatékony együttműködéséhez. A foglalkoztatási együttműködés (paktum) a térségi szereplők szerződésben rögzített összefogása. A partnerség lényege, hogy a polgármesterek, munkaügyi szakemberek, vállalkozók, civilek, illetve a képzőintézmények vezetői együtt gondolkodnak és dolgoznak a térség foglalkoztatási problémáinak megoldásán. Stratégiát alkotnak, s ennek mentén különböző helyi programokat valósítanak meg. Ezek a programok lehetnek többek között a munkanélküli és inaktív helyi lakosság munkaerőpiacra belépését, foglalkoztathatóságuk növelését és vállalkozóvá válásukat segítő megyei és helyi programok, figyelembe véve az adott térség munkaerőpiaci sajátosságait. Olyan programok kidolgozása is az intézkedés célja, melyek elősegítik az adott térségbe visszatérni vagy ott letelepedni és munkát vállalni szándékozó munkaerő foglalkoztathatóságát.

A foglalkoztatási stratégia nagy hangsúlyt helyez a térség foglalkoztatási helyzetének elemzésére, a munkalehetőségek feltárására, a gazdasági és a humán erőforrás-fejlesztési elképzelések koordinációjára, valamint a kitörési pontok meghatározására, innovatív foglalkoztatási kezdeményezések felismerésére. Továbbá nem hagyja figyelmen kívül a térség hagyományos munkakultúrájának megőrzését és fejlesztését. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) legfőbb célja az, hogy a munkahelyteremtő helyi gazdaságfejlesztés, a felnőttképzés és a szakképzés, valamint a munkaerő-közvetítés rendszerének szinergiáját erősítve összekapcsolja a kezdeményezéseket, ezzel erősítve egy jól koordinált helyi foglalkoztatáspolitikai kialakítását.

Az intézkedés keretében tervezett beavatkozások közvetlen célja ezen beruházások foglalkoztatottságot növelő hatását a beruházással érintett térségbe koncentrálni. Az intézkedés keretében lehetőség nyílik munkanélküli és inaktív személyek bevonásával megvalósuló munkaerő-piaci képzést célzó ESZA programok végrehajtására, illetve foglalkoztatás bővítésre.

Az intézkedés további célja azoknak a megyei és helyi jelentőségű gazdasági beruházásoknak a kiegészítő ESZA támogatása, amelyek jelentős foglalkoztatási potenciállal bírnak. Az intézkedés keretében a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) tagjai a paktumban

résztvevő munkáltatók (különösen az ipari parkokba és ipari területekre települő vállalkozások) humán erőforrás-igényét koncentrált képzési- és bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését (lásd: intézkedés célcsoportja).

A beavatkozás célja továbbá a helyi foglalkoztatási együttműködések által kidolgozott, a térségi foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek projektjeinek támogatása. A kisméretű, jellemzően más forrásból nem támogatott beavatkozások eredménye, hogy a helyi foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása nő, hatékonysága javul, így a helyi foglalkoztatási és képzettségi szint megnövekszik.

A foglalkoztatási együttműködések – mind a megyei, mind az ahhoz illeszkedő, azzal összehangoltan, megyei szinten egy rendszerben működő helyi foglalkoztatási integrációk – az önkormányzatok, munkaerőpiaci intézmények, képző intézmények és vállalkozások eredményorientált, célzott együttműködésében valósulnak meg.

Az intézkedés **kétszintű beavatkozással és három komponenssel működik:**

Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések

A beavatkozás keretében a foglalkoztatási paktum modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő megyei szintű foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. Ennek keretében támogatást biztosítunk a megyei foglalkoztatási stratégia tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat), a partnerség és az együttműködést szervező szervezet kialakítására és működtetésére, a tevékenysége keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre.

A megyei foglalkoztatási együttműködéshez kapcsolódva lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó megyei szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre.

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködésekbe illeszkedve kis- és középvállalkozások foglalkoztatási, képzési támogatása is megvalósítható. A foglalkoztatási ESZA támogatásokért első helyen felelős operatív program a GINOP, amelynek ESZA prioritása a munkaerő kínálati oldalának fejlesztésére fókuszál, elsősorban az aktív munkaerő-piaci eszközök segítségével. Ezzel szinergiában működhetnek a TOP ESZA prioritástengelyének foglalkoztatás-ösztönzést célzó TC8 forrásból finanszírozott beavatkozásai, lehetőséget adva a jelentős foglalkoztatási potenciállal bíró megyei és helyi jelentőségű beruházások kiegészítő ESZA támogatására. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) keretében tervezett beavatkozások az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, valamint a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényét koncentrált képzési- és átmeneti bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését.

Helyi foglalkoztatási együttműködések

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködés a megye egészére kiterjedő célokkal és tevékenységekkel működik, ugyanakkor ösztönzi, előkészíti, segíti a helyi foglalkoztatási és gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket, és biztosítja a megyei szintű koordinációt.

A beavatkozás keretében a megyei foglalkoztatási integrációk modelljével megegyező, de kisebb léptékű, egy kisebb térséget célzó konkrét kezdeményezés köré szerveződő, a helyi foglalkoztatási kezdeményezések modellje és módszertana szerint létrejött, vagy létrejövő helyi szintű foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. A helyi szint elsődlegesen a megyén belüli kisebb térséget jelent, de települési szintű programok is elképzelhetők. Ennek keretében támogatást biztosítunk a helyi gazdaságfejlesztési – foglalkoztatási program tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat,

műhelymunkákat), a helyi partnerség kialakítására és működtetésére, a tevékenységei keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A beavatkozás fontos eleme az 1. prioritásban (1.1. intézkedés) a helyi foglalkoztatási stratégiához illeszkedve megvalósított, foglalkoztatást célzó önkormányzati gazdaságfejlesztési beavatkozások előkészítése, koordinálása, a legjobb európai és hazai gyakorlatok terjesztése, foglalkoztatás-intenzív kísérleti kezdeményezések ösztönzése, a fejlesztések munkavállalók képzésével, foglalkoztatásuk támogatásával történő segítése.

A helyi foglalkoztatási kezdeményezésekben lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó, helyi szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A helyi szintű foglalkoztatási együttműködések keretében is lehetséges az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, köztük a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének koncentrált képzési- és átmeneti bértámogatása, a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak számára.

Gyermekekellátási szolgáltatások munkavállalóinak foglalkoztatási és képzési támogatása

A beavatkozás keretében lehetőséget biztosítunk a TOP TC8 ERFA forrásaiból (1. prioritás) fejlesztett új gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek támogatására (átmeneti foglalkoztatási támogatás). Ehhez kapcsolódóan a rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet, munka és a magánélet összehangolását célzó fejlesztéseket a GINOP 5. prioritása finanszírozza, kompetenciája, a már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzése pedig az igényelt ágazati koordináció miatt az EFOP kompetenciájába tartozik.

Főbb célcsoportok: az adott térségben munkát vállalni szándékozó hátrányos helyzetű álláskeresők (tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, az alacsony képzettségűek, a roma származásúak, a megváltozott munkaképességűek, a kisgyermeket nevelő nők, valamint az 50 év feletti korosztály és a pályakezdő fiatalok) és inaktívak.

Specifikus célterületek: az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városok területén kívüli területe áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átívelő foglalkoztatási célú programjainak, kezdeményezéseinek összehangolására, koordinált megvalósítására is.

Főbb kedvezményezettek: Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, megyei kormányhivatalok munkaügyi központja, képző intézmények.

2.E.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). Az intézkedés a megyei szintű foglalkoztatási helyzet javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - programszerű, integrált, egymáshoz és az 1-es prioritástengelyében lévő gazdaságfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei gazdaságfejlesztési programcsomagok, megyei és helyi foglalkoztatási kezdeményezések keretében; - a foglalkoztatás ösztönzését szolgáló támogatások odaítélésénél előnyben részesülnek a TOP ERFA forrásaiból támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő, pl. ipari parkokba és ipari területekre, a rehabilitált barnamezős területekre települő vállalkozások, a TOP 1. prioritás önkormányzati helyi gazdaságfejlesztési beavatkozásai, továbbá a TOP-ból felújított turisztikai vonzerőhöz, települési akcióterülethez kapcsolódó szolgáltatást kiépítő vállalkozások humán erőforrás-igényeit kiszolgáló fejlesztések. - a támogatások odaítélésénél szempont a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének képzési- és bértámogatása, kiemelten a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedésének segítése. - kiemelt szempont a TOP TC8 ERFA forrásaiból fejlesztett gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteit támogatása. a foglalkoztatási paktumok témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp GINOP 5. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - a prioritás keretében a munkavállalói készségek és a helyi gazdaság potenciális igényeinek közelítése témakörében a TOP 1. prioritástengelyében foglaltak figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - szempont a helyi munkaerőpiaci szükségletekre való reagálás, a kereslet-kínálat összehangolása; - a prioritás keretében végzendő tevékenységek a megyei kormányhivatalok munkaügyi központjaival együttműködve kerülnek megvalósításra. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság.	

2.E.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.E.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1303/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.E.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

45. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- no-sító	Mutató	Mértékegy- ség	Alap	Régióka- tegória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁶²			Adat- forrás	A beszámolás gyakoriséga
					F	N	Ö		
PO25	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett			42900	FAIR	évente

⁶² Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében

2.E.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

Azonosító	5.B
Egyedi célkitűzés	A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekkel rendelkező hátrányos helyzetű személyek számának növelése
A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények	A célkitűzés célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, kiegészítik a TOP ERFA finanszírozású 4-es prioritásában tervezett beavatkozásokat. A támogatható tevékenységek eredményeképp: - a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó programok valósulnak meg; - a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg a közösségépítés keretében megvalósult programok, amelyeknek fontos helyszínei a kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek; - a szegénység megállítása, a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése, a szegregáció csökkenése, beleértve a romák helyzetének javítását.,.

<i>Azonosító</i>	5.C
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Helyi szintű társadalmi párbeszéd és helyi identitás erősödése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek problémáik megoldásában. A támogatható tevékenységek eredményeképp: - az ERFA finanszírozású beavatkozások nagyobb hatékonysággal, hatással és eredménnyel valósulnak meg; - célzott közösségi, térségi és települési helyi identitást erősítő marketing akciók, valamint kulturális és környezeti örökség megőrzésére irányuló programok valósulnak meg; - a településfejlesztésbe becsatornázódó, a fejlesztésekhez szükséges helyi partnerséget megteremtő, fenntartó civil aktivitás erősödik; - erősödik a helyi identitás, településhez, térséghez kötődés, ezáltal nő a települések népességmegtartó képessége, különösen a fiatalok esetében; - erősödik a társadalmi együttműködés és a tolerancia, csökken a szegregáció, megvalósul a roma-nem roma párbeszéd.

46. táblázat: Közös eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg, és az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó program-specifikus eredménymutatók (beruházási prioritásonként és régiókat tekintve) (az ESZA tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo- nosító	Mutató	Régió- kategória	A mutató mérték- egysége	A célmeghatá- rozáshoz hasz- nált közös kimeneti mutató	Bázis- érték			A bázis- érték és célérték mérték- egysége	Bá- zisév	Célérték ⁶³ (2023)			Adat for- rás	A be- számo- lás gyá- korisá- ga
					F	N	Ö			F	N	Ö		
PR28	A jobb életlehetőségekkel ⁶⁴ rendelkező hátrányos helyzetű személyek száma az akcióterületen	kevésbé fejlett	fő		25605			szám	2014			106800	FAIR	évente
PR29	Helyi társadalmi akciókban ⁶⁵ résztvevők száma	kevésbé fejlett	fő		36404			szám	2014			133000	FAIR	évente

⁶³ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁶⁴ **Jobb életlehetőség:** a szociális városrehabilitációs projektek által direkt és indirekt módon jobb életlehetőséghez jut az a személy, amelynek a lakókörnyezetében (a kijelölt akcióterületen) elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást és/vagy iskolai felzárkózást, családsegítést és/vagy gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést vagy szociális munkát biztosító programok. A programok elérhetősége által a célcsoport, mint az akcióterületen lakó hátrányos helyzetű személyek életlehetősége javul.

⁶⁵ **Társadalmi akciók:** minden olyan, a közösségépítést, közösségfejlesztést szolgáló, rendezvény(sorozat)jellegű program, partnertalálkozó, szakmai és közösségi fórum, felvilágosító, társadalmi befogadást erősítő, tehetséggondozási, drogprevenciós, toleranciaprogramok, participatív tervezési gyakorlatok, amelyek a helyi együttműködések megalapozását és működését, a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését szolgálják

2.E.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK (beruházási prioritásként)

2.E.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
A társadalmi együttműködés erősítését és a szegénység elleni megyei és helyi kezdeményezések támogatását a prioritástengely az alábbi intézkedésekkel támogatja: 5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Az intézkedés célja a TOP 4. prioritásának 3. intézkedésével (szociális városrehabilitáció) összhangban, azt kiegészítve a városi szövetbe ágyazott leszakadó, leszakadással veszélyeztetett városrészekben és a településtesttől elkülönült telepeken élők tekintetében a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek a megteremtése. Az intézkedésen belül hangsúlyt kap az önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése, az oktatási hátrányok leküzdése, a leszakadással veszélyeztetett egyének és csoportok jövedelemszerzésre való képességét célzó közösségi és egyéni szociális munka. E tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak (jobb életlehetőség: a szociális városrehabilitációs projektek által direkt és indirekt módon jobb életlehetőséghez jut az a személy, amelynek a lakókörnyezetében (a kijelölt akcióterületen) elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást és/vagy iskolai felzárkózást, családsegítést és/vagy gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést vagy szociális munkát biztosító programok. A programok elérhetősége által a célcsoport, mint az akcióterületen lakó hátrányos helyzetű személyek életlehetősége javul.) Az intézkedés keretében olyan, alulról építkező társadalmi felzárkózást célzó tevékenységek valósíthatók meg, amelyek kiegészítik az alapellátásban biztosított szolgáltatásokat. A fejlesztések az alapellátást nyújtó intézményekkel együttműködésben valósulnak meg. A szociális városrehabilitációs projekteket végig kell, hogy kísérik a közösségfejlesztő programok, melyek lehetővé teszik a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítik a helyi közösség kohézióját. Amennyiben a leszakadás mértéke indokolja, a projektnek része kell, hogy legyen a jelenlétben alapuló szociális munka, a nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területek esetében kötelező jelleggel. Az oktatási hátrányok leküzdése terén a koragyerekkori, gyermekkori és ifjúsági korcsoportokat célzó, a formális oktatáson kívüli fejlesztő és oktatási programok a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekeket célozzák a programok széles kínálatával: tanoda, játszóház, fejlesztő programok, szabadidős programok stb. Az egészségügyi, mentálhigiénés programok a kiegyensúlyozott életvezetést, az egészségügyi megelőzést hivatottak szolgálni. A lakhatás biztonságával összefüggésben a lakhatás legalizálását és adósságkezelést szorgalmazó programok valósíthatók meg. A közbiztonság javítása is kiemelt cél, melyet a	

fentiekén kívül a szomszédsági rendőrség, polgárőrség működtetése szolgál.

Miután a szociális városrehabilitációs célterületeken, különösen a nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területeken jelentős, illetve magas a roma lakosság aránya, ezért a társadalmi befogadást célzó programok kiemelt részét képezik a projekteknek. A megkülönböztetés, elkülönülés elleni akciók ugyancsak részét képezik az intézkedésnek. Az intézkedés kiemelt célja a roma népesség társadalmi befogadásának segítése, a szegregációs élethelyzetek felszámolása.

Főbb célcsoportok: a szociális városrehabilitációs célterületen élő (nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló városrészek lakói) jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok, kiemelten a szegregált körülmények között élő lakosság.

Specifikus célterületek: azon városi területek – kivéve a megyei jogú városok területét –, amelyek megfelelnek az indikátorrendszernek (lásd 4. prioritás 3. intézkedés), jellemzően a leromlással fenyegetett területek (pl. lakótelepek, városszövetbe ágyazott leromlott területek). Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók területe (kivéve megyei jogú városok) áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására is.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek.

5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása

Az intézkedés célja a TOP ERFA forrásból megvalósuló beavatkozásaival összhangban, azt kiegészítve a TOP célkitűzéseket segítő, közösségi, társadalmi bevonást megvalósító projektek megvalósítása.

A helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek a problémák megoldásában.

Az intézkedés eredményeképp közösségi, térségi és települési helyi identitást erősítő akciók, kulturális és természeti örökség megismertetésére, megőrzésére irányuló helyi közösségi programok valósulnak meg, fejlődik a közösség egymás iránti felelősségtudata. (Társadalmi akciók: minden olyan, a közösségépítést, közösségfejlesztést szolgáló, rendezvény(sorozat)jellegű program, partnertalálkozó, szakmai és közösségi fórum, felvilágosító, társadalmi befogadást erősítő, tehetséggondozási, drogprevenciós, toleranciaprogramok, participatív tervezési gyakorlatok, amelyek a helyi együttműködések megalapozását és működését, a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését szolgálják.)

Az intézkedés a helyi civil társadalom bevonásával és megerősödésével segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősíti a civil aktivitást, az önkéntességet, a helyi identitást, valamint a településhez, térséghez való kötődést, így szerepet vállal a népesség megtartásában. Mindezekon keresztül hatékonyan előkészíti, kiegészíti a TOP településfejlesztési beavatkozásait, annak közösségi hátterét teremti meg.

Az intézkedés keretében megvalósulhatnak átfogó programjellegű tevékenységek is, ugyanakkor a TOP egyik legfontosabb célkitűzése a fejlesztések integrált módon történő megvalósítása, ezért az intézkedés keretében támogatható tevékenységek elsődlegesen a TOP többi prioritásához és intézkedéséhez kapcsolódva valósulhatnak meg a szinergikus hatások érvényesülése érdekében. Az intézkedés keretében finanszírozott beavatkozások helyi kezdeményezések formájában valósulnak meg. EFOP és VP lehatárolását is ezen jellege adja

meg.

.Az intézkedés főképp az alábbi tevékenységeket tartalmazza:

- Helyi közösséget és identitást erősítő akciók, például közösségi programok, szabadidős programok, partnertalálkozók, szemléletformálás, kulturális és természeti örökséggel kapcsolatos helyi programok, hagyományörzés, néprajzi oktatás, hagyományalapú tudás erősítésére építő programok.
- Helyi közösségfejlesztési programok megvalósítása, összhangban az EFOP közösségfejlesztést célzó programjával.
- Helyi partnerségi együttműködések szervezése, erősítése, pl. a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését célzó civil szerveződések elősegítése, a helyi szükségletek alapján, aktuális témákban participatív tervezési gyakorlatok kezdeményezése.
- Ösztöndíjprogram, pl. egyéni kiválóság támogatása, megyei szintű ösztöndíjrendszerek kialakítása, fiatalok településen tartását, visszatérését segítő kezdeményezések.
- Bűnmegelőzést, közlekedésbiztonság és közbiztonság javítását segítő intézkedések (pl. helyi bűnmegelőzési stratégiák, tolerancia- és drogrevenüciós programok stb.)

A TOP beavatkozások elsődlegesen a TOP egyéb prioritástengelyeihez kapcsolódva valósulnak meg, ez adja meg az általános lehatárolást az EFOP és a VP hasonló programjaival. A VP a vidéki CLLD keretében finanszírozhat helyi közösséget erősítő programokat a vidéki térségekben, a TOP általánosan biztosítja ezt a lehetőséget, inkább városi fókusszal, de ez nem kizárólagos.

A célzott helyi közösségfejlesztési programokat a TOP az EFOP-pal szinergiában finanszírozza, az alábbi lehatárolással:

- Az EFOP biztosítja (átfogóan) a közösségfejlesztési programok módszertanát és egy pénzügyileg fenntartható mentorhálózatot
- Az EFOP finanszírozza a több megyében megvalósuló közösségfejlesztési programokat és oktatási típusú intézkedések módszertanát
- A TOP finanszírozza az ERFA intézkedéseihez közvetlenül kapcsolódó programokat és a helyi kihatású közösségfejlesztési programokat. Utóbbi keretében biztosítja a helyi közösségfejlesztési szakember bevonását, alkalmazását.

A TOP-ban megvalósuló helyi közösségfejlesztési programok és oktatási típusú intézkedések szakmai támogatását és folyamatsegítését az EFOP módszertannal és mentorokkal segíti.

Emellett a TOP a városi CLLD keretében (TOP 7. prioritás, CLLD ESZA intézkedés) és a szociális városrehabilitáció keretében TOP 5. prioritás, 2. intézkedés, ESZA) finanszíroz közösségfejlesztést, melyek esetében az EFOP központi módszertani támogatása ugyancsak rendelkezésre áll.

Főbb célcsoportok: a kevésbé fejlett régiók népessége, különös tekintettel a hátrányos helyzetű lakosságra

Specifikus célterületek: az intézkedés földrajzi fókuszában a megyei jogú városok kivételével a kevésbé fejlett régiók területei állnak – különös tekintettel a hátrányos helyzetű lakossággal jellemezhető területekre –, ugyanakkor az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átívelő összehangolására is.

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, képző intézmények, egyházak, civil szervezetek, társasházak, érdekképviselők.

2.E.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). Az intézkedés a helyi közösséget erősítő, szervező, a helyi identitást erősítő helyi kezdeményezéseket támogatja, a helyi szükségletek és speciális igények, feltételek szerint. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: - a megyei fejlesztési programokba és városi integrált településfejlesztési stratégiákba illeszkedő, integrált, egymáshoz és a többi prioritáshoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei fejlesztési programok részeként; - az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a helyi kezdeményezésekre, az alulról jövő jelleg érvényesítésére; - a városrehabilitációs intézkedés keretében végzett beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a 4-es prioritás ERFA városrehabilitációs intézkedéséhez; - a szociális városrehabilitációs tevékenységek témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp az EFOP 1. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket; - a helyi közösségfejlesztési programok; - kapcsolódás, illeszkedés a többi prioritás településfejlesztési intézkedései keretében megvalósuló fejlesztésekhez. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság.	

2.E.9. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.E.9.1. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.E.9.2. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

47. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁶⁶			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
PO22	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett			106800	IH	évente
PO17	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett			133000	IH	évente

⁶⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.E.10. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁶⁷

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁶⁸, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés
nem releváns	

⁶⁷ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁶⁸ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.E.11. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

48. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(Alapontként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatéegóriánként)⁶⁹

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatéegória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ⁷⁰			Végző cél (2023) ⁷¹			Adat-forrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
5	Kimeneti	PO25	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	8580						42900	FAIR	
5	Eredmény	PR29	Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma "	fő	ESZA	kevésbé fejlett	26600			26600			133000	FAIR	
5	Pénzügyi	02	Az igazoló hatóság	EUR	ESZA	kevésbé fejlett	72 308 518						289 234 072	IH	

⁶⁹ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

⁷⁰ A rész cél megadható összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

⁷¹ A célértékek megadható összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

			számviteli rendszerébe bekerülő és a hatóság által igazolt elszámolható ráfordítások teljes összege												

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden főbb intézkedését reprezentálja releváns indikátor (a prioritásra allokált forrás kb. 75%-át).

A „a foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma” indikátor becsléséhez a 2007-13 időszak hasonló pályázatának (TÁMOP 1.4.5.) és nagyobb volumenű munkaerő-piaci programoknak az eredményeit vettük alapul. A munkaerőpiaci program alatt értendő:

- képzési és foglalkoztatást elősegítő támogatás és szolgáltatás;
- bértámogatás – és/vagy járuléktámogatás; keresetpótló támogatás;
- egyéb munkaerőpiaci szolgáltatások: hr-klub; mentálhigiénés tanácsadás, pályaaorientációs tanácsadás, motivációs tréning, egyéb tanácsadás, szolgáltatás.

Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 60%-ának hasznosulását mérik.

A helyi közösségi aktivitás erősödését jól reprezentálja a „Helyi társadalmi akciókban résztvevők arányának növekedése” mint mutató, amely a támogatás keretében megvalósításra kerülő programokon [közösségfejlesztő rendezvény(sorozat)jellegű programok, partnertalálkozók, szakmai és közösségi fórumok] résztvevő lakosság, valamint, a település teljes lakosságának egymáshoz viszonyított arányát méri. A bázisérték számítása a 2007-13-as időszak hasonló – mint pl. szociális városrehabilitációs - pályázatainak keretében megvalósított, akciókon, vagy (amennyiben nem valósult meg a településen semmilyen városrehabilitációs projekt) a településen egyéb forrásból megvalósított társadalmi akciókon, programokon részt vett lakosság számának a település teljes lakónépességéhez viszonyított százalékos értéke.

. Az indikátor ugyanakkor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit, így az e mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források hozzávetőlegesen 15%-ának hasznosulását mérik.

2.E.12. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

. táblázat: Beavatkozási kategóriák⁷²

(Alapontként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

49. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ESZA	
Régiókatégoria	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	102 A munkakeresők és inaktívok foglalkoztatáshoz való hozzáférése, ideértve a tartósan munkanélküli és a munkaerőpiactól távol eső személyeket, a helyi foglalkoztatást érintő kezdeményezések és a munkaerő mobilitásának támogatása révén	181 652 731
6	109 Az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	23 634 084
6	110 A marginalizálódott közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációja	40 562 146

⁷² Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

50. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	01 Vissza nem térítendő támogatás	245 848 961

51. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	196 679 169
6.	03 Vidéki területek (ritkán lakott)	49 169 792

52. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.		
	05. A fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítései	245 848 961

53. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ⁷³ (csak ESZA)		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	08. Nem alkalmazható	

⁷³ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.E.13. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

<i>Prioritási tengely</i>	
Nem releváns.	

2.F. FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS A MEGYEI JOGÚ VÁROSOKBAN

<i>A prioritási tengely azonosítója</i>	6.
<i>A prioritási tengely címe</i>	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	<i>Nem releváns</i>
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	<i>Nem releváns</i>

2.F.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGYEL KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

Egynél több tematikus cél indoklása: 1301/2013/EU rendelet értelmében nemzeti szinten az ERFA-források legalább 5 %-át fenntartható városfejlesztésre kell fordítani. „A fenntartható városfejlesztést a(z) 1303/2013/EU rendelet 36. cikkében említett integrált területi beruházások révén, egyedi művelési programok, vagy a(z) 1303/2013/EU rendelet 96. cikke első albekezdésének c) pontjával összhangban lévő egyedi prioritási tengelyek révén kell megvalósítani.” Tekintve, hogy Magyarország a 2014-2020-as programozási időszakban nem fogja az integrált területi beruházások eszközét alkalmazni, ezért a fenntartható városfejlesztés vonatkozó előírásait egyedi prioritási tengely révén szükséges megvalósítani. Annak érdekében, hogy a fenntartható városfejlesztés valóban integrált módon, minden fejlesztési tématerületre kiterjedően valósulhasson meg – az EU Bizottsága egyetértésével –, a jelen prioritási tengely keretében finanszírozott fejlesztések 4 tematikus célhoz (TC4, TC6, TC8, TC9) is hozzájárulnak.

Egynél több alap indoklása: A prioritástengely finanszírozása ESZA és ERFA alapok igénybevételeivel tervezett. Az ESZA támogatási elemek kiegészítik a prioritás 8-as tematikus céljához hozzájáruló ERFA finanszírozású gazdaságfejlesztési valamint a 9-es tematikus célt támogató szociális városrehabilitációs és helyi közösségi beavatkozásokat. A megyei jogú városok a TOP beavatkozási logikája szerint indikatív tervezési forráskerettel tervezik meg a saját területeket érintő, a TOP tematikai keretébe illeszkedő fejlesztéseiket. Emellett ugyancsak az uniós előírások szerint a végrehajtásban is szerepet kapnak, önálló végrehajtási mechanizmussal, amely a megyei jogú városok fejlesztéseikhez biztosított ERFA és ESZA források együttes, egy prioritástengelyben történő kezelését indokolja.

2.F.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását

2.F.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Megyei jogú városok gazdasági környezetének fejlesztése a foglalkoztatás növelése érdekében
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatható tevékenységeken keresztül élénkülni fog a helyi érdekű gazdaság: növekszik a vállalkozások, valamint a helyi költségvetési szervezetek által biztosított munkahelyek száma, biztosítható a helyi munkaerő versenyképessége - a vállalkozások, kiemelten a kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúra- és szolgáltatások fejlesztésével, - a helyi gazdaság fejlesztésének gazdaságszervezési akciói keretében, - a közvetett eszközökkel segített helyi vállalkozások által teremtett és megtartott munkahelyek által, - a támogatott fejlesztések iránti növekvő kereslet multiplikátor hatásai révén. - a fenntartható turizmusfejlesztés kapcsán támogatott tevékenységek tekintetében elvárt eredmények; - a megyei jogú város gazdaságának élénkítése, közvetetten a foglalkoztatási célkitűzéshez való hozzájárulás; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő, térségi, helyi jelentőségű kulturális és természeti örökség jelenleginél kiterjedtebb, a fenntarthatóságot nem veszélyeztető turisztikai

	hasznosítása, a kihasználatlan turisztikai kínálat hozzáférhetőségének javítása, hálózati és térségi szempontokat figyelembe véve; - hazai és nemzetközi turisták költségének növekedése a fejlesztett attrakciókhoz kapcsolódóan; - a GINOP támogatható tevékenységei között nem szereplő térségi, helyi jelentőségű természeti és kulturális örökség védelme, fenntartása és megőrzése a jövő generációk számára; - az attrakciókat igénybevevő lakosság fogékonyabbá / elkötelezetté válik a természeti és kulturális értékek megőrzésére, erősödik a helyi identitástudat, helyi kötődés, és a helyi közösségek összetartozása; - az egységnyi turisztikai termék iránti kereslet multiplikátor-hatásán keresztül közvetett cél a vállalkozások megerősítése és ezáltal a foglalkoztatásra gyakorolt pozitív hatás kifejtése; - a már meglévő attrakciók – GINOP-ból támogatható – országos hálózatokba való bekapcsolása a kiegészítő szükséges fejlesztésekkel; - a munkahelyek elérhetőségének javítása és a munkavállalók mobilitásának segítése kapcsán várt eredmények: - a munkaerőpiaci vonzásközpontok elérhetőségének javulása, amely alapjául szolgálhat a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikerének; - a települések gazdasági területeinek gyorsabban megközelíthetővé tétele a vállalkozások és a munkavállalók számára; - a települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának valamint a gazdasági és szállítói kapcsolatok erősítésének elősegítése a létrejövő új térségi közlekedési kapcsolatok által.

54. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁷⁴ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR01	A KMR és a kevésbé fejlett régiók közsféra adatai nélkül számított foglalkoztatási rátáinak (20-64 évesek) különbsége	%	kevésbé fejlett	23,74	2013	22,75	KSH	évente

⁷⁴ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
A TOP a Partnerségi Megállapodásban rögzítettek alapján a belső erőforrásokra épülő, gazdaságélénkítő és foglalkoztatás-ösztönző térségi és helyi gazdaságfejlesztés fő színtere, összhangban a teljes foglalkoztatásra és a munkaalapú társadalomra vonatkozó nemzeti célkitűzéssel, elősegítve a munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítását. A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, a gazdaságfejlesztés helyi, térségi feltételeinek megteremtésére, biztosítására irányulva, A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.1 Gazdaságfejlesztés Gazdaságélénkítést és foglalkoztatás-bővítést szolgáló önkormányzati helyi gazdaságfejlesztés Üzleti infrastruktúra és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése A beavatkozás az önkormányzati tulajdonú üzleti infrastruktúra (egyedi alapon meghatározva 651/2014 EU rendelet előírásainak figyelembe vételével), így iparterületek, ipari parkok, technológiai parkok, inkubátorházak, innovációs központok, logisztikai központok fejlesztésére, kiemelten a szolgáltatás-fejlesztésre fókuszál. Lehetőséget biztosít a meglévő kapacitások és szolgáltatások minőségi fejlesztésére, a még szükséges infrastrukturális háttér kiépítésére, indokolt esetekben új üzleti infrastruktúra, elsődlegesen iparterületek kialakítására, továbbá a barnamezős területek ipari, gazdasági funkcióval történő hasznosítására (beleértve a terület ehhez szükséges előkészítését), az iparterületek elérhetőségét és feltárását segítő vonalas infrastruktúrák, kapcsolódó közlekedési útvonalak fejlesztésére. Elsősorban a meglévő kapacitásokhoz kapcsolódó szolgáltatások körének bővítése és minőségének javítása a cél. Új iparterületek kialakításán túl, egyéb új üzleti infrastruktúra létesítése csak kivételes esetben lehetséges. Az üzleti infrastruktúra fejlesztések kijelölésekor fontos a területi szinergia, például az elérhetőség biztosítása, továbbá a megyei és városfejlesztési programba való illeszkedés. E fejlesztéseken keresztül növekszik az üzleti infrastruktúrát igénybe vevő kkv-k száma, a gazdasági aktivitás, illetve a vállalkozások magasabb minőségű és szélesebb körű szolgáltatásokat vehetnek majd igénybe, így nő a versenyképességük. Ezáltal növekszik a foglalkoztatottság. A beavatkozás fontos területét képezik a megvalósuló üzleti infrastrukturális beruházások kihasználtságát biztosító, befektetés-ösztönző, a vállalkozások és	

gazdasági tevékenységek vonzását, bővítését célzó, a betelepülő és már a településen, térségben működő vállalkozások együttműködését, piacra jutását segítő, az önkormányzatok által szervezett, koordinált helyi szolgáltatások. E gazdaságszervezési tevékenységek a térségi, helyi gazdaságfejlesztési programokba illeszkedve valósulhatnak meg, összhangban az 5. prioritás megyei és helyi foglalkoztatási célú programjaival. Ennek keretében többek közt térségi gazdaság-fejlesztési hálózat, befektetés- és beruházás ösztönzési akciók, a vállalkozásokat, kiemelten a kisvállalkozásokat, köztük az induló vállalkozásokat segítő, a helyi termékek menedzsmentjéhez, piacra jutásához kapcsolódó programok valósulhatnak meg, biztosítva ennek infrastrukturális és szolgáltatási feltételeit.

A beavatkozás lehetőséget biztosít a vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális hátterének támogatására a Vidékfejlesztési Program intézkedéseivel összhangban. Ennek keretében a települési önkormányzatok saját közétkeztetési feladatai ellátásának helyi alapanyagokra alapozott továbbfejlesztéséhez szükséges infrastruktúra és eszköz fejlesztése valósulhat meg a nem vidéki térségek megyei jogú városában (VP vidéki térség definíció szerint).. A helyi piacszervezéshez, helyi termék-előállításához, mezőgazdasági termékek térségi piacra jutását elősegítő, termelést követő műveletekhez, kezeléshez (ún. „post harvest manipuláció” jellegű: pl. tárolás, hűtés, válogatás, mosás, csomagolás kapcsolódó) közösségi, önkormányzati többségi tulajdonú agrárlogisztikai infrastruktúra kialakítása, szolgáltatásként történő biztosítása valósulhat meg valamennyi településen. Mindez a helyi mezőgazdasági termékek helyi piacokra való hatékony eljuttatását, a helyi termékek értékesítési csatornáinak infrastrukturális támogatását célozza. Ezáltal javul a helyi vállalkozások működési környezete, amely középtávon munkahelymegőrzést, illetve –teremtést eredményezhet, és hozzájárul a város-vidék együttműködés erősítéséhez. A szinergiát a VP intézkedéseivel, kiemelten is a rövid ellátási lánc tematikus alprogrammal biztosítjuk. Az agrárlogisztikai fejlesztések esetében a TOP-VP közötti lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP önkormányzati fejlesztéseket támogat, a VP mezőgazdasági vagy élelmiszer-feldolgozó vállalkozások üzemi beruházásait finanszírozza. Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolódva a TOP ESZA prioritástengelye helyi programok szintjén összehangolt módon szinergikus ESZA támogatásokat (TC8) nyújt (képzési, foglalkoztatási stb. támogatásokat).

Az intézkedés keretében a TOP lehetőséget biztosít a Vidékfejlesztési Program CLLD közösségei által stratégiával megalapozott, ahhoz illeszkedő, a város-vidék együttműködést elősegítő, azt erősítő komplex projektekhez. A projektek keretében városi és vidéki kedvezményezettek egyidejű bevonása, városban és vidéki térségben megvalósuló projektelemek megvalósítása egyaránt elvárt. A helyi fejlesztési stratégia elkészítése és végrehajtása a CLLD forrásgazda által kerül finanszírozásra.

Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

Az intézkedés célja helyi és térségi szintű turisztikai termékcsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, amelyekkel térségi szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatóak meg. Ennek keretében a helyi, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális, épített, természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség, a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaság élénkítése és a foglalkoztatás növekedése érdekében. Az intézkedés keretében megvalósuló vonzerőfejlesztések kiemelt célja az általuk közvetetten generált munkahelyteremtés, mely hozzájárul a prioritástengely foglalkoztatás-bővítési fókuszához. Az intézkedés azokra a fejlesztési igényekre kíván reagálni, amelyek elsősorban helyi, illetve térségi jelentőségűek, nem tagjai országos vagy nemzetközi hálózatoknak, de a térségben, illetve helyben a tartózkodási időt hosszabbító lehetőséget jelentenek, ezáltal – közvetett módon – jelentős helyi-térségi foglalkoztatás-bővítési potenciált hordoznak magukban. A támogatással elsősorban helyi ökoturisztikai fejlesztések, kulturális látványosságok, turisztikai célú kerékpárutak

ráhordó szakaszai valósulhatnak meg. Ennek eredményeképpen hosszabb időt tudnak eltölteni a turisták az adott területen, igényeik kiszolgálására pedig vállalkozások bevonásával szükséges turisztikai szolgáltatásokat nyújtani (magánvállalkozások turisztikai szolgáltatásai jelen intézkedésben nem támogathatók), amelyek munkahelyteremtéssel járulnak hozzá a térség fejlődéséhez. A turisztikai szolgáltatások iránti kereslet multiplikátor hatásán keresztül pedig tovagyűrűző hatásokat generál a helyi vagy térségi gazdaságban.

Az érdemi gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási hatás elérése érdekében megfelelő keresleti megalapozottság és létező együttműködések megléte mellett törekedni kell a tematikusan és térségileg integrált, több elemű turisztikai fejlesztési projektsomagok támogatására. Fontos szempont az is, hogy a fejlesztések az infrastrukturális és szolgáltatói oldalon tapasztalható hiányosságok felszámolására és a komplex élményszerzés biztosítására koncentráljanak. Kiemelkedő fontosságú tényező a szezonális ingadozások mérséklése, mely jelentős hatással bír a turisztikai ágazathoz kapcsolódó állandó munkahelyek mennyiségi növekedésére.

A hálózatos turisztikai fejlesztéseket a GINOP támogatja, jelen intézkedés feladata pedig, hogy egy-egy konkrét, turisztikai-piaci szempontból értelmezhető téma vagy turisztikai termék támogatása során elősegítse, hogy az kapcsolódjon már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló fejlesztésekhez. A GINOP tartalmazza a támogatható, hálózatos és kiemelt turisztikai helyszínek listáját.

A kulturális és természeti örökségre alapozott vonzerők fejlesztése, termékké, attrakciókká alakítása elsősorban akkor lehet turisztikai szempontból sikeres, – tehát nem csak rövidtávon, hanem a termék életciklus későbbi pontjain is látogatott és fenntartható, – ha ezek az elemek nem pontszerűek, hanem egymással szoros kapcsolatot építő hálózatba szerveződnek. Ezen túlmenően ezek a környezetükbe is integrálódnak, azaz más attrakciókkal és azok kapcsolódó szolgáltatásaival együtt működnek (illetve ahol még hiány van, azokat a szolgáltatásokat szükséges kialakítani). A természeti értékek turisztikai attrakcióként történő, élményközpontú bemutatása a terület teherbíró képességének figyelembe vételével kerülhet csak fejlesztésre. Fontos szempont az integrált településfejlesztési stratégia gazdaságfejlesztési intézkedéseire, a megyei jogú városi gazdaságfejlesztési programokhoz való kapcsolódás, az azokkal összhangban történő fejlesztések biztosítása.

A turisztikai fejlesztések keretében kizárólag kisléptékű beruházások kerülnek támogatásra.

A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés

A kistépülésekről a megyei jogú városok elérhetőségét szolgáló kisebb léptékű közlekedési fejlesztések a helyi és térségi gazdasági és foglalkoztatási fejlesztések sikerét szolgálják. A települések és térségek gazdasági fejlődésének, a befektetők vonzásának, a gazdasági és beszállítói kapcsolatoknak, valamint a munkavállalói mobilitásnak további feltétele, hogy rendelkezésre álljanak az ezt szolgáló térségi közlekedési kapcsolatok. A munkaerő mobilitás mellett az útfejlesztések a gazdasági övezetek, iparterületek feltárását, jobb elérhetőségét is biztosítják, amely a vállalkozások betelepüléséhez, működéséhez, közvetetten a foglalkoztatás növeléséhez vezet.

A beavatkozás célja a TEN-T hálózaton kívüli jellemzően alacsonyabb rendű utak felújítása és fejlesztése annak érdekében, hogy a megyei jogú városok gazdasági területei jól megközelíthetők legyenek a vállalkozások és a munkavállalók számára. A beavatkozások nem pontszerűen, hanem közvetlen gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási kapcsolódással valósulhatnak meg.

Az intézkedés keretében a TEN-T hálózaton kívüli utak közül az országos közúthálózat alacsonyabb rendű, jellemzően 4-5 számjegyű útjainak és belterületi önkormányzati utak (kivéve mezőgazdasági és erdészeti utak) burkolatának és alépítményeinek felújítása, fejlesztése támogatható, beleértve a városok gazdasági övezeteit feltáró elkerülő utak, valamint az országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető utak kialakítását,

fejlesztését is. Az IKOP az országos közúthálózat gyorsforgalmi és 1-3 számjegyű útjainak támogatását biztosítja, a VP mezőgazdasági és erdészeti utak támogatására biztosít lehetőséget. A közutak tervezése, fejlesztése során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi, a közúton közlekedni jogosult számára biztosítottak legyenek. Ezért a gyalogos, kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos közlekedési feltételeinek a fejlesztését is tervezni szükséges. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha a beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.	
Főbb célcsoportok:	az érintett megyei jogú városok önkormányzatai (a támogatható üzleti infrastruktúrával való érintettségen keresztül), vállalkozásai és lakossága (közvetlen és közvetett módon egyaránt érintve). A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő város-vidék komplex projektek esetében a helyi akciócsoportok területén működő vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok, kül- és belföldi turisták.
Specifikus célterületek	az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók területe megyei jogú városainak területe áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átívelő összehangolására is
Főbb kedvezményezettek	megyei jogú városok önkormányzatai, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, a város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő város-vidék komplex projektek esetében CLLD szervezetek, jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl. NIF Zrt., Magyar Közút Nonprofit Zrt), helyi közlekedési társaságok, helyközi társaságok

2.F.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;

Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz, a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet).

Az intézkedés a megyei jogú városok foglalkoztatási helyzetének javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a térségi gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők:

- az intézkedés keretében jellemzően program alapú, integrált területi fókuszú beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei jogú városok ITP-jéhez illeszkedően. Az adott konkrét fejlesztések illeszkedése és integráltsága a dokumentumban kiemelt figyelmet kap;
- a támogatott projektek egymásra épülő fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek fő célja a gazdaságfejlesztési beavatkozásokon keresztül megvalósuló munkahelyteremtés, tehát a fejlesztéseknek egyértelműen a foglalkoztatási helyzet javítására kell irányulniuk;
- előnyben részesülnek a helyi gazdaságszervezéssel szervezett, többi érintett vállalkozással, önkormányzatokkal együttműködésben megvalósított fejlesztések (nem egymástól független egyedi beruházások);
- figyelembe vételre kerül a foglalkoztatáshoz való projektszintű hozzájárulás (például tartós munkanélküliek alkalmazása, családbarát intézkedések, GYES-ről/GYED-ről visszatérők foglalkoztatása, nagy létszámú foglalkoztatás, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása);
- az intézkedés célzottan a helyi érdekű gazdaságfejlesztési igényekre fókuszál;
- a fejlesztések esetében szempont a helyi hagyományokra épülő termékek előállításának, értékesítésének elősegítése;
- előnyben részesülnek a gazdaságfejlesztési célú, barnamezős fejlesztések;
- a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés), a kereslet megfelelő alátámasztása, valamint a hosszú távú pénzügyi fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); előnyt élveznek azok a projektek, amelyek egymáshoz kapcsolódó megoldásokat alkalmaznak;
- turisztikai fejlesztések esetén a kiválasztás fontos alapelve a más turisztikai szolgáltatásokhoz, már létező attrakciókhoz, vagy a GINOP-ban megvalósuló turisztikai fejlesztésekhez való kapcsolódás;
- Az intézkedés keretében kisléptékű turisztikai beruházás támogatható. Az Európai Bizottság meghatározása szerint ez azt jelenti, hogy a projekt összköltsége nem lehet nagyobb, mint 5 millió euró, kivéve a világörökség részét képező projekteket, ahol 10

millió euró a határ. (A világörökségi projektek támogathatóságát illetően a TOP/GINOP lehatárolás betartandó!)

- a fejlesztések esetében hangsúlyos szempont a gazdasági és munkaerőpiaci mobilitási szükségletekre reagálás

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont.

2.F.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

55. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁷⁵			Adatforrás	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
CO01	Termelő beruházás: Támogatásban részesülő vállalkozások száma	vállalkozások	ERFA	kevésbé fejlett			4422	IH	évente
CO02	Termelő beruházás: Vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások száma	vállalkozások	ERFA	kevésbé fejlett			22	IH	évente
CO22	A rehabilitált talaj összkiterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett			303	IH	évente
CO09	Fenntartható idegenforgalom: A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	látogatás/év	ERFA	kevésbé fejlett			50000 0	létesítmények adatszolgál- tatása	évente
CO04	Termelő beruházás: A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma	vállalkozások	ERFA	kevésbé fejlett			4400	IH	évente

⁷⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Azo- nosító	Mutató	Mérték-egy- ség	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM			Adatforrás	A beszámolás gya- korisága
					F	N	Ö		
PO01	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	ERFA	kevésbé fejlett			749	IH	évente
CO14	Közutak: A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett			140	IH	évente

2.F.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;

2.F.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások által
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az Európai Bizottság országspecifikus ajánlásaival összhangban Magyarország továbbfejleszti a kisgyermekesek számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerőpiaci részvételének elősegítése érdekében. A gyermekellátási kapacitások bővítésével, a rugalmas foglalkoztatási formák elterjesztésével, illetve a célcsoportok (pl. kisgyermekes nők) munkaerő-piaci reintegrációját szolgáló célzott támogatásokkal a tervezett beavatkozások hozzájárulnak az érintettek foglalkoztatási helyzetének javításához.

56. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégori a (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁷⁶ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR20	A 25-40 éves női népességen belül a foglalkoztatásban lévő nők aránya	%	kevésbé fejlett	68,7	2013	70	KSH	évente

⁷⁶ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
- A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.2 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése A gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközik stb.) valamint óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló intézkedés fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése. Az intézkedés a 3 éves kor alatti gyermekek elhelyezését és a 3-6 éves gyerekek óvodai elhelyezését is támogatja. A TOP elsősorban az önkormányzati fejlesztésekre fókuszál, de a minél rugalmasabb és költséghatékonyabb szolgáltatások megvalósítása érdekében teret kíván adni az egyéb alternatív gyermekmegőrzési formáknak is (pl. családi napközik vagy óvodával integráltan működő bölcsődék) annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, településen. Ennek kapcsán fontos szempont, hogy az önkormányzati, a nonprofit, alapítványi és egyházi kedvezményezettek mellett a jellemzően vállalkozási formában működtetett családi napközik is támogathatók legyenek. A pénzügyi allokációkat alapvetően befolyásolja, hogy rendelkezésre álló statisztikák szerint jellemzően a 3 éves kor alatti gyermekek nappali ellátásában lép fel jelentős kapacitáshiány, a 3 éven aluli gyermekeknek még mindig csak 13 százaléka kap bölcsődei ellátást. Ez esetben arra kell törekedni, hogy a felújításra szánt források korlátozottak legyenek és a támogatások döntően az új kapacitások bővítésére koncentráljanak. A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás következtében az óvodák esetében is fellépnek kapacitásproblémák. Az intézményekben, szolgáltatások területén dolgozó humán erőforrás fejlesztését, életpályájának javítását, a képzési rendszerek fejlesztését, a dolgozói mobilitás ösztönzését az EFOP támogatja. Emellett a gyermekellátási szolgáltatások TOP keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseihez a GINOP a vállalati/vállalkozói környezetben működő szolgáltatások esetében biztosítja a humán jellegű tevékenységek támogatását a kevésbé fejlett régiók területén. A források koherens és átlátható felhasználása érdekében a három operatív program fejlesztéseinek összehangolása az alábbi módon történik: - Ehhez kapcsolódó, települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik munkavállalóinak képzési, valamint bér- és járulék-költség támogatását (újonnan felvett dolgozók foglalkoztatása, képzése) (ESZA) a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban a TOP 6.8 intézkedése finanszírozza. - A rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet (beleértve a munkahelyi	

családi napközik kialakításának támogatását), munka és a magánélet összehangolását a GINOP 5. ESZA prioritása finanszírozza. . - A már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzését (ESZA) az EFOP finanszírozza. A három operatív program közötti szinergiát és a támogatási konstrukciók összehangolását biztosítjuk. A települési közszolgáltatásként működtetett óvodák, bölcsődék, családi napközik infrastruktúráját és munkavállalóinak képzési, foglalkoztatási támogatásának összehangolt kezelése közvetlenül biztosítható azáltal, hogy ezek támogatását a TOP ERFA és ESZA forrásai biztosítják.	
Főbb célcsoportok	az egyes közszolgáltatási funkciókat igénybevevő lakosság (elsősorban GYES-ről, GYED-ről a munka világába visszatérő nők).
Specifikus célterületek	az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak területe áll.
Főbb kedvezményezettek	Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, helyi önkormányzatok és társulásai, országos és helyi nemzeti és önkormányzatok és társulásai, egyesületek, egyházak, alapítványok, civil szervezetek, non-profit szervezetek.

2.F.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz, a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). Tekintettel arra, hogy a támogatott intézkedések a munkába állást kell, hogy segítsék, így elsősorban a kapacitások szükségességét illetve kihasználtságát – valamint a jövőben várható szükségleteket – kell figyelembe venni az egyes beruházások tervezésénél. Mindezzel együtt a támogatható létesítmények meghatározásánál figyelembe kell venni a területi gazdaság-fejlesztési stratégiákban meghatározott fejlesztésekhez kapcsolódó szükségleteket is. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). A szolgáltatásoknak különösen a szegény családok, a hátrányos helyzetű gyermekek számára is hozzáférhetőnek kell lennie, mivel a kisgyermekkorai oktatás és minőségi gyermekgondozás a	

leghatékonyabb eszköz a szegénység és a társadalmi kirekesztettség generációk közötti átörökítésének megakadályozására.

2.F.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.F.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 c): helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek a(z) 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) alkalmazási körén kívül esnek;
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

57. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo- no- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régió- kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁷⁷			Adat- forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
PO21	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db, beleértve a családi napközi ket is	ERFA	kevésbé fejlett			4250	IH	évente
PO20	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db, beleértve a családi napközi ket is	ERFA	kevésbé fejlett			5250	IH	évente
PO03	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			1500	IH	évente
PO27	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			11500	IH	évente

2.F.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁷⁸

⁷⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célérték et állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁷⁸ Csak az ESZA által támogatott programokra.

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁷⁹, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoóriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁷⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.10. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.11. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdasávok (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása

2.F.12. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6C
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása városfejlesztési beavatkozásokkal
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A specifikus célhoz kapcsolódóan, az uniós támogatások hozzájárulásával elvárt legfőbb eredmény a vállalkozások és befektetők, valamint a lakosság számára vonzó, ugyanakkor környezetileg fenntartható városi környezet, települési arculat kialakítása, ennek részeként: - gazdaságfejlesztési fókuszú városfejlesztés: a megyei jogú városok / városközpontok gazdasági funkcióinak megerősödése, újjáéledése, kereskedelmi, szolgáltatási funkcióinak bővülése, tevékenységeinek élénkítése. A fejlesztéssel érintett településrészekben működő vállalkozások gazdasági tevékenységek bővülése; - a fentiek eredményeként új vállalkozások, üzemek letelepítését és a munkába járást, foglalkoztatás növekedését segítő térszerkezet kialakulása;

	- a városi barnamezős területek, rozsdaovezetek komplex rehabilitációja funkcióváltása, a települési struktúrába való integrációjuk előmozdítása; - városi zöldfelületek arányának növekedése, a meglévők minőségi fejlesztése és fenntartásukhoz kapcsolódó infrastruktúra rendelkezésre állása; - a gazdaságfejlesztési fókuszú városfejlesztést kiegészítő, a gazdasági és lakossági igényekhez illeszkedő, hatékonyabb városüzemeltetést biztosító, fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő környezetvédelmi beruházások megvalósulása, háttér-infrastruktúra kiépítése; - családbarát, népességet, kiemelten fiatalokat megtartani képes városok. Szabadidő eltöltésére alkalmas városi rekreációs területek (pl. zöldterületek, városi közparkok, városi szövetbe szervesen integrálódó folyópartok) arányának növekedése. A fejlesztések eredményeként a városi terek lakossági használatának erősödése; - élhető városok: klímabarát városi környezet: a zöld felületek arányának növekedése a burkolt felületek arányához képest; a települések környezeti terhelésének csökkenése, a természetbe jutó káros és szennyező anyagok mennyiségének csökkenése; - innovatív városrehabilitációs gyakorlatok elterjesztésének ösztönzése. Ehhez kapcsolódóan a települési önkormányzatok kapacitásfejlesztése a városfejlesztés, és városrehabilitáció innovatív gyakorlatainak alkalmazása érdekében (részvételi tervezés praktikái, alternatív településrendezési eszközök alkalmazhatóságának technikái); - a városfejlesztésben aktívan résztvevő, környezettudatos, a köz értékeire vigyázó lakosság, civil szervezetek és gazdasági szereplők. - A fenti várt eredményeken túlmenően, közlekedésfejlesztési célú tevékenységeket főszabályként jelen prioritástengely 4. intézkedése keretében kell tervezni.

58. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸⁰ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR05	Elégedettség a települési környezet minőségével	pontérték (1-10)	kevésbé fejlett	komplex adatfelvételel számított pontérték: 6,51	2012	növekedés	KSH Háztartási költségvetési és életkörülmény adatfelvétel, kiegészítő modul (EU SILC– European Union Statistics on Income and Living Conditions) OSAP 1968	évente
PR06	Vállalkozási aktivitás a kevésbé fejlett régiókban	db/lakosság	kevésbé fejlett	80	2012	90	KSH	évente

⁸⁰ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek.

2.F.13. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK
(beruházási prioritásként)**2.F.13.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT**

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása

A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik:

6.3 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó városfejlesztés

Az intézkedés elsődlegesen olyan infrastruktúra-fejlesztéseket tartalmaz, melyek a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz és a lakosság, kiemelten a fiatalok megtartásához járulnak hozzá, egyúttal a városok általános környezeti állapotát javítják. Az intézkedés a fenntartható fejlődés biztosítása mellett hozzájárul az ideális települési térszerkezet kialakulásához. A végrehajtás során kiemelt szempont a helyi erőforrások bevonása.

Az intézkedés magában foglalja a fejlesztéssel érintett városok társadalmi-gazdasági, tervezési és megvalósítási tevékenységeinek összességét, amelyek hozzájárulnak gazdaságuk, műszaki-fizikai állományuk megújításához, szolgálják a természetes és épített környezetük védelmét, valamint a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítását.

Az intézkedés keretében tervezett tevékenységek 3 beavatkozási területen valósulnak meg:

- Gazdaságélénkítő városfejlesztés, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható városszerkezet és vonzó környezet kialakítása;
- Városi környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések;
- Szemléletformáló akciók, képzések

Az intézkedés fókuszterületét az első beavatkozási terület tevékenységei jelentik, amely két célcsoportot céloz: a gazdasági szereplőket, és a lakosságot. A fejlesztések egy része új vállalkozások megtelepedését (a már meglévők helyben tartását) ösztönző térszerkezet kialakításához, másik részük pedig a népesség megtartásához járul hozzá. A II. beavatkozási terület fejlesztései a fenntartható települési környezet infrastruktúra-elemeinek kialakításához járulnak hozzá, a III. beavatkozási terület fejlesztései pedig ezen beavatkozásokat egészítik ki soft fejlesztési elemekkel.

Gazdaságélénkítő városfejlesztés, vállalkozásokat vonzó, gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból fenntartható városszerkezet és városi környezet kialakítása

A Partnerségi Megállapodással összhangban a városokat alkalmassá kell tenni arra, hogy térségük gazdaságának szervezőivé váljanak, a gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatást szolgáló városfejlesztési megoldásokkal, a városok vonzerejének erősítésével a befektetési lehetőségek bővítésével, a munkába járás megkönnyítésével, a turisztikai teljesítmény növelésével, a leromlott területek gazdasági, fizikai és társadalmi fejlesztésével. Az intézkedés elsődlegesen a városok térségi gazdasági központ funkciójának erősítésére irányul,

figyelemmel a város - vidék kapcsolatrendszer egyensúlyára.

A **gazdasági szereplőket** célzó tervezett fejlesztések célja a városszerkezet vonzó üzleti környezetet biztosító, a városok térségi gazdasági központ funkcióját erősítő, a helyi gazdaságot, kereskedelmet, szolgáltatásokat ösztönző, ugyanakkor környezettudatos átalakítása. Kiemelten kezelendő területek: barnamezős területek és rozsdaovezetek rehabilitációja; a városszövetbe ágyazódó gazdasági funkciók, a városközpontok gazdasági funkcióinak megerősítése, újjáélesztése (pl. városi, helyi piacok, piacterek, vásárcsarnokok és kapcsolódó terek, hagyományos kereskedelmi-szolgáltatói terek revitalizálása). A fejlesztések együttesen járulnak hozzá a vonzó vállalkozói, befektetői és munkavállalói környezet kialakulásához. Annak érdekében, hogy valóban eredményes beruházások valósuljanak meg, elengedhetetlen az önkormányzat és a helyi vállalkozások együttműködése, a köz- és magánszektor szereplői által tervezett fejlesztések összehangolása. Így biztosítható, hogy a tervezett fejlesztések a városi környezet megújításán túl a gazdaságfejlesztéshez, foglalkoztatás növekedéséhez, a turizmusfejlesztéshez és más városfejlesztési célokhoz is hozzájáruljanak.

A beavatkozási terület másik fontos célkitűzése a **népességmegtartás**hoz való hozzájárulás. A cél elérése érdekében olyan projektek kaphatnak támogatást, a hozzájárulnak a városi közterületek környezettudatos, **család- és klímabarát** megújításához (a „slow city ~ lassú város” megközelítéssel összhangban). Fontos, hogy a fejlesztéssel érintett városi tereket a lakosság is használatba vegye, a gazdasági funkciókra irányuló fejlesztésekkel összhangban, egymást erősítve valósuljanak meg. Ilyen fejlesztések lehetnek például a családok és fiatalok szabadidő hasznos eltöltését segítő rekreációs övezetek, városi közösségi kertek, közösségi terek kialakítása.

Az végrehajtás folyamán fontos szempont a környezeti fenntarthatóság. A közterület-fejlesztések esetében a burkolt felületek kialakítása helyett a városi zöld környezet megteremtésén, valamint ezek gazdaságos fenntartásához szükséges háttérinfrastruktúra (pl. víztakarékos öntözőrendszer) kiépítésén van a hangsúly. Ez magában foglalja a már meglévő zöldfelületek minőségi fejlesztését (pl. a biodiverzitás növelése, növényanyag megújítása) is. A fejlesztések kumulált eredményeként javul a települések általános környezeti állapota.

A beavatkozások kiemelt területe a barnamezős területek, rozsdaovezetek funkcióváltó (pl. család- és klímabarát módon megújuló) rehabilitációja, beleértve az épületállomány megújítását is. A tervezett fejlesztések elsődleges eredménye hogy csökkenjen a barnamezős területek kiterjedése, azonban azok a beruházások preferáltak, amelyek keretében a jelenleg még barnamezős területek új – városi, zöldterületi-rekreációs, közösségi és kulturális – funkcióval gazdagodnak.

A városi fejlesztések stratégiai szemléletben történő tervezése és végrehajtása a rendelkezésre álló erőforrások koncentrációjával, a források felhasználásának hatékonyságát növelik. A stratégiai tervezés alapozza meg, hogy a tervezett beavatkozások ne csak önmagukban értelmezhető, pontszerű beavatkozásokként valósuljanak meg, hanem színerővel a prioritás többi intézkedésével és az OP más prioritásaival, főként a gazdaságfejlesztési célú 1-es intézkedéssel, a városrehabilitációs beavatkozásokkal és a helyi közösség megerősítését célzó programokkal. Az integrált megközelítés nagyban segíti a társadalmi, gazdasági-környezeti értelemben vett fenntarthatóság elvének érvényesülését, mint a várospolitikai kiemelt szempontját. A partnerségben történő tervezés és végrehajtás célja a köz- és magánszektor szereplőinek, valamint a fejlesztésekben részt vevő egyéb szereplők által tervezett fejlesztések összehangolása.

Városi környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések

A beavatkozás keretében többnyire olyan – a fentiekben részletezett, a településszerkezet átalakításához, a településfejlesztési célú beavatkozásokhoz, valamint a gazdaságfejlesztési beruházásokhoz kapcsolódó – települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések kapnak helyet, mint például a belterületi csapadékvíz elvezetése. Az intézkedés keretében elsődlegesen a városfejlesztési beavatkozásokkal érintett területen (akcióterületen) nyílik

lehetőség belterületi csapadékvíz elvezetésre. A teljes városokra kiterjedő komplex csapadékvíz-elvezetési rendszerek / hálózatok kiépítése nem lehetséges. Ezért a fejlesztéseket vagy akcióterületi fejlesztésekhez igazodva szükséges megtervezni, vagy azokra a városrészekre célszerű fókuszálni, ahol a csapadékvíz elvezetés hiánya jelentős természeti kockázatokat hordoz magában.

A beavatkozás keretében továbbá – a KEHOP és a GINOP intézkedéseit kiegészítve – lehetőség nyílik az önkormányzati kedvezményezettek számára az alábbi hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó tevékenységek megvalósítására:

- a hulladék anyagában történő hasznosítása érdekében hasznosítási kapacitások kiépítése;
- a hulladék termikus hasznosítása, illetve a települési maradék, vegyesen gyűjtött hulladék égetéssel történő kezelése. A szelektív válogatóművekből olyan hulladék képződik (kb. 500 ezer tonna /év mennyiségben), amelynek nagyobb része égethető, ennek hasznosítása a magas fűtőérték miatt speciális égetővel (RDF termikus hasznosító mű) lehetséges.
- a meglévő önkormányzati hulladéklerakók rekultivációja.

A tervezett tevékenységeknek összhangban kell lenniük az *Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2014-2020* ((Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 2055/2013. (XII. 31.) Korm. határozattal elfogadva)) c. dokumentum iránymutatásaival.

A tervezett beavatkozások hozzájárulnak a városi környezetterhelés csökkenéséhez, az ember által létrehozott városi infrastruktúra valamint, a gazdaságot kiszolgáló létesítmények védelméhez. A beruházások a városi területek általános környezetminőség javulását eredményezik, ezáltal hozzájárulva egy élhető, egészséges település alapjainak megteremtéséhez. Ezen túlmenően, az érintett gazdasági szereplők és háztartások mentesülnek a potenciális vis major események által okozott anyagi károk alól.

Szemléletformáló akciók, képzések

A fenti infrastrukturális fejlesztéseket kiegészítve lehetőség nyílik olyan szemléletformáló akciók és képzések támogatására, amelyek – a lakosság aktív részvételével – erősítik a helyi identitást, a helyi közösségek összetartozását és a településhez kötődést. Az identitástudat megőrzése a helyi közösségek tartós fejlődésének kulcsa, amely hatékonyan tud hozzájárulni a fiatalok, családok helyben tartásához.

A szemléletformáló akciók másik nagy csoportja ösztönözni kívánja a környezettudatos szemléletmód terjedését mind a lakosság mind a helyi vállalkozások körében, hozzájárulva ezzel a felújított, létrehozott kapacitások (pl. városi terek, zöldfelületek) hosszú távú megőrzéséhez.

Az ágazati programok országos hatókörű akcióival szemben a jelen prioritásból támogatható tevékenységek esetében a helyi / térségi szintű igényekre alapozott helyi / térségi szintű elsősorban az intézkedés forrásából megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódó szemléletformásra szükséges a hangsúlyt helyezni. Megjegyzendő továbbá, hogy a tervezett akciók önállóan nem finanszírozhatóak, kizárólag a fenti infrastrukturális beavatkozásokat kiegészítve támogathatóak. A fentiekből következően az ágazati operatív programokból való finanszírozásuk csorbítaná az akciók hatékonyságát.

Az intézkedés OP-k és prioritások közötti lehatárolásainak, kapcsolódásának alapelvei:

- barnamezős fejlesztések jelen intézkedés keretében elsősorban településfejlesztési céllal, jelen prioritás első intézkedéséből, illetve GINOP-ból pedig gazdaságfejlesztési céllal támogathatóak;
- A jelen intézkedés környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztései célzottan a TOP

gazdaság- és városfejlesztési beavatkozásaihoz kapcsolódnak, az ágazati megközelítésre épülő KEHOP-ból nem támogathatóak. A hulladékgazdálkodás területén a GINOP-pal történő lehatárolás kedvezményezett szerint történik: a TOP az önkormányzati kedvezményezettek hulladék újrahasznosítási tevékenységét, a GINOP a kkv-k fejlesztéseit támogatja. A KEHOP nem finanszíroz ezen a területen. - A városrehabilitációs fejlesztések az integrált településfejlesztési stratégiákkal és jelen prioritás más intézkedéseivel összhangban történnek.	
Főbb célcsoportok:	Megyei jogú városok önkormányzatai, helyi vállalkozásai és lakossága, kiemelten a családok és a fiatalok.
Specifikus célterületek	Tematikus fókuszában a gazdaságélénkítő hatású, és a lakosság számára vonzó, a népesség megtartását ösztönző klímabarát városfejlesztések, földrajzi fókuszában pedig a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak területe áll, ugyanakkor az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átívelő összehangolására is.
Főbb kedvezményezettek	Megyei jogú városok önkormányzatai, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, non-profit és civil szervezetek, egyházak.

2.F.13.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	ERFA rendelet 5. cikk 6 (e): a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés-mentesítését és a légszennyezés csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei az alábbiak: - Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz, a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). Fontos szempont ennek kapcsán a más intézkedések keretében megvalósított fejlesztésekhez való kapcsolódás; - az intézkedés elsődlegesen a gazdaságfejlesztést célozza, azzal hogy a vállalkozások, befektetők és lakosság számára is vonzó, a gazdasági funkciókat erősítő települési környezet kialakítását ösztönzi (a kizárólag reprezentatív célokat szolgáló – a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz nem illeszkedő – közterület-fejlesztések nem támogathatóak); - a támogatott projektek olyan fejlesztési elemeket foglalnak magukban, amelyek hozzájárulnak a környezetileg fenntartható, klíma-, emellett családbarát települési környezethez. A támogatott projekteknek továbbá illeszkedniük kell a városi környezet OFTK által kijelölt demográfiai és klímakihívásoknak megfelelő fenntartható fejlesztésének irányaihoz; - a fejlesztéseknek illeszkednie kell adott település építészeti hagyományaihoz, arculatához, korszerű, innovatív, új megoldásokkal továbbfejlesztve azt; - a zöldfelület fejlesztések során elvárt a klímaadaptációt szem előtt tartó a táji és helyi adottságokhoz jól alkalmazkodó növények előnyben részesítése (kivételesen botanikus kert); - a fejlesztések során figyelmet kell fordítani a funkcionális megújításra, a használaton kívüli vagy nem megfelelő funkciókkal rendelkező terek, épületek, zöldfelületek intézkedés céljainak megfelelő fejlesztésére, átalakítására; - a városi közlekedésfejlesztéssel való kapcsolat intelligens és fenntartható megoldások („smart city” ~ okos város és „slow city” ~ lassú város) alkalmazásával; - a kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság. Ez a támogatandó projekttől függően jelentheti az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, valamint a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell. - a környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások); - kiemelten kell törekedni továbbá a helyi vállalkozások, a települési lakosság, a helyi közösségek különösen a fiatalok bevonására a programok előkészítése és megvalósítása során egyaránt. A fiatalok megtartása kiemelt szempont.	

2.F.13.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.13.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	-
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.13.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

59. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mérték-egység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁸¹			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
CO38	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			710000	FAIR	évente
CO37	Városfejlesztés: Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	személyek	ERFA	kevésbé fejlett			1900000	FAIR	évente
PO04	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	ERFA	kevésbé fejlett			176000	FAIR	évente
CO22	Talajrehabilitáció: A rehabilitált talaj összkiterjedése	Ha	ERFA	kevésbé fejlett			19	FAIR	évente
CO39	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			83000	FAIR	évente
PO05	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			822000	FAIR	évente

⁸¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célérték et állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.13.6. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	-
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.13.7. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	-
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.14. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁸²

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁸³, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókat egységként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható Városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

⁸² Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁸³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.15. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlődő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	Kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	Összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	Nem releváns

2.F.16. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását

2.F.17. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6D
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A közlekedésfejlesztési intézkedések reagálnak az emberi tevékenység okozta éghajlatváltozás mérséklésére, vagyis többek között az EU2020 célkitűzéseinek megvalósítását szolgálják. A fenntartható városi közösségi közlekedés erősítése témakörében a legfontosabb cél a városi mobilitás környezetileg (pl. levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetési költségek) fenntarthatóbbá tétele. A környezettudatosságot szem előtt tartó kisléptékű közlekedésfejlesztések hozzájárulnak az energiatartósság csökkentéséhez, a fenntarthatóság érvényesüléséhez és a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodáshoz. Az innovatív és fenntartható megoldások nagyobb arányban kerülnek alkalmazásra a városi közlekedésben.

60. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸⁴ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakoriság
PR07	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	%	kevésbé fejlett	60,8	2012	61,8 ⁸⁵	KSH	évente

⁸⁴ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségi vagy mennyiségi.

⁸⁵ A vizsgált közlekedési módokat választók részaránya Magyarországon egy évtizede csökken, ennek megfelelően a szerény növekedést kilátásba helyező célérték ehhez a trend megfordítását és némi növekedést helyez kilátásba. Ennél ambíciózusabb vállalást tenni előbbiek alapján nem tudunk.

2.F.18. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.18.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.4 Fenntartható városi közlekedésfejlesztés A támogatás célja, hogy olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg a megyei jogú városokban, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi környezet kialakulásához, valamint az EU2020 és a Nemzeti Közlekedési Stratégiában megfogalmazott fenntartható fejlődésre és közlekedésre vonatkozó célok teljesüléséhez. A városi közlekedési fejlesztések terén kiemelt jelentőséggel bír a környezetbarát közlekedési módok elterjesztése, a közösségi közlekedés térnyerését szolgáló beruházások (forgalmi pálya fejlesztése, pl. buszfordulók, buszsávok és megállók) megvalósítása, valamint a városi kapcsolatok javítását célzó, új közösségi közlekedési viszonylatok, intermodális csomópontok kialakítása és ezen integrált fejlesztések részeként buszbeszerzés lehetősége. Fontos terület a módváltó rendszerek fejlesztése, köztük a P+R, B+R parkolók és csomópontok fejlesztése. A közösségi közlekedés fejlesztésének további kulcselemét az intelligens információ- és kommunikációtechnológiai (IKT) fejlesztések jelentik (a „smart city” („okos város”) megközelítést követve). A buszvonalak hossza átlagosan nem haladja meg a 60 kilométert, továbbá a fejlesztések során az Európai Parlament és a Tanács 1370/2007/EK Rendelete előírásait teljes körűen be kell tartani. A városkörnyéki (város-vidéki) kisebb léptékű közösségi közlekedési fejlesztések témájában a legfontosabb említendő tevékenység az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási⁸⁶ rendszer kialakítása (aminek a keretében energia-hatékony szállítójárművek beszerzése, térségi diszpécserközpont létrehozása valamint hívórendszer kifejlesztése történik meg). Az igényvezérelt személyszállítási szolgáltatási rendszer kialakítása a ritkán lakott városi (kertvárosi) övezetek közösségi közlekedési problémáira megoldást jelenthet. A rendszer előnye, hogy költséghatékony módon alkalmazkodik az utashoz és az aktuális utazási	

⁸⁶ A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 2. § alapján: Igényvezérelt személyszállítási szolgáltatás: az e törvényben e szolgáltatásokra meghatározott engedéllyel rendelkező szolgáltató által közszolgáltatási szerződés vagy járáti engedély alapján végzett, információs technológiai eszközök alkalmazásával szervezett, változó útvonalon vagy változó időrendben, vagy változó útvonalon és változó időrendben közlekedő személyszállítási szolgáltatás.

igényhez.

Az intézkedés keretében megvalósított fejlesztésekhez, kiemelten a közösségi közlekedési fejlesztésekhez kapcsolódóan lehetőség nyílik fenntartható városi közlekedési/mobilitási tervek kidolgozására, amelyekben az átfogó levegő-minőségvédelmi szempontok is hangsúlyt kapnak.

A személyszállítási intermodalitás javításának célja az utazási láncok (pl. helyi-helyközi autóbuszos, kerékpáros) alacsony költségű összekapcsolása. A különböző közlekedési módok összekapcsolása esetében kizárólag a nem kötöttpályás intermodális csomópontok fejlesztése támogatható (pl. autóbusz-pályaudvarok, forgalmi épületek). Ezek a fejlesztések a „slow city” („lassú város”) megközelítésnek megfelelően történnek.

A közlekedésbiztonsági fejlesztések elsősorban a közúti biztonsági audit alapján valósulnának meg (főképp a közúti baleseti gócpontok biztonsági felülvizsgálatának alapján szükséges közlekedésbiztonsági fejlesztések értendők ez alatt, mint pl. gyalogátkelőhelyek kialakítása, csomópontok forgalomlassító és csillapító átépítése stb.).

Az intézkedés hangsúlyt helyez a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítására. A kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése terén lehetőség nyílik a helyi, helyközi, hivatásforgalmi és egyéb célú kerékpárforgalmi létesítmények építésére és felújítására, a kerékpáros közlekedési infrastruktúra bővítésére, a műszakilag és forgalomtechnikailag nem megfelelő kerékpárforgalmi létesítmények, balesetveszélyes gócpontok korrekciójára. Jelentős fejlesztési célterület a kerékpáros közlekedés közösségi közlekedéshez való kapcsolódása, így a közlekedési csomópontokban meg kell valósítani a közösségi közlekedési beavatkozásnál is jelzett módváltó rendszerek kialakítását, illetve a közösségi kerékpáros rendszerek kiépítését. A beavatkozások során a kerékpáros közlekedési felületek akadálymentesítésére is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az intézkedés a városi, városkörnyéki közlekedési rendszereket szerves egésznek tekinti, és lehetőséget kínál a közlekedési feltételek komplex, egymást erősítő, a fenntartható fejlődést és fenntartható közlekedést szolgáló fejlesztésére valamennyi TOP illeszkedésű közlekedési mód esetében.

A beavatkozás jellegéhez kapcsolódóan szemléletformálási elemet is tartalmaznak a közlekedésfejlesztési projektek (pl. közösségi és nem motorizált közlekedési lehetőségek népszerűsítése, a „slow city” („lassú város”) szemléletmód erősítése a városfejlesztésben).

A projekteknek a városi mobilitás környezetileg (levegőszennyezés, zajterhelés) és pénzügyileg (működtetők és a közlekedők oldalán) fenntarthatóbbá tételét kell szolgálniuk, és hozzá kell járulniuk az operatív program „a napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya” prioritási eredményindikátor értékének a közvetlen települési, és közvetve országos növekedéséhez. (A vizsgált közlekedési módokat választók részaránya Magyarországon egy évtizede csökken, ennek megfelelően az indikátor szerény növekedést kilátásba helyező célértéke a trend megfordítását és némi növekedést helyez kilátásba).

A fenntartható települési közlekedési lehetőségek megteremtéséhez a TOP mellett az IKOP is hozzájárul: a nagyléptékű, kötöttpályás közösségi (villamos, vasút) közlekedési projektek megvalósítása az IKOP kompetenciájába tartoznak, míg a TOP a nem kötöttpályás közösségi közlekedési fejlesztéseket támogatja.

Főbb célcsoportok	A közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság
Specifikus célterületek	Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai állnak, ugyanakkor a tervezett fejlesztések lehetőséget biztosítanak a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átvivő összehangolására is.

Főbb kedvezményezettek	Megyei jogú városok önkormányzatai, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, központi költségvetési szervek és intézményeik, közösségi közlekedést közszolgáltatási szerződés alapján ellátó gazdasági társaságok (helyi és helyközi közlekedési társaságok), jogszabály alapján meghatározott kizárólagos építetők (pl. NIF Zrt, Magyar Közút Nonprofit Zrt)

2.F.18.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását

Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz, a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. Id. 4. fejezet).

A közlekedési lehetőségek fejlesztését szolgáló beavatkozásoknál törekedni kell a családbarát szempontok érvényesülésére (akadálymentesítés, gyermekek biztonságos közlekedése).

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell. A fenntartható közlekedési módokat kell előnyben részesíteni a CO₂ kibocsátás csökkentése érdekében. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

A tervezett közlekedésfejlesztési beavatkozásoknak illeszkedniük kell a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáiban foglalt fejlesztési célokhoz, amely dokumentumokban megjelenik a fenntartható városi mobilitás és a levegő-minőségvédelem. A tervezett fejlesztések kapcsán elvárás, hogy a gazdasági szempontok ne vezessenek a környezet károsodásához. Alapvető fontosságú továbbá, hogy bármely közúti infrastruktúra-tervezés során maximálisan figyelembe vételre kerüljenek a közúti közlekedés biztonságával kapcsolatos szempontok, azaz egyértelmű kötelezettséget vállaljanak az infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére vonatkozó alapelvek betartására a közúti infrastruktúra tervezése, kivitelezése és karbantartása során az illetékes szervek.

Az autóbusz-beszerzések csak integrált fejlesztések részeként valósulhatnak meg.

2.F.18.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-

	kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.18.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (e): az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható városi mobilitás és a csökkentést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.18.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

61. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatéegóriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azono- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régiókate- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁸⁷			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
PO06	Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			20	IH	évente
PO07	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			20	IH	évente
PO08	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			20	IH	évente
PO09	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett			334	IH	évente

⁸⁷ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.19. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is.

2.F.20. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6E
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A megyei jogú város önkormányzatai energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A beruházási prioritáshoz kapcsolódó intézkedésekkel várható eredmények: - önkormányzati intézmények, önkormányzati tulajdonú épületek által felhasznált energiamennyiség csökken, az energiahatékonyság nő; - ezzel összefüggésben a helyben előállított megújuló energia felhasználásának részaránya nő. Ezek az eredmények - az önkormányzati intézmények, önkormányzati infrastruktúra, épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjával (pl. elavult kazánházak felújítása, hőtermelők cseréje korszerű berendezésekre); - az épületek hőszigetelésének javításával (pl. hőtechnikai adottságok javítása, hőveszteségek csökkentése); - az önkormányzati infrastruktúra épületenergetikai beavatkozásaira épülő megújuló energiaforrások alkalmazásával (pl. világítási rendszerek korszerűsítése, hőtechnikai adottságok javítása, napelemek, továbbá napkollektor alkalmazása); - a megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló helyi energiaellátás (pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, közösségi fűtőrendszerek) révén érhetők el. Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjainak támogatásával a térségi szintű kibocsátás megelőzésének (pl. zöld tervezés, képzés) és kezelésének eredményorientált tervezése és megvalósítása segíthető.

62. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo-nosító	Mutató	Mérték-egység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁸⁸ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR08	Primer energia felhasználás	PJ	kevésbé fejlett	1 349,00 ⁸⁹	2020 ⁹⁰	1 335,41 ⁹¹	MEKH	évente
PR09	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	PJ/év	kevésbé fejlett	61,713 ⁹²	2012	82,57 ⁹³	MEKH	évente

⁸⁸ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségi vagy mennyiségi.

⁸⁹ A NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030 – „Ölbe tett kéz” forgatókönyve szerinti primer energia fogyasztás 2020-ban

⁹⁰ A primer energia felhasználás (PJ/év) indikátor: báziséve: 2020 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint), bázisértéke:1349 (a NEMZETI ENERGIASZTRATÉGIA 2030-ban foglalt „Ölbe tett kéz” forgatókönyv szerint)

⁹¹ A „Primer energia felhasználás” eredmény indikátor az Európai Unió Bizottságának kérésére az összes OP beavatkozásainak a primer energia felhasználás csökkenésében kumuláltan elérhető eredményét mutatja

⁹² Forrás: Jelentés a megújuló energiaforrások 2011-2012. évi felhasználásáról Magyarországon (tagállami jelentéstétel a 2009/28/EK irányelv 22. cikke alapján)

⁹³ Az „A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül” eredmény indikátor az Európai Unió Bizottságának kérésére az összes OP beavatkozásainak a megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség növekedésében kumuláltan elérhető eredményét mutatja

2.F.21. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.21.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
A klímaváltozás alapvető okainak és következményeinek jelentős része a városi térségekben összpontosul, a széndioxid kibocsátás csökkentés és az erőforrás-hatékonyságt azonban valamennyi településen kihívás. A városok és a vidéki térségek egyaránt sokat tehetnek az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság megvalósításáért. A városok mikroklímája a globális változások hatásai nélkül is jelentősen eltér a kevésbé városiasodott térségektől, ezek a különbségek pedig a klímaváltozás hatására a későbbiekben felerősödhetnek. Így az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten fontos a városokban, azonban a város-vidék együttműködés és a vidék szerepvállalása is fontos eredményeket hozhat. A beruházási prioritás keretében az önkormányzati tulajdonú épületek, egyéb önkormányzati ingatlanok, infrastrukturális létesítmények, önkormányzati intézmények energiahatékonysága fokozásának és a megújuló energiaforrások részarány növelésének, valamint a helyi alkalmazkodás megtervezésének és végrehajtásának támogatása történik meg. Cél az energetikai felülvizsgálatra alapozott komplex felújítás az optimális költséghatékonyság elérése érdekében. A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.5. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése Az intézkedés keretében az alábbi beavatkozások támogatására nyílik lehetőség: <i>Az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények, infrastruktúra energiahatékonyság-központú rehabilitációja, az épületek hőszigetelésének javítása</i> A beavatkozás keretein belül megvalósítható az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények energiahatékonyság központú rehabilitációja. Mindez az önkormányzati tulajdonú épületek összesített energiafogyasztásának csökkentését célozza, összhangban a vonatkozó EU direktívákkal, így csökkentve az üvegházhatású gáz kibocsátást. Lehetőség nyílik egyebek között a kazánházak felújítására, hőtermelők korszerű nagy hatásfokú berendezésekre történő cseréjére, a hőleadó rendszerek és épülethatároló szerkezetek korszerűsítésére, az épületek hőszigetelésének javítására, így a hőtechnikai adottságok javítására, hőveszteségek csökkentésére. E fejlesztéseket egészítik ki a KEHOP fenntartható energiafogyasztási magatartás javítására irányuló, e beavatkozásokhoz kapcsolódó lakossági figyelemfelhívó akciói. A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló rehabilitáló,	

helyreállító kezdeményezést támogat, amely az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra energia-felhasználásában jelentős megtakarítást eredményez.

Az épületenergetikai fejlesztésekhez kapcsolódó támogatási programok részletes kidolgozása a készülő Nemzeti Épületenergetika Stratégia (NÉES) cél- és eszközrendszerén alapul, figyelemmel az abban foglalt felújítási változatokra. Ennek alapján az intézkedés alapfeltételként kezeli a költséghatékonyságot, így az épületek a korszerűsítések eredményeként megfelelnek majd a 2010/31/EU irányelv szerinti költségoptimum szintnek. A költségoptimum szintnél magasabb energiahatékonysági és megújuló energetikai szintet biztosító „közel nulla energiaigényű épület” követelménye alkalmazandó 2019-től kezdődően a középületek és 2021-től a lakossági épületek vonatkozásában is. Ezen elvek mentén az intézkedés fejlesztései a 2020. évre vonatkozó nemzeti energiahatékonysági 18%-os és a megújuló energia területén vállalt 14,65%-os cél eléréséhez egyaránt hozzájárulnak.

Az önkormányzati tulajdonú épületek intézmények és infrastruktúra energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazása

A beavatkozás keretein belül megvalósíthatók az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények megújuló forrásokra épülő energetikai beruházásai. Lehetőség nyílik egyebek között az önkormányzati tulajdonú épületállomány fűtésenergia szükségletének megújuló energiaforrásokkal történő ellátására és az önkormányzati intézmények saját villamos energiaszükségletének kielégítésére, megújuló energia alkalmazásával, pl. környezetihő felhasználásával, biomasszával, vagy, napenergia forrás hasznosításával.

Az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére irányuló beruházások részeként támogatható az épületek világítási rendszereinek korszerűsítése (pl. intelligens világítási rendszerek alkalmazása). Közvilágítási rendszerek felújítása egyedi beavatkozásként nem támogatható. Továbbá az önkormányzati épületek energiahatékonyságának növelését szolgáló beruházások részeként támogathatók az önkormányzati infrastruktúra energiafogyasztásának mérésére és az intelligens vezérlésére szolgáló energiamenedzsment megoldások is.

A megújuló energia felhasználás növelésére irányuló beavatkozások – ahol arra igény és a költséghatékonyság biztosítása mellett lehetőség van – energiahatékonyságot szolgáló fejlesztések kíséretében, komplex felújítások révén javasoltak. Ugyanakkor a megújuló energia felhasználás növelésére irányuló fejlesztések önállóan is megvalósíthatók. (Az épület hőigényének kielégítését szolgáló esetben – amennyiben a fejlesztés megújuló energia felhasználás növelésére vonatkozik – az épületnek a fejlesztés előtt meg kell felelnie a 7/2006 (V.24) TNM rendelet 1. melléklet II. pont előírásaiban foglaltaknak az energiatakarékosság fokozása és a költséghatékonyság szolgálata érdekében).

Az önkormányzati épületeken történő napelemek telepítését (és más egyéb villamos energia-termelésre alkalmas önkormányzati megoldásokat) a program közcéllal, elsődlegesen saját villamosenergia igény kielégítésének céljából támogatja.

A beavatkozás minden olyan, az energiaháztartás fejlesztésére irányuló energiaforrás-váltó kezdeményezést támogat, amelynek révén csökken az önkormányzatok fosszilis energiahordozóktól való függősége és az üvegházhatású gáz kibocsátása, nő az önkormányzatok megújuló energia felhasználásának mértéke, egyúttal amelyek az önkormányzati tulajdonú infrastruktúra, illetve épületek energia ráfordításaiban jelentős megtakarítást eredményeznek.

Önkormányzat által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása komplex

fejlesztési programok keretében.

Mind a klímaváltozás hatásainak mérséklése, mind a városi térségek energiafüggősége szempontjából kiemelt jelentőségűek azok a kisebb léptékű komplex térségi energetikai programok, amelyek a térségi energiapotenciál, különösen a megújuló energia-források belülről fakadó kiaknázására, az autonóm energiaellátás egyéni és közösségi szintű megvalósítására irányulnak. Mindezen rendszerek a helyi nyersanyagokat, mint megújuló energiaforrásokat hasznosítják, így környezetkímélő, független és hosszú távon is fenntartható (elsősorban hő, de akár villamos) energia ellátást biztosítanak. A beavatkozás célja a szükséges térségi és települési jelentőségű, de kisebb léptékű, települési és településközi koordinációt igénylő, a saját (közcélu) energiaigény kielégítésére szolgáló megújuló energiaforrásokból nyert energia termelését és helyi felhasználását célzó komplex projektek támogatása (pl. helyi ellátást biztosító megújuló energiatermelő rendszerek, köztük megújuló energia alapú fűtőművek felújításának, megvalósításának, a fűtőművekhez tartozó hőszállító-hálózat energetikai központú felújításának, illetve geotermia alkalmazásának, vagy napelem parkok építésének támogatása). A fejlesztések eredményeképpen helyi termelési folyamatok indulhatnak be és így közvetetten új munkahelyek jönnek létre.

A napelemek telepítését, napelem parkok létrehozását (és más egyéb villamos energia-termelésre alkalmas önkormányzati erőműveket) a program közcélal, elsődlegesen saját villamosenergia igény kielégítésének céljából támogatja.

Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP) elkészítésének támogatása

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

Az Önkormányzatok Fenntartható Energia Akcióprogramjai (SEAP-jai) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaznak. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP-ok különböző egyéb eredményeket is elérhetnek: helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása; egészségesebb környezet és életminőség; jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség. Ezek az energetikai programok más önkormányzatok számára is jó példaként szolgálnak, segítve továbbiak bekapcsolódását.

A SEAP-ok továbbá lehetőséget biztosítanak az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ország újraiparosítására és az állattenyésztési ágazatok, és az azokhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentést.

Az intézkedés a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban, biztosítja az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációját és az áttérést a megújuló energiaforrások alkalmazására. A kevésbé fejlett régiók önkormányzatai esetén (kivéve a, megyei jogú városok projektjeit) területi korlátozás nélkül a TOP 3. prioritás 2 intézkedése, biztosít lehetőséget az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. A a fejlettebb régióban a KEHOP 5. prioritás 2 intézkedése támogatja az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációját, valamint a fejlettebb és kevésbé fejlett régióban területi szűkítés nélkül szintén a KEHOP 5. prioritás 2 intézkedése támogatja az állami (központi költségvetési) tulajdonú, az állami közfeladatot ellátó non-profit szektor, és a lakosság épületeinek energiahatékonysági, valamint megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló fejlesztéseit. A GINOP 4. prioritása alatt a kevésbé fejlett régióban pedig a vállalkozások (kkv-k) épületenergetikai és megújuló energia felhasználás növelését célzó projektjei kapnak helyet. A VEKOP a fejlett régióban nyújt támogatást a vállalkozások gazdasági-termelési folyamatainak energiahatékonyságát, valamint megújuló energiafelhasználás, továbbá épületenergetikai és megújuló energia felhasználás növelését célzó projektjeinek. A VP a mezőgazdasági/élelmiszer-feldolgozó és erdőgazdálkodási, erdészeti vállalkozások saját célú üzemi (on-farm) energiahatékonysági beruházásait és megújuló energia-előállítását támogatja. Az energiamenedzsment rendszerek támogatása a község esetén (ide értve a központi költségvetési szerveket a fejlett és a kevésbé fejlett régióban, valamint az önkormányzatokat a fejlett régióban) a KEHOP 5. prioritás 2. intézkedése alatt történik, a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városaiban a TOP 6. prioritás 5. intézkedése nyújt majd támogatást.

Az intézkedés keretében támogatott beavatkozásokhoz kapcsolhatóak azok a szemléletformálási, disszeminációs tevékenységek is, amelyek pl. a projektek keretében beszerzett eszközök bemutatását szolgálják.

<i>Főbb célcsoportok</i>	Az érintett területek önkormányzatai, önkormányzati intézményei. Közvetett célcsoport azon intézmények köre, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget. Közvetett célcsoportnak tekinthetők a térségben működő vállalkozások és a lakosság, mint az Akcióprogramok és a szemléletformáló akciók érintettjei. A város-vidéki kapcsolatok erősítését szolgáló és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek akcióterületének vállalkozásai, önkormányzatai, civil szervezetei, illetve a fenti szervezetek által alkotott konzorciumok. A fenti tematikai keretek között az intézkedés lehetőséget biztosít a város-vidék együttműködés erősítése érdekében a helyi fejlesztési stratégiában nevesített, város-vidék együttműködést megvalósító energetikai célú komplex projektek támogatására.
<i>Specifikus célterületek</i>	Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai állnak, ugyanakkor a tervezett fejlesztések lehetőséget biztosítanak a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átvívelő összehangolására is.
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Megyei jogú városok önkormányzatai, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, valamint azok az intézmények, amelyek önkormányzati tulajdonú épületen látnak el üzemeltetési, működtetési, feladat-ellátási felelősséget, illetve a szemléletformáló akciók esetében ezeken túl civil szervezetek. A város-vidéki kapcsolatok erősítését

	szolgáltató és a helyi fejlesztési stratégiához illeszkedő megújuló energetikai projektek esetében CLLD szervezetek.

2.F.21.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz, a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. Id. 4. fejezet). Az intézkedés keretében kiválasztott fejlesztések az energiahatékonyság fokozására és a megújuló energiaforrások részarányának növelésére irányulnak, mely beruházások csökkentik a helyi önkormányzatok energiaköltségeit. Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektsomagok fő kiválasztási elvei: - Az intézkedés különös hangsúlyt fektet azon fejlesztések támogatására, amelyekkel költséghatékony módon, egységnyi költségből a legnagyobb energia-megtakarítás érhető el a végső energiafogyasztáson belül és, amelyek egységnyi költségből a legnagyobb üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentését érik el. Ezzel a leghatékonyabb módon segítik elő a dekarbonizációs törekvések, valamint az EU 2020 stratégia klíma és energia céljainak megvalósulását. - Az intézkedés keretében jellemzően a Nemzeti Energiastratégia 2030-ban és Magyarország II. Nemzeti Energetikai Stratégiájában megfogalmazott céloknak megfelelő beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei és megyei jogú városi fejlesztési programokhoz illeszkedően; - Épületenergetikai fejlesztések esetén a támogatás megítéléséhez a jogszabályi előírások szerinti energetikai minőségtanúsítványra van szükség, elősegítve ezzel az energiahatékonyságot. A 2014-2020-as időszakban energetikai minőségtanúsítványok készítése a projektek előkészítése során támogatható. A projektek kiválasztása során előtérbe kell helyezni azon fejlesztéseket, amelyek a költségoptimalizált követelményszintet meghaladó energia-megtakarítást kívánnak elérni. - A megvalósítás során kötelező a technológia semleges megközelítés, fókuszálva a hosszú távú, alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság elérésére. - Azon projektek nem támogathatók, amelyek az EUMSZ I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelését, feldolgozását, forgalmazását célozzák. Továbbá nem nyújtható támogatás azon kedvezményezettek részére, akik az EUMSZ I. mellékletben foglalt mezőgazdasági termékek feldolgozásában és forgalmazásában tevékeny vállalkozásoknak minősülnek. - A kiválasztásra kerülő projekteknek a levegőminőség védelme érdekében teljesíteniük kell a szilárd tüzelőanyagokkal üzemelő, kézi és automatikus betáplálású, legfeljebb 300 kW leadott névleges hőteljesítményű fűtőkazánokra kialakított MSZ-EN 303-5:2000 szabvány szerint tüzeléstechnikai követelményeket (250 mg/m³). - Továbbá a 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási	

határértékeiről szóló jogszabály tartalmazza a biomassza tüzelésű berendezések technológiai kibocsátási határértékeit (szilárd anyag tekintetében 150 mg/m^3), amelyeknek szintén meg kell felelnie a pályázati támogatásban részesülő tüzelő berendezéseknek.

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell.

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság, beleértve az energiahatékonyságot (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

2.F.21.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
Az intézkedés keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.21.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 4 (c): az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.21.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

63. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Az o- no- sító	Mutató	Mérték- egység	Alap	Régióka- te- gória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁹⁴			Ad at- forr ás	A beszám olás gyakori sága
					F	N	Ö		
CO 32	Energiahatékonyság: A középületek éves primerenergia-felhasználásának csökkenése	kWh/év	ERFA	kevésbé fejlett			12272078	IH	évente
CO 30	Megújuló energiaforrások: A megújulóenergia-termelés további kapacitása	MW	ERFA	kevésbé fejlett			160,77	IH	évente
CO 34	Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO ₂ egyenérték tonnában	ERFA	kevésbé fejlett			183417,01	IH	évente
PO 24	Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	PJ/év	ERFA	kevésbé fejlett			0,31	IH	évente
PO 26	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	PJ/év	ERFA	kevésbé fejlett			1,52	IH	évente

2.F.22. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ⁹⁵Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések⁹⁶, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);

⁹⁴ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

⁹⁵ Csak az ESZA által támogatott programokra.

⁹⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

<i>Prioritási tengely</i>	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

2.F.23. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlődő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.24. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra

2.F.25. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6F
<i>Egyedi célkitűzés</i>	Önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	Az egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztése az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklését célozza. Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás és a védőnői hálózat) fejlesztésének fontosságát az adja, hogy ez a szint képes leginkább elvégezni az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban. Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életéveinek növekedését, a megelőzést, a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrálásával a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrésről a foglalkoztatottsági szint növeléséhez csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság foglalkoztathatóságának javításához, az életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez.

64. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régió-kategória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁹⁷ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR10	A betegek közül a várólista hossza miatt kórházba nem kerültek aránya ELEF mérés alapján	%	kevésbé fejlett	0,4	2009	0,3	KSH	2 évente

2.F.26. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.26.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
A PM a szegénység és mélyszegénység elleni küzdelem kihívásai között rögzíti, hogy javítani kell a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésén. A TOP kompetenciáját képezi a helyi felelősség körébe tartozó fejlesztések, amelyek a helyi önkormányzatok által kötelezően ellátandó feladatokhoz kapcsolódnak. A társadalmi összetartozás erősítése érdekében a TOP egyik kiemelt célja a helyi szinten elérhető, megfizethető, fenntartható és magas színvonalú önkormányzati közszolgáltatások biztosítása, kiemelten az egészségügyi és a szociális alapellátás területén megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit. A PM-ben rögzített cél a térségileg decentralizált fejlesztésekben a család- és gyermekbarát	

⁹⁷ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségi vagy mennyiségi.

közszolgáltatások kialakítása a népesedési kihívások kezelése érdekében, így a TOP is kiemelt szerepet szán ennek a területnek.

A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik, amelynek keretében kettő beavatkozás támogatható:

6.6. Városi közszolgáltatások fejlesztése

I. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése

Az intézkedés kiemelt beavatkozását képezi az egészségügyi terület. A beavatkozás lehetőséget nyújt egyrészt a megyei jogú városi önkormányzatok egészségügyi alapellátási szolgáltatásának helyet adó épületek korszerűsítésére, felújítására, átalakítására, illetve indokolt esetben új létesítésére. Célja a szolgáltatások színvonalának és a munkafeltételek minőségének javítása korszerű infrastruktúra-fejlesztéssel és eszközbeszerzéssel, figyelembe véve a környezettudatos gondolkodásmódot, a környezetbarát technológiák és anyagok alkalmazását.

A fejlesztéseket az indokolja, hogy az egészségügyi alapellátási rendszer infrastruktúrája területileg kiegyenlítetlen, sok a rossz állapotban lévő, illetve hiányos vagy elavult eszközökkel működő háziorvosi rendelő, amely elsősorban hátrányos helyzetű térségeket érinti.

Az egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogászati alapellátás, a területi védőnői ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) fejlesztésének fontosságát igazolja, hogy az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket itt végzik el, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban, a lakosság közvetlen környezetében (lakóhelyén).

Az alapellátáshoz sorolt szolgáltatások fejlesztésének keretében a háziorvosi szolgálatnak – felnőtt, gyermek, vegyes praxis –, fogorvosi szolgálatnak, központi alapellátási ügyeletnek és a védőnői szolgáltatásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új építésére, továbbá a nem iskolai épületekben működő iskolaorvosi rendelők infrastruktúra fejlesztésére is lehetőség lesz annak érdekében, hogy a megyei jogú városokban minden lakos számára hozzáférhetővé váljanak a megfelelő infrastrukturális ellátottsággal rendelkező egészségügyi intézmények szolgáltatásai.

Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött életéveinek növekedését, a megelőzést, a korai felismerést, a korai fejlesztést, az egészséges fejlődést, az életminőség javítását és a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrációjával az egészségügyi alapellátásokkal kapcsolatban álló, többi ágazathoz tartozó közszolgáltatásokkal való hatékonyabb együttműködést, a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréssel, a betegségmegelőzés és az egészség-elősegítő rendszerek javításával nőnek az egészséges életvitelhez kapcsolódó esélyek. A népesség egészségi állapotának javítását, illetve ennek érdekében az ellátórendszer szerkezetének átalakítását a Semmelweis Tervben foglalt célkitűzéseknek megfelelően az egyes operatív programok összetett eszközrendszerrel támogatják.

Az egészségügyi szakellátáshoz kapcsolódó ERFA jellegű fejlesztések közül állami fenntartású intézmények ERFA fejlesztései elsődlegesen a kevésbé fejlett régiók területén (a fejlesztéssel érintett ingatlanok energetikai beruházásaival együtt), valamint a népegészségügyi ERFA fejlesztések és az iskola épületében található iskolaorvosi rendelők felújítása az EFOP-ban kaptak helyet. Szintén ez az ágazati operatív program kezeli az egészségügyi szektor egészére vonatkozó ESZA fejlesztéseket.

II. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

A beavatkozás a társadalmi leszakadás mérséklése érdekében, a családokról, gyerekekről, fogyatékosokról, az időskorúakról, szenvedélybetegekről, és hajléktalan emberekről gondoskodó szociális alapellátás infrastrukturális feltételeinek fejlesztését támogatja.

A beavatkozás célja a Szociális törvényben és Gyermekvédelmi törvényben nevesített szolgáltatások elérhetővé tétele a szolgáltatásihiányos településeken élők számára, új szolgáltatások infrastruktúrájának megteremtésével, új férőhelyek kialakításával és már működő ellátások infrastrukturális fejlesztésével.

A nappali szociális ellátások (idősek, fogyatékkal élők, hajléktalan, szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg személyek nappali ellátása), a családsegítés, gyermekjóléti szolgálat esetén a minőségi fejlesztés mellett cél a férőhelyek bővítése új intézmények létesítésével, illetve a már működő szolgáltatások férőhelyeinek bővítésével.

A támogatandó szociális alapszolgáltatások:

A Szociális törvény 57 § (1) c-j pontjában definiált szolgáltatások:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- közösségi ellátások,
- támogató szolgáltatás,
- utcai szociális munka,
- nappali ellátások.

A támogatandó gyermekjóléti alapellátások:

A Gyermekvédelmi törvény 15. § (2) a) és c) pontjában nevesített szolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgálat.

A beavatkozás keretében támogatandó fejlesztések hozzájárulnak az intézményi ellátásról a közösségi alapú gondozásra való áttérésre. Ennek érdekében a beavatkozások között tartós bentlakásos intézmények finanszírozására nem kerül sor.

A gyermekek napközbeni ellátásának két kiemelt intézményét, a bölcsődét és családi napköziket, valamint az óvodai szolgáltatások minőségi feltételeinek javítását – a gyermekes családok, különös tekintettel a nők foglalkoztatását elősegítő hatása miatt – jelen prioritás 2. intézkedése finanszírozza.

A TOP-ból finanszírozott szociális alapszolgáltatásokon túlmutató, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátáshoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseket az EFOP finanszírozza. Szintén az EFOP kompetenciájába tartoznak a kevésbé fejlett régiók területén a teljes szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szektorban megvalósuló ESZA fejlesztések, az állami szociális és gyermekvédelmi szakellátás ERFA fejlesztései, valamint a kitagoláshoz kapcsolódó beavatkozások.

Az intézkedés keretében megvalósuló beavatkozások részeként az önkormányzati intézmények akadálymentesítése és családbarát funkciók elhelyezése, kialakítása is támogatható

<i>Főbb célcsoportok</i>	A közszolgáltatásokat igénybe vevő lakosság
<i>Specifikus célterületek</i>	Földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai állnak.
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek, megyei jogú városok önkormányzatai, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, egyesületek, alapítványok, non-profit szervezetek

2.F.26.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz, a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. ld. 4. fejezet). Az intézkedés keretében támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők: - A megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseknek elő kell segíteniük a közszolgáltatások átfogó reformjára vonatkozó tervek végrehajtását. Kizárólag olyan fejlesztések támogathatók, amelyek révén lehetővé válik az adott ágazat szerkezeti, tartalmi vagy intézményi reformjára vonatkozó elképzelések egyidejű megvalósítása, összhangban a többi operatív program, elsősorban az EFOP beavatkozásaival. - A támogatott projektek kiválasztásánál előnyben részesülnek az ellátatlan területek, valamint a hátrányos helyzetű területek, illetve kiemelten a sérülékeny társadalmi rétegek számára megvalósuló fejlesztések, kiemelten a legnagyobb szociális és gazdasági gondokkal küzdő, gyakran marginalizált helyzetű közösségek, köztük romák által lakott városrészek. - A megvalósuló projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházásokkal érintett szolgáltatásoknak figyelembe kell venniük a társadalmi befogadás szempontját, biztosítaniuk kell az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos, különösen a roma lakosság számára. - A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell. - A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások), valamint a családbarát és akadálymentesítési szempontok érvényre juttatására való törekvés.	

2.F.26.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az

	egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.26.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (a): beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.26.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

65. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ⁹⁸			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
CO36	Egészségügy: Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	személyek	ERFA	kevésbé fejlett			105000	IH	évente
PO12	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			130	IH	évente
PO10	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	ERFA	kevésbé fejlett			540	IH	évente
PO11	Újonnan épített vagy felújított rendelők, tanácsadók száma	db	ERFA	Kevésbé fejlett			360	IH	évente

⁹⁸ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.27. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b): a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása

2.F.28. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6G
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekkel rendelkező hátrányos helyzetű személyek számának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A városi szövetbe ágyazott leszakadó és leszakadással veszélyeztetett ipari technológiával épült lakótelepeken és hagyományos beépítésű telepeken élő lakosság életkörülményeinek és életminőségének javítása, szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása az ott élők térbeli és társadalmi integrálása, a diszkrimináció csökkentése mellett. Az intézkedés javítja a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeit, ezáltal segítve a társadalmi kohéziót is az épített környezet minőségi megújításával és a foglalkoztatásra, az oktatásra, az egészségügyre, a szociális szolgáltatásokra, a közösségfejlesztésre, a közbiztonságra és az elkülönítés megszüntetésére irányuló komplex tevékenységek által.

66. táblázat: Programspecifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégoria (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ⁹⁹ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR19	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő	kevésbé fejlett	25000	2014	22800	IH	évente

⁹⁹ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.F.29. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.29.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: 6.7. Leromlott városi területek rehabilitációja Az intézkedés célja a leszakadó vagy leszakadással fenyegetett városrészekben koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése a területen élők társadalmi integrációjának elősegítése és a diszkrimináció csökkentése érdekében. A szociális városrehabilitációs intézkedés keretében az érintett, települési szövetbe ágyazott városrészek meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, új gazdasági, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása, valamint szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása és az ott élők integrációja támogatható. Integrált szociális jellegű városrehabilitációt azokban a városrészekben kell elsősorban megvalósítani, ahol a kedvezőtlen demográfiai helyzet, az alacsony iskolázottság, az alacsony gazdasági aktivitás, a tartós munkanélküliség magas szintje, a hátrányos helyzet, az erősen leromlott környezet ezt indokolja. A társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási egészségügyi, közösségfejlesztési és közbiztonsági programok a kapcsolódó 6.9. intézkedésből (ESZA) finanszírozhatóak. A szociális városrehabilitációs programok alapvetően három típusú akcióterületre irányulnak: - Ipari technológiával épült lakótelepek, ahol a cél annak megelőzése, hogy a lakótelepek a későbbi gettósodás színhelyeivé váljanak. - Városi szövetbe ágyazott, hagyományos építésű, vegyes lakosság összetételű, leszakadással veszélyeztetett városrészek, ahol a cél a további szegregációs folyamatok megállítása, és lehetőség szerint a terület státuszának emelése. - Városi szövetbe ágyazott vagy a településtesttől elkülönült (telepek, kolóniák), jellemzően hagyományos építésű leszakadó városrészek, ahol marginalizált közösségek élnek és a cél az illegális lakhatás és a veszélyes lakókörülmények felszámolása, az ott élők integrálása a városi környezetbe. A nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező városi területek területi lehatárolása alapvetően 2007-2013 programozási időszakban is alkalmazott módszertannal történik¹⁰⁰. A komplex programokat integrált módon szükséges tervezni és megvalósítani az érintettek (az akcióterületen élő lakosság) bevonásával, illetve az összes releváns szervezet (közfelföldi intézményei, civil és egyházi szervezetek) partnerségében. A társadalmi hátrányok és az	

¹⁰⁰ A szociális városrehabilitáció indikátorainak felülvizsgálata 2014 folyamán történik meg. A lakótelepek és a hagyományos városi területek indikátorai várhatóan az eddigieknek megfelelően, némileg el fognak térni egymástól.

elkülönülés leküzdése csak hosszabb távon lehetséges, éppen ezért ezeknek a programoknak az eddigiekkel szemben hosszabb távúaknak kell lenniük, mely hosszabb időkeret megfelelő feltételeket teremt az integrált és részvételen alapuló tervezéshez és megvalósításhoz. Ez a nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területek vonatkozásában legalább 4-5 évet, a leszakadással veszélyeztetett városi területeknél pedig legalább 3 éves programot jelent.

A szociális városrehabilitációs beavatkozások egyrészt a hátrányos helyzetű lakosság számára célzott közszolgáltatások jobb elérhetőségének feltételeit kívánják megteremteni, másrészt az épített környezet fejlesztése által a cél az életkörülmények javítása, a felzárkóztatást és beilleszkedést segítő közösségi funkciók és alapvető infrastrukturális igények kielégítése és megteremtése. A leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett lakosság társadalmi kohéziójának erősítése is, melyet a közösségformálást erősítő terek, létesítmények fejlesztése szolgál, beleértve új közösségi funkciók létrehozását, meglévők megerősítését is.

A lakhatási körülmények javítása a városrehabilitációs projektek alapvető célja. Az intézkedés keretében lehetséges:

- az önkormányzat, 100%-os tulajdonú önkormányzati gazdasági társaság, illetve non-profit szervezetek tulajdonában lévő lakóépületek felújítása, szociális bérlakások felújítása, komfortfokozatának emelése, továbbá elsősorban a leszakadó csoportok lakhatási körülményeinek javítása érdekében az elavult lakóépületek bontása mellett szociális bérlakások építése.
- társasházak (illetve lakásszövetkezeti lakóépületek) közös tulajdonú részeinek energiahatékonysági szempontú felújítása, amely a főleg nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területek esetében releváns.

A projektek keretében kiemelt figyelmet kap a lakhatás legalizálása, a lakhatási biztonság növelése (bérleti szerződések létrehozása/helyreállítása, hiányzó tulajdonjogok földhivatali bejegyzése, adósságkezelési programok stb.), valamint a lakhatási körülmények infrastrukturális feltételeinek a javítása.

A társadalmi hátrányok leküzdését célzó beavatkozások (szociális, oktatási, foglalkoztatási stb.) a TOP jelen prioritásának 9. intézkedéséből finanszírozhatóak. Fontos, hogy ezen kiegészítő, humán célú (ún. „szoft”) programok megfelelő súlyt kapjanak a projektekben a társadalmi leszakadás mértékének függvényében és reagáljanak a területen feltárt társadalmi problémákra.

<i>Főbb célcsoportok</i>	A szociális városrehabilitációs célterületen élő – nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló városrészek lakói – jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok.
<i>Specifikus célterületek</i>	Földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városai állnak, ezeken belül is a leromlott lakótelepek, városi szövetbe ágyazott leszakadással veszélyeztetett vagy leszakadó, jellemzően hagyományos beépítésű városrészek vagy településtesttől elkülönült telepek, kolóniák. Az intézkedés ugyanakkor lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására is. A területek megfelelő indikátorrendszer segítségével kerülnek kiválasztásra.
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Megyei jogú városok önkormányzatai, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek.

2.F.29.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz, a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. Id. 4. fejezet). A kiválasztás egyik alapfeltétele, hogy a projekttervezet összhangban legyen a megyei jogú város Integrált Településfejlesztési Stratégiájával és ezen belül is annak Antiszegregációs Tervével, illetve a megyei jogú város Helyi Esélyegyenlőségi Programjával, és megfeleljen a területi lehatárolást célzó indikátorrendszernek. A kiválasztás fontos (horizontális) alapelve a fenntarthatóság, amely figyelembe veszi az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése, a megújuló energia alkalmazásának, mint kötelezően előírt elemnek legalább a megfontolása minden új építmény létesítésével járó projekt esetében). A fenntarthatósági szempontokat, az ahhoz való hozzájárulást a projekt teljes folyamatában kiemelt szempontként vizsgálni kell. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). Civil közösségsszervezés, közösségfejlesztés kapcsolódjon a beavatkozásokhoz, lehetőség szerint vonja be az érintett közösséget a fejlesztésekbe. Az intézkedés keretében támogatott projektek esetében elvárás, hogy direkt kapcsolat valósuljon meg jelen prioritás 9. intézkedésével. A projekteknek elő kell segíteni a szegregáció elleni küzdelmet. A beruházások figyelembe veszik a szolgáltatások befogadó jellegét és az általános szolgáltatások hozzáférhetőségét valamennyi lakos számára.	

2.F.29.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.F.29.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.29.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

67. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(Beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ¹⁰¹			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
CO40	Városfejlesztés: Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett			459	IH	évente
CO39	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			1330	IH	évente
CO38	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			56130	IH	évente
CO37	Városfejlesztés: Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	személyek	ERFA	kevésbé fejlett	83 23 20	83 23 20	1664620	IH	évente
PO18	Szociális célú városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő	ERFA	kevésbé fejlett			57000	IH	évente

¹⁰¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

**2.F.30. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS
AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ¹⁰²**

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések¹⁰³, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoóriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
nem releváns	

¹⁰² Csak az ESZA által támogatott programokra.

¹⁰³ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.31. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ESZA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégóriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.F.32. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén

2.F.33. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	6H
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A támogatások célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, illetve kiegészítik jelen prioritás ERFA intézkedéseiben tervezett gazdaságfejlesztési, városrehabilitációs és energetikai beavatkozásokat. A támogatható tevékenységeken keresztül - létrejönnek a megyei jogú városi foglalkoztatási együttműködések (integrációk), amelyek a foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; - foglalkoztatás-bővítésre nyílik lehetőség a vállalkozásoknál – beleértve önkormányzati vállalkozásokat – a munkaerő képzését és foglalkoztatását támogató ESZA források igénybevételeivel; - a munkaerő foglalkoztathatósága javul, képzettségük,

	készségeik fejlesztésével. - a vállalkozások működési környezete javul a foglalkoztatást támogató beavatkozások révén.

68. táblázat: Közös eredménymutatók

A magyar szakpolitikai egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó a programspecifikus eredménymutatók kiindulási és célértéke az Unió stratégiájának beruházási prioritásait figyelembe véve és összhangban az 303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával.

Azonosító	Mutató	Régió-kategória	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázisérték és célérték mértékegysége	Bázisév	Célérték104(2023)			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
PR25	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma	kevésbé fejlett	fő		9655			szám	2014			9655	FAIR	évente
PR26	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők száma	kevésbé fejlett	fő		5985			szám	2014			6290	FAIR	évente

¹⁰⁴ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.34. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.F.34.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási priorítás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
A beruházási prioritás keretében a helyi gazdaságfejlesztési programokkal összhangban lévő helyi foglalkoztatási kezdeményezések valósulhatnak meg helyi szinten. Egy intézkedést tervezünk, amely azonban több komponenst tartalmaz: 6.8. Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatás-fejlesztés Az intézkedés hosszú távú célja, hogy az Európa 2020 Stratégia által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi szintű foglalkoztatási – gazdaságfejlesztési stratégiák és programok által járuljon hozzá. Az Európai Unió által is szorgalmazott, ösztönzött helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a TOP által a foglalkoztatás helyi szintű biztosítása, növelése érdekében célul tűzött helyi gazdaságfejlesztési megközelítés céljában és módszertanában is egybeesik. Az intézkedés közvetlen célja a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) létrehozásának és működésének támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskereső munkához juttatása. Ezek a beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a jelen prioritás 1. intézkedésében támogatott foglalkoztatási célú gazdaságfejlesztési beavatkozásokhoz, azokkal szinergiában, programalapon valósulnak meg. Az intézkedés szakmai előzményei 2004-2006 közé nyúlnak vissza, amikor a Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP) 3.2.1. „A foglalkoztatást elősegítő tevékenységek helyi koordinációjának elősegítése” keretében támogatást nyújtott a helyi fejlesztésekben és foglalkoztatásban érintett regionális szereplők közötti együttműködési hálózatok, illetve helyi foglalkoztatási stratégiák kialakításához. A 2007-2013 közötti programozási időszakban a TÁMOP 1-es prioritástengelye a foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés ösztönzése keretében támogatta a foglalkoztatási paktumok létrehozását és megvalósítását. Az eszköz tervezett alkalmazása a Partnerségi Megállapodásban is szerepel. Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, amelyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. A területi kohézió, legtöbb magas szintű stratégiai dokumentumban deklarált célját a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javításával, illetve munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, másrészt a régiók fejlődési potenciálját biztosító munkaerő-minőség és tudás fejlesztésével kívánjuk megvalósítani. A területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségeket legtöbb esetben a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogására építő, vagy azok bevonásával	

előkészített és végrehajtott programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánjuk csökkenteni. A munkaerő-piaci helyzet és a foglalkoztatási lehetőségek tekintetében megnyilvánuló igen jelentős különbségek miatt fontos, hogy kellő mozgástér legyen a helyi munkaerő-piaci viszonyokra szabott stratégia és programok kialakítására. A végrehajtás során építeni fogunk azokra a szervezetekre, amelyek tapasztalatot szereztek az ilyen típusú kezdeményezések segítségével. Magyarországon a paktumok létrehozása megteremtette azt a platformot, amelyen a gazdasági élet helyi, a térségi viszonyokat legjobban ismerő szereplői, az állam és a vállalkozások, valamint a civil szféra képviselői egyeztetethetik, összhangba hozhatják stratégiai céljait, és ezáltal multiplikálhatják erőfeszítéseiket a gazdaság és a munkaerő-piac fellendítése érdekében. A Nemzeti Munkaügyi Hivatal felmérése szerint több mint 64 foglalkoztatási paktum működik jelenleg is Magyarországon.

A TOP gazdaságfejlesztési beavatkozásainak eredményességét növeli, ha azok helyi gazdaságfejlesztési programok keretében valósulnak meg. Jelen intézkedés keretében a megyei foglalkoztatási együttműködéssel szinergiában a helyi foglalkoztatási kezdeményezésekhez kapcsolódva támogatást biztosítunk a megyei jogú városok önálló vagy a megyei kezdeményezésekbe integrálódó gazdaságfejlesztési-foglalkoztatási stratégiáinak, programjainak kidolgozására. Cél, hogy a TOP által finanszírozott gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási beavatkozások közös programalapon, összehangoltan, egymáshoz közvetlenül kapcsolódva valósuljanak meg. Fontos a megyei szintű programokkal való koordináció, összehangolt, megvalósítás.

A helyi foglalkoztatási együttműködések a térségi foglalkoztatáspolitikai fontos eszközei; segítségükkel keretek teremthetők a munkapiaci szereplők hatékony együttműködéséhez. A foglalkoztatási együttműködés (paktum) a térségi szereplők szerződésben rögzített összefogása. A partnerség lényege, hogy a polgármesterek, munkaügyi szakemberek, vállalkozók, civilek, illetve a képzőintézmények vezetői együtt gondolkodnak és dolgoznak a térség foglalkoztatási problémáinak megoldásán. Stratégiát alkotnak, s ennek mentén különböző helyi programokat valósítanak meg. Ezek a programok lehetnek többek között a munkanélküli és inaktív helyi lakosság munkaerőpiacra belépését, foglalkoztathatóságuk növelését és vállalkozóvá válásukat segítő helyi programok, figyelembe véve az adott térség munkaerőpiaci sajátosságait. Olyan programok kidolgozása is az intézkedés célja, amelyek elősegítik az adott térségbe visszatérni vagy ott letelepedni és munkát vállalni szándékozó munkaerő foglalkoztathatóságát.

A foglalkoztatási stratégia nagy hangsúlyt helyez a térség (város és városkörnyék) foglalkoztatási helyzetének elemzésére, a munkalehetőségek feltárására, a gazdasági és a humán erőforrás-fejlesztési elképzelések koordinációjára, valamint a kitérés pontok meghatározására, innovatív foglalkoztatási kezdeményezések felismerésére. Továbbá nem hagyja figyelmen kívül a térség hagyományos munkakultúrájának megőrzését és fejlesztését. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) legfőbb célja az, hogy a munkahelyteremtő helyi gazdaságfejlesztés, a felnőttképzés és a szakképzés, valamint a munkaerő-közvetítés rendszerének szinergiáját erősítve összekapcsolja a kezdeményezéseket, ezzel erősítve egy jól koordinált helyi foglalkoztatáspolitikai kialakítását.

Az intézkedés keretében tervezett beavatkozások közvetlen célja ezen beruházások foglalkoztatottságot növelő hatását a beruházással érintett térségbe koncentrálni. Az intézkedés keretében lehetőség nyílik munkanélküli és inaktív személyek bevonásával megvalósuló munkaerő-piaci képzést célzó ESZA programok végrehajtására, illetve foglalkoztatás bővítésre.

A további cél azoknak a városokban megvalósuló gazdasági beruházásoknak a kiegészítő ESZA támogatása, amelyek jelentős foglalkoztatási potenciállal bírnak. Az intézkedés keretében a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) tagjai a paktumban résztvevő munkáltatók (különösen az ipari parkokba és ipari területekre települő vállalkozások) humán erőforrás-igényét koncentrált képzési- és bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését (lásd:

intézkedés célcsoportja).

A beavatkozás célja továbbá a helyi foglalkoztatási együttműködések által kidolgozott, a térségi foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek projektjeinek támogatása. A kisméretű, jellemzően más forrásból nem támogatott beavatkozások eredménye, hogy a helyi foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása nő, hatékonysága javul, így a helyi foglalkoztatási és képzettségi szint megnövekszik.

A foglalkoztatási együttműködések – mind a megyei, mind az ahhoz illeszkedő, azzal összehangoltan működő megyei jogú városi foglalkoztatási integrációk – az önkormányzatok, munkaerőpiaci intézmények, képző intézmények és vállalkozások eredményorientált, célzott együttműködésében valósulnak meg.

Az intézkedés a **megyei jogú város szintjén valósul meg az alábbi komponensekkel:**

Részvétel és kapcsolat a megyei szintű foglalkoztatási megállapodásokkal, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködésekkel

A megyei foglalkoztatási megállapodásokban, együttműködésekben a megyei jogú városok önkormányzatain és a város területén működő intézmények, partnerként és/vagy önálló projektelemekekkel részt vehetnek.

A beavatkozás keretében a foglalkoztatási paktum modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő megyei szintű foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. Ennek keretében támogatást biztosítunk a megyei foglalkoztatási stratégia tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat), a partnerség és az együttműködést szervező szervezet kialakítására és működtetésére, a tevékenysége keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre.

A megyei foglalkoztatási együttműködéshez kapcsolódva lehetőséget biztosítunk a TOP 1. prioritástengelyében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó megyei szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre.

A megyei szintű foglalkoztatási együttműködésekbe illeszkedve kis- és középvállalkozások foglalkoztatási, képzési támogatása is megvalósítható. A foglalkoztatási ESZA támogatásokért első helyen felelős operatív program a GINOP, amelynek ESZA prioritása a munkaerő kínálati oldalának fejlesztésére fókuszál, elsősorban az aktív munkaerő-piaci eszközök segítségével. Ezzel szinergiában működhetnek a TOP ESZA prioritástengelyének foglalkoztatás-ösztönzést célzó TC8 forrásból finanszírozott beavatkozásai, lehetőséget adva a jelentős foglalkoztatási potenciállal bíró megyei és helyi jelentőségű beruházások kiegészítő ESZA támogatására. A foglalkoztatási együttműködések (paktumok) keretében tervezett beavatkozások az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, valamint a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humánerőforrás-igényét koncentrált képzési- és bértámogatással segíthetik, ezzel is támogatva a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedését.

Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és várostérségében

A beavatkozás keretében a megyei foglalkoztatási integrációk modelljével megegyezően a megyei jogú város területére vonatkozó, városi, adott esetben várostérségi integrációt megvalósító, a helyi foglalkoztatási kezdeményezések modellje és módszertana szerint létrejött, létrejövő helyi foglalkoztatási együttműködések támogatása valósul meg. A helyi szint itt a megyei jogú város területét, esetleg közvetlen várostérségét érinti. Ennek keretében támogatást biztosítunk a helyi gazdaságfejlesztési - foglalkoztatási program tervezésére (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat, műhelymunkákat), a helyi partnerség kialakítására és működtetésére, a tevékenysége keretében végzett képzési és foglalkoztatási tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A beavatkozás fontos eleme a gazdaságfejlesztési intézkedésekben (6.1. intézkedés) a helyi foglalkoztatási stratégiához illeszkedve megvalósított, foglalkoztatást célzó önkormányzati gazdaságfejlesztési beavatkozások előkészítése, koordinálása, a legjobb európai és hazai gyakorlatok terjesztése, foglalkoztatás-intenzív kísérleti kezdeményezések ösztönzése, a fejlesztések munkavállalók képzésével, foglalkoztatásuk támogatásával történő segítése.

A helyi foglalkoztatási kezdeményezésekhez kapcsolódva lehetőséget biztosítunk a TOP 6. prioritástengely 1. intézkedésében biztosított üzleti infrastruktúrához, befektetés-ösztönzéshez, térségi gazdasági hálózathoz, helyi termékmenedzsmenthez, helyi gazdaság-szervezéshez kapcsolódó, helyi szintű képzési, foglalkoztatási, egyéb ESZA típusú tevékenységekre, beleértve a kapcsolódó szemléletformálást, közösségi akciókat.

A helyi szintű foglalkoztatási együttműködések keretében is lehetséges az adott térségben működő munkáltatók, köztük a TOP által támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő vállalkozások, valamint a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k) humán erőforrás-igényének koncentrált képzési- és bértámogatása, beleértve a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélkülieket és inaktívakat.

Gyermekekellátási szolgáltatások munkavállalóinak foglalkoztatási és képzési támogatása

A beavatkozás keretében lehetőséget biztosítunk a TOP TC8 ERFA forrásaiból fejlesztett mly gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek támogatására. Ehhez kapcsolódóan a rugalmas foglalkoztatás, családbarát munkahelyi környezet, munka és a magánélet összehangolását célzó fejlesztéseket a GINOP 5 prioritás finanszíroz, kompetenciája, a már állományban lévő bölcsődei dolgozók, (óvoda)pedagógusok képzése pedig az igényelt ágazati koordináció miatt az EFOP kompetenciájába tartozik.

<i>Főbb célcsoportok</i>	az adott térségben munkát vállalni szándékozó hátrányos helyzetű álláskereső (tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, az alacsony képzettségűek, a roma származásúak, a megváltozott munkaképességűek, a kisgyermeket nevelő nők, valamint az 50 év feletti korosztály és a pályakezdő fiatalok).
<i>Specifikus célterületek</i>	Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak a területe áll, ugyanakkor lehetőséget biztosít a megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átívelő foglalkoztatási célú programjainak, kezdeményezéseinek összehangolására, koordinált megvalósítására is.
<i>Főbb kedvezményezettek</i>	Megyei jogú városok önkormányzatai, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, megyei kormányhivatalok munkaügyi központja, képző intézmények.

2.F.34.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz, a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), téma-területekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (III. Id. 4. fejezet). Az intézkedés a megyei jogú város foglalkoztatási helyzetének javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a gazdasági	

adottságokra és speciális igényekre alapozva. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei a következők:

- programszerű, integrált, egymáshoz és a jelen prioritás 1-es intézkedésében lévő gazdaságfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor;
- a foglalkoztatás ösztönzését szolgáló támogatások odaítélésénél előnyben részesülnek a TOP ERFA forrásaiból támogatott üzleti infrastruktúrát igénybevevő, pl. ipari parkokba és ipari területekre, a rehabilitált barnamezős területekre települő vállalkozások, a TOP 6.1 intézkedés önkormányzati helyi gazdaságfejlesztési beavatkozásai, továbbá a TOP-ból felújított turisztikai vonzerőhöz, települési akcióterülethez kapcsolódó szolgáltatást kiépítő vállalkozások humán erőforrás-igényeit kiszolgáló fejlesztések;
- a támogatások odaítélésénél szempont a GINOP-ból ERFA fejlesztésben részesülő kkv-k humán erőforrás-igényének képzési- és bértámogatása, kiemelten a helyben élő hátrányos helyzetű munkanélküliek és inaktívak elhelyezkedésének segítése;
- kiemelt szempont a TOP TC8 ERFA forrásaiból fejlesztett gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek támogatása. A foglalkoztatási paktumok témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp GINOP 5. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket;
- a prioritás keretében a munkavállalói készségek és a helyi gazdaság potenciális igényeinek közelítése témakörében a jelen prioritástengely első intézkedésében foglaltak figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket;
- szempont a helyi munkaerőpiaci szükségletekre való reagálás, a kereslet-kínálat összehangolása.

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a környezeti fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell.

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

2.F.34.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük	

2.F.34.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1303/2013/EU rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.34.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

69. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ¹⁰⁵			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
PO25	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett			22100	FAIR	évente

¹⁰⁵ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.F.35. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében

2.F.36. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

Azonosító	6I
Egyedi célkitűzés	A leromlott városi területeken a jobb életlehetőségekkel rendelkező hátrányos helyzetű személyek számának növelése valamint a társadalmi aktivitás, társadalmi összetartozás növelése helyi szinten
A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények	Az intézkedés két kiemelt céllal rendelkezik, amelyek beavatkozásokként különböznek. - Az első beavatkozás célja, hogy az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája által a szegénység és társadalmi kirekesztés területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához helyi, területi alapon szervezett programok által járuljon hozzá, úgy hogy azok szervesen illeszkednek, kiegészítik a TOP ERFA finanszírozású megyei jogú városokban tervezett szociális városrehabilitációs beavatkozásokat (jelen prioritás 6.7. intézkedés). - A második beavatkozás célja, hogy a helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek problémáik megoldásában. A támogatható tevékenységek eredményeképp: - felszámolásra kerül a leromlott lakókörnyezetek egy része; - társadalmi hátrányok kompenzálását célzó programok valósulnak meg a szociális városrehabilitáció keretében; - a társadalmi összetartozás és együttműködés alapját teremti meg a közösségépítés keretében megvalósult programok, amelyeknek a fontos helyszínei, a kulturális intézmények és más közösségi terek lesznek; - társadalmi együttműködés erősödése, szegregáció csökkenése;

	- az ERFA finanszírozású beavatkozások nagyobb hatékonysággal, hatással és eredménnyel valósulnak meg; - célzott közösségi, térségi és települési helyi identitást erősítő marketing akciók, valamint kulturális és környezeti örökség megőrzésére irányuló programok valósulnak meg; - a településfejlesztésbe becsatornázódó, a fejlesztésekhez szükséges helyi partnerséget megteremtő, fenntartó civil aktivitás erősödik; - erősödik a helyi identitás, településhez, térséghez kötődés, ezáltal nő a települések népességmegtartó képessége, különösen a fiatalok esetében; - erősödik a társadalmi együttműködés és a tolerancia, csökken a szegregáció, megvalósul a roma-nem roma párbeszéd.

70. táblázat: Közös eredménymutatók, amelyekre célértéket határoztak meg, és az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó program-specifikus eredménymutatók (beruházási prioritásonként és régiókat tekintve) (az ESZA tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Régió-kategória	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázis-érték			A bázis-érték és célérték mértékegysége	Bázis-év	Célérték ¹⁰⁶ (2023)			Adat-forrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
PR28	A jobb életlehetőségekkel ¹⁰⁷ rendelkező hátrányos helyzetű személyek száma az akcióterületen	kevésbé fejlett	fő		25000			szám	2014			22800	FAIR	évente
PR29	Helyi társadalmi akciókban ¹⁰⁸ résztvevők száma	kevésbé fejlett	fő		5100			szám	2014			413000	FAIR	évente

¹⁰⁶ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségi vagy mennyiségi. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

¹⁰⁷ **Jobb életlehetőség:** a szociális városrehabilitációs projektek által direkt és indirekt módon jobb életlehetőséghez jut az a személy, amelynek a lakókörnyezetében (a kijelölt akcióterületen) elérhetővé válnak a foglalkoztatás, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást és/vagy iskolai felzárkózást, családsegítést és/vagy gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést vagy szociális munkát biztosító programok. A programok elérhetősége által a célcsoport, mint az akcióterületen lakó hátrányos helyzetű személyek életlehetősége javul.

¹⁰⁸ **Társadalmi akciók:** minden olyan, a közösségépítést, közösségfejlesztést szolgáló, rendezvény(sorozat)jellegű program, partnertalálkozó, szakmai és közösségi fórum, felvilágosító, társadalmi befogadást erősítő, tehetséggondozási, drogprevenciós, toleranciaprogramok, partecipatív tervezési gyakorlatok, amelyek a helyi együttműködések megalapozását és működését, a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését szolgálják

2.F.37. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK
(beruházási prioritásként)**2.F.37.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE
ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ,
BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI
CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT**

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében

A beruházási prioritáshoz egy intézkedés és két beavatkozás kapcsolódik:

6.9 Társadalmi kohéziót célzó helyi programok*I. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok*

Az intézkedés célja a TOP 6.7 intézkedésével (szociális városrehabilitáció) összhangban, azt kiegészítve a leszakadással fenyegetett városrészekben és városi külterületeken élők tekintetében a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek a megteremtése. Az intézkedésen belül hangsúlyt kap az önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése, az oktatási hátrányok leküzdése, a leszakadással veszélyeztetett egyének és csoportok jövedelemszerzésre való képessé tételét célzó közösségi és egyéni szociális munka. E tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak (jobb életlehetőség: a szociális városrehabilitációs projektek által direkt és indirekt módon jobb életlehetőséghez jut az a személy, amelynek a lakókörnyezetében (a kijelölt akcióterületen) elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást és/vagy iskolai felzárkózást, családsegítést és/vagy gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést vagy szociális munkát biztosító programok. A programok elérhetősége által a célcsoport, mint az akcióterületen lakó hátrányos helyzetű személyek életlehetősége javul.)

Az intézkedés keretében olyan alulról építkező társadalmi felzárkózást célzó tevékenységek valósíthatók meg, amelyek kiegészítik az alapellátásban biztosított szolgáltatásokat. A fejlesztések az alapellátást nyújtó intézményekkel együttműködésben valósulnak meg. A szociális városrehabilitációs projekteket végig kell, hogy kísérik a közösségfejlesztő programok, amelyek lehetővé teszik a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítik a helyi közösség kohézióját. Amennyiben a leszakadás mértéke indokolja, a projektnek része kell, hogy legyen a jelenlétben alapuló szociális munka, a nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területek esetében kötelező jelleggel.

Az oktatási hátrányok leküzdése terén a koragyerekkori, gyermekkori és ifjúsági korcsoportokat célzó, a formális oktatáson kívüli fejlesztő és oktatási programok a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekeket célozzák a programok széles kínálatával: tanoda, játszóház, fejlesztő programok, szabadidős programok, stb. Az egészségügyi, mentálhigiénés programok a kiegyensúlyozott életvezetést, az egészségügyi megelőzést hivatottak szolgálni. A lakhatás biztonságával összefüggésben a lakhatási helyzetek legalizálása és adósságkezelési programok valósíthatók meg. A közbiztonság javítása is kiemelt cél, amelyet a fentiekén kívül a szomszédsági rendőrség, polgárőrség működtetése szolgál.

Miután a szociális városrehabilitációs célterületeken, különösen a nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területeken jelentős, illetve magas a roma lakosság aránya, ezért a társadalmi együttműködést célzó programok kiemelt részét képezik a projekteknek. A megkülönböztetés elleni akciók ugyancsak részét képezik az intézkedésnek. Az intézkedés kiemelt célja a roma népesség társadalmi befogadásának segítése, a szegregációs

II. A helyi identitás és kohézió erősítése

Az intézkedés célja a TOP ERFA forrásból megvalósuló miv beavatkozásaival összhangban, azt kiegészítve a TOP célkitűzéseket segítő, közösségi, társadalmi bevonást megvalósító projektek megvalósítása.

A helyi közösségek fejlesztése elsősorban települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze, a közösségi munka hatására az érintett emberek is együttműködnek a problémák megoldásában.

Az intézkedés eredményeképp közösségi, települési helyi identitást erősítő akciók, kulturális és természeti örökség megismertetésére, megőrzésére irányuló helyi közösségi programok valósulnak meg, fejlődik a közösség egymás iránti felelősségtudata. (Társadalmi akciók: minden olyan, a közösségépítést, közösségfejlesztést szolgáló, rendezvény(sorozat)jellegű program, partnertalálkozó, szakmai és közösségi fórum, felvilágosító, társadalmi befogadást erősítő, tehetséggondozási, drogrevenziós, toleranciaprogramok, participatív tervezési gyakorlatok, amelyek a helyi együttműködések megalapozását és működését, a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését szolgálják.)

Az intézkedés a helyi civil társadalom bevonásával és megerősödésével segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősíti a civil aktivitást, az önkéntességet, a helyi identitást, valamint a településhez, térséghez való kötődést, így szerepet vállal a népesség megtartásában. Mindezekon keresztül hatékonyan előkészíti, kiegészíti a TOP településfejlesztési beavatkozásait, annak közösségi hátterét teremti meg.

Az intézkedés keretében megvalósulhatnak átfogó programjellegű tevékenységek is, ugyanakkor a TOP egyik legfontosabb célkitűzése a fejlesztések integrált módon történő megvalósítása, ezért az intézkedés keretében támogatható tevékenységek a TOP 6 prioritástengely többi intézkedéséhez kapcsolódva valósulnak meg a szinergikus hatások érvényesülése érdekében. Az intézkedés keretében finanszírozott beavatkozások helyi kezdeményezések formájában valósulnak meg. EFOP és VP lehatárolását is ezen jellege adja meg.

Az intézkedés főképp az alábbi tevékenységeket tartalmazza:

- Helyi közösséget és identitást erősítő akciók, például közösségi programok, szabadidős programok, partnertalálkozók, szemléletformálás, kulturális és természeti örökséggel kapcsolatos helyi programok, hagyományörzés, néprajzi oktatás, hagyományalapú tudás erősítésére építő programok.
- Helyi közösségfejlesztési programok megvalósítása, összhangban az EFOP közösségfejlesztést célzó programjával.
- Helyi partnerségi együttműködések szervezése, erősítése, pl. a helyi érdekek érvényesítését és szükségletek kielégítését célzó civil szerveződések elősegítése, a helyi szükségletek alapján, aktuális témákban participatív tervezési gyakorlatok kezdeményezése.
- Ösztöndíjprogram, pl. egyéni kiválóság támogatása, megyei szintű ösztöndíjrendszerek kialakítása, fiatalok településen tartását, visszatérését segítő kezdeményezések.
- Bűnmegelőzést, közlekedésbiztonság és közbiztonság javítását segítő intézkedések (pl. helyi bűnmegelőzési stratégiák, tolerancia- és drogrevenziós programok stb.)

A TOP beavatkozások elsődlegesen a TOP 6 egyéb intézkedéseivel kapcsolódva valósulnak meg, ez adja meg az általános lehatárolást az EFOP és a VP hasonló programjaival. A VP a vidéki CLLD keretében finanszírozhat helyi közösséget erősítő programokat a vidéki térségekben, a TOP általánosan biztosítja ezt a lehetőséget, inkább városi fókusszal, de ez nem kizárólagos.

A célzott helyi közösségfejlesztési programokat a TOP az EFOP-pal szinergiában finanszírozza, az alábbi lehatárolással:

- Az EFOP biztosítja (átfogóan) a közösségfejlesztési programok módszertanát és egy pénzügyileg fenntartható mentornálózatot - Az EFOP finanszírozza a több megyében megvalósuló közösségfejlesztési programokat és oktatási típusú intézkedések módszertanát - A TOP finanszírozza az ERFA intézkedéseihez közvetlenül kapcsolódó programokat és a helyi kihatású közösségfejlesztési programokat. Utóbbi keretében biztosítja a helyi közösségfejlesztési szakember bevonását, alkalmazását. A TOP-ban megvalósuló helyi közösségfejlesztési programok és oktatási típusú intézkedések szakmai támogatását és folyamatsegítségét az EFOP módszertannal és mentorokkal segíti. Emellett TOP a városi CLLD keretében (TOP 7. prioritás, CLLD ESZA intézkedés) és a szociális városrehabilitáció keretében TOP 5. prioritás, 2. intézkedés, ESZA) finanszíroz közösségfejlesztést, melyek esetében az EFOP központi módszertani támogatása ugyancsak rendelkezésre áll.	
Főbb célcsoportok	A két feltétel (I és II) együtt értelmezendő: I) A szociális városrehabilitációs célterületen élők (nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező, illetve e tekintetben veszélyeztetett, valamint leromló városrészek lakói) jellemzően a munkaerőpiacról kiszoruló, alacsony jövedelmű, és alacsony iskolai végzettségű társadalmi csoportok, kiemelten a szegregált körülmények között élő lakosság. II) A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak népessége, különös tekintettel a hátrányos helyzetű lakosságra
Specifikus célterületek	I) A kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak leromlott lakótelepei, városi szövetbe ágyazott leszakadással veszélyeztetett vagy leszakadó, jellemzően hagyományos beépítésű városrészei vagy településtesttől elkülönült telepei, kolóniái. A területek megfelelő indikátorrendszer segítségével kerülnek kiválasztásra. II) Az intézkedés földrajzi fókuszában a kevésbé fejlett régiók megyei jogú városainak területe áll (különös tekintettel az elmaradó városrészekre, a hátrányos helyzetű lakosságra), ugyanakkor lehetőséget biztosítanak a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések összehangolására is.
Főbb kedvezményezettek	megyei jogú városok önkormányzatai, önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások, civil szervezetek, egyházak, gazdasági társaságok és szövetkezetek.

2.F.37.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Az intézkedés keretében a megyék stratégiai tervezési dokumentumaihoz, a megyei jogú városok Integrált Településfejlesztési Stratégiáihoz és integrált területi programjaihoz (ITP) illeszkedő projektek Területi Kiválasztási Rendszerben (TKR), tématerületekhez kapcsolódó és térség-specifikus szempontok alapján kerülnek kiválasztásra, az ERFA rendeletben rögzített alapelveknek megfelelően (ill. Id. 4. fejezet). Az intézkedés a megyei jogú város foglalkoztatási helyzetének javítását, a meglévő munkahelyek megőrzését és új munkahelyek létrehozását támogatja, a gazdasági adottságokra és speciális igényekre alapozva. A támogatott projektek és projektcsomagok fő kiválasztási elvei: jellemzően programszerű, integrált, egymáshoz és ezen prioritás többi intézkedéséhez kapcsolódó beavatkozások támogatására kerül sor, a megyei jogú városok városfejlesztési programcsomagjainak részeként;	

- a városrehabilitációs intézkedés keretében végzett beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a 6.7. intézkedéshez;
- a szociális városrehabilitációs tevékenységek témakörében az ágazati OP-khoz való kapcsolódás (legfőképp az EFOP 1. prioritástengelyében foglaltak) figyelembe vételével tervezzük a tevékenységeinket;
- kapcsolódás, illeszkedés jelen prioritás településfejlesztési intézkedései keretében megvalósuló fejlesztésekhez.

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell.

A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások).

2.F.38. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.F.38.1. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.F.38.2. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

71. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azo no-sító	Mutató	Mérté k-egys ég	Alap	Régió- kategó ria (adott esetben)	Célérték (2023) ¹⁰⁹			Adat- forrás	A beszámol ás gyakorisá ga
					F	N	Ö		
PO2 2	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő	ESZ A	kevésbé fejlett			2280 0	IH	évente
PO1 7	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	ESZ A	kevésbé fejlett			4130 00	IH	évente

2.F.39. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ¹¹⁰

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések¹¹¹, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatéóriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Fenntartható városfejlesztés
nem releváns	

¹⁰⁹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

¹¹⁰ Csak az ESZA által támogatott programokra.

¹¹¹ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.F.40. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

72. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatégoriánként)¹¹²

Prioritás-tengely	Mutató típusa	Azono-sító	Mutató	Mérték-egység	Alap	Régiókatégoria	2018-ra vonatkozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ¹¹³			Végső cél (2023) ¹¹⁴			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
6.	Kimeneti	PO01	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	ERFA	kevésbé fejlett	150						749	IH	
6.	Kimeneti	CO14	Közutak: A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett	28						140	IH	
6.	Kimeneti	PO20	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	ERFA	kevésbé fejlett	1050						5250	IH	
6	kimeneti	CO38	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	ERFA	kevésbé fejlett	142000						710000	FAIR	
6.	kimeneti	PO09	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	ERFA	kevésbé fejlett	67						334	IH	
6.	kimeneti	CO34	Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO ₂ egyenérték tonnában	ERFA	kevésbé fejlett	36683						183 417,01	IH	
6.	kimeneti	PO10	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benn: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	ERFA	kevésbé fejlett	108						540	IH	
6.	kimeneti	CO40	Városfejlesztés: Helyreállított lakóegységek	lakóegység	ERFA	kevésbé fejlett	92						459	IH	

¹¹² Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott rész-célokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész-céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

¹¹³ A rész-célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

¹¹⁴ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

			városi területeken									
6.	Pénzügyi	02	Az igazoló hatóság számviteli rendszerébe bekerülő és a hatóság által igazolt elszámolható ráfordítások teljes összege	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	276 787 086			1 107 148 343	IH	

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

A prioritás keretében választott eredményességi mutatók minden ERFA intézkedést részben lefednek, összességében a prioritásra alokált forrás legalább 60%-át.

„A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe” indikátor lefedi az 6.1 intézkedés keretében támogatható legjellemzőbb beavatkozásokat. A célérték becslésénél a 2007-2013 időszak hasonló fejlesztéseinek tapasztalati adatai közül a jellemző átlagos projektköltséget (152.647.415 Ft) és projektterületet (2,91 Ha), valamint a vonatkozó intézkedésre alokált forrásokeretet vettük alapul.

„Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza” indikátor az 6.1 intézkedést nagyrészt lefedi, célértékének becsléséhez a 150 m Ft/km egységértéket és a vonatkozó intézkedésre jutó forrásallokációt vettük alapul.

A „Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma” az 6.2 intézkedés kiemelt beavatkozási területét, a bölcsődefejlesztéseket – ezen belül a családi napköziket érintő beavatkozásokat is – reprezentálja. A célérték becsléséhez a különböző típusú fejlesztések feltételezhető arányát, ezen fejlesztéstípusok 2007-2013 időszakból vett átlagos tapasztalati költségadatait, (1,5 MFt/fő új férőhelyenként) valamint az intézkedésre alokált forrásokeretet vettük alapul.

A „Városi környezetben létrehozott vagy helyre-állított nyitott terek” indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletében szereplő közös kimeneti indikátor. Ez esetben rendelkezésre állnak és felhasználásra kerültek a 2007-2013 időszaki mérési adatok. Az indikátor egy komplex, elsősorban közterületek rehabilitációját, barnamezős területek funkcióváltását, városi zöld övezetek létrehozását célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható mérőszám. A m²-ben megadott érték becsléséhez a korábbi konvergencia-régiók városrehabilitációs projektjeit vettük alapul. A támogatott projektek esetében meghatároztuk az egy m²-re jutó fajlagos költségeket (kármentesített talaj egységköltsége 15000 Ft/m², rehabilitációval érintett zöldfelület egységköltsége 35000 Ft/m²), és ezeket, valamint az intézkedésre jutó forrásokeretet felhasználva határoztuk meg a célértéket.

A „Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza” az összetett, a kerékpárút-hálózat fejlesztését célzó tevékenységek mérésére megfelelően alkalmazható. A km-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 időszakban a kevésbé fejlett régiókban támogatott hasonló projektek méretét, valamint az intézkedésre alokált forrásokeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi a megvalósítandó tevékenységek legfőbb célját. A mutató a fenntartható városi mobilitás eléréséhez való hozzájárulást is részben méri.

Az „üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése” indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A mutató minden energetikai prioritást magában foglaló operatív programban (KEHOP, GINOP, TOP, VEKOP) alkalmazásra került, ezzel megteremtve a programok közötti összhangot, egységes mérhetőséget és szemléletmódot. Az üvegházhatású gázok mennyiségének tonna CO₂ egyenértékben

megadott számításához a megújuló energiatermelés esetén a számítás alapja az intézkedés hatására projekt és nemzetgazdasági szinten kiváltott (megtakarított) primer energia mennyisége, illetve az energiafelhasználás csökkentés esetén az intézkedés hatására fel nem használt primer energia (megtakarítás) mennyisége szolgált alapul. Továbbá a prioritás-tengely keretében megvalósuló fejlesztések elsődleges célja, hogy a megújuló energiaforrások alkalmazásán és az energiafelhasználás csökkentésén keresztül hozzájáruljanak az ország üvegház-hatású gáz kibocsátásának mérsékeléséhez. Ezért a prioritási tengely teljesítménykeretét legátfogóbban az ÜHG kibocsátás becsült csökkenésének mérésén keresztül lehet meghatározni. A csökkenő CO₂ kibocsátás mértéke ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések hozzájárulását a célzott beruházási prioritásban is megfogalmazott intelligens energiahasználat és megújuló energia- felhasználás támogatásához.

A „*fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma*” indikátor jól méri a vonatkozó intézkedéscsoport által támogatandó komplex tevékenységek eredményességét. A darabszámban megadott érték becsléséhez a 2007-2013 időszak tapasztalatai alapján a 68 MFt/intézmény átlagos projektméretet, valamint az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül megvalósítandó, igen összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit.

A „*helyreállított lakóegységek városi területeken*” indikátor kiválasztását az indokolta, hogy a 4. prioritástengelyre allokált források közel fele szociális város-rehabilitációs célú beavatkozásokat fog finanszírozni. Az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra. A helyreállított lakóegységek darabszámának becslésénél egyrészt a 2007-2013 időszaki átlagos projektméretet (lakótelep esetében 250 m Ft, hagyományos lakás esetén 175 mFt), másrészt az intézkedésre allokált forráskeretet vettük alapul. A helyreállított lakóegységek száma ugyanakkor jól kifejezi a prioritástengelyen belüli intézkedések egy részének hozzájárulását a rászoruló közösségek célzott beruházási prioritásban kitűzött fizikai rehabilitációjához, gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatásához.

73. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete

(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókatételeként)¹¹⁵

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatétele	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ¹¹⁶	Végző cél (2023) ¹¹⁷	Adatforrás	A mutató relevanciája

¹¹⁵ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott részecélokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más részecéljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

¹¹⁶ A részecélok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

¹¹⁷ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

								F	N	Ö	F	N	Ö		
6.	Kimeneti	PO25	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett	4420						22100	FAIR	
6.	Eredmény	PR29	Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma "	fő	ESZA	kevésbé fejlett	82600						413000	IH	
6.	Pénzügyi	02	Az igazoló hatóság számviteli rendszerébe bekerülő és a hatóság által igazolt elszámolható ráfordítások teljes összege	EUR	ESZA	kevésbé fejlett	35 243 026						140 972 104	IH	

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

A prioritás keretében választott eredményességi mutatók minden ESZA intézkedést részben lefednek, összességében a prioritásra alokált forrás legalább 7,3%-át.

A „a foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma” indikátor becsléséhez a 2007-13 időszak hasonló pályázatának (TÁMOP 1.4.5.) és nagyobb volumenű munkaerő-piaci programoknak az eredményeit vettük alapul. A munkaerőpiaci programok magyarázata az 5. prioritásban szerepel karakterkorlát miatt.:

A helyi közösségi aktivitás erősödését reprezentálja a „Helyi társadalmi akciókban résztvevők arányának növekedése” mutató, amely a támogatás keretében megvalósításra kerülő programokon [közösségfejlesztő rendezvény(sorozat)jellegű programok, partnertalálkozók, szakmai és közösségi fórumok] résztvevő lakosság, valamint,a település teljes lakosságának egymáshoz viszonyított arányát méri. A bázisérték számítása a 2007-13-as időszak hasonló – mint pl. szociális városrehabilitációs - pályázatainak keretében megvalósított, akciókon, vagy a településen egyéb forrásból megvalósított társadalmi akciókon, programokon részt vett lakosság számának a település teljes lakónépességéhez viszonyított %-os értéke.

2.F.41. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

20–24. táblázat: Beavatkozási kategóriák

(Alapontként és régiókatéegóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatéegóriára vonatkozik)

74. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ERFA	
Régiókatéegória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6.	034 egyéb korszerősített vagy felújított út	47 812 399
6.	052. A koragyermekkori neveléshez és oktatáshoz kapcsolódó infrastruktúra (óvodai-bölcsődei)	82 353 179
6.	072. Vállalati infrastruktúra a kkv-k számára (ideértve az ipari parkokat és telephelyeket)	146 430 024
6.	017 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a minimalizálásra, a válogatásra és az újrahasznosításra irányuló intézkedéseket)	9 871 917
6.	018 Háztartási hulladékok kezelése (ideértve a mechanikai, biológiai kezelést, a hőkezelést, az égetést és a hulladéklerakással kapcsolatos intézkedéseket)	29 615 750
6.	019 Kereskedelmi, ipari vagy veszélyes hulladékok kezelése	9 871 917
6.	021 Vízgazdálkodás és az ivóvízkészletek védelme (ideértve a vízgyűjtő-gazdálkodást, a vízellátást, az éghajlatváltozáshoz való különleges alkalmazkodási intézkedéseket, a távfogyasztásmérést, a díjszabási rendszereket és a szivárgás visszaszorítását)	19 743 833
6.	032 Helyi úthálózat (új építésű)	20 491 028
6.	083 Levegő minőségi intézkedések	5 923 150
6.	085 A biodiverzitás védelme és javítása, természetvédelem és zöld infrastruktúra	39 487 666
6.	087 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések, az éghajlattal kapcsolatos kockázatok (pl. erózió, tűz, árvíz, vihar és szárazság) megelőzése és kezelése, ideértve a társadalmi tudatosság növelését, a polgári védelmet és a katasztrófavédelmi	3 948 767
6.	089 Ipari területek és szennyezett talaj rehabilitációja	85 320 105

6.	091 A természeti területek turizmuspotenciáljának fejlesztése és népszerűsítése	17 205 904
6.	092 Az állami turisztikai eszközök védelme, fejlesztése és népszerűsítése	8 300 671
6.	093 Az állami turisztikai szolgáltatások fejlesztése és népszerűsítése	39 913
6.	094 Az állami kulturális javak és örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése	50 459 544
6.	095 Az állami kulturális szolgáltatások és örökség fejlesztése és népszerűsítése	31 043
6.	010. Megújuló energia: napenergia	23 378 145
6.	011. Megújuló energia: biomassza	39 072 741
6.	012. Egyéb megújuló energia (ideértve a hidroelektronikai, a geotermikus és a tengeri energiát) és a megújuló energiaforrások integrációja (ideértve a tárolást, a gáz és megújuló hidrogén előállításához szükséges infrastruktúra energiaellátását)	24 965 239
6.	013. A közcélú infrastruktúra energiahatékony felújítása, demonstrációs projektek és támogatási intézkedések	80 530 321
6.	043. A tiszta városi közlekedési infrastruktúra és annak elősegítése (ideértve a felszerelést és a járműveket)	37 777 619
6.	044. Intelligens szállítási rendszerek (ideértve a szükségletkezelés, az úthasználatdíj- rendszerek bevezetését, az IT-monitoring ellenőrzési és információs rendszereket)	33 055 416
6.	090. Kerékpárutak és gyalogutak	42 867 287
6.		
6.	053. Egészségügyi infrastruktúra	28 736 503
6.	055. A regionális és helyi fejlesztésekhez hozzájáruló egyéb szociális infrastruktúra	22 830 863
6.	054. Lakás-infrastruktúra	30 955 149
6.		
6.	102. A munkakeresők és inaktívak foglalkoztatáshoz való hozzáférése, ideértve a tartósan munkanélküli és a munkaerőpiactól távol eső személyeket, a helyi foglalkoztatást érintő kezdeményezések és a munkaerő mobilitásának támogatása révén	88 537 175
6.	109. Az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	11 519 205
6.	110. A marginalizálódott közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációja	19 769 908

75. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 nem visszatérítendő támogatás	941 076 092

76. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	941 076 092

77. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	941 076 092

78. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹¹⁸ (csak ESZA)		
Alap		
Régiókatégória		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

20–24. táblázat: Beavatkozási kategóriák

(Alaponként és régiókatégóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatégóriára vonatkozik)

79. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási	Kód	Összeg (EUR)

¹¹⁸ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

tengely		
6.	102. A munkakeresők és inaktívok foglalkoztatáshoz való hozzáférése, ideértve a tartósan munkanélküli és a munkaerőpiactól távol eső személyeket, a helyi foglalkoztatást érintő kezdeményezések és a munkaerő mobilitásának támogatása révén	88 537 175
6.	109. Az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében	11 519 205
6	110. A marginalizálódott közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációja	19 769 908

80. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 nem visszatérítendő támogatás	119 826 288

81. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	119 826 288

82. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
6	02 A fenntartható városfejlesztés egyéb integrált megközelítései	119 826 288

83. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹¹⁹ (csak ESZA)		
Alap		
Régiókatégória		
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

¹¹⁹ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.F.42. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

Prioritási tengely	
Nem releváns.	

2.G. KÖZÖSSÉGI SZINTEN IRÁNYÍTOTT VÁROSI HELYI FEJLESZTÉSEK (CLLD) PRIORITÁSI TENGELY

A prioritási tengely azonosítója	7.
A prioritási tengely címe	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)

☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása kizárólag uniós szinten létrehozott pénzügyi eszközök révén történik.	Nem releváns
☐ A teljes prioritási tengely végrehajtása közösségvezérelt helyi fejlesztés révén történik.	igen
☐ Az ESZA esetében: A teljes prioritási tengely a szociális innovációt vagy a transznacionális együttműködést, vagy mindkettőt szolgálja.	Nem releváns

2.G.1. EGYNÉL TÖBB RÉGIÓKATEGÓRIÁRA, TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSRE VAGY ALAPRA VONATKOZÓ PRIORITÁSI TENGELY KIALAKÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (1) bekezdése).

A prioritástengely kialakításának elsődleges indoka, hogy az Európai Bizottság közösségvezérelt helyi fejlesztésekről (angol rövidítéssel CLLD /Community-led Local Development) szóló útmutatójának megfelelően, kísérleti jelleggel, integrált és programalapú fejlesztések megvalósítását tegye lehetővé városi szinten. A korábbi fejlesztési programidőszakokban (2004-2006, 2007-2013) a különböző típusú források integrált kezelésére nem volt mód, így azok, egymás mellett és egymástól elkülönülten működtek a lehetséges szinergikus hatások kihasználása nélkül. Az előző programozási időszakban ERFA és ESZA esetében a helyi közösségi részvételre építő programok megvalósítására közvetlenül és általánosan nem volt mód az Urbact program közösségi tervezést támogató forrásai kivételével.

A PM területi logikájából fakadó egyik fontos decentralizált területi cél a helyi közösségek részvételének és tudatosságának fokozása, a helyi társadalmak megújítása. A PM is rögzíti, hogy a térségileg decentralizált fejlesztések egyik fő küldetése a helyi közösségek megerősítése a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése. A helyi fejlesztési programokat megvalósító városi helyi akciócsoportok (HACS – CLLD szervezetek) nagyon fontos terepei lehetnek a városok kulturális és közösségi élete megújításának, továbbá a közösségi alapú gazdaságfejlesztési módszertanok kialakításának és elterjesztésének.

A prioritástengely azt célozza, hogy kísérleti jelleggel a jogosult városokban a helyi lakosság, civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzatok együttműködésével, illetve kezdeményezésére integrált, közösségfejlesztést és helyi identitástudatot elősegítő, elsődlegesen kulturális és közösségi tartalmú, a helyi gazdaságfejlesztést támogató stratégiák készüljenek, amelyek alapján olyan helyi fejlesztési programok valósulnak meg, amelyek egyszerre és összehangoltan képesek a TOP ERFA és ESZA forrásait használni. A programok hatékony megvalósulása a stratégiai szemléletre épül, mivel a városi helyi akciócsoportoknak (HACS – CLLD szervezeteknek) a helyi fejlesztési programok előkészítésére közösségi részvételen alapuló módszertannal, integrált szemléletű fejlesztési stratégiákat kell készíteniük.

A prioritástengely további szakmai indoka, hogy a városi közösségek fejlesztése a szubszidiaritás elvének megfelelően eredményesebben és hatékonyabban valósítható meg helyi szinten, a közösségek igényeinek közvetlen figyelembe vételével. A prioritástengely olyan terület-, város, illetve közösségfejlesztési tevékenységeket finanszíroz, amelyek léptékükben, célcsoportjukban, földrajzi területükben, jellegükben jobban tervezhetők, szervezhetők, hajthatók végre városi szinten, a helyi közösség tervezésében és közreműködésével.

Magyarországon a helyi közösségi részvétel a fejlesztési folyamatokban, a civil aktivitás, a szektorok közötti együttműködés a nyugat-európai országokhoz képest gyengébb, ezért a prioritástengely alkalmazása a közösségi részvétel és együttműködés erősítése, a helyi civil szektor aktivitásának és ismertségének növelése szempontjából is fontos.

Az intézkedések az 1301/2013/EU rendelet 5. cikk (9) d), valamint az 1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vii) beruházási prioritások mentén a 9. „A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem” tematikus célkitűzéshez fognak kapcsolódni.

2.G.2. ALAP, RÉGIÓKATEGÓRIA ÉS AZ UNIÓS TÁMOGATÁS KISZÁMÍTÁSÁNAK ALAPJA

(A prioritási tengelyen belül minden egyes kombinációra megismétlendő)

<i>Alap</i>	ERFA
<i>Régiókatégória</i>	kevésbé fejlett
<i>A számítás alapja (összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)</i>	összes elszámolható költség
<i>A legkülső régiókra és az északi ritkán lakott régiókra vonatkozó régiókatégoriák (adott esetben)</i>	nem releváns

2.G.3. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások

2.G.4. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	7.A
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösségszervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A prioritás tengely elősegíti az integrált, közösségközpontú, alulról építkező, helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok, illetve a tartalmas szabadidő-eltöltés lehetőségeinek megteremtését, valamint innovatív,

	egymással és a környezetükkel együttműködni képes, önmagáért tenni akaró és tenni tudó, kezdeményező közösségek, mindezek által fenntartható települések létrejöttét. Az infrastrukturális fejlesztések területén végrehajtott, az akcióterületen érintett célcsoportok aktív bevonásával és részvételével végrehajtott közösségfejlesztési programok összetartóbb, tudatosabb, a város jövőjének alakításában részt vállaló városi társadalom kialakulását segíti elő. A beruházások eredményeként javulni, illetve bővülni fog az érintett városok kulturális és közösségi tereinek és szolgáltatóinak infrastrukturális és szolgáltatási minősége. Ehhez kapcsolódva a helyi gazdaságfejlesztés feltételei is javulnak. A közösségi igények által és a közösség aktív bevonásával vezérelt tervezett, fejlesztett helyi közösségi tereket és szolgáltatásokat a lakosság nagyobb hajlandósággal fogja igénybe venni és jobban is kötődni fog hozzá, mert maga is részt vesz a fejlesztési folyamatokban. A fejlesztések, illetve közösségi programok és projektek összességében elősegítik a népesség, kiemelten a fiatalok helyben maradását, illetve megtartását.

84. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (ERFA és a Kohéziós Alap tekintetében)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azo- no- sító	Mutató	Mér- ték- egy- ség	Régió- kategória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹²⁰ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
PR15	A HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya ¹²¹	%	kevésbé fejlett	A program indulását követően meghatározott érték a projektek indulásakor elvégzett kutatások összegzéseként, akcióterv mellékletben	2015 (prioritás elindításától függően)	növekszik	központi módszer-tannal előre megállapított gyűjtés alapján	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer
PR16	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség ¹²²	pontérték	kevésbé fejlett	A program indulását követően meghatározott érték a projektek indulásakor elvégzett kutatások összegzéseként, akcióterv mellékletben	2015 (prioritás elindításától függően)	növekszik	központi módszer-tannal előre megállapított gyűjtés alapján	program indulását megelőzően, közben és utána, évente minimum egyszer

¹²⁰ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

¹²¹ Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen mérik a CLLD szervezetek

¹²² Az indikátort központilag kialakított módszertan alapján, egységesen mérik a CLLD szervezetek

85. táblázat: Közös eredménymutatók

A magyar szakpolitikai egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó a programspecifikus eredménymutatók kiindulási és célértéke az Unió stratégiájának beruházási prioritásait figyelembe véve és összhangban az 303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával.

Azonosító	Mutató	Régió-kategória	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázisérték és célérték mértékegysége	Bázisév	Célérték ¹²³ (2023)			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö			F	N	Ö		
Nem releváns														

86. táblázat: Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés eredménymutatói és az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó program-specifikus eredménymutatók

(prioritási tengelyenként vagy valamely prioritási tengely része szerinti bontásban)

(Hivatkozás: az 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 19. cikkének (3) bekezdése¹²⁴)

Azonosító	Mutató	A mutató mértékegysége	A célmeghatározáshoz használt közös kimeneti mutató	Bázisérték			A bázisérték és célérték mértékegysége	Bázisév	Célérték ¹²⁵ (2023)			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
				F	N	Ö			F	N	Ö		

¹²³ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

¹²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1304/2013/EU rendelete az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 470. o.).

¹²⁵ Ez a lista tartalmazza a közös eredménymutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus eredménymutatót. A közös eredménymutatók célértékeit számszerűsíteni kell; a program-specifikus eredménymutatók esetében a célértékek lehetnek minőségek vagy mennyiségek. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés végrehajtásának monitoringjához használt, az 1304/2013/EU rendelet II. mellékletében szereplő összes eredménymutatónak számszerűsített célértékhez kell kapcsolódnia. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők), vagy nemenként lebontva. A bázisértékek ennek megfelelően kiigazíthatók. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.G.5. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.G.5.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
A beruházási prioritáshoz közvetlenül egy ERFA típusú intézkedés kapcsolódik, amely közvetlen kapcsolatban van a prioritástengely másik, ESZA forrású intézkedésével: Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése Az intézkedés kísérleti jelleggel, korlátozott számú, szakmai alapon kiválasztott városban valósul meg. Az intézkedés célja, hogy a városi helyi akciócsoportok (HACS) a közösségi bevonással készülő helyi fejlesztési stratégiák alapján, az akcióterületek kijelölt közösségi és kulturális tereinek fizikai rehabilitációját, ill. fejlesztését hajtsák végre a társadalom összetartozásának erősítése és helyi gazdasági fellendülése érdekében. Az intézkedés keretében a kulturális és közösségi terek, szolgáltatások fejlesztése, kínálatuk bővítése kap támogatást, lehetőség szerint hozzájárulva a helyi gazdaság fejlesztéséhez is. Az alábbi főbb fejlesztési irányok támogatása lehetséges az intézkedés keretében: A városi helyi akciócsoportok (HACS) fejlesztési stratégiájának elkészítéséhez kapcsolódó projekt-előkészítési tevékenység. Innovatív, területi közösségi szolgáltatást biztosító városi kulturális intézmények felújítása, illetve eszközfejlesztése lehetőség szerint célcsoport specifikusan. Például városi könyvtárak, közösségi házakban elektronikus könyv-, zene és filmtár kialakítása és szolgáltatási kínálatának bővítése, új szolgáltatások bevezetése – pl. innovatív olvasó, illetve filmnéző és zenehallgató szoba kialakítása stb. – elsősorban, de nem kizárólagosan fiatalok, gyermekes családok, gyerekek részére. Városrészi közösségi terek infrastrukturális felújítása, bővítése, eszközfejlesztése, kreatív, új szolgáltatások befogadására alkalmas térré alakítása, beleértve az önkormányzati, nonprofit és egyházi tulajdonú közösségi tereket is. A beavatkozás keretében a leromlott állapotú közösségi terek felújítása fog megtörténni olyan módon, hogy a lakosság különböző célcsoportjainak igényeit minél hatékonyabban tudja szolgálni. A fiataloknak például szabadidős infrastruktúra – pl.: parquer gyakorló pálya, gördeszkás, biciklis gyakorlópálya, szabadtéri, ingyenes fitness edzőpálya stb. – kiépítése, míg a családoknak hagyományos, ugyanakkor biztonságos szolgáltatások garantálása –játszóterek stb. – míg az idősebb korosztálynak a közösségi tevékenységeket elősegítő eszközök telepítése. Közterek „közösségi tér funkcióinak” bővítése. A helyi kultúra, hagyományok, illetve egyéb, a helyi közösség által szervezett rendezvények lebonyolítására alkalmas térrész kialakítása, fejlesztése, kapcsolódó eszközbeszerzések támogatása. A városi közösségi terek funkcióinak kialakításakor a helyi gazdaságfejlesztés	

szempontját is szükséges szem előtt tartani, ezért támogatott olyan terek, térrészek kialakítása, amelyek alkalmasak a helyi termékek bemutatására, innovatív formában történő értékesítésére, a helyi hagyományok, kulturális örökség részét képező, arra építő, értékeit továbbvivő helyi termékek előállításának bemutatására, oktatására (pl. kézműves alkotóházak), illetve a fiatalabb korosztály számára a kreativitást fejlesztő innovatív tevékenységek elsajátítására. Támogatható továbbá a kultúrához kapcsolódó gazdasági tevékenységekre (kulturális gazdaság) alkalmas helyszínek kialakítása, biztosítása. Az intézkedés keretében az infrastruktúra kialakítása, fejlesztése, valamint a helyi gazdaság közösségi megoldásait támogató beruházások végrehajtása is támogatható.

A fent felsorolt tevékenységek a lehetséges fejlesztési tevékenységek indikatív kínálatát jelentik, az egyes helyi fejlesztési stratégiák az adott város, városrész lakosainak igényeire, szükségleteire szabottan határozzák meg a tényleges fejlesztési tartalmat és valósítják meg a helyi fejlesztési programot a prioritástengely alapvető célkitűzéseivel összhangban, a CLLD alapelveknek megfelelően.

Főbb célcsoportok: közvetett célcsoport a helyi lakosság, míg közvetlen célcsoportok az érintett területek önkormányzatai, önkormányzati intézményei, a program céljainak megvalósításában releváns, állami finanszírozású intézményei, vállalkozásai, egyházi intézményei, civil szervezetek és lakossága által létrehozott helyi akciócsoportok (HACS - CLLD szervezetek).

Specifikus célterületek: a városi helyi fejlesztési stratégiák határozzák meg, az érintett városok területére, akár azon belül egyes városrészeire vonatkozóan. Az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a fenti célok szerinti közösségi fejlesztésekre a lakótelepeken.

Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átvivő összehangolására

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, civil szervezetek, egyházak, közintézmények, CLLD szervezetek.

A fenti intézkedés tevékenységei hozzájárulnak a városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek és városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek kimeneti indikátorokhoz és a közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség, valamint a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya eredmény indikátorokhoz.

A TOP keretében megvalósuló közösségi szinten irányított helyi fejlesztések (CLLD) keretében megvalósuló tevékenységek és a Vidékfejlesztési Program keretében működő CLLD között területi és tematikus lehatárolást érvényesítünk. A TOP a 10 000 fő feletti városok helyi közösségeit támogatja, városfejlesztési tartalommal (kulturális-közösségi és kapcsolódó helyi gazdaságfejlesztési tevékenységek). A VP a 10 000 fő alatti települések CLLD programjaihoz nyújt támogatást, vidékfejlesztési tartalommal.

Az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések tematikus fókuszukkal (kulturális, közösségi tartalom) és módszertanukkal (CLLD módszertan) különböznek a TOP tematikus prioritástengelyeiben – például 2. prioritástengely – szereplő fejlesztésektől. A fejlesztéseket a helyi közösségek tervezik és valósítják meg, a helyi civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzat egyenrangú együttműködésében a helyi igények feltérképezésére épülő helyi fejlesztési stratégiák jelen prioritástengely ERFA és ESZA forrásainak integrált, programalapú célzott felhasználását teszik lehetővé az adott városi célterületen.

2.G.5.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
Az intézkedések során a közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) módszertana szerint kettős kiválasztási kritériumnak kell megfelelni. A helyi fejlesztési programokat megvalósító helyi akciócsoportok kiválasztása során fő alapelv a CLLD előírások (minimum követelmények) teljesítése, ezen túl fontos szempont a helyi fejlesztési stratégia minősége, integráltsága, többalapos finanszírozása és megvalósíthatósága, továbbá a helyi fejlesztési stratégia összeállításában megvalósuló partnerség (helyi vállalkozói, civil és közsféra partnersége). A fenti szempontok alapján a fejlesztési stratégiák értékelésre kerülnek és csak a minimum követelményeket teljesítő stratégiák lesznek támogathatóak. Figyelembe kell venni ezeken túl a helyi fejlesztési stratégia megvalósítását célzó projektek kiválasztási folyamatának átláthatóságát, a területalapú megközelítést – az akcióterület pontos meghatározása – és partnerséget, továbbá a helyi akciócsoport szakmai, animációs és kommunikációs képességeit, valamint adminisztratív kapacitását is. A helyi fejlesztési stratégia kidolgozása és végrehajtása, ennek keretében a projektek kiválasztása a városi helyi akciócsoportok feladata (ld. 4. fejezet). A helyi fejlesztési stratégiák végrehajtását szolgáló fejlesztési projektek kiválasztásánál a legfontosabb szempontok közé tartozik a helyi stratégia és a térségben irányadó egyéb fejlesztési stratégiák teljesítéséhez való hozzájárulás, a költségvetési keret és a meghatározott célok elérésének aránya, összhangja, továbbá a beavatkozások integráltsága, innovatív jellege, újszerűsége, valamint a helyi közösség aktivizálása, a célcsoport specifikus közösségfejlesztési, térségfejlesztési hatások, továbbá a stratégiák által megvalósított beruházások fenntarthatósága. Ez utóbbi a projekttől függően jelentheti a környezeti fenntarthatóságot, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások). A fejlesztések kiemelt figyelmet fordítanak a népesség, ezen belül is (de nem kizárólagosan) a fiatalok helyben tartására. A fenti szempontok együttesen biztosítják, hogy azok a programok kerüljenek megvalósításra, amelyek legjobban szolgálják a városi közösségek összetartozását, identitásának erősödését és lakosság lakókörnyezetével és viszonyaival való elégedettséget. Az intézkedés a prioritástengely másik (ESZA) intézkedésével kombináltan lesz végrehajtva, kapcsolódás szükséges.	

2.G.5.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.G.5.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 9 (d): közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.G.5.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória (adott esetben)	Célérték (2023) ¹²⁶			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
CO39	Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			8 500	FAIR	évente
CO38	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett			90 000	FAIR	évente

2.G.6. BERUHÁZÁSI PRIORITÁS

(A prioritási tengelyen belül minden egyes beruházási prioritásra megismétlendő)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák

¹²⁶ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.G.7. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A VÁRT EREDMÉNYEK

(A beruházási prioritáson belül minden egyes egyedi célkitűzésre megismétlendő)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontja)

<i>Azonosító</i>	7.B
<i>Egyedi célkitűzés</i>	A városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösség-szervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével
<i>A tagállam által az uniós támogatással elérni kívánt eredmények</i>	A prioritás tengely elősegíti az integrált, közösségközpontú, alulról építkező, helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok, illetve a tartalmass szabadidő-eltöltés lehetőségeinek megteremtését. Az infrastrukturális fejlesztések területén végrehajtott, az akcióterületen érintett célcsoportok aktív bevonásával és részvételével végrehajtott közösségfejlesztési programok összetartóbb, tudatosabb, a város jövőjének alakításában részt vállaló városi társadalom kialakulását segíti elő. A közösségi igények által és a közösség aktív bevonásával tervezett, fejlesztett helyi közösségi tereket és szolgáltatásokat a lakosság nagyobb hajlandósággal fogja igénybe venni és jobban is kötődni fog hozzá, mert maga is részt vesz a fejlesztési folyamatokban a tervezéstől kezdve. A fejlesztési stratégiák részét képező különböző közösségfejlesztési és kulturális programok lebonyolítása hozzájárul a helyi lakosság közösségi aktivitásának növeléséhez, illetve a programokon keresztül a helyi infrastrukturális fejlesztések várhatóan még jobban beépülnek a helyi lakosság aktívan használt közösségi terei közé, A fejlesztések, illetve közösségi programok és projektek összességében elősegítik a népesség, kiemelten a fiatalok helyben maradását, illetve megtartását.

87. táblázat: Program-specifikus eredménymutatók egyedi célkitűzésenként (az ESZA és a Kohéziós Alap tekintetében)(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontja)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatégória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték ¹²⁷ (2023)	Adatforrás	A beszámolás gyakoriséga
PR23	Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest	db	kevésbé fejlett	akcióterv készül	2015 (prioritás elindításától függően)	akcióterv készül	IH	program indulását követően évente

¹²⁷ Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a célértékek lehetnek minőségiek vagy mennyiségiek.

2.G.8. A BERUHÁZÁSI PRIORITÁS KERETÉBEN TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK

(beruházási prioritásként)

2.G.8.1. A TÁMOGATANDÓ INTÉZKEDÉSEK TÍPUSÁNAK ÉS PÉLDÁINAK ISMERTETÉSE ÉS EZEK VÁRHATÓ HOZZÁJÁRULÁSA AZ EGYEDI CÉLKITŰZÉSEKHEZ, BELEÉRTVE ADOTT ESETBEN A FŐ CÉLCSOPORTOK, AZ EGYEDI CÉLTERÜLETEK ÉS A KEDVEZMÉNYEZETTEK TÍPUSAINAK AZONOSÍTÁSÁT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
A beruházási prioritáshoz egy intézkedés kapcsolódik: Helyi közösségsszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva Az intézkedés a közösség által irányított helyi fejlesztések ESZA elemeit tartalmazza, amely közvetlenül kapcsolódik a prioritástengely ERFA finanszírozású intézkedéséhez. Az intézkedés kísérleti jelleggel, korlátozott számú városban valósul meg. Az intézkedés a városi közösségek helyi fejlesztési stratégiákon alapuló, a közösségi és kulturális infrastrukturális fejlesztésekhez kapcsolódó, azokat kiegészítő kísérleti jelleggel közösségsszervezési és -fejlesztési, identitást erősítő, az összetartozást elősegítő tevékenységeket valósít meg. Az alábbi főbb fejlesztési irányok támogatását teszi lehetővé az intézkedés: - A városi helyi akciócsoportok (HACS) fejlesztési stratégiájának elkészítéséhez kapcsolódó projektelőkészítési tevékenység; - helyi közösségsszervezési tevékenységek; - helyi (városrészi, szomszédsági) identitást erősítő tevékenységek: helytörténeti, honismereti, helyi örökség programok, helyi sajátosságokra épülő hagyományok, ünnepek átadása, felelevenítése, a helytörténeti és helyismereti- a kulturális örökség részét képező tárgyi eszközök elektronikus formában történő bemutatása; - folyamatos, helyi (városrészi, szomszédsági) társadalmi párbeszédet fenntartó egyeztetési megoldások kialakítása és működtetése (állampolgári tanácsok, kerekasztalok stb.), kiemelten a lakótelepeken; - megújított infrastruktúra közösségi használatát biztosító megoldások kialakítása, kulturális, közösségi programok szervezése, lebonyolítása, a szabadidő-eltöltés minőségének javítása, közösségi önképzési folyamatok helyszínnel és programokkal történő támogatása (közösségi tér esetében az adott tér (intézmény) közösségi bevonásra építő irányítása, köztér esetén annak programokkal, közösségi aktivitással való megtöltését és egyben állagmegóvását is elősegítő lakossági együttműködések); - helyi (városrészi, szomszédsági) aktivitást, társadalmi szolidaritást elősegítő tevékenységek (önkéntes tevékenységek, kulturális- és sportprogramok megszervezése, adományozói kultúra fejlesztése stb.); - helyi, közösségi alapú gazdaságfejlesztési megoldások népszerűsítése, kialakítása és elterjesztése területileg jól körülhatárolt kisközösségekben, pl.: beszerzői, termelői közösségek, helyi termékek kereskedelmének	

népszerűsítése;

helyi vállalkozások információs adatbázisainak és online elérhetőségének kialakítása, a kereskedelmi-kulturális köztéri szolgáltatások megjelenése;

helyi hagyományokra épülő kézműves (népi) mesterségek újratanítása a kulturális intézmények, a civil, a kézműves mesterek, vállalkozások együttműködésének keretében, szakmaismerető és bemutató programsorozatok, kiállítások, helyi tehetségek, kreatív személyek sikeres életpályák bemutatása, vándorkiállítások, a helyi identitás és kötődés erősítése érdekében;

„Versenyképesen a munkaerőpiacon” program elindítása: a humán erőforrás minőségének fejlesztése (növelése), a munkaerő-piacra történő bekapcsolódás eszközeivel: a helyi tudásra, hagyományokra, a civil és üzleti szereplők együttműködésére épülő, a helyi vállalkozási kultúrát fejlesztő szociális gazdaság, szolidáris gazdaság jellegű kezdeményezések;

közösségi terekhez kapcsolódóan a városi környezeti fenntarthatóság és környezettudatossági akciók, programok végrehajtása.

A fent felsorolt tevékenységek a lehetséges fejlesztési tevékenységek indikatív kínálatát jelentik, az egyes helyi fejlesztési stratégiák az adott város, városrész lakosainak igényeire, szükségleteire szabottan határozzák meg a tényleges fejlesztési tartalmat és valósítják meg a helyi fejlesztési programot a prioritástengely alapvető célkitűzéseivel összhangban, a CLLD alapelveknek megfelelően.

Főbb célcsoportok: az érintett területek önkormányzatai, a program céljainak megvalósításában releváns, állami finanszírozású intézményei, vállalkozásai és civil szervezetei és lakossága, amelyek a helyi fejlesztési stratégia összeállítására és a helyi fejlesztési program megvalósítására helyi akciócsoportokat hoznak létre.

Specifikus célterületek: a városi helyi fejlesztési stratégiák határozzák meg, az érintett városok területére vonatkozóan. Az intézkedés kiemelt figyelmet fordít a fenti célok szerinti közösségi fejlesztésekre a lakótelepeken.

Az intézkedés lehetőséget biztosít a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi fejlesztések térségeken átívelő összehangolására

Főbb kedvezményezettek: helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek, civil szervezetek, egyházak, közintézmények, CLLD szervezetek.

A fenti intézkedés tevékenységei hozzájárulnak a kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által teljesen vagy részben végrehajtott programok száma a programokban részt vevők száma kimeneti indikátorokhoz és a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya eredmény indikátorhoz.

A TOP keretében megvalósuló közösségi szinten irányított helyi fejlesztések (CLLD) keretében megvalósuló tevékenységek és a VP keretében működő CLLD között területi és tematikus lehatárolást érvényesítünk. A TOP a 10 000 fő feletti városok helyi közösségeit támogatja, városfejlesztési tartalommal (kulturális-közösségi és kapcsolódó helyi gazdaságfejlesztési tevékenységek). A VP a 10 000 fő alatti települések CLLD programjaihoz nyújt támogatást, vidékfejlesztési tartalommal..

Az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések tematikus fókuszukkal (kulturális, közösségi tartalom) és módszertanukkal (CLLD módszertan) különböznek a TOP tematikus prioritástengelyeiben – például 2. prioritástengely – szereplő fejlesztésektől. A fejlesztéseket a helyi közösségek tervezik és valósítják meg, a helyi civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzat egyenrangú együttműködésében a helyi igények feltérképezésére épülő helyi fejlesztési stratégiák jelen prioritástengely ERFA és ESZA forrásainak integrált, programalapú célzott felhasználását teszik lehetővé az adott városi célterületen.

2.G.8.2. A MŰVELETEK KIVÁLASZTÁSÁBAN ALKALMAZANDÓ VEZÉRELVEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

Beruházási prioritás	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
Az intézkedések során a közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) módszertana szerint kettős kiválasztási kritériumnak kell megfelelni. A helyi fejlesztési programokat megvalósító helyi akciócsoportok kiválasztása során fő alapelv a CLLD előírások (minimum követelmények) teljesítése, ezen túl fontos szempont a helyi fejlesztési stratégia minősége, integráltsága, többalapos finanszírozása és megvalósíthatósága, továbbá a helyi fejlesztési stratégia összeállításában megvalósuló partnerség (helyi vállalkozói, civil és közszféra partnersége). A fenti szempontok alapján a fejlesztési stratégiák értékelésre kerülnek és csak a minimum követelményeket teljesítő stratégiák lesznek támogathatóak. Figyelembe kell venni ezeken túl a helyi fejlesztési stratégia megvalósítását célzó projektek kiválasztási folyamatának átláthatóságát, a területalapú megközelítést és partnerséget, továbbá a helyi akciócsoport szakmai, animációs és kommunikációs képességeit, valamint adminisztratív kapacitását is. A helyi fejlesztési stratégia kidolgozása és végrehajtása, ennek keretében a projektek kiválasztása a városi helyi akciócsoportok feladata (ld. 4. fejezet). A helyi fejlesztési stratégiák végrehajtását szolgáló fejlesztési projektek kiválasztásánál a legfontosabb szempontok közé tartozik a helyi stratégia és a térségben irányadó egyéb fejlesztési stratégiák teljesítéséhez való hozzájárulás, a költségvetési keret és a meghatározott célok elérésének aránya, összhangja, továbbá a beavatkozások integráltsága, innovatív jellege, újszerűsége, valamint a helyi közösség aktivizálása, a célcsoport specifikus közösségfejlesztési, továbbá térségfejlesztési hatások. A helyi akciócsoportok (HACS – CLLD szervezetek) az egyes projektek kiválasztásában meghatározó szerepet kapnak, a szakmai elbírálás egyik kiemelt szempontja lesz a projektek helyi fejlesztési stratégiákhoz való illeszkedésének vizsgálata. A kiválasztás fontos horizontális alapelve a fenntarthatóság, amely szerint figyelembe vesszük az erőforrás-hatékonyságot, az alacsony károsanyag-kibocsátást és környezetterhelést, a környezettudatosságot (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, a kedvezőbb környezeti kibocsátásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A fenntarthatósági szempontokat a projekt teljes folyamatában vizsgálni kell, a fenntarthatósághoz való hozzájárulás kiemelt szempont. A környezeti fenntarthatóság mellett további szempont a költséghatékonyság (reális és takarékos költségvetési tervezés) és a fenntartási időszakra vonatkozó hosszú távú működési fenntarthatóság (ne keletkezzenek alulhasznosított / nem használt, gazdaságosan nem fenntartható kapacitások), valamint a helyi fejlesztési stratégiák végrajtása segítségével létrejött közösségek lehetőség szerinti megtartása, továbbá ápolása. A fejlesztések kiemelt figyelmet fordítanak a népesség, ezen belül is (de nem kizárólagosan) a fiatalok helyben tartására. A fenti szempontok együttesen biztosítják, hogy azok a programok kerüljenek megvalósításra, amelyek legjobban szolgálják a városi közösségek összetartozását, identitásának erősödését és lakosság lakókörnyezetével és viszonyaival való elégedettséget. Az intézkedés a prioritástengely másik (ERFA) intézkedésével kombináltan lesz végrehajtva, kapcsolódás szükséges.	

2.G.8.3. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
<i>Pénzügyi eszközök tervezett alkalmazása</i>	-
A prioritástengely keretében a pénzügyi eszközök alkalmazását nem tervezzük.	

2.G.8.4. NAGYPROJEKTEK TERVEZETT ALKALMAZÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke(2) bekezdése b) pontjának iii. alpontja)

<i>Beruházási prioritás</i>	1304/2013/EU rendelet 3. cikk (1) b) vi: közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák
Tervezett nagyprojekt jelenleg nem ismert.	

2.G.8.5. KIMENETI MUTATÓK BERUHÁZÁSI PRIORITÁSONKÉNT ÉS ADOTT ESETBEN RÉGIÓKATEGÓRIÁNKÉNT

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának iv. alpontja)

88. táblázat: Közös és program-specifikus kimeneti mutatók

(beruházási prioritásonként, régiókatégoriánkénti bontásban az ESZA és adott esetben az ERFA tekintetében)

Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régiókatégoria (adott esetben)	Célérték (2023) ¹²⁸			Adatforrás	A beszámolás gyakorisága
					F	N	Ö		
PO16	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma	fő	ESZA	kevésbé fejlett			1500000	FAIR	évente
PO23	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma	db	ESZA	kevésbé fejlett			716	FAIR	évente

¹²⁸ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza azokat a közös kimeneti mutatókat, amelyekre célértéket állapítottak meg. A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a nemek szerinti bontásra a legtöbb esetben nincs szükség. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

2.G.9. SZOCIÁLIS INNOVÁCIÓ, TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS HOZZÁJÁRULÁS AZ 1–7. TEMATIKUS CÉLKITŰZÉSHEZ¹²⁹

Az ESZA-ra vonatkozó egyedi rendelkezések¹³⁰, adott esetben (prioritási tengelyenként, és adott esetben régiókatégoriánként): szociális innováció, transznacionális együttműködés és az ESZA hozzájárulása az 1–7. tematikus célkitűzéshez.

A prioritási tengely tervezett intézkedései következőkhöz való hozzájárulásának ismertetése:

- szociális innováció (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- transznacionális együttműködés (amennyiben nem tartozik meghatározott prioritási tengelybe);
- az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első albekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzések.

Prioritási tengely	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD fejlesztések)
nem releváns	

¹²⁹ Csak az ESZA által támogatott programokra.

¹³⁰ Az ESZA esetében ez a lista tartalmazza az összes közös kimeneti mutatót, amelyekre célértéket állapítottak meg, és az összes program-specifikus kimeneti mutatót.

2.G.10. EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERET

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának v. alpontja és II. melléklete)

89. táblázat: A prioritási tengely eredményességmérési kerete(alaponként, az ERFA és az ESZA tekintetében, és régiókat tekintve)¹³¹

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Alap	Régió-kategória	2018-ra vonatkozó rész cél	2018-ra vonatkozó rész cél ¹³²			Végző cél (2023) ¹³³			Adatforrás	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
7.	Kimeneti	CO38	Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	ERFA	kevésbé fejlett	10 000				90 000			FAIR	A városi közösségfejlesztés szempontjából kiemelten fontos a közösségi használatú nyitott terek rehabilitációja

¹³¹ Ahol az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést valamely prioritási tengely részeként hajtják végre, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre meghatározott részcélokat és célértékeket külön kell választani a prioritási tengely más rész céljaitól és célértékeitől az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke (7) bekezdésének ötödik albekezdésében említett végrehajtási aktusoknak megfelelően, mivel az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés forrásai (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) nem részei az eredményességi tartaléknak.

¹³² A rész célok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

¹³³ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Prioritási ten- gely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mér- ték- egy- ség	Alap	Régió- kate- gória	2018-ra vonat- kozó részcel	2018-ra vonatkozó részcel ¹³²			Végső cél (2023) ¹³³			Adat- forrá- s	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
7.	Pénzüg- yi	02	Az igazoló hatóság számviteli rendszerébe bekerülő és a hatóság által igazolt elszámolható ráfordítások teljes összege	EUR	ERFA	kevésbé fejlett	24 632 358				98 529 431			IH	kötelező mutató

Prioritási ten- gely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mér- ték- egy- ség	Alap	Régió- kate- gória	2018-ra vonat- kozó részcel	2018-ra vonatkozó részcel ¹³⁴			Végső cél (2023) ¹³⁵			Adat- forrá- s	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
7.	Ered- mény	PR23	Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest	db	ESZA	kevésbé fejlett	akcióterv készül	-	-	-	akcióterv készül			KSH	

¹³⁴ A részcelok megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen

¹³⁵ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva. „F” = férfiak, „N”=nők, „Ö”=összesen.

Prioritási tengely	Mutató típusa	Azonosító	Mutató	Mér- ték- egy- ség	Alap	Régió- kate- gória	2018-ra vonat- kozó rész-cél	2018-ra vonatkozó rész-cél ¹³⁴			Végső cél (2023) ¹³⁵			Adat- forrá- s	A mutató relevanciája
								F	N	Ö	F	N	Ö		
7.	Pénzüg- yi	02	Az igazoló hatóság számviteli rendszerébe bekerülő és a hatóság által igazolt elszámolható ráfordítások teljes összege	EUR	ESZA	kevésbé fejlett	12 165 659				48 662 637			IH	kötelező mutató

Kiegészítő minőségi információ az eredményességmérési keret kialakításáról

(választható)

Az eredményességi keret indikátorainak kiválasztásakor figyelembe vettük, hogy a prioritás minden intézkedését, illetve mindkét strukturális alapját – ERFA/ESZA - reprezentálja releváns indikátor (a prioritásra allokált forrás kb. 81%-át). A releváns intézkedési kör vonatkozásában az indikátor az 1301/2013/EU rendelet I. sz. mellékletének közös kimeneti indikátorlistájából került kiválasztásra.

A „Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek” mérőszám elsősorban a közterület-rehabilitációt célzó tevékenységek mérésére alkalmazható. A m2-ben megadott érték becsléséhez a 2007-2013 közötti időszak projekt tapasztalatait, a kevésbé fejlett régiókban támogatott hasonló projektek méretét (lásd 2. prioritástengely), valamint az intézkedésre allokált 30 Mrd Ft forráskeretet vettük alapul. Az indikátor jól kifejezi a prioritáson belül az ERFA intézkedés keretében megvalósítható, összetett és sokrétű támogatható tevékenység közös jellemzőit. A mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált források megközelítőleg 30%-ának hasznosulását mérik. A helyreállított nyitott terek mérete jól kifejezi a CLLD prioritástengelyen belüli ERFA típusú intézkedés meghatározó részének hozzájárulását a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében valószínűsíthetően megfogalmazásra kerülő és végrehajtásra kijelölt beruházásokhoz.

A "Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest" (mértékegység: db) indikátor az jól méri a vonatkozó intézkedéscsoport által támogatandó helyi fejlesztési stratégiák (HFS) megvalósítása eredményeként létrejövő hatásokat. Terveink szerint a CLLD stratégiák ESZA részének megvalósításában a helyi kulturális intézmények jelentős szerepet fognak játszani és ezáltal látogatottságuk emelkedni fog az időszak alatt. Az érték becsléséhez a KSH által mért hivatalos mutatószámot vesszük alapul, amelyet a CLLD szervezetekkel rendelkező települések kulturális intézményeire

fogunk vetíteni, a CLLD szervezetek települési elhelyezkedésének meghatározását követően. A prioritás elindítási éve (2015) szerepel 100%-ként, és a végrehajtott programok és rendezvények eredményeként becsülhetően az időszak végére a mutató eléri a 103%-ot. Az indikátor jól kifejezi az intézkedésen belül támogatandó helyi fejlesztési stratégiák akcióterületén várhatóan végrehajtásban résztvevő intézményekre gyakorolt hatásokat, a mérőszám által mért tevékenységek a prioritástengelyen belül támogatandó tevékenységekre allokált ESZA források minimum 51%-át képesek lesznek mérni.

2.G.11. BEAVATKOZÁSI KATEGÓRIÁK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vi. alpontja)

A Bizottság által elfogadott nomenklatúrán alapuló, a prioritási tengely tartalmának megfelelő beavatkozási kategóriák és az uniós támogatások indikatív bontása.

90–94. táblázat: Beavatkozási kategóriák¹³⁶

(Alapontként és régiókatégoriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alagra vagy régiókatégoriára vonatkozik)

90. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	97 Közösségi irányítású, helyi fejlesztési kezdeményezések városi és vidéki területeken	93 602 959

91. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Vissza nem térítendő támogatás	93 602 959

92. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
<i>Alap</i>	ERFA	
<i>Régiókatégoria</i>	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	37 441 184
7.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	56 161 775

¹³⁶ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

93. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	06 Közösségvezérelt helyi fejlesztési kezdeményezések	93 602 959

94. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹³⁷ (csak ESZA)		
Alap	ERFA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

95–99. táblázat: Beavatkozási kategóriák¹³⁸

(alaponként és régiókatégóriánként, amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vagy régiókatégóriára vonatkozik)

95. táblázat: 1. dimenzió – Beavatkozási terület		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	114 Közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák	46 229 504

96. táblázat: 2. dimenzió – Finanszírozási forma		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Vissza nem térítendő támogatás	46 229 504

¹³⁷ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

¹³⁸ Az összegek tartalmazzák az uniós támogatás teljes összegét (fő allokáció és az eredményességi tartalékból nyújtott összeg).

97. táblázat: 3. dimenzió – Területtípus		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	01 Nagyméretű városi területek (sűrűn lakott > 50 000 fős lakosság)	18 491 802
7.	02 Kisméretű városi területek (közepes népsűrűség > 5000 fős lakosság)	27 737 702

98. táblázat: 4. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmusok		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)
7.	06 Közösségvezérelt helyi fejlesztési kezdeményezések	46 229 504

99. táblázat: 6. dimenzió – ESZA másodlagos téma ¹³⁹ (csak ESZA)		
Alap	ESZA	
Régiókatégória	Kevésbé fejlett	
Prioritási tengely	Kód	Összeg (EUR)

¹³⁹ Adott esetben az 1303/2013/EU rendelet 9. cikke első bekezdésének 1–7. pontjában említett tematikus célkitűzésekhez való ESZA-hozzájárulásra vonatkozó számszerűsített információ megadása.

2.G.12. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERVEZETT ALKALMAZÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA, BELEÉRTVE SZÜKSÉG ESETÉN A PROGRAMOK IRÁNYÍTÁSÁBAN ÉS KONTROLLJÁBAN RÉSZT VEVŐ HATÓSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV KAPACITÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEKET IS (ADOTT ESETBEN)

(prioritási tengelyenként)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése b) pontjának vii. alpontja)

Prioritási tengely	
Nem releváns.	

3 SZAKASZ:FINANSZÍROZÁSI TERV

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontja)

AZ EGYES ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ÉS AZ EREDMÉNYESSÉGI TARTALÉKHOZ TARTOZÓ ÖSSZEGEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontjának i. alpontja)

100. táblázat

	Alap	Régió- kate- gória	2014 (13,167%)	2015 (13,522%)	2016 (13,9%)	2017 (14,235%)	2018 (14,614%)	2019 (15,041%)	2020 (15,519%)	Összesen

			Fő allokáció ¹⁴⁰	Eredményességi tartalék (6%)	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék	Fő allokáció	Eredményességi tartalék
(1)	ERFA	Kevésbé fejlett régiókban	368 599 009	23 527 596	378 543 822	24 162 372	389 119 659	24 837 425	398 492 811	25 435 711	409 112 214	26 113 546	421 063 313	26 876 381	434 443 927	27 730 462	2 799 374 755	178 683 493
(2)		Átmeneti régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(3)		Fejlettebb régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(4)		Összesen																
(5)	ESZA 141	Kevésbé fejlett régiókban	50 982 107	3 254 177	52 357 606	3 341 975	53 820 383	3 435 344	55 116 814	3 518 095	56 585 618	3 611 847	58 238 612	3 717 358	60 089 329	3 835 488	387 190 469	24 714 284
(6)		Átmeneti régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(7)		Fejlettebb régiókban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(8)		Összesen	419 581 116	26 781 773	430 901 427	27 504 346	442 940 042	28 272 769	453 609 625	28 953 806	465 697 832	29 725 393	479 301 925	30 593 739	494 533 256	31 565 950	3 186 565 224	203 397 777
(9)	Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó	Nem alkalmazandó

¹⁴⁰ Összes forrás (uniós támogatás) az eredményességi tartalékhoz tartozó összeg nélkül

¹⁴¹ Az ESZA-ból nyújtott összes forrás, ideértve az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott, kiegészítő ESZA-támogatást. Az eredményességi tartalék oszlopai nem tartalmazzák az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott, kiegészítő ESZA-támogatást, mivel az nem része az eredményességi tartaléknak.

	összeg																	
(10)	Kohé- ziós Alap	Nem alkalma- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó	Nem alkalm a- zandó	Nem alkalma- zandó
(11)	ERFA	A legkülső régiók és az északi ritkán lakott régiók számára nyújtott összeg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(12)	Össze sen		419 581 116	26 781 773	430 901 427	27 504 346	442 940 042	28 272 769	453 609 625	28 953 806	465 697 832	29 725 393	479 301 925	30 593 739	494 533 256	31 565 950	3 186 565 224	203 397 777

ÖSSZES PÉNZÜGYI ELŐIRÁNYZAT ALAPONKÉNT ÉS NEMZETI TÁRSFINANSZÍROZÁS (EUR)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja))

1. A táblázat a finanszírozási tervet mutatja prioritási tengelyenként.
2. Amennyiben a prioritási tengely egynél több alapra vonatkozik, az uniós támogatásra és a nemzeti önrészre vonatkozó adatokat alaponkénti bontásban, a prioritási tengelyen belül külön társfinanszírozási aránnyal kell megadni minden egyes alapra.
3. Ha a prioritási tengely egynél több régiókatégoriára vonatkozik, az uniós támogatásra és a nemzeti önrészre vonatkozó adatokat régiókatégoriánkénti bontásban, a prioritási tengelyen belül külön társfinanszírozási aránnyal kell megadni minden egyes régiókatégoriára.
4. Az EBB-hozzájárulást a prioritási tengely szintjén kell megadni.

101. táblázat: Finanszírozási terv

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹⁴²	
				(a)	(b) = (c) + (d))	(c)	(d)	(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e) (2)	(g)	(h)=(a)-(j)	(i) = (b) – (k)	(j)	(k)= (b) * ((j)/(a))	(l) =(j)/(a) *100
1. prioritási tengely Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	818 068 118	144 364 962	144 364 962	0	962 433 080	0,85		768 984 031	135 703 064	49 084 087	8 661 898	6%
2. prioritási tengely Vállalkozásb arát, népességmegtartó településfejlesztés	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	405 086 474	71 485 848	71 485 848	0	476 572 323	0,85		380 781 286	67 196 698	24 305 188	4 289 151	6%

¹⁴² A nemzeti önrészt arányosan el kell osztani a fő allokáció és az eredményességi tartalék között.

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹⁴²	
3. prioritási tengely Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	550 912 221	97 219 804	97 219 804	0	648 132 024	0,85		517 857 487	91 386 615	33 054 733	5 833 188	6%
4. prioritási tengely A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés és erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	169 312 384	29 878 656	29 878 656	0	199 191 040	0,85		159 153 641	28 085 937	10 158 743	1 792 719	6%
5. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	245 848 961	43 385 111	41 782 293	1 602 818	289 234 071	0,85		231 098 023	40 782 004	14 750 938	2 603 107	6%

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹⁴²	
együttműködés															
6. prioritási tengely Fenntartható városfejlesztés és a megyei jogú városokban	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	941 076 092	166 072 252	166 072 252	0	1 107 148 343	0,85		884 611 526	156 107 916	56 464 566	9 964 335	6%
	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	119 826 288	21 145 816	20 364 605	781 210	140 972 104	0,85		112 636 711	19 877 067	7 189 577	1 268 749	6%
7. prioritási tengely Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	93 602 959	4 926 472	4 187 501	738 971	98 529 431	0,95		87 986 781	4 630 883	5 616 178	295 588	6%
	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	Összes elszámolható költség	46 229 504	2 433 132	1 094 909	1 338 222	48 662 636	0,95		43 455 734	2 287 144	2 773 770	145 988	6%
Összesen	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	Egyenlő az (1) összegével a 17. táblázatban	2 978 058 248	513 947 993	513 209 022	738 971	3 492 006 241	0,853	0	2 799 374 753	483 111 114	178 683 495	30 836 880	6%
Összesen	ESZA ¹⁴³	Kevésbé	Ez nem	411 904 753	66 964 058	63 241 807	3 722 251	478 868 811	0,860	0	387 190	62 946	59 447	3 498 916	6%

¹⁴³ ESZA-ból nyújtott összeg az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott kiegészítő támogatás nélkül.

Prioritási tengely	Alap	Régiókat egória	Az uniós támogatás számításának alapja (Összes elszámolható költség vagy elszámolható közkiadás)	Uniós támogatás	Nemzeti önrész	A nemzeti önrész indikatív bontása		Összes finanszírozás	Társfinanszírozási arány	Tájékoztatásként EBB-hozzájárulások	Fő allokáció (összes forrás az eredményességi tartalék nélkül)		Eredményességi tartalék (6%)		Az eredményességi tartalék összege az összes uniós támogatás arányában
						Nemzeti közfinanszírozás	Nemzeti magánfinanszírozás (1)				Uniós támogatás	Nemzeti önrész	Uniós támogatás	Nemzeti önrész ¹⁴²	
		fejlett régió	egyenlő a 17. táblázat (5) összegével, mely tartalmazza az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott kiegészítő ESZA-támogatást. ¹⁴⁴								468	215	299		
Mindösszesen			Egyenlő a (12) összegével a 17. táblázatban	3 389 963 001	580 912 051	576 450 829	4 461 222	3 970 875 052	0,854	0	3 186 565 221	546 057 328	238 130 793	34 335 796	6%

¹⁴⁴ A 18a. táblázatban a kevésbé fejlett régióknak, az átmeneti régióknak és a fejlettebb régióknak nyújtott összes ESZA-támogatás és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott forrás összege megegyezik a 17. táblázatban az ilyen régióknak nyújtott összes ESZA-támogatás és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára nyújtott forrás összegével.

(1)Csak abban az esetben töltendő ki, ha a prioritási tengely összköltségeiben van kifejezve.

(2)Ez az arány a táblázatban hozzá legközelebb eső kerek számra kerekíthető. A kifizetések visszatérítéséhez alkalmazott pontos arány az (f) hányados.

102. táblázat: A pénzügyi terv bontása prioritási tengely, alap, régiókatégoria és tematikus célkitűzés szerint

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja)

Prioritási tengely	Alap ¹⁴⁵	Régiókatégoria	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
1. prioritási tengely Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	818 068 118	144 364 962	962 433 080
2. prioritási tengely Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyság támogatása	405 086 474	71 485 848	476 572 323
3. prioritási tengely Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	550 912 221	97 219 804	648 132 024

¹⁴⁵ E táblázat alkalmazásában az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés (a kezdeményezés számára nyújtott összeg és a kiegészítő ESZA-támogatás) alapként tekintendő.

Prioritási tengely	Alap ¹⁴⁵	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
4. prioritási tengely A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	169 312 384	29 878 656	199 191 040
5. prioritási tengely Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	181 652 731	32 056 364	213 709 095
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	64 196 230	11 328 746	75 524 976
6. prioritási tengely Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	398 724 753	70 363 192	469 087 945

Prioritási tengely	Alap ¹⁴⁵	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti őnrész	Összes finanszírozás
	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyág támogatása	197 438 332	34 842 059	232 280 390
	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	262 390 492	46 304 205	308 694 697
	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	82 522 515	14 562 797	97 085 312
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése	88 537 175	15 624 207	104 161 383

Prioritási tengely	Alap ¹⁴⁵	Régiókatégória	Tematikus célkitűzés	Unió támogatás	Nemzeti önrész	Összes finanszírozás
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	31 289 113,13	5 521 608,20	36 810 721
7. prioritási tengely Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	ERFA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	93 602 959	4 926 472	98 529 431
	ESZA	Kevésbé fejlett régió	(9) a társadalmi együttműködés előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	46 229 504	2 433 132	48 662 636
Összesen				3 389 963 001	580 912 051	3 970 875 052

4 SZAKASZ: INTEGRÁLT TERÜLETFEJLESZTÉSI MEGKÖZELÍTÉS

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (3) bekezdése).

Az integrált területfejlesztési megközelítés ismertetése az operatív program tartalmának és célkitűzéseinek figyelembevételével, tekintettel a Partnerségi Megállapodásra, és ismertetve a megközelítés operatív program céljaihoz való hozzájárulását és a várt eredményeket.

A PM szerint jelentős területi eltérések vannak a társadalmi, gazdasági és környezeti adottságokban, a társadalom és a gazdaság fejlettségében. Ezért az egyes térségekben a sajátos adottságokra szabott beavatkozásokra is szükség van mely szempontok a megyei és MJV ITP-kben érvényesíthetők. A TOP az integrált területfejlesztési megközelítésre építve decentralizált területi fejlesztéseket tesz lehetővé. Az ITP-k és a végrehajtási keretüket jelentő TKR eljárásrend hozzáadott értéke, hogy a helyi szükségleteket feltáró, a térségspecifikus célokat meghatározó területi tervezésre és a területi szereplők közreműködésére épül, és lehetőséget ad a térségspecifikus integrált fejlesztésekre.

Integrált Területi Programok (továbbiakban ITP-k):

Az TOP keretében a megyei és megyei jogú városi önkormányzatok (MJV) ITP-ket dolgoznak ki az indikatív, tervezési keretük terhére. Az ITP-k célja, hogy a területi szereplők legalább ezen indikatív tervezési keretre integrált szemléletben tervezzenek és egy szerves rendszerben mutassák be az egymást erősítő hatásokat, a források felhasználásnak területeit, azok ütemezését és az indikátorvállalásait.

Az ITP-k az ún. területi kiválasztási rendszer (TKR) eljárásrendben kerülnek végrehajtásra. A megyék a lentiekben részletezett **általános**, míg a megyei jogú városok - összhangban a 1301/2013/EU Rendelet 7. cikkével - a **fenntartható városfejlesztés** TKR eljárásrend szerint valósítják meg programjaikat.

1. Általános Területi Kiválasztási Rendszer

A megyék az IH által közreadott módszertan alapján dolgozzák ki a kiválasztási kritériumokat, amelyeket a TOP Monitoring Bizottság hagy jóvá. Ezt követően az elkészült ITP-ket az IH-hoz benyújtják. Az ITP-k értékelésre kerülnek, különösen a területi szereplők intézkedés és tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációja és indikátorvállalásai alapján, majd a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK) dönt róla.

Az IH felelős a felhívások elkészítéséért, a felhívásokra beérkező támogatási kérelmek befogadásáért és értékeléséért. Az IH a benyújtott támogatási kérelmekről születő döntés megalapozása érdekében döntés-előkészítő bizottságot (DEB) hív össze, melynek a megyei közgyűlés által delegált személy is tagja. Egy projekt kizárólag akkor támogatható, ha az IH és a megye által delegált tag is támogatja azt. A támogatási kérelmekről a DEB javaslatát figyelembe véve az IH vezetője dönt, melyet az általános szabályok szerint zajló kedvezményezettekkel történő projektfejlesztés, szerződéskötés és végrehajtás követ.

2. Fenntartható Városfejlesztés Területi Kiválasztási Rendszer

A TOP 6. prioritása tartalmazza az MJV-k fejlesztéseit, melyben az ERFA források 5%-ának allokációja mellett a TOP ESZA források általuk felhasználható keretei is elkülönítésre kerülnek. A fenti, általános TKR eljárásrendtől eltérően az MJV-k esetében a felhívás meghirdetése, a támogatási kérelmek befogadása, értékelése és a döntési javaslat meghozatala tekintetében, az MJV-k a projekt kiválasztási folyamatban KSZ feladatokat látnak el, a 1301/2013/EU Rendelet 7. cikkének (5) bekezdésének megfelelően, oly módon, hogy nem képezik az intézményrendszer részét. A döntési javaslat felterjesztését és a folyamat és a döntési javaslat IH általi megfelelőségi vizsgálatát követően a döntést az IH vezető hagyja jóvá.

A TOP KSZ feladatait a Magyar Államkincstár látja el a megyei jogú városok hatáskörébe utalt kiválasztási folyamat kivételével (a 1301/2013/EU Rendelet 7. cikkének (5) bekezdésének figyelembevétele mellett).

4.1 KÖZÖSSÉGVEZÉRELT HELYI FEJLESZTÉS (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének a) pontja)

A közösségvezérelt helyi fejlesztési eszközök alkalmazásával kapcsolatos megközelítés és az azon területek meghatározása során alkalmazandó elvek, ahol a végrehajtásra sor kerül.

A TOP az önálló 7. prioritástengely keretében biztosítja a közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) támogatását a városokban, kísérleti jelleggel, ERFA és ESZA források együttes felhasználásával.

A CLLD megközelítés területi fókusz: A TOP forrásaiból a városi területeken megalakult alulról szerveződő városi közösségek részesülhetnek, a 10 ezer főnél népesebb városok esetében.

Helyi fejlesztési csoportok: A helyi közösségeket a helyi akciócsoportok (HACS-ok) képviselik, ezért a helyi nyilvánosságot és a magánszektor társadalmi-gazdasági érdekeit képviselő tagokból kell állniuk (vállalkozók és szövetségeik, önkormányzat, helyi lakossági csoportok (például kisebbségek, idősek, ifjúság, vállalkozók stb.), civil és egyházi szervezetek, továbbá a kulturális intézmények egyaránt tagok lehetnek. Döntéshozatali szinten, a szavazati jogok tekintetében, egyik érdekszféra (önkormányzati, vállalkozói, civil, egyházi) képviseleti aránya sem rendelkezhet 49 százalékot meghaladó hányaddal.

A városi CLLD-k esetében új HACS-ok megalakulására lesz szükség, melyek szervezeti formája a vidékfejlesztési HACS-okkal megegyezően egyesület lehet. A HACS feladata a helyi fejlesztési stratégia (HFS) kidolgozása, annak a kiválasztási bizottsághoz való benyújtása, és a stratégia végrehajtása.

A városi közösségek szerveződését, a helyi partnerségek kialakítását a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős minisztérium módszertanilag támogatja elsősorban a városi közösségek szervezésében aktívabb szerepet vállaló célcsoportokon (önkormányzatok, közművelődési és kulturális intézmények, civilek, egyesületek stb) keresztül. Az általános képzések kiterjednek a helyi fejlesztési stratégiák megalkotásának módszertani elveire és gyakorlati lépéseire, a részvételi tervezés szempontjaira, gyakorlatára, illetve a hasonló – korábbi európai uniós programokból finanszírozott innovatív kezdeményezések és jó példák bemutatására.

A végrehajtás tervezett lépései:

- 1. Pályázati felhívás** megjelentetése városi helyi stratégiák összeállítására és városi helyi akciócsoportok megalakítására. A HFS megalkotására való pályázati felhívásnak tartalmaznia kell, hogy alaponként (ERFA, ESZA) milyen szintű finanszírozása várható a HFS-nak és országosan hány stratégiát szeretnének elfogadni. Ezzel párhuzamosan **általános felkészítés** minden potenciális jelentkezőnek, szakmai work-shops és rendezvényeken átadott információkkal valamint útmutatók, módszertani anyagok által.
- 2. A HACS-ok regisztrációja és HFS tervezési fázis,** A HFS-eket (az Európai Bizottság által előzetesen meghatározott tartalmi elvárások alapján) a helyi akciócsoportok dolgozzák ki, összhangban a kohéziós politika 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó tematikus célkitűzéseivel. A stratégiáknak meg kell határozniuk, hogy mely területre (városra, városrészre), és helyi közösségre vonatkoznak; tartalmazniuk kell a fejlesztési igények és lehetőségek elemzését, , valamint ismertetniük kell a célkitűzéseket, a stratégia integrált és innovatív jellegét, beleértve az eredmények szempontjából meghatározott célkitűzéseket is. A stratégiáknak egy cselekvési tervet is tartalmazniuk kell, melynek központi eleme az egyes feladatok végrehajtásában közreműködő nem-kormányzati szereplők feladatvállalása. A stratégiák elkészítésének időtartama, a bizottsági ajánlás alapján 6-12 hónap. A HFS-ek kidolgozásához a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős Minisztérium módszertani segítséget, konzultációs lehetőséget biztosít.
- 3. A támogatásra javasolt városi helyi akciócsoportok kiválasztása**

A HFS-ban szereplő fejlesztési elképzelések megvalósítására kísérleti jelleggel mintegy 20-30

városi helyi akciócsoporthoz kap lehetőséget. A finanszírozást nyerő HACS-ok kiválasztása kompetencia alapon, elsősorban a HFS tartalma és a HACS szervezetének alkalmassága alapján történik. Az értékelés szempontjai a következők lesznek: a HFS területi stratégiákkal való összhangja, szakmai tartalma, megalapozottsága, végrehajthatósága, a közösségi tervezési folyamat szakmai megfelelősége, a szervezeti alakítás partnerségi szempontjai, menedzsment felkészültség, döntéshozatali mechanizmus, ill. egyéb, a városi térségek vonatkozásában speciális szempontok: pl. szociális érzékenység, urbánus kihívások, közösségi együttműködés.

Az elbírálás során először IH a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős szaktárcával együttműködve és az intézkedéssel érintett szakpolitikáért felelős minisztériumok bevonásával véleményezi a beérkezett HFS-eket, majd azokat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban és a kapcsolódó pályázati felhívásban meghatározott tartalmi szempontrendszer szerint értékeli és rangsorolja, melyet követően az IH dönt a HFS elfogadásáról. A kiválasztási folyamatba beépítésre kerül továbbá egy visszacsatolási mechanizmus, mely lehetőségét ad a HFS-ek szakmai visszajelzések alapján történő kiigazítására, módosítására keretében. Ennek célja a stratégiák minőségi színvonalának biztosítása.

Az IH a kiválasztási feltételek meghatározása során az alábbi alapelveket is figyelembe kell, hogy vegye az Európai Bizottság által meghatározottakon túl:

- a helyi fejlesztési stratégiák illeszkedjenek a 2014-2020-as uniós, valamint a releváns országos, érmegyei tervdokumentumokban, valamint az adott város ITS-ében megfogalmazott fejlesztési irányokhoz;
- a helyi fejlesztési stratégiák valamennyi, helyi szinten releváns fejlesztési területet öleljenek fel, beleértve a gazdasági, a társadalmi és a környezeti elemeket;
- a helyi fejlesztési stratégiák szolgálják a civil, vállalkozói, önkormányzati, nemzetiségi és egyéb közellátásban, közszolgáltatásban érintett helyi, térségi szervezetek, valamint az állampolgárok – kiemelten fiatalok, idősek, hátrányos helyzetűek és segítséggel élők – bevonását a helyi fejlesztési döntésekbe és a stratégiában meghatározott célok és a cselekvési tervben szereplő intézkedések végrehajtásába.

Az előzetes, Európai Bizottság által kiadott ütemezés szerint a HFS kiválasztásának és jóváhagyásának első határideje 2015 vége (legkésőbb 2017. december 31-ig szükséges a stratégiákat elfogadni). Az Európai Bizottság ütemezése a végső határidőt tartalmazza, ennél korábban is elkészülhetnek és kiválaszthatók a stratégiák.

4. Szerződéskötés, majd a támogatott HFS-ek végrehajtása a helyi akciócsoporthoz által, folyamatos mentorálás mellett. Ezen belül többek között: a kapacitásépítés; a fejlesztési szereplők és szektorok közötti partnerségek, együttműködések kialakítása; a projektek értékelése, minőségi, valamint a helyi stratégiához való illeszkedése alapján; projektek kiválasztása; monitoring és értékelés.
5. A megvalósítás fontos eleme a Helyi akciócsoporthoz közötti kapcsolatok megteremtése, a tudásátadás, a sikeres jó példák egymással való megosztása.

CLLD finanszírozás vezérelve: A helyi fejlesztési stratégiák TOP-ból való finanszírozása egyaránt támaszkodik ERFA és ESZA forrásokra is.

4.2 A FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉST CÉLZÓ INTEGRÁLT INTÉZKEDÉSEK (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének b) pontja; az 1301/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (2) és (3) bekezdése¹⁴⁶)

Adott esetben a fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedésekre fordítható ERFA-támogatás indikatív összege, amelyet az 1301/2013/EU rendelet 7. cikkének (2) bekezdése alapján kell biztosítani, valamint az integrált intézkedésekre juttatott ESZA-támogatás indikatív összege.

A területi fejlődés egyik legnagyobb kihívása napjainkban a többközpontú városfejlődés biztosítása. **Magyarországon** a térségi gazdaságfejlesztés szempontjából különösen fontos **egy többpólusú városhálózat kialakulása**, amely megfelelő volumenű termelési tényezőt koncentrálna ahhoz, hogy a térségi gazdasági fejlődés motorjává váljon, egyúttal munkahelyteremtő és közszolgáltatási adottságai révén környező térségére tovagyűrűző fejlesztési hatással bírjon.

A TOP 6. prioritása tartalmazza a megyei jogú városok (MJV) fejlesztéseit, melyben az ERFA források 5%-ának allokációja mellett a TOP ESZA források általuk felhasználható keretei is elkülönítésre kerülnek. A fenti, általános TKR eljárásrendtől eltérően az MJV-k esetében a felhívás meghirdetése, a támogatási kérelmek befogadása, értékelése és a döntési javaslat meghozatala tekintetében, az MJV-k a projekt kiválasztási folyamatban KSZ feladatokat látnak el, a 1301/2013/EU Rendelet 7. cikkének (5) bekezdésének megfelelően, oly módon, hogy nem képezik az intézményrendszer részét. A döntési javaslat felterjesztését és a folyamat és a döntési javaslat IH általi megfelelőségi vizsgálatát követően a döntést az IH vezető hagyja jóvá.

A TOP a fenntartható városfejlesztésre vonatkozó intézkedéseket **egy önálló prioritástengelyben** (6. prioritástengely) tartalmazza, beleértve az ERFA és az ESZA intézkedéseket is. A prioritástengely a megyei jogú városok valamennyi – **teljes TOP tartalomra** vonatkozóan, CLLD kivételével – fejlesztésére irányul.

A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedések fő célja a városok térségi gazdasági és munkaerőpiaci szerepkörének erősítése, a zöld gazdaságra történő átállás elősegítése, a fenntartható közlekedés és a városi környezet fejlesztése családbarát és klímaadaptációs szempontok figyelembe vételével, a városi közszolgáltatások javítása, a leromlott városi területek megújítása a társadalmi együttműködés erősítésével, a városi helyi közösségek erősítése.

Ennek megvalósítására a **megyei jogú városok integrált településfejlesztési stratégiát (ITS)** dolgoznak ki az Európa 2020, illetve a 2014-2020-as kohéziós politika céljainak megfelelően, amely a megyei területfejlesztési koncepció és program mellett alapját képezi a **fenntartható városfejlesztési programoknak**. A tervezés és a végrehajtás során az országos koordináció arra ösztönzi a MJV-okat, hogy fejlesztéseik megvalósítása a vonzáskörzetbe tartozó településekkel összhangban történjen. A MJV-k megyei területfejlesztési koncepció és program, valamint az ITS által megalapozott integrált területi programjai indikatív forráskeretre tervezve, fenntartható városfejlesztési területi kiválasztási rendszer (TKR) keretében valósulnak meg.

A városok számos nagyobb léptékű fejlesztése az ágazati OP-k keretében valósulhat meg (pl. országos jelentőségű közlekedési infrastruktúra-fejlesztések, profitorientált szervezetek foglalkoztatás-orientált és K+F támogatása, közép- és felsőfokú oktatási intézmények fejlesztése), amelyekre ráépülhetnek a TOP fejlesztési akciói. Az ágazati és a területi OP-k által finanszírozott projektek közötti összhangot és a fejlesztések egymásra épülését az elkészítendő integrált településfejlesztési stratégiák, valamint a MJV-k által összeállított integrált területi programok és az ágazati fejlesztési igényeiket tartalmazó MJV ágazati részdokumentumok biztosítják. A területi összhang érdekében a városok részéről megfogalmazott fejlesztési

¹⁴⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1301/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347, 2013.12.20., 289. o.).

projektjavaslatoknak összhangban kell lenniük a megyei ITP-kkel.

103. táblázat: A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedések – az ERFA- és ESZA-támogatás indikatív összegei

Alap	ERFA- és ESZA-támogatás (indikatív) (EUR)	Az alapból a programhoz nyújtott teljes összeg részaránya
Összesen ERFA	941 076 092	31,60%
Összesen ESZA	119 826 288	29,09%
Összesen ERFA+ESZA	1 060 902 380	31,30% %

4.3 INTEGRÁLT TERÜLETI BERUHÁZÁS (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének c) pontja)

Az 1303/2013/EU rendelet 36. cikkében említett területi kiválasztási rendszer eszköznek a 4.2 pontban említett esetektől eltérő felhasználásával kapcsolatos megközelítés, és az egyes prioritási tengelyekből származó indikatív pénzügyi támogatás.

Nem releváns.

A Partnerségi Megállapodásban rögzítettek szerint Magyarország nem alkalmazza az integrált területi beruházás eszközt.

4.4 A LEGALÁBB EGY MÁSIK TAGÁLLAMBAN MŰKÖDŐ KEDVEZMÉNYEZETTEKKEL AZ OPERATÍV PROGRAM KERETÉBEN VÉGREHAJTOTT INTERREGIONÁLIS ÉS TRANSZNACIONÁLIS INTÉZKEDÉSEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének d) pontja)

Nem releváns, TOP nem finanszíroz a fejezet tárgykörébe tartozó intézkedéseket.

4.5 A TAGÁLLAM ÁLTAL AZONOSÍTOTT PROGRAMTERÜLET SZÜKSÉGLETEIRE IS FIGYELEMMEL A PROGRAM SZERINT TERVEZETT BEAVATKOZÁSOKNAK A MAKROREGIONÁLIS STRATÉGIÁKHOZ ÉS TENGERI MEDENCÉKET ÉRINTŐ STRATÉGIÁKHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSA (ADOTT ESETBEN)

(Amennyiben a tagállamok és a régiók makroregionális stratégiákban és tengeri medencéket érintő stratégiákban vesznek részt).

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (3) bekezdésének e) pontja)

A TOP tervezése az EU Duna Régió Stratégia (DRS) figyelembe vételével, releváns elemeinek beépítésével zajlott.

A TOP a DRS végrehajtásában a makroregionális intézkedések magyarországi elemeinek elsősorban beruházási és végrehajtási jellegű komponenseihez járul hozzá. A kapcsolódás az OP és a területi tervdokumentumok szintjén megvalósul. A megyei stratégiai tervdokumentumok készítésekor a külső koherencia vizsgálat a DRS-hoz való stratégiai illesztés megtörtént, így a kapcsolódás az azokra épülő integrált területi programokban is biztosított, lehetővé téve a DRS céljait segítő fejlesztéseket.

Az **1. prioritástengely** 2. intézkedése tartalmazza a turisztikai vonzerő fejlesztését, melyek a DRS 3. prioritásának 3. és 4. akcióit (kulturális útvonalak és turisztikai termékek) támogatja. A Duna Stratégia integrálja az örökségvédelmi és ökoturisztikai kezdeményezéseket, növelve turisztikai vonzerejüket.

A 1-3. intézkedés a DRS 8. prioritási területe 2. akcióját (városi és vidéki térségek versenyképessége, integrálódás az értékesítési, üzleti és logisztikai láncolatokba, hálózatokba) segíti elő. A határ menti régiókban a fejlesztések szomszédos országgal történő összehangolása hozzájárul a határtérségek társadalmi és gazdasági újraintegrálásához, növekedési lehetőségeinek kibontakozásához.

A **2. prioritástengely** a DRS 5. prioritás területe 8. akciójának 4. mérföldkövét (klímabarát várostervezés) az alkalmazkodási és megelőzési oldaláról is támogatja.

A **3. prioritástengely** 1. intézkedés a DRS 1/b prioritás területének 4. akciójához (fenntartható városi közlekedési rendszerek), 5. akciójához (határokon átnyúló regionális/helyi infrastruktúra és a vidéki területek megközelíthetőségének javítása), valamint 6. akciójához (multimodális közlekedési csomópontok fejlesztése) járul hozzá.

A 2. intézkedés a DRS 2. prioritási területének 14-17-es akciójához (energiahatékonyság és megújuló energia felhasználás támogatása épületek és fűtési rendszerek tekintetében) járul hozzá.

A **4. Prioritástengely** 3. intézkedés a 9. prioritás tengely 7. akcióját (marginalizálódott közösségek elleni küzdelem és a roma évtized keretében vállalt fellépések) segíti. A DRS keretében történő koordináció a beavatkozás hatékonyságához járul hozzá a Duna régióban általános kezelést igénylő kihívásban, továbbá a marginalizálódott csoportokra vonatkozó fejlesztések hazai elemeihez nyújt támogatást.

Az **5. prioritástengely** 1. és 2. intézkedése hatékonyan járul hozzá a DRS 9. prioritási területe 2. akciójához (munkaerő piaci szereplők és oktatási, kutatási intézmények együttműködése) valamint a képzési tevékenységekkel a 9. prioritási területe 4. akciójához (szakképzett munkaerő támogatása). A 3. és 4. intézkedés a 9. prioritás tengely 7. akcióját (marginalizálódott közösségek elleni küzdelem és roma évtized keretében vállalt fellépések) segíti. Az 5. prioritástengely célkitűzéseire hasonlóan a Duna Stratégia ötvözi a munkavállalók képzési lehetőségeinek támogatását és a kkv fejlesztést a foglalkoztatás-bővítés érdekében.

A **6. prioritástengely** az 1-5. prioritásoknál leírt módon kapcsolódik a DRS-hez.

A **7. prioritástengelyben** olyan beavatkozások is lehetségesek, amelyek a Duna Stratégia 3. prioritás területe 6. akciójához (kulturális örökség és természeti értékek megőrzéséhez kapcsolódó intézkedések) járul hozzá, a képzési tevékenységekkel áttételesen a 9. prioritás 4. akciójához (szakképzett munkaerő támogatása) is kapcsolódhat.

5 SZAKASZ: A SZEGÉNYSÉG ÁLTAL LEGINKÁBB SÚJTOTT FÖLDRAJZI TERÜLETEK VAGY A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTÉS LEGNAGYOBB KOCKÁZATÁVAL SZEMBENÉZŐ CÉLCSOPORTOK EGYEDI SZÜKSÉGLETEI (ADOTT ESETBEN)

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (4) bekezdésének a) pontja)

5.1 A SZEGÉNYSÉG ÁLTAL LEGINKÁBB ÉRINTETT FÖLDRAJZI TERÜLETEK/A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTÉS LEGNAGYOBB KOCKÁZATÁVAL SZEMBENÉZŐ CÉLCSOPORTOK

Magyarországon jogszabályban meghatározott komplex mutatórendszerek alapján határoljuk le a társadalmi, gazdasági szempontból hátrányos helyzetű térségeket/járásokat és településeket. A hátrányos helyzetű járásokról szóló jogszabályban a fejlettségi sorrend egy olyan komplex (24 mutatóból álló) statisztikai mutatórendszer alapján került kialakításra, ahol az infrastrukturális mutatók mellett hangsúlyosak a társadalmi és gazdasági hátrányokat jellemző mutatószámok is. Fő szempont volt a módszertan egyszerűsége, reprezentativitása, valamint hogy alkalmas legyen a területi különbségek mérésére. E jogszabályi környezet az alapja a fejlesztések tervezésének, a támogatások célcsoport meghatározásának, monitorozásának.

A PM 3.1.5. fejeztében foglaltaknak megfelelően az ún. leghátrányosabb helyzetű térségekre (LHH térségek; az új jogszabály alapján „fejlesztendő járások”) központilag koordinált célzott beavatkozások irányulnak. E fejlesztések elsődlegesen a PM-ben nevesített ágazati OP-k keretében valósulnak meg, így biztosítható a hatékony központi koordináció és a területileg decentralizált eszközökön felüli többlet erőforrás.

A GINOP a 27/2013 Korm. rendelettel kijelölt szabad vállalkozási zónákra (SZVZ) fókuszálja a releváns beavatkozásait, melyek területe közel megegyezik az LHH térségek területével (ld. 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet), de gazdasági-foglalkoztatási szempontok alapján további településeket is magában foglal. Az EFOP releváns beavatkozásai szintén az LHH térségekre irányulnak, azon belül is az ún. Szegénységtérképpel kijelölt településekre, de itt is lehetséges, hogy az LHH térségeken kívül is azonosít egyes településeket vagy településrészeket. (A Szegénységtérkép készítése folyamatban van.)

A TOP a PM 3.1.5. fejezetének megfelelően kiegészítő jelleggel járul hozzá az LHH térségek célirányos fejlesztéséhez, a területi integrált programokban azonosított sajátos helyi szükségletek alapján. A PM rögzíti, hogy az LHH térségekre irányuló beavatkozások földrajzi tere OP specifikumok mentén kerüljön meghatározásra. A TOP sajátosságainak megfelelő releváns földrajzi területet az úgynevezett leszakadó térségek jelentik, melyek nagymértékben megegyeznek az LHH térségekkel.

A leszakadó térségeket alkotó kedvezményezett térségi kategóriák az alábbiak:

- Hátrányos kistérségek - **Kedvezményezett járások**
- Leghátrányosabb helyzetű kistérségek - **Fejlesztendő járások**
- Komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérségek - **Komplex programmal fejlesztendő járások**

A 2007-es kedvezményezetti besorolás alapján a népesség 30%-a élt hátrányos helyzetű kistérségekben. Az új besorolás (290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet) alapján a népesség 34%-a él a kedvezményezett járások területén, azaz az új jogszabályi környezetben az érintett célcsoport/lakosság száma kis mértékben növekszik.

A munkaerőpiac kínálati oldalán így a rászoruló személyek és alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya nő. E tényezők akadályozzák új vállalkozások betelepülését.

- A szegénység megjelenik a **nagyvárosok leromlott lakóövezeteiben**, városrészeiben is. Ez a felsőfokú végzettségűek alacsonyabb arányában, illetve a munkanélküliek és az aktív korú népességen belül a kizárólag segélyből élő háztartások magas arányában mutatkozik meg. A társadalmi problémákhoz leromlott épületállomány is társul. Itt egyaránt szükséges a lakókörnyezet megújítása és a társadalmi kirekesztődés csökkentése.
- A szegénység által leginkább sújtott, elmaradottabb területeken él a társadalmi leszakadással és a hátrányos megkülönböztetés kockázatával leginkább érintett **roma közösség**. A romák 60%-a **vidéken, falusias környezetben**, többnyire periférikus térségekben él, de jelentős a városi jelenlétük is. A hátrányos helyzetű csoportok, illetve az ország fejletlenebb térségeiben élők összetett problémákkal küzdenek: a munkalehetőségek hiánya, a nem megfelelő képzettség, a lakhatási és egyéb infrastrukturális hátrányok mellett szociális támogatásra is szorulnak. Legtöbbször – gyakran a legalapvetőbb infrastrukturális feltételek hiányosságai miatt – éppen számukra nem hozzáférhetők az alapvető közszolgáltatások és más támogató erőforrások.
- A leszakadással leginkább érintett roma népesség jelentős része az országban területileg igen koncentráltan él: főként Észak- és Északkelet-Magyarországon, a Közép-Tiszavidéken, illetve a Dél-Dunántúlon. A romák nagy részét érintő társadalmi-gazdasági problémák e térségek mindegyikét jellemzik: rossz életkörülmények, magas munkanélküliség, alacsony képzettség és jellemzően rossz szociális viszonyok. E térségek és népességük segítése sajátos megoldásokat és szociális/fejlesztői jelenlétet kíván.

5.2 STRATÉGIA A SZEGÉNYSEG ÁLTAL LEGINKÁBB ÉRINTETT FÖLDRAJZI TERÜLETEK/A HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS VAGY TÁRSADALMI KIREKESZTÉS LEGNAGYOBB KOCKÁZATÁVAL SZEMBENÉZŐ CÉLCSOPORTOK EGYEDI SZÜKSÉGLETEINEK KEZELÉSÉRE ÉS ADOTT ESETBEN A PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁSBAN MEGHATÁROZOTT INTEGRÁLT MEGKÖZELÍTÉSHEZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS

A szegénység által leginkább sújtott földrajzi területeket és célcsoportokat érintő célok és intézkedések a PM-ben rögzítettek szerint elsődlegesen két ágazati operatív programban, a GINOP-ban és az EFOP-ban jelennek meg. Az előző fejezetben bemutatott problémák egyértelmű területi és társadalmi koncentrációt mutatnak, a két említett ágazati program releváns, – a társadalmi integrációra, és lakhatási hátrányok felszámolására, a foglalkoztatás ösztönzésére és gazdaság megerősítésére összpontosító – beavatkozásai ezért az ország hátrányosabb, fejletlenebb térségeire fókuszálnak. Ezen térségek felzárkóztatása célirányos központi kezdeményezés alapján integráltan történik, építve a 2007-13-as tapasztalatokra.

LHH ill. a leszakadó térségek fejlesztéséhez hozzájáruló TOP beavatkozások tárgyköre:

A PM-ben rögzítetteknek (PM 3.1.5. fejezet) megfelelően a **TOP** küldetéséből, céljaiból és beavatkozási logikájából eredően **kiegészítő jelleggel és szinergikusan járul hozzá** a szegénység által leginkább érintett célterületeket és célcsoportokat célzó ágazati fejlesztésekhez.

- Fontos hozzájárulást képeznek a TOP 1. prioritás (ERFA) intézkedései, amelyek a gazdaságfejlesztés helyi feltételeit biztosítják.
- A legfontosabb és leginkább közvetlenül megvalósuló, PM-ben is kiemelt leszakadó térségfejlesztési hozzájárulást az ERFA által finanszírozott TOP 4. prioritásban szereplő beavatkozások jelentik: a „helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése” érdekében végzett **egészségügyi és szociális alapellátás**

fejlesztése. A társadalmi integráció elérése érdekében a támogatások átfogó célja a helyi szinten elérhető, fenntartható és magas színvonalú közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása, megteremtve a szolgáltatásnyújtás megfelelő infrastrukturális feltételeit.

- A TOP 4. prioritás további fontos közvetlen leszakadó térségfejlesztési hozzájárulása a **szociális városrehabilitáció** (MJV esetében ugyanezen célt szolgálja a 6. prioritás 7. intézkedése). Az NTFS 2011–20 – összhangban EU2020-szal – célkitűzései szerint csökkenteni kell a szegénységben, társadalmi kirekesztettségben élők számát. Kiemelt cél a nagyarányú, hátrányos helyzetű népességgel rendelkező lakókörnyezet felszámolása, a célcsoport életminőségének javítása, a társadalmi leszakadás megszüntetése. Ennek érdekében a TOP támogatja a leromlott városrészek rehabilitációját, a komfortfokozat emelését, életveszélyes lakhatási körülmények megszüntetését. Az LHH, ill. a leszakadó térségekben nem jellemzőek a nagyvárosok, így a szociális városrehabilitáció igénye megjelenik e térségeken kívül is; helyszíneit az EFOP LHH térségfejlesztés (társadalmi felzárkóztatás) terét kijelölő Szegénységtérkép is orientálja.
- Közvetlen, PM-ben is jelzett hozzájárulást képez még az ESZA által finanszírozott 5. prioritás. A „megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés- és társadalmi együttműködés” érdekében végzett beavatkozások a **helyi foglalkoztatási együttműködések** révén szolgálják az elmaradott térségek fejlesztését.
- Az 5. prioritásban megjelenő helyi **közösségfejlesztés** is közvetlenül támogathatja a leszakadó térségek fejlesztéseit, különösen e térségek közösségei jövőformáló képességének növelésén keresztül. Ez a társadalmi felzárkózási politikának is fontos eszköze: a közösségi munka hatására az emberek együttműködnek és részt vállálnak problémáik megoldásában. Eredménye nemcsak adott közösségre hat, hanem közvetve a közjót is gyarapítja, kitüntetett szerepe van a társadalmi konfliktusok megoldásában, így a társadalmi összetartozás és a társadalmi együttműködés biztos alapja.

A hátrányos helyzetű térségek fejlesztéséhez hozzájáruló eljárások a TOP tervezésében és végrehajtásában

A TOP LHH térségekbe (ill. a leszakadó térségekbe) irányuló fejlesztési céljait, beavatkozásait a megyei és megyei jogú városi fejlesztési tervezés azonosítja. A TOP tervezési és végrehajtási hozzájárulását biztosító eljárások típusai az alábbiak:

- A szegénység által leginkább érintett földrajzi területek fejlesztései a **megyei integrált területi programok keretében** (városrehabilitáció esetében megyei jogú városi integrált programok keretében is) valósulhatnak meg, amelyek a megadott fejlesztési keretfeltételek és indikatív forrásallokáció mellett az alulról-felfelé irányuló tervezésnek köszönhetően lehetővé teszik, hogy a fejlesztések minél inkább a célterületek és célcsoportok szükségleteinek megfelelően legyenek kialakítva. A TOP OP szinten a fejlesztési irányokat, eszközöket rögzíti, a tényleges fejlesztések a megyei integrált területi programok alapján valósulnak meg, adott megye, mikrotérség sajátosságaihoz igazodóan.
- A TOP hozzájárulása kétirányú a célcsoportot és a beavatkozás-típusokat illetően is. A célcsoportból érinti a városok leromlott lakóterületein élőket a komplex szociális városrehabilitációs beavatkozások révén. A külső és belső perifériák, sok esetben aprófalvas területek felzárkóztatásához pedig a megyei szintű tervezés térségi kitekintései tartalmazzak hozzájáruló elemeket. A TOP releváns beavatkozásai kisebb részt a gazdaságfejlesztésen keresztül járulnak hozzá a célcsoportok helyzetének javításához, amelyek a foglalkoztathatóságot növelő, ESZA-típusú fejlesztésekkel, egymással szinergiát képezve fejtik ki hatásukat. Emellett a társadalmi együttműködés, helyi közösségfejlesztés és közszolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása is jelentősen ki fog hatni a szegénységben élők helyzetének javítására.
- A TOP gazdaságfejlesztést és foglalkoztatást szolgáló intézkedéseinek többségében (1.1., 1.3. és 5.1.) az is rögzítésre kerül, hogy végrehajtásuk során előnyben kell részesíteni a leszakadó térségeket érintő fejlesztéseket.
- A több forrásból is megvalósuló LHH fejlesztések megyei szintű összhangját biztosítja az a tény is, hogy a megyei önkormányzatok szerepet kapnak a GINOP szabad vállalkozási

zónákat érintő fejlesztések kialakításában is (27/2013 Korm.rend.). A megyék koordinálják a SZVZ-eket érintő kormányzati, önkormányzati és piaci fejlesztési elképzeléseket, mindeközben együtt kell működniük a megye gazdasági szereplőivel. A PM-ban megfogalmazottak értelmében az SZVZ-eket érintő fejlesztések kialakítása és végrehajtása során figyelembe kell venni az EFOP-ból finanszírozott leghátrányosabb helyzetű térségekre (járásokra), ill. a Szegénységi térkép által kijelölt térségekre irányuló akciókat. Biztosítani kell a különböző operatív programok (különösen EFOP és GINOP) ez irányú intézkedéseinek koordinációját is. A végrehajtó intézményrendszer mindemellett tanácsadással és képzéssel segíti az elvek programszintű érvényesítését.

104. táblázat: Intézkedések a szegénység által leginkább érintett földrajzi területek/ a hátrányos megkülönböztetés vagy társadalmi kirekesztés legnagyobb kockázatával szembenező célcsoportok egyedi szükségleteinek kezelésére¹⁴⁷

Célcsoport / földrajzi terület	Az integrált megközelítés részét képező tervezett intézkedések fő típusai	Prioritási tengely	Alap	Régió-kategória	Beruházási prioritás
Nagyvárosok leromlott lakóövezetei, megyék rászoruló települései (nagyvárosok és megyék területén)	6.7 Leromlott városi területek rehabilitációja	6. Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	9 (b) a városi és falusi területek és az ott élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának és gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása
Megyék rászoruló települései (nagyvárosok és megyék területén), megyék periferikus elhelyezkedő térségei	4.1. Egészségügyi és alapellátás és infrastrukturális fejlesztése 4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastrukturájának bővítése, fejlesztése	4. Helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	9 (a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra
Megyék rászoruló települései (nagyvárosok és megyék területén), megyék periferikus elhelyezkedő térségei	5.3 A társadalmi befogadás erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködés	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	ESZA rendelet 3. cikk (1) b) i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében
Leszakadó térségek	1.1.-ben és 1.3.-ban: foglalkoztatást szolgáló egyes humán erőforrás-fejlesztési infrastrukturális beruházások orientálása a szakadó térségekbe, a szakadó térségeket érintő fejlesztések preferálásával	1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	ERFA	Kevésbé fejlett régiók	1301/2013/EU rendelet 5. cikk 8 b): a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való

¹⁴⁷ Amennyiben a program egyenél több régiókategóriára vonatkozik, szükséges lehet a kategóriánkénti bontás.

Célcsoport / földrajzi terület	Az integrált megközelítés részét képező tervezett intézkedések fő típusai	Prioritási tengely	Alap	Régió-kategória	Beruházási prioritás
					hozzáférhetőség javítását;
Leszakadó térségek	5.1- ben: foglalkoztatást szolgáló egyes humán erőforrás-fejlesztési infrastrukturális beruházások orientálása a leszakadó térségekbe, a leszakadó térségeket érintő fejlesztések preferálásával	5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, foglalkoztatás ösztönzés, társadalmi együttműködések	ESZA	Kevésbé fejlett régiók	ESZA rendelet 3. cikk (1) a) i: munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén

**6 SZAKASZ: SÚLYOS ÉS TARTÓS TERMÉSZETI VAGY DEMOGRÁFIAI HÁTRÁNYBAN
 LÉVŐ FÖLDRAJZI TERÜLETEK SAJÁTOS SZÜKSÉGLETEI (ADOTT ESETBEN)**

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (4) bekezdésének b) pontja)

Nem releváns.

105. táblázat: Az éghajlatváltozás célkitűzésekhez felhasználandó támogatás indikatív összege

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 27. cikkének (6) bekezdése).

Prioritási tengely	Az éghajlatváltozás célkitűzésekhez felhasználandó támogatás indikatív összege (EUR)	Az operatív programhoz rendelt teljes összeg részaránya (%)
<i>Az egyes prioritási tengelyek beavatkozási kategóriáit tartalmazó táblázatok alapján automatikusan generált táblázat.</i>		
Összesen		

7 SZAKASZ AZ IRÁNYÍTÁSÉRT, A KONTROLLÉRT ÉS AZ ELLENŐRZÉSÉRT FELELŐS HATÓSÁGOK ÉS SZERVEZETEK, VALAMINT AZ ÉRINTETT PARTNEREK SZEREPE

7.1 AZ ÉRINTETT HATÓSÁGOK ÉS SZERVEZETEK

23. táblázat: Az érintett hatóságok és szervezetek

Hatóság/szervezet	A hatóság/szervezet, osztály vagy csoport megnevezése	A hatóság/szervezet vezetője (beosztása vagy tisztsége)
Irányító Hatóság	Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága	helyettes államtitkár
Igazoló hatóság, ahol alkalmazható	Magyar Államkincstár	elnök
Ellenőrzési hatóság	Európai Unió Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság	főigazgató
Szerv, amely számára a Bizottság kifizetést eszközöl	Magyar Államkincstár	elnök

MELLÉKLET

7. SZAKASZ: AZ IRÁNYÍTÁSÉRT, A KONTROLLÉRT ÉS AZ ELLENŐRZÉSÉRT FELELŐS HATÓSÁGOK ÉS SZERVEZETEK, VALAMINT AZ ÉRINTETT PARTNEREK SZEREPE¹⁴⁸

7.1. Az érintett hatóságok és szervezetek¹⁴⁹

Irányító Hatóság	Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága	helyettes államtitkár
Igazoló hatóság, ahol alkalmazható	Magyar Államkincstár	elnök
Ellenőrzési hatóság	Európai Unió Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság	főigazgató
Szerv, amely számára a Bizottság kifizetést eszközöl	Magyar Államkincstár	elnök

Az irányító hatóság feladatai:

¹⁴⁸Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (5) bekezdése

¹⁴⁹Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (5) bekezdésének a) és b) pontja

- a szakpolitikai felelőssel (uniós fejlesztések szakpolitikai szempontból mérvadó tartalmi kérdéseiben illetékes döntéshozók, felelősök a tervezés, projektfejlesztés és a projektkiválasztás során a szakpolitikai szempontok érvényesítéséért) egyeztetett javaslatot tesz a program tartalmára és módosítására,
- a szakpolitikai felelőssel együttműködve elkészíti a többéves nemzeti keretet és az éves fejlesztési keret tervezetét, és szükséges esetén javaslatot tesz azok módosítására,
- a szakpolitikai felelős bevonásával elkészíti az éves fejlesztési keret alapján a felhívást, amelynek során vizsgálja a felhívásnak a programhoz való illeszkedését, az európai uniós és nemzeti elszámolhatósági, továbbá költséghatékonysági adminisztratív terhek, szabályozási kötöttségek, végrehajtási költségek csökkentésére, szinergia biztosítására vonatkozó szempontokat,
- a szakpolitikai felelős bevonásával előkészíti a felhívás módosítását vagy visszavonását, ha a felhívás keretének forrásfelhasználása nem megfelelően halad,
- gondoskodik a felhívások monitoring rendszerbe történő rögzítéséről,
- a szakpolitikai felelősök számára információt biztosít a felhívások végrehajtásáról, a programok szakmai előrehaladásáról, különös tekintettel az indikátorok és szakpolitikai mutatók teljesülésére,
- elkészíti a nagyprojekt javaslatokat,
- döntést hoz a kiválasztott projektekről, megkötí a támogatási szerződéseket, támogatási döntésével hatályba lépteti a támogatási okiratot;
- feladatkörében kapcsolatot tart az Európai Bizottság illetékes főigazgatóságával, erről egyidejűleg tájékoztatja az európai uniós források felhasználásáért felelős minisztert, annak feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésekben,
- kialakítja a program irányítási és kontroll rendszerét, melynek megfelelően elkészíti és aktualizálja - az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által meghatározott szempontrendszer alapján - a program irányítási és kontrollrendszereinek leírását, melyet az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter egyidejű tájékoztatása mellett az audit hatóság és az Európai Bizottság részére megküld,
- az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszterrel egyetértésben javaslatot tesz a közreműködő szervezet kijelölésére az NFK részére,
- a pénzügyi eszközök indítását megalapozó ex ante elemzés alapján javaslatot tesz az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszternél a végrehajtó szervezet kijelölésére,
- a Kormány döntését követően megkötí a finanszírozási megállapodást a végrehajtó szervezettel,
- nyomon követi a programok pénzügyi és szakmai előrehaladását, különös tekintettel a mérföldkövek teljesítésére, amelyek eredményeit megküldi az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter és a szakpolitikai felelős részére,
- nyomon követi a programok és a támogatott projektek előrehaladását, a határidőre nem teljesítő projektek körét, e tevékenységének keretében projektfelügyeleti rendszert működtet,
- közreműködik az értékelési terv előkészítésében és a programot érintő értékelési tevékenységben,
- közreműködik a felelősségébe tartozó programmal összefüggő Horizontális Monitoring Bizottság tevékenységében és működteti a monitoring bizottságot,

- közreműködik az egységes kommunikációs stratégia kidolgozásában és módosításában;
- közreműködik az európai uniós források felhasználásához kötődő partnerségi egyeztetési folyamatok, valamint kommunikációs és tájékoztatási feladatok ellátásában,
- elkészíti a program éves és záró jelentését,
- felelős az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által meghatározott csalás elleni politika végrehajtásáért, így közreműködik a csalás megelőzése, annak azonosítása, jelentése, valamint a jogosulatlanul kifizetett összegek és az esetleges késedelmi kamatok visszafizettetése, szankcionálása tekintetében, melynek keretében:
 - eljár az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által a csalás elleni politika keretében meghatározott eljárások, módszertanok szerint,
 - együttműködik a csalás kockázatelemzése módszertanának kidolgozásában, elvégzi az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által meghatározott módszertan szerinti csalás kockázatelemzését, alkalmazza a csalás kockázatelemzésének támogatására fejlesztett informatikai rendszert,
 - az európai uniós támogatásokkal kapcsolatos büntető feljelentések és bűnügyi jelzések megtételével egyidejűleg tájékoztatja az európai uniós források felhasználásáért felelős minisztert, és az audit hatóságot,
 - részt vesz az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által szervezett csalás és korrupció elleni képzéseken,
- elkészíti a vezetői nyilatkozatot és éves összefoglalót,
- a területi szereplők által kezdeményezett integrált területi program módosítást jóváhagyja, amennyiben a módosítás nem érinti az integrált területi program elfogadását rögzítő Kormányhatározatban foglaltakat,
- 2017. október 31-ig, az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 52. cikkben említett előrehaladási jelentés megállapításaival összhangban az Európai Bizottsággal egyetértésben amennyiben indokolt, javaslatot tesz a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottságnak a források átcsoportosítására,
- biztosítja a kincstár részére a központosított számviteli nyilvántartás vezetéséhez szükséges bizonylatok (kivéve bankkivonatokat) rendelkezésre bocsátását, az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által kiadott és a www.szechenyi2020.hu oldalon közzétett útmutató szerint,
- együttműködik más irányító hatóságokkal a programok közötti szinergiák biztosítása és az adminisztratív terhek minimalizálása érdekében,
- megteszi a szükséges intézkedéseket a hatáskörébe tartozó rendszerszintű szabálytalanságok megelőzése, illetve kezelése - beleértve az ismétlődés kockázatának csökkentésére irányuló intézkedéseket is - tekintetében.

Magyarország a 2014-2020-as programozási időszak igazoló hatósági és audit hatósági feladatait ellátó intézmények kijelölése és a működési modellek meghatározása során alapoz a 2007-2013-as időszakban kialakított szervezeti modellre, működési mechanizmusokra és a meglévő humán kapacításra.

Mind a két szervezet független a koordinációs szervtől (a 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (8) bekezdése szerinti koordináló szervezet feladatait a Miniszterelnökség (ME) látja el a 2014-2020-as időszakban) és az irányító hatóságoktól. Rendelkeznek mindazzal a

szakmai tapasztalattal és humán erőforrás állománnyal, melyek alapján feladatukat magas színvonalon képesek ellátni.

Az igazoló hatósági feladatokat - hasonlóan a 2007-2013-as programozási ciklushoz - a Magyar Államkincstár fogja ellátni. A Magyar Államkincstár Szervezeti és Működési Szabályzata az igazoló hatósági tevékenységet alapfeladatként határozza meg.

Az igazoló és az audit hatóságok feladatai:

Magyarország a 2014-2020-as programozási időszak **igazoló hatósági és audit hatósági** feladatait ellátó intézmények kijelölése és a működési modellek meghatározása során alapoz a 2007-2013-as időszakban kialakított szervezeti modellre, működési mechanizmusokra és a meglévő humán kapacitásra.

Mind a két szervezet független a koordinációs szervtől (a 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (8) bekezdése szerinti koordináló szervezet feladatait a Miniszterelnökség (ME) látja el a 2014-2020-as időszakban) és az irányító hatóságoktól. Rendelkeznek mindazzal a szakmai tapasztalattal és humán erőforrás állománnyal, melyek alapján feladatukat magas színvonalon képesek ellátni.

Az igazoló hatósági feladatokat - hasonlóan a 2007-2013-as programozási ciklushoz - a Magyar Államkincstár fogja ellátni. A Magyar Államkincstár Szervezeti és Működési Szabályzata az igazoló hatósági tevékenységet alapfeladatként határozza meg.

Az igazoló hatóság feladatai:

- az Alapokból származó támogatások folyósítása érdekében összeállítja az operatív programokra vonatkozó átutalás igénylési dokumentációt, igazolja a költségnyilatkozatok számszaki pontosságának és megbízhatóságának, valamint a költségek alátámasztottságának ellenőrzésére irányuló eljárások európai uniós és nemzeti jogszabályoknak való megfelelését, és benyújtja az igazolt átutalás igénylési dokumentációt az Európai Bizottság részére,
- a költségek megfelelésének ellenőrzése érdekében tényfeltáró vizsgálatot és tényfeltáró látogatást végez a pénzügyi lebonyolításban részt vevő szervezeteknél,
- az irányító hatóság által az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter útján megküldött kifizetési ütemezések alapján összeállítja és benyújtja a tárgyévra és a következő évre vonatkozó kifizetési előrejelzéseket az Európai Bizottság részére az adott év január 31-ig, valamint július 31-ig,
- fogadja az Alapokból származó támogatásokat az Európai Bizottságtól,
- a monitoring és információs rendszerben vezeti az igazoló hatóság pénzügyi nyilvántartásait, ennek keretében nyilvántartja az Alapokból származó támogatás részben vagy egészben történő törlése következtében visszafizetendő, valamint visszavont összegeket,
- végrehajtja az adminisztratív hibák, valamint az operatív program megvalósítása során bekövetkezett szabálytalanságok következtében szükségessé váló pénzügyi korrekciókat, és elszámol az alapokból származó visszafizetett támogatásokról az Európai Bizottsággal,
- elkészíti az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, EURATOM rendelet (a továbbiakban:

költségvetési rendelet) 59. cikke (5) bekezdés a) pontjában említett beszámolókat és igazolja e beszámolók teljességét, pontosságát, hitelességét és megfelelőségét,

- biztosítja az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 126. cikk g) pontjában meghatározott számviteli nyilvántartási feladatok ellátását, amelynek keretében a támogatásokról a monitoring és információs rendszer alkalmazásával - központosított, valamennyi operatív programra teljes körűen kiterjedő, a számviteli törvény előírásai alapján, a kettős könyvvitel módszerével vezetett, eredményszemléletű számviteli nyilvántartásokat vezet, és összeállítja az éves beszámolót.
- A kincstár köteles a támogatások számviteli elszámolását szabályozó számviteli kézikönyvet a hozzá kapcsolódó ellenőrzési nyomvonalakkal elkészíteni, amelynek részei
 - számviteli folyamatok eljárási rendje,
 - számvitel politika, számlatükör, számlarend,
 - bizonylati album.

Az **audit hatósági** feladatokat Európai Unió Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság látja el, mely szervezet 2007-2013-as időszak programjai végrehajtása során is audit hatóságként működött. Az audit hatóság az Európai Bizottság és az államháztartásért felelős miniszter iránymutatásai, valamint a nemzetközileg elfogadott standardok alapján:

- az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 124. cikk (2) bekezdésének és a 223/2014/EU rendelet 35. cikk (2) bekezdésének megfelelően lefolytatja a kijelölési kritériumok teljesülésének értékelését, elkészíti az értékelésről szóló jelentést és véleményt,
- elkészíti az audit stratégiát,
- elvégzi a rendszerellenőrzéseket,
- elvégzi a projektek mintavételes ellenőrzését,
- elvégzi az éves elszámolások vizsgálatát,
- ellenőrzést végez az Európai Bizottság felkérése esetén,
- nyomon követi az ellenőrzési jelentések megállapításait, javaslatai hasznosulását, az intézkedési tervek végrehajtását,
- teljesíti az Európai Bizottság felé az éves beszámolási kötelezettségeket,
- elkészíti a zárónyilatkozatot és az azt megalapozó jelentést,
- részt vesz az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 128. cikke szerinti egyeztetéseken,
- véleményezi az Európai Bizottság ellenőrzéseiben felvetett kérdésekre adandó tagállami választervezeteket, részt vesz a szükséges tárgyalások lefolytatásában,
- gondoskodik az Európai Bizottság által az audit hatósági tevékenység hatékonyságát vizsgáló ellenőrzések által felvetett kérdésekre adandó tagállami válaszok kialakításáról, a szükséges tárgyalások lefolytatásáról.

7.2 ÉRINTETT PARTNEREK BEVONÁSA

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (5) bekezdésének c) pontja)

7.2.1 AZ ÉRINTETT PARTNEREKNEK AZ OPERATÍV PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉBE TÖRTÉNŐ BEVONÁSÁRA TETT INTÉZKEDÉSEK ÉS E PARTNEREK SZEREPE AZ OPERATÍV PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁBAN, MONITORINGJÁBAN ÉS ÉRTÉKELÉSÉBEN

Az operatív program partnerségi folyamata

A partnerség a 240/2014/EU Rendelet rendelkezéseit figyelembe véve került lefolytatásra. A partnerlisták összeállítása során követendő cél volt, hogy az OP előkészítésének első lépéseként nemzeti környezetben azonosítsuk az érintett érdekelt feleket. Az egyes szervezetek súlyuknál, szakmai tevékenységüknek, tagságuknál fogva biztosították az általuk képviselt szféra reprezentativitását. Az OP-ok tervezésének előrehaladásával előbb széleskörű szakmai egyeztetések, majd átfogó partnerség keretében, a gazdasági, társadalmi, környezeti és területi szereplők bevonásával történt meg az OP-ok tervezése.

A TOP szempontjából releváns partnerek a tervezést a kezdetektől segítik és az OP kialakulását nyomon követik. A tervezés első szakaszában a partnerek bevonása a hazai fejlesztési irányokat meghatározó Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) kidolgozásában jelent meg, ezért a TOP tervezésében a partnerségi folyamat előzményének tekinthető az OFTK társadalmasítása (2012. december 15. – 2013. február 20.), mintegy 70 szereplő bevonásával, akik összesen több mint 1300 észrevételt tettek. Az OFTK tervezésébe a megyei önkormányzatok közvetlenül bevonásra kerültek.

A TOP partnerségi folyamatának első fázisában a területi szereplők (megyék) is párhuzamosan megkezdtek programjaik tervezését, összhangban az OFTK céljaival, valamint a TOP alakuló struktúrájával. E tervdokumentumok társadalmi egyeztetése a 218/2009. (X. 6.) számú kormányrendelet alapján történt. Elsőként a megyei területfejlesztési koncepciók (MTFK) készítéséhez a helyzetelemzések készültek el (2012. második félév), majd erre alapozva a MTFK-k, amelyeket a megyei közgyűlések hagytak jóvá. A MTFK-k az adott megyében megvalósítani tervezett fejlesztési irányokat és elképzeléseket mutatják be hosszú távú jövőképre és középtávú célrendszerre alapozva. Ennek alapján készültek el a már konkrét beavatkozásokat meghatározó megyei területfejlesztési programok. A megyei (stratégiai és operatív) programokban foglalt fejlesztési elképzelések konkrét tervezési keretét, és jelentős forrását az uniós támogatások felhasználásához kapcsolódóan a TOP adja.

A MJV-ban is megkezdődött a tervezési folyamat 2013 őszén. Előírás volt, hogy a 2014 őszén elfogadásra kerülő, megújított Integrált Településfejlesztési Stratégiáknak összhangban kell lenni a megyei tervdokumentumokban foglaltakkal. A MJV-k partnerségét a 314/2012. (XI. 8.) számú kormányrendelet által előírt partneri körrel indult meg, 2014 januárjában és jelenleg is zajlik (zárása 2014 végére várható).

A területi tervezésben résztvevő megyei és MJV-i önkormányzatok a hazai jogszabályban előírtnál szélesebb körű partnerséget valósítottak meg, hiszen nem csak a jogszabályban előírt szervezeteknek küldték meg az elkészült dokumentumokat, hanem lehetőséget teremtettek a szakmai (pl. kamarák, érdekképviselések) és civil szervezetek számára is, amelyek a megye területén meghatározó közösségfejlesztő tevékenységet végeznek. Ezen partnerségi folyamatot a tervdokumentumaikban, vagy azok mellékletét képező partnerségi tervben dokumentálták.

A partnerség biztosítása és alulról építkező tervezés érdekében a megyei önkormányzatok különböző munkacsoportokat hoztak létre, hogy a megye területén felmerült fejlesztési igényeket pontosan és részletesen fel tudják tárni, és be tudják építeni a tervdokumentumaikba. Mivel ez a folyamat folyamatos kommunikációt igényelt a területi és ágazati szereplők között, így nem csak a települési önkormányzatok képviselőit, hanem az egyes ágazatok szakértőit, érdekképviselőit is bevonták.

A területi tervdokumentumok minél alaposabb és részletesebb elkészítését segítve az NGM-NTH negyedévente szervezett partnerségi és tervezési fórumot, ahol a területi szereplők tájékoztatást kaptak a tervezés folyamatáról és elmondhatták észrevételeiket, nehézségeiket, javaslataikat a tervezéssel kapcsolatban. Ezek a tervezési folyamat során beépültek a tervdokumentumokba,

erősítve azok belső koherenciáját és beavatkozási logikáját.

A 2013-2014 során **megrendezésre került partnerségi rendezvények**

- 6 Megyei és MJV Tervezési Fórum (cca. 500 fő / országos szint);
- X. Területfejlesztők Víkendje (cca. 70 fő / országos szint)
- 4 országos szintű partnerségi rendezvény Széchenyi Program Iroda közreműködésével a 2014-2020-as tervezés folyamatához kapcsolódva (cca. 400 fő/ országos szintű)
- Könyvtárosok vándorgyűlése (cca. 200 fő / országos szintű)
- EUROPE DIRECT Találkozó (cca. 30 fő / országos szint)
- TOP/VEKOP kibővített Munkacsoporti ülés (cca. 50 fő/ országos szint)

Eddigi eseményen **résztvevők létszáma:** cca. 1300

Partnerségbe bevont résztvevők: megyei közgyűlések elnökei, megyei jegyzők, polgármesterek, vállalkozások, civil szervezetek, szakmai szervezetek, megyei tervezők, RFÜ képviselők, megbízott külsős tervezők, ex-ante értékelők, MJV-k megbízottjai.

A TOP tervezéséhez közvetlenül kapcsolódó partnerség keretében szintén széles partneri körnek nyílt lehetősége véleményt nyilvánítani. A TOP tervezésében közreműködő NTH 2013 júliusában cca. 174 partnerének (lásd melléklet) küldte el a TOP beavatkozási logikájának bemutatását, amelyre 2013. augusztus 8-ig összesen mintegy 800 vélemény érkezett be 85 szervezettől. Az észrevételek feldolgozását követően számos ponton módosult OP tervezet a központi honlapon (palyazat.gov.hu/partnerseg) keresztül volt elérhető, ahonnan az információk bárki számára megismerhetővé váltak. Ezen folyamattal kezdődött meg az OP központilag koordinált, rendszerszerű eszközökkel támogatott széles körű társadalmi egyeztetése, így 2013 őszétől a partneri dialógus kiegészült a fejlesztések kedvezményezettjeit és érintettjeit tömegesen elérő szervezett tájékoztatással is. Ezzel egyidejűleg több ezer felkérés került kiküldésre írásban a szakmai partnereken túl mindazon szervezetek részére is, akik a partnerség jegyében kapcsolatban álltak a záruló fejlesztési ciklusban a támogatókkal. Az érintett partnerek javaslataikat és észrevételeiket megoszthatták akár a honlapon, akár egy központi email címen keresztül. Az OP véleményezése kapcsán az on-line felületre összesen 199 db észrevétel és javaslat érkezett be.

Annak érdekében, hogy a párbeszéd kiterjeszhető legyen a szakmai partnereken túl további érdeklődők körére is, 2013. november 22-én, Budapesten egy szakmai fórum került megrendezésére, amelyen az operatív program részletes megvitatása került a fókuszba. Ezen a rendezvényen 89 partner vett részt, ahol lehetőség nyílt a tervezők és partnerek közötti szakmai párbeszéd, vita lefolytatására is.

Azonos tematikával mind a hét régió központjában (Miskolc, Debrecen, Szeged, Budapest, Székesfehérvár, Győr, Pécs) 2013. november-december hónapokban megrendezésre kerültek ezek a találkozók, ahol további közel ezer résztvevő jelenlétében lehetett vitát folytatni, így a lehető legszélesebb partneri kör számára (szakmai partnerek, illetékes helyi hatóságok, a gazdasági és szociális partnerek, a civil társadalom képviselői) elérhetőek voltak.

A társadalmasítási rendezvényeken részt vettek a jelenlegi programozási ciklus monitoring bizottsági tagjai, az irányító hatóságok (IH) és valamennyi központi kormányzati szerv képviselője is. Meghívásra kerültek azon kiemelt horizontális szervezetek képviselői is, amely szervek programokon átívelő, horizontális érdekek és elvek érvényesítése érdekében tevékenykednek.

A **nyílt társadalmi konzultáció** során beérkezett észrevételek megválaszolása érdekében partnerségi munkacsoport (MCs) felállítására került sor a Miniszterelnökség (ME) koordinálásával. A munkacsoport tagjai a 2014-2020-as programozási időszak tervezésének koordinációjáért főfelelős tárca (NGM), a 2007-2013-as időszak végrehajtási feladatait ellátó IH-k, az OP partnerségi egyeztetésének koordinálását végző ME, valamint a minisztérium munkatársai voltak. Munkájuk során a beérkezett véleményeket feldolgozták, megvitatták, és javaslatot tettek az OP-ba való beillesztésére. A MCs keretében biztosított volt, hogy minden, a tervezésben és végrehajtásban érintett kormányzati szereplő kifejtthesse véleményét a beérkezett javaslatok kapcsán, és ennek eredményeképpen szülessen meg a partnerek számára megküldendő visszajelzés is.

A partnerségi folyamat utolsó előtti nyílt szakaszában 234 db (on-line és rendezvényeken megtett) észrevétel érkezett be a program kapcsán, amelyre a visszacsatolás egyenként megtörtént. A beérkezett észrevételek több mint harmada (36,7%) érkezett civil szervezetektől és érdekképviselőktől. Azonban az észrevételek többségét nem OP szintjén, hanem az alatti szinten lehet kezelni, így beépítésük a TOP szövegébe nem volt szükségszerű. Az OP partnerségi egyeztetése keretében érkezett hozzászólásokra adott válaszok az on-line felületen kerültek közzétételre és így mindenki számára elérhetővé váltak az OP Kormány általi elfogadását követően, a nyilvánosság követelményeinek megfelelően.

2014. november 7. és 25. között került sor a partnerség utolsó szakaszára, mely során az on-line felületen 34 hozzászóló tett észrevételt, ebből számos beépült az OP-be.

Az OP partnerségi egyeztetésének folyamata során az alábbi alapelvek érvényesültek:

- **koordináció** – az OP társadalmi egyeztetése koordináltan, a vélemények fogadása meghatározott szempontrendszer szerint, az OP kialakításában résztvevő összes kormányzati szerv bevonásával, strukturáltan történt;
- **dokumentáció** – az egyeztetés lépései, az abban résztvevő partnerek véleménye dokumentált;
- **folymatosság** – az OP egyeztetése a prioritások kialakításától kezdve a végleges változat megvitatásáig folyamatosan történt;
- **visszacsatolás** – érdemi dialógus jött létre az észrevételek, javaslatok strukturált feldolgozása és megválaszolása során;
- **átláthatóság** (transzparencia) – az OP partnerségi egyeztetése az internet, írott és elektronikus média bevonásával a lehető legnagyobb nyilvánosság mellett zajlott;
- **esélyegyenlőség** – az OP egyeztetésének teljes folyamatában, a partnerek bevonásában érvényesült az esélyegyenlőség.

A partnerség legfontosabb outputjai:

A TOP nyílt szakmai konzultációja elérte a kormányzati és a nem kormányzati szervezeteket, a civil és az üzleti szféra képviselőit. A partnerség kiterjedt a társadalmi, gazdasági és környezeti struktúrák fejlesztésében érdekelt és a fejlesztések által érintett központi és területi szereplőkre. Így kulcspartnerek a területi önkormányzatok, a kormányzat mellett működő tanácsok és érdekegyeztető fórumok, egyes hatóságok és szakmai vagy érdekképviselői civil szervezetek (különösen környezeti, esélyegyenlőségi, szociális, gazdaságfejlesztési), a kamarák és a gazdasági szereplők egyéb tömörülései, az egyetemek és a kutatóintézetek, az egyházak. Az OP partnersége kapcsán szervezett rendezvények általános tapasztalata az, hogy azok keretében a partnerekkel mélyebben sikerült megismertetni a fejlesztési célokat, és a tervezés mögött rejlő logikát. A partnerségi folyamat során kirajzolódott, hogy a TOP megfogalmazott célja, és beavatkozásai a területi szereplők számára elfogadhatóak és támogathatóak, azonban rámutattak azon hiányterületekre is, amelyek kezelését az OP nem vagy csak részben teljesíti.

A legtöbb észrevétel a kkv-k finanszírozhatósága, az élelmiszeripar és feldolgozóipar támogatása és a megyéken belüli közlekedési feltételek javítása kapcsán érkezett. A kkv-k finanszírozhatóságát a GINOP-hoz képest komplementer, kiegészítő jelleggel a TOP beépítette a célzott beavatkozásai közé, ahogyan az alacsonyabb rendű úthálózat felújítására is – korlátozott keretek között – lehetőség nyílik a munkaerő földrajzi mobilitásának elősegítése kapcsán. Azonban az élelmiszer-feldolgozáshoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések finanszírozása az egyes OP-k közötti lehatárolási egyeztetések után jellemzően az ágazati programok – főként a GINOP és a VP – kompetenciája marad, abban a területfejlesztési programnak csak kiegészítő szerepe lesz a következő fejlesztési ciklusban.

Összességében a beérkezett észrevételek és javaslatok alapján az OP céljai kiforrottabbak, egységesebbek lettek, a dokumentum belső koherenciája javult és a beavatkozási logikája is tisztább, pontosabb lett.

A partnerek szerepe az OP végrehajtásában, monitoringjában és értékelésében:

A program végrehajtását az OP monitoring bizottság követi nyomon. A monitoring bizottság ellátja az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 49. cikkében és 110. cikkében meghatározott feladatokat. A monitoring bizottság tagjait összhangban a hivatkozott rendelet 5. cikkével kell megjelölni, így a hazai jogszabályokban megjelölt tagok mellett mindenképpen kötelező az illetékes városi és egyéb hatóságok, gazdasági és szociális partnerek, valamint a civil társadalmat képviselő érintett szervezetek, beleértve a környezetvédelmi partnereket, a nem kormányzati szervezetek, valamint a társadalmi befogadást, a nemek közötti egyenlőséget és a hátrányos megkülönböztetés tilalmát előmozdító szervezetek bevonása.

A 2014-2020-as programozási időszakban az ESB alapok programjai közti összhang minél teljesebb megteremtése és az egységes koordináció biztosítása érdekében az OP-kat nyomon követő Monitoring Bizottságok mellett Partnerségi Megállapodás szintű monitoring bizottság kerül felállításra, amely a végrehajtási intézményrendszer szereplői, egyéb érintett kormányzati szereplők, valamint a meghatározó társadalmi, szakmai és civil partnerek részvételével átfogóan követi nyomon a programok megvalósulását, és tölti be a jogszabály által meghatározott monitoring bizottsági feladatokat. Kiemelt figyelmet érdemlő általános szakpolitikai területeken, mint pl. a horizontális szempontokkal kapcsolatban, illetve egyes program-specifikus területeken albizottságok szolgálják majd az érintett vagy a területen meghatározó partnerek bevonását.

A horizontális politikák érvényesítésének, és a releváns partnerek bevonásának a legfontosabb szerve a Horizontális Monitoring Bizottság (továbbiakban Bizottság), amelynek feladata a horizontális kérdések részletesebb, szakmai jellegű megtárgyalása, nyomon követése.

8 SZAKASZ AZ ALAPOK, AZ EMVA, AZ ETHA ÉS MÁS UNIÓS ÉS NEMZETI FINANSZÍROZÁSI ESZKÖZÖK KÖZÖTTI, VALAMINT AZ EBB-VEL TÖRTÉNŐ KOORDINÁCIÓT BIZTOSÍTÓ MECHANIZMUSOK

Az alapok, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) és más uniós és nemzeti finanszírozási eszközök közötti, valamint az EBB-vel történő koordinációt biztosító mechanizmusok, figyelembe véve a közös stratégiai keretben meghatározott releváns rendelkezéseket.

Belső koordinációs mechanizmusok

A tervezés és a végrehajtás során folyamatosan biztosítani kell az OP-k közötti szinergiák kihasználását és a párhuzamosságok kiküszöbölését, különös tekintettel a PM 2.1.5 pontjában integrált kezelést igénylő fejlesztési témákra. E célok elérését a megfelelő intézményi keret kialakítása biztosítja, összhangban a PM 2.1 pontjával.

A 2007-2013 időszak végrehajtási funkcióinak 2013-ban elkészített értékelése – és más értékelések – többek között megállapította, hogy a fejlesztéspolitika optimális végrehajtása és a programok közötti szinergia érdekében közelebb kell hozni a szakpolitikákat és a fejlesztéspolitikát, és erősíteni kell a koordinációt az intézményrendszerben. Az értékelés – és egyéb elemzések, így félidei értékelések – főbb megállapításai:

- a szinergikus lehetőségek jobb kihasználása és a lehatárolások hatékony kezelése érdekében szükséges a központi koordináció megerősítése (*Átfogó intézményértékelés – A 2007-2013 időszak végrehajtási funkcióinak értékelése* /2013. március (http://palyazat.gov.hu/intezmenyfejlesztesi_ertekelesek/);
- a szakpolitika és a támogatáspolitikák közötti együttműködés erősítése szükséges az eredményesség fokozása érdekében (A 2007-2013 OP-k félidei értékeléseinek szintézise /2011. május http://palyazat.gov.hu/a_felidei_ertekelesek_szintezise_2007_2013/);
- a támogatási konstrukciók sok esetben indokolatlan kötöttségeket írtak elő a projektmegvalósításban, rontva az abszorpciót (Szabályozási kötöttségek értékelése /2012. november http://palyazat.gov.hu/intezmenyfejlesztesi_ertekelesek/);
- az egyes kiválasztási eljárástípusoknak a fejlesztés tárgyához nem kellően illeszkedő

alkalmazása egyrészt abszorpciós problémákat, másrészt a pályázóknak túlzott adminisztratív terhet jelentett, főleg az önkormányzati és civil szervezeti szférában (A 2007-2013 OP-k felidei értékeléseinek szintézise /2011. május (http://palyazat.gov.hu/a_felidei_ertekelesek_szintezise_2007_2013/);

- a támogatási konstrukciók által szétfordított forrás-kihelyezési gyakorlat nehezítette a pályázók (főleg az önkormányzati szektor) fejlesztési terveinek integrált megvalósítását, gyakran holtteher hatáshoz vezetve (Az ÚMFT projekt kiválasztási eljárásainak értékelése /2010. augusztus (http://palyazat.gov.hu/intezmenyfejlesztési_ertekelesek/)).

E megállapításoknak megfelelően a Kormány döntése alapján átalakításra került a fejlesztéspolitika intézményrendszere. Az NFÜ megszűnt, és tevékenységét 2014. január 1-től részben a Kormány EU-s források felhasználásáért felelős szerve, a ME, részben a szaktárcák végzik. Az ME látja el a 2014–2020-as időszakban az ESB alapok minden alapjára és programjára kiterjedő **központi koordinációs funkciókat**, és betölti a 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (8) bekezdése szerinti **koordináló szervezet** szerepét.

Az ESB alapok programjai közötti összhangot biztosító koordinációs mechanizmusok és intézmények a következők:

Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság (NFK):

Biztosítja az alapok közti koordinációt kormányzati szinten. Külön jogszabályban meghatározottak szerint dönt az IH, a szakmapolitikai felelős, vagy a ME-t vezető miniszter közötti, a végrehajtás során felmerülő vitás – egyeztetésekkel nem rendezhető – kérdésekben.

Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság (FKB):

Az IH-k egymás közötti egyeztetéseinek és együttműködésének fóruma a koordinációs szervezet által működtetett FKB, az NFK javaslattevő, véleményező, döntés-előkészítő, koordináló testülete. Feladata az EU-s forrásokból megvalósuló programok összehangolása és a Kormány fejlesztéspolitikai döntéseinek előkészítése, az ESB alapokból és más uniós forrásokból finanszírozandó fejlesztésekre vonatkozó kérdések egyeztetése. A FKB-ba az IH-k mellett az egyéb EU források felhasználásáért felelős szakpolitikai felelősök is meghívhatók.

Monitoring Bizottság (MB):

Ellátja az 1303/2013/EU rendelet 49. cikkében és 110. cikkében, továbbá EMVA finanszírozás esetén a 1305/2013/EU rendelet 74 cikkében, ETHA finanszírozás esetén az 508/2014/EU rendelet 113. cikkében meghatározott feladatokat. Az MB tagjait összhangban a 1303/2013/EU rendelet 5. cikkével kell megjelölni, így a hazai jogszabályokban megjelölt tagok mellett mindenképpen kötelező az illetékes városi és egyéb hatóságok, gazdasági és szociális partnerek, valamint a civil társadalmat képviselő érintett szervezetek, beleértve a környezetvédelmi partnereket, a nem kormányzati szervezetek, valamint a társadalmi befogadást, a nemek közötti egyenlőséget és a hátrányos megkülönböztetés tilalmát előmozdító szervezetek bevonása.

Partnerségi Megállapodás szintű Monitoring Bizottság:

Az ESB alapok programjai közti összhang és az egységes koordináció érdekében az OP MB-k mellett PM szintű MB kerül felállításra, amely a végrehajtási intézményrendszer szereplői, egyéb érintett kormányzati szereplők, valamint a meghatározó társadalmi, szakmai és civil partnerek részvételével átfogóan követi nyomon a programok megvalósulását. Kiemelt figyelmet érdemlő általános szakpolitikai területeken, vagy horizontális szempontokkal, az interregionális, transznacionális és makroregionális stratégiákkal kapcsolatban, továbbá az egyéb, más uniós vagy hazai finanszírozású fejlesztésekkel való összefüggés vizsgálatának támogatása érdekében a PM MB garantálja a meghatározó partnerek bevonását.

Horizontális Monitoring Bizottság:

A horizontális célok és követelmények nyomon követése és érvényesítése érdekében a PM MB mellett horizontális monitoring bizottság (HMB) működik. A HMB tagjai a PM MB tagjai továbbá más, a HMB tevékenysége szempontjából fontos szervezetek delegáltjai és egyéb meghívott

szakértők. A HMB titkárságát a ME európai uniós támogatások felhasználásáért felelős államtitkársága biztosítja. A HMB feladata az anti-diszkrimináció, a nemek közötti egyenlőség, a fogyatékkal élők, továbbá a fenntartható fejlődés és a területi kohézió szempontjainak nyomon követése és érvényesítése a végrehajtás során. A HMB évente legalább egyszer ülésezik. Működésének részletes szabályait az EU-s források felhasználásáért felelős miniszter által az uniós és a hazai intézményi, jogi és pénzügyi keretekkel összhangban meghatározott elvek alapján megalkotott és saját maga által elfogadott ügyrendjében állapítja meg. A horizontális szempontok programszintű nyomonkövetésére és érvényesítésére az OP MB horizontális albizottságot hoz létre. *IA 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 32.§/*

Horizontális Munkacsoport:

A HMB támogatására a koordinációs szerv horizontális munkacsoportot működtet, amelynek munkájában az IH-k és szakpolitikai felelősök szakértői, felkért szakértők és partnerek vesznek részt. A Munkacsoport, figyelemmel az egyes OP-k sajátosságaira

- 2014 év végéig kidolgozza az ügyrendjét
- 2015. március végéig elkészíti, közzéteszi, és két évente felülvizsgálja a horizontális szempontok érvényesítését biztosító koncepciót, meghatározza a nyomon követésükre alkalmas adatok körét, gyűjtésük rendjét
- Minden év május 31-ig elkészíti az OP-k éves fejlesztési keretének horizontális szempontú értékelését, és az eredményről tájékoztatja a HMB-t
- Támogatja a horizontális szempontok érvényesítéséhez kapcsolódó kapacitásfejlesztést.

Koordinációs szerv - Miniszterelnökséget vezető miniszter:

Az uniós programokkal kapcsolatos, a 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (8) bekezdése szerinti koordináló szervezet feladatait a Miniszterelnökség látja el a 2014-2020-as időszakban. A legfontosabb koordinációs feladatok egy helyen, a szakmai végrehajtástól elkülönítetten kerülnek ellátásra. A koordináció kiterjed az ESB alapok mindegyikére.

A koordinációs szerv biztosítja az OP-k és a VP átfogó kormányzati stratégiákkal való összhangját.

Szakpolitikai felelős:

A szakpolitikai felelősök az uniós fejlesztések szakpolitikai szempontból mérhető tartalmi kérdéseiben illetékes döntéshozók, felelősök a tervezés, projektfejlesztés és a projektkiválasztás során a szakpolitikai szempontok érvényesítésének biztosításáért. A szakpolitikai felelősség az ESB alapokból finanszírozott programok és az egyéb uniós források felhasználása tekintetében egybeesik, így a szinergia biztosított.

Koordináció és összhang a vidékfejlesztési (EMVA) és halászati (ETHA) fejlesztési forrásokkal

Magyarország vidékies jellegére tekintettel kiemelt feladat a szinergia és a komplementaritás az ESB alapok és az EMVA, ETHA között. Ennek kereteit a PM rögzíti. A VP (EMVA) és a MAHOP (ETHA) tervezése és végrehajtása a ME hatáskörében történik, a TOP-pal való összhangot tervezéskoordinációs mechanizmusok biztosítják.

A TOP és a VP kapcsolódása elsősorban a vidékfejlesztési intézkedéseknél és a helyi gazdaságfejlesztésben releváns, a szinergia és a lehatárolás biztosított. A TOP megteremti annak lehetőségét is, hogy a város-vidék együttműködéseket megvalósító projektek ERFA és ESZA forrást kapjanak. Az összehangolás mellett szükséges, hogy a végrehajtás folyamán világosan elkülönüljenek az egyes alapok működési területei.

A VP és MAHOP végrehajtási rendszere az SA és KA forrásokkal együtt központilag koordinált intézményrendszer része lesz. A VP és a TOP lehatárolása tématerülettől függően kedvezményezett, területi, lakosságszám szerinti és / vagy tematikus fókuszok szerint történik.

A magyarországi halgazdálkodási szektor gazdasági és foglalkoztatási szerepvállalása csak egyes településeken jelentős. A TOP szempontjából az ETHA-val való összhang, a TOP és MAHOP által finanszírozott beavatkozások lehatárolása nem releváns.

Összhang biztosítása az Európai Területi Együttműködési Programokkal

A TOP és a határon átnyúló területi együttműködési programok előkészítése és végrehajtása során a megyék szerepe meghatározó. Az 1996. évi XXI. törvény a megyei önkormányzatok hatáskörébe utalja a megyei területfejlesztési koncepciók kialakítását és a területfejlesztési koordinációval kapcsolatos feladatokat. E feladatai körében a határ menti megyék részt vesznek a határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programok kidolgozásában, majd a programok közös monitoring bizottságaiban. A programok végrehajtásával kapcsolatos összes döntést a közös monitoring bizottságban hoznak meg. A döntések meghozatala során érvényesülnie kell a határon átnyúló hatás elvének, mely szerint olyan műveletek támogathatók, ahol a partnerországgal a tényleges együttműködés biztosított és annak hatása kiterjed minden résztvevő országra. A megyei fejlesztési dokumentumokra alapozva biztosított a TOP és ETE programok közötti összhang.

Az EU Duna Régió Stratégiája (DRS) érvényesítésének koordinációja

A tagállami és ETE programok előkészítése és végrehajtása a DRS felelős szervei által meghozott döntéseket figyelembe véve zajlik, szükség esetén a DRS testületeivel (Tematikus Koordinációs Testületekkel [Steering Groups] vagy a Budapest Duna Kontakt Ponttal), ill. az érintett országokkal konzultálva, a DRS akcióterve és úttervei alapján.

A DRS kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos és munkaszervezete részt vesz a 2014-2020 tervezési tárcaközi munkacsoportban. Emellett az ágazati tervezők részvételével DRS Tárcaközi Almunkacsoport ülések zajlanak.

A DRS nemzeti koordinációja az európai uniós források felhasználásáért felelős kormánysszervezet (ME) koordináló szervezete feladatainak része.

A Budapest Duna Kontakt Pont a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szervezeténél működik, hatékonyan segítve a makroregionális és határon átnyúló együttműködést igénylő projektek koordinált előkészítését és megvalósítását.

A TOP vonatkozásában az összhang elsősorban a turisztikai, valamint az energetikai fejlesztésekben releváns.

Összhang más a TOP szempontjából releváns uniós forrásokkal és finanszírozással

A programozás és a megvalósítás szakaszában biztosítani kell az ESB alapok magyarországi támogatásainak más uniós politikákkal való összhangját is:

Az **Ifjúsági Foglalkoztatási Kezdeményezés** (Youth Employment Initiative – YEI) keretében lehetőség nyílik a 15-24 éves fiatalok munkaerő-piaci integrációját támogató, az ESB alapok kiegészítéseként igénybe vehető plusz uniós támogatásokra. A YEI kormányzati felelőse a foglalkoztatáspolitikai szaktárca, felelve az OP-kkal való összhangért és lehatárolásért, az IH-kal együttműködve. A TOP 5. ESZA prioritástengelyében (ill. 6. prioritás releváns intézkedése) kifejezetten a 15-24 éves fiatalok munkaerő-piaci integrációját támogató beavatkozás nincs, azonban nem kizárt a célcsoport részvétele, ezért a koordináció a prioritásra is kiterjed.

A környezetvédelmi és éghajlat-politikai projekteket támogató **LIFE program** 2014-től új lehetőséget kínál programon kívüli uniós, nemzeti vagy magánforrások bevonását is igénylő „integrált projektek” megvalósítására. A program egyes elemei kapcsolódnak/kapcsolódhatnak a TOP 2. prioritástengelyének (ill. 6. prioritás releváns intézkedése) környezeti beavatkozásaihoz. A LIFE program kormányzati felelőse a környezetvédelmi szaktárca és az éghajlat-politikáért felelős tárca, felelve az OP-kkal való összhangért, az IH-kal együttműködve, a koordináció biztosított.

Az **Európai Befektetési Bank** (EBB) fontos szerepet tölt be a nemzeti hozzájárulás

finanszírozásában. A Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős kormány szerv koordináló szervezetének feladatai kiterjednek az EBB-bel való kapcsolattartásra. Az EBB finanszírozás OP-szintű koordinációja és az EBB felé történő információátadás biztosítása az egyes programok így a TOP végrehajtási feladatának is részét képezi.

A **leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap** (Fund for European Aid to the most Deprived – **FEAD**) az étkezés biztosításához, alapvető fogyasztási cikkek beszerzéséhez biztosít forrásokat a leginkább rászoruló célcsoportok számára. E tevékenységek csak kiegészítik/kiegészíthetik a TOP szegénység csökkentését célzó intézkedéseit, tematikus átfedés nincs. A koordináció a hatékonyságának és egymást erősítő hatás érdekében szükséges. A FEAD program kormányzati felelőse a társadalmi felzárkózásért felelős szaktárca, felelve a TOP-pal való összhangért és lehatárolásért, az IH-val együttműködve.

9 SZAKASZ: ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (6) bekezdésének b) pontja)

9.1 ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER

Az előzetes feltételrendszer alkalmazhatósága és teljesülése értékelésére vonatkozó információ (választható).

A Bizottság által meghatározott előzetes feltételrendszer célja hogy a programok hatékony végrehajtásához szükséges előfeltételeket megteremtse. Az ex ante feltételek többnyire az Európa 2020-hoz kapcsolódó stratégia meglétére, vagy irányelvek átültetésére vonatkoznak.

Az alábbi táblázatok tartalmazzák az összes, TOP szempontjából releváns, tematikus ex-ante feltételt, ami a program végrehajtását befolyásolja / befolyásolhatja.

Minden ex-ante feltétel esetében beazonosítottuk a kapcsolódó prioritásokat, ezek a második oszlopban találhatóak. Az ex-ante kondicionalitásokat, teljesülésük szempontjából három kategóriába sorolhatjuk: I. már teljesült ex-ante kondicionalitások; II. részben teljesülő ex-ante kondicionalitások; III. még nem teljesült ex-ante kondicionalitások. A TOP vonatkozásában releváns 15 ex-ante kondicionalitás közül 7 teljesült, 5 részben teljesült, 3 még nem teljesült.

A Partnerségi Megállapodásban rögzített **tematikus ex-ante kondicionalitások** közül összesen 8 érinti közvetve vagy közvetlenül valamely prioritás vagy prioritások megvalósulását (78. táblázat). Az operatív program szempontjából releváns tematikus ex-ante kondicionalitások egy része környezeti és energetikai fenntarthatóság háttérének kialakítását ösztönzi, egy másik része a foglalkoztatás növeléséhez szükséges stratégiák meglétét írja elő, a harmadik csoportba pedig a társadalmi együttműködést erősítő / ösztönző feltételek tartoznak. 1 kondicionalitás már teljes egészében teljesült, 5 pedig már részben megvalósult / teljesült.

A tematikus ex-ante kondicionalitásokon túlmenően, a tagállamoknak **horizontális, általános ex-ante feltételeket** is teljesítenie szükséges, a TOP szempontjából releváns általános előzetes feltételeket a 79. táblázat tartalmazza. Míg a tematikus kondicionalitások esetén egyértelműen beazonosítható, hogy mely prioritás vagy prioritások megvalósítására lesz hatással adott ex-ante kondicionalitás megléte vagy hiánya, az általános területek többsége a teljes OP viszonylatában releváns. Így például az uniós közbeszerzési jog és a magyar közbeszerzési jog összhangjának hiánya a teljes OP megvalósulást fenyegetné. A hét általános típusú ex-ante feltétel közül hat már megvalósult, egy – *Statisztikai rendszerek és eredmény-mutatók megléte* – várhatóan 2014 végéig fog teljesülni.

106. táblázat: Az alkalmazandó előzetes feltételrendszer azonosítása és teljesülésének értékelése

Előzetes feltételrendszer	Prioritási tengelyek	Az előzetes feltételrendszer teljesülése (igen/nem/részben)	Kritériumok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások Hivatkozás (amennyiben teljesült) (hivatkozás a stratégiákra, jogi aktusra, vagy más releváns dokumentumra, beleértve a releváns részek, cikkek vagy paragrafusok hivatkozásait hiperhivatkozással vagy más eléréssel társítva)	Magyarázatok
4. az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban; 4.1. Intézkedésekre került sor előmozdítandó az épületek építése vagy felújítása során az energiatvéghasználat hatékonyságának költség-hatékonyság javítását és az energiatvékonyságba történő költség-hatékonyság beruházást.	3,6	Részben	1- Ezen intézkedések a következők: — érvényben vannak a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (1) 3. cikke, 4. cikke és 5. cikkével összhangban álló, az épületek energiatvékonyságával kapcsolatos minimumkövetelmények teljesítésének biztosítását célzó intézkedések;	Nem	Az Irányelv 5. cikkének megfelelően az energiatvékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények költség- optimalizált szintjeinek kiszámításáról és a hatályos minimumkövetelményekkel való összevetésről készült jelentés 2013. március 21-én megküldésre került a Bizottság részére. Elérhető itt: http://energiaklub.hu/sites/default/files/ek_epuletenenergetikai_kovetelmenyertekek_optimalizalasa_2013.pdf A 2010/31/EU Irányelv 3. és 4. cikkét a 2013. január 9-től hatályos 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 3§ (3) bekezdése és 2. sz. melléklete tartalmazza. Az Irányelv 4. cikke a 1374/2011 (XI.8.) Kormányhatározatban (32211. oldal) elfogadott II. Nemzeti Energiatvékonysági Cselekvési Terv tartalmazza, mely elérhető: http://www.nih.gov.hu/strategiaalkotas/agazati-strategiai-feher/energetika A 1246/2013. (IV. 30.) Kormányhatározatban (50821. oldal) a Kormány elfogadta a költségoptimalizált követelményszint elérése érdekében az új költségoptimalizált energetikai követelményértékeket a következők szerint: • pályázatok és középületek esetében 2015. január 1. • minden más épület esetében 2018. január 1. A 7/2006 (V.24.) számú TNM rendelet módosítása megtörtént, annak érdekében, hogy illeszkedjen az épületek energiatvékonyságára vonatkozó minimális követelményekhez. Biztonsági notifikációra megküldésre került a 2013/621/HU számon.	
			2- az épületek energiatvékonyságát tanúsító rendszer létrehozásához szükséges intézkedések a 2010/31/EU irányelv 11. cikkével összhangban;	Nem	részben: Az Irányelv 11.cikk (5)átültetését a 1374/2011 (XI.8.) Korm.hat-ban elfogadott II. Nemzeti Energiatvékonysági Cselekvési Terv tartalmazza. A 440/2013. (XI. 20.) Korm.rend. az Irányelv 11. cikk (5) bekezdésének átültetése érdekében módosította a 176/2008. (VI.30.) Korm.rendeletet az Európai Bizottságnak a 2012/0363 sz. jogsértés alapján küldött, indoklással ellátott véleményben megfogalmazott elvárásoknak megfelelően, továbbá módosítjuk a Korm. rend. 4. § (4) bekezdésének c) pontját.	http://www.nih.gov.hu/strategiaalkotas/agazati-strategiai-feher/energetika A 2010/31/EU Irányelv 11. cikke a 176/2008. (VI. 30.) Kormányhatározatban (5908. oldal) és a105/2012. (V. 30) Kormányhatározatban (10078. oldal) került átültetésre.
			3- az energiatvékonyságra irányuló stratégiai tervezést, biztosító intézkedések, a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkével összhangban;	Igen	Az indikatív nemzeti energiatvékonysági cél megküldésre került a Bizottság részére. A támogató dokumentum (Jelentés az Európai Bizottság részére Magyarország indikatív nemzeti energiatvékonysági célkitűzéséről a 2020. évre vonatkozóan) rendelkezésre áll. Jelentés az Európai Bizottság részére Magyarország indikatív nemzeti energiatvékonysági célkitűzéséről a 2020. évre vonatkozóan.	Az indikatív nemzeti energiatvékonysági célszám a hivatkozott dokumentum szerint megküldésre került a Bizottság részére.
			4- az energiatvéghasználat hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról szóló 2006/32/EK európai	Igen	2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról, 2008. évi XL. törvény a földgázellátásról 273/2007. (X. 19.) Korm.rendelet a villamos energiáról szóló 2007.évi LXXXVI.törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról	A 2006/32/EK Irányelv 13. cikkének átültetése megtörtént és erről Bizottság részére notifikáció megküldésre került.

			parlamentari és tanácsi irányelv 13. cikkével összhangban álló intézkedések az egyéni fogyasztásmérőkkel rendelkező végfelhasználók részére történő ellátás biztosítása érdekében, a műszakilag lehetséges, pénzügyileg ésszerű és a potenciális energiamegtakarítással arányos mértékben.		19/2009. (I. 30.) Korm. rendelete a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról 157/2005. (VIII. 15.) Korm. rendelete a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény végrehajtásáról	
4.3. A megújuló energiaforrások előállításának és elosztásának támogatását célzó intézkedésekre került sor	3,6	Igen	1- A 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 14. cikkének (1) bekezdésével, valamint 16. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban átlátható támogatási rendszerek, a távvezeték-rendszerekhez való elsőbbségi hozzáférés vagy garantált hozzáférés és elsőbbségi terheléselosztás, valamint a műszaki átalakítások költségeinek viselésére és megosztására vonatkozó egységes szabályok vannak érvényben.	Igen	14. cikk (1) 1002/2011 (I.14.) (576. oldal) Korm. határozat: Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési terve 2010-2020 (4.2.4. fejezet - tájékoztatás) 1/2012. (I. 20.) NFM rendeletet módosító 50/2013. (VIII. 27.) NFM miniszteri rendelet (megújulók részarányának kiszámítása) 16. cikk (2) és (3): 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról (VET) 35 § és 36 § és a 76/2011. (XII. 21.) NFM rendelet a közcélú villamos hálózatra csatlakozás pénzügyi és műszaki feltételeiről 6§ (6) bek.	A rendszerirányító üzemi szabályzata (1.2.2, 1.2.4. pont): http://mavir.hu/web/mavir/uzemiszabalyzat Az átviteli rendszerirányító üzletszabályzata (III./3.1.1. pontja): http://mavir.hu/documents/10258/183596540/MAVIR+UzSZ_to_rzsszoveg_20121201_v2.pdf/15b91509-389b-4fbc9e9a-9f6757dc42eb A Magyar Energetikai- és Közműszabályozási Hivatal tanulmánya: http://www.eh.gov.hu/gcpdocs/201108/mecs_infrapont_egi_vegleges_20110720.pdf
			2- A tagállam a megújuló energiára vonatkozó nemzeti cselekvési tervet fogadott el a 2009/28/EK irányelv 4. cikkével összhangban.	Igen	A 2009/28/EK irányelv 4. cikkével összhangban az 1002/2011 (I.14.) (576. oldal) Kormányhatározatban elfogadásra került: http://www.kormany.hu/hu/nemzeti-fejlesztesi-miniszterium/klima-es-energiatauvi-allamtitkarsag/hirek/elkeszult-a-megujulo-energia-magyarorszag-megujulo-energia-hasznositasi-cselekvési-terve-2010-2020-cimu-kiadvany	

T.06.2 - Hulladékgazat: Gazdasági és környezeti szempontból fenntartható beruházások előmozdítása a hulladékgazatb an, különösen hulladékgazdálk odási tervek kidolgozása révén, a 2008/98/EK irányelvvel és a hulladékgazdálk odási hierarchiával összhangban.	Igen	2	1 - A 2008/98/EK irányelv 11. cikke (5) bekezdésének megfelelően jelentést nyújtottak be a Bizottságnak a 2008/98/EK irányelv 11. cikkében meghatározott célok teljesítése felé tett előrehaladásról.	Igen	A 2008/98/EK Irányelv átültetése érdekében a korábbi hulladékgazdálkodási törvény átdolgozásra került és helyébe a Parlament által jóváhagyott 2012. évi CLXXXV. törvény 2013. január 1-jén lépett életbe. Magyarországon a hulladékgazdálkodási rendszer megfelel a hulladék hierarchiának, a szennyező fizet elvének és a kiterjesztett gyártói felelősség elvének. A végrehajtási jelentés 2013. szeptember 30-ig megküldésre került a Bizottság részére, az OP mellékletek között megtalálható.	
T.06.2 - Hulladékgazat: Gazdasági és környezeti szempontból fenntartható beruházások előmozdítása a hulladékgazatb an, különösen hulladékgazdálk odási tervek kidolgozása révén, a 2008/98/EK irányelvvel és a hulladékgazdálk odási hierarchiával összhangban. T.06.2 - Hulladékgazat: Gazdasági és környezeti szempontból fenntartható beruházások előmozdítása a hulladékgazatb an, különösen hulladékgazdálk odási tervek kidolgozása révén, a 2008/98/EK irányelvvel és a hulladékgazdálk	Igen	2	2 - Legalább egy hulladékgazdálkodási terv megléte a 2008/98/EK irányelv 28. cikkében előírtaknak megfelelően;	Igen	A visszagyűjtésre és újrahasznosításra vonatkozó intézkedések szintén az OP-hoz mellékelt végrehajtási jelentésben találhatóak. (A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény és kapcsolódó jogszabályok, Országos Hulladék-gazdálkodási Terv és Országos Megelőzési Program)	
			3 Hulladékmegelőzési programok megléte, a 2008/98/EK irányelv 29. cikkében előírtaknak megfelelően;	Igen	Az Országos Hulladékgazdálkodási Terv tartalmazza a hulladékmegelőzésre vonatkozó intézkedéseket is. http://www.szelektivinfo.hu/hire/k/414-megjelent-az-orzagoshulladegazdalkodasi-terv-2014-2020	
			4 - Sor került a 2008/98/EK irányelv 11. cikkének (2) bekezdésében az újrahasznosításra és újrafeldolgozásra való felkészülés terén kitűzött, 2020-ig teljesítendő cél eléréséhez szükséges intézkedések elfogadására.	Igen	Az Országos Hulladékgazdálkodási Terv tartalmazza a hulladékmegelőzésre vonatkozó intézkedéseket is. http://www.szelektivinfo.hu/hirek/414-megjelent-az-orzagoshulladegazdalkodasi-terv-2014-2020	

odási hierarchiával összhangban. T.06.2 - Hulladékgazat: Gazdasági és környezeti szempontból fenntartható beruházások előmozdítása a hulladékgazatb a, különösen hulladékgazdálkodási tervek kidolgozása révén, a 2008/98/EK irányelvvel és a hulladékgazdálkodási hierarchiával összhangban.						
8. A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása 8.1. Az aktív munkaerő-piaci intézkedéseket a foglalkoztatási iránymutatásokra figyelemmel dolgozzák ki és hajtják végre.	5. Foglalkoztatás 6. Versenyképesség munkaadó	Részben	A foglalkoztatási szolgáltatások megfelelő kapacitással rendelkeznek a következőkre, és biztosítják is azokat: személyre szabott szolgáltatások, illetve aktív és megelőző munkaerő-piaci intézkedések korai stádiumban, amelyek minden munkakereső számára elérhetők, ugyanakkor a társadalmi kirekesztés legerősebb kockázatának kitett csoportokra összpontosítanak, ideértve a marginális helyzetű közösségekből származó személyeket is;	Nem	A feltétel a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) működése és szolgáltatásai által, valamint a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott munkaerő-piaci programokon keresztül teljesül. Az álláskereső helyzetének és lehetőségeinek részletes elemzését követően azok személyre szabott, egyéni igényeknek megfelelő szolgáltatásokat vehetnek igénybe. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által nyújtott támogatásokat és szolgáltatásokat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szabályozza. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100004.TV Az aktív munkaerő piaci intézkedések nyomon követése és értékelése folyamatos (az értékelések elérhetőek az alábbi oldalakon): http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_AFSZ_A_foglalkoztataspolitikai_eszkozok_mukod, http://econ.core.hu/kiadvany/mt.html Az NFSZ által nyújtott, személyre szabott aktív munkaerő piaci programokhoz (TÁMOP 1.1.2) készült belső módszertani útmutató: A támogató dokumentum (NMH módszertani útmutató) rendelkezésre áll. Az ügyfél-kategorizálási rendszer (ún. profilings rendszer) bevezetése folyamatos: Az ügyfél-kategorizálási rendszer bevezetésének forrásai rendelkezésre állnak, a rendszer kidolgozása folyamatban van a TÁMOP 1.3.1 projekt keretében. A profilings rendszer bevezetéséhez kapcsolódó legfontosabb mérföldkövek és határidők: • 2014. szept. 30. (teljesítve): a profilings rendszerre vonatkozó teljes dokumentáció véglegesítése ▪ 2015. március 30: az új informatikai rendszer kiépítésének befejezése és tesztelése ▪ 2015. jún. 30: az új rendszerben dolgozók részére belső képzések szervezése ▪ 2015. dec. 31: a profilings rendszer teljes körű bevezetése Az egyéni cselekvési tervhez (Individual Action Planning (IAP) kapcsolódóan elmondható, hogy a nemzeti foglalkoztatási szolgálat jelenleg is működtet egy olyan programot, amelynek keretében közel 100 000 ügyféllel kerültek megkötésre együttműködési megállapodások. Az egyéni cselekvési terv továbbfejlesztése az ügyfél-kategorizálási rendszerrel összhangban valósul meg (az ügyfél-kategorizálási rendszerrel megegyező határidővel, amely 2015 vége). A 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozására vonatkozó stratégia tartalmát jóváhagyta a Kormány (társadalmi és közigazgatási egyeztetést követően). A stratégia számos feltételhez kapcsolódik, többek között az aktív munkaerő piaci intézkedéseket és a Nemzeti	A profilings rendszer bevezetéséhez szükséges legfontosabb mérföldkövek és határidők: • 2014. szept. 30. (teljesítve): a profilings rendszerre vonatkozó teljes dokumentáció véglegesítése ▪ 2015. március 30: az új informatikai rendszer kiépítésének befejezése és tesztelése ▪ 2015. jún. 30: az új rendszerben dolgozók részére belső képzések szervezése ▪ 2015. dec. 31: a profilings rendszer teljes körű bevezetése

					Foglalkoztatási Szolgálat által nyújtott szolgáltatásokat is érinti. A stratégia elérhető: http://ngmszakmaiteruletek.kormany.hu/foglalkoztataspolitika A foglalkoztatási szolgálat szervezetrendszerének folyamatban levő átalakításához kapcsolódó legfontosabb mérföldkövek: - A 320/2014. (XII. 13.) Kormányrendelet alapján a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat szervezetrendszer a foglalkoztatáspolitikáért felelős tárcából (Nemzetgazdasági Minisztérium), a munkaügyi központokból, valamint a kirendeltségekből áll. 2015. január 1-től a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) illetve az újonnan létrejövő Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) látják el a korábban a Nemzeti Munkaügyi Hivatal (NMH) által ellátott foglalkoztatáspolitikai feladatokat. A feladatok ellátásának részletes belső rendjét a két szervezet SzMSz-e tartalmazza majd. Az informatikai rendszer – így az álláskereső nyilvántartási rendszere – működtetésével és fejlesztésével kapcsolatos feladatokat a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH) látja el, a munkaerő-piaci programok esetében a szakpolitikai felelős NGM szakmai irányzatától. - A 2015. március 1-től átalakuló kormányhivatali struktúrában: - a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat az átszervezett kormányhivatali struktúra keretei között is megmarad; - a foglalkoztatási szolgálat helyi (megyei illetve járási) szervezeti egységeinek szakmai irányítását a szakpolitikai felelős Nemzetgazdasági Minisztérium látja el; - a foglalkoztatási szolgálat helyi (megyei illetve járási) szervezeti egységeiben megfelelő létszámú és megfelelően képzett humán kapacitások állnak rendelkezésre – részben uniós források terhére – a személyre szabott munkaerő-piaci szolgáltatások és intézkedések nyújtásához.	
5. Foglalkoztatás 6. Versenyképesség és munkaerő			a frissen megüresedett munkahelyekről és foglalkoztatási lehetőségekről szóló átfogó és átlátható információk, amelyek figyelembe veszik a munkaerőpiac változó igényeit.	Igen	A 30/2000. (IX. 15.) Miniszteri rendelet a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról (http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0000030.GM) alapján a munkaadó köteles bejelenteni a nemzeti foglalkoztatási szolgálatnál az üres álláshelyeket. A szolgálatnak rendszeresen tájékoztatást kell nyújtania ezen üres álláshelyekről. Az EURES hálózat tagjaként, az EURES tanácsadók Magyarország területén is tájékoztatást adnak az uniós szinten elérhető új, betölthető állásokról. Az oktatási intézményekben már kiépített tanácsadói hálózat fejlesztése is folyamatos. Mindemellett az egészségügyi szektorhoz kapcsolódó álláshelyeket érintő adatbázis továbbfejlesztése is folyamatban van. Elérhető átfogó és átlátható tájékoztatás új betöltetlen álláshelyekről és foglalkoztatási lehetőségekről, ezenfelül a magyar Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat számos interneten keresztül elérhető szolgáltatást is nyújt (például a Virtuális Munkaerőpiac Portál és a Nemzeti Pályaorientációs Portál). Virtuális Munkaerőpiac Portál: https://vmp.munka.hu/ A Nemzeti Pályaorientációs Portál közérthető információkkal nyújt segítséget: (önértékelési kérdőívek, információ különböző szakmákról és foglalkozásokról, munkaerő-piaci információk és karriertanácsok többek között a karriertervezés támogatása érdekében): http://eletpalya.munka.hu/ A Nemzeti Pályainformációs Központ információt nyújt az Európai Unió más országaiban való tanulás lehetőségeiről (elérhető képzésekről, ösztöndíj lehetőségekről, szakmai képzésekről, gyakornoki helyekről, mobilitási feltételekről, a képzések kölcsönös elismeréséről stb.): http://www.npk.hu/public/index.php	

					A munkaerőpiaci előrejelzések eredményei szintén elérhetőek a széles nyilvánosság (diákok, alkalmazottak, szolgáltatók, politikai döntéshozók) részére (várható trendek, keresett munkakörök, illetve olyan foglalkozások ahol túlkínálat mutatkozik): http://palyasugo.hu/ Fő célok: - hozzájárulni a kereslet és kínálat közötti egyensúly megteremtéséhez a munkaerőpiacon, - pályakezdekők vagy pályamódosítók részére hasznos segítséget nyújtani abban, hogy megalapozott döntéseket tudjanak hozni - egy internet-alapú információs rendszer kidolgozásával, amely bemutatja a várható munkaerő-piaci előrejelzéseket és trendeket a laikusok számára is érthetően (fiatal első álláskereső, szakmát váltók, munkaadók számára), felhasználó-barát módon, - oktatási stratégia megalapozása, és munkaadói elvárások finomhangolása Ezen tanulmányok és módszertanok elérhetőek az alábbi honlapon: http://elorejelzes.mtaki.hu/	
5. Foglalkoztatás 6. Versenyképesség és munkaerő			A foglalkoztatási szolgálatok formális vagy informális együttműködési szabályokat alakítanak ki az érdekeltekkel	Igen	A keresleti oldal munkaerő-piaci felmérése folyamatos az NFSZ részéről (kézség igények és képzések tekintetében). Ezen túlmenően az NFSZ folyamatosan kap értesítést a munkaadók oldaláról az aktuális munkaerő igényekről, illetve szolgáltatásaival segítséget nyújt a munkaadóknak a megfelelő munkavállaló megtalálásában és az elérhető foglalkoztatási támogatás igénybevételében. Az NFSZ a későbbiekben tovább bővíti a nemzetközi együttműködéseit és nagyobb hangsúlyt fektet a jó gyakorlatok megosztására és átültetésére. A 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozására vonatkozó stratégia tartalmát jóváhagyta a Kormány (társadalmi és közigazgatási egyeztetést követően). A stratégia számos feltételhez kapcsolódik, többek között érinti a foglalkoztatási szolgálat és egyéb érdekeltek közötti együttműködéseket. A stratégia elérhető: http://ngmszakmaiteruletek.kormany.hu/foglalkoztataspolitika A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény meghatározza azokat a fő partnereket, akikkel a foglalkoztatási szolgálatnak folyamatosan együtt kell működnie (munkaadók, képzők, stb.). A munkaadókkal való együttműködést és a munkaadók részére történő szolgáltatásnyújtást szintén a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról szóló 30/2000. (IX. 15.) Miniszteri rendelet szabályozza: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0000030.GM A képzést nyújtókkal való együttműködést a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1300077.TV) és a felnőttképzési tevékenység folytatásához szükséges engedélyezési eljárásra és követelményrendszerre, a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásának vezetésére, valamint a felnőttképzést folytató intézmények ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról szóló 393/2013. (XI. 12.) Kormányrendelet szabályozza. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1300393.KOR A munkaügyi hivatalok a munkaerő-kölcsönzőkkel is együttműködnek. A kapcsolódó tájékoztató anyagok elérhetőek: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=munkaadoknak_munkaero_kolcsonzes Számos együttműködési megállapodást kötött a foglalkoztatási szolgálat a különböző érdekeltekkel (általában helyi (térségi) szintű megállapodások, foglalkoztatási paktumok). Pl. helyi szintű együttműködési megállapodások: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=munkaadoknak_szolgaltatasok&switch-content=ak_helyi_foglalkozt_tanacsadas&switch-zone=Zone1&switch-render-mode=full	

					illetve: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=showcontent&cID=15968&rID=238&sw=egy%C3%BCttm%C5%B1k%C3%B6d%C3%A9s&content=afsz_tamop222_egyuttmukodes_szakmai Stratégiai szintű megállapodások: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=afsz_tamop222_egyuttmukodes&switch-content=afsz_tamop222_egyuttmukodes_egyeb&switch-zone=Zone1&switch-render-mode=full http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=afsz_tamop222_egyuttmukodes Az ügyfél-központú minőségirányítási modell kirendeltségeken való kiterjesztése is folyamatban van. A helyi kirendeltségek önértékelési segédlete a Közös Értékelési Keretrendszer (CAF) alapján: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=kiadvanyok (KÉK szerinti kirendeltségi Önértékelési Segédlet)	
8.2. Önfoglalkoztatás, vállalkozás és vállalatalapítás: az inkluzív vállalkozáskezdés és-támogatásra vonatkozó stratégiai szakpolitikai keret megléte.	5	Igen	Inkluzív vállalkozáskezdés-támogatásra vonatkozó stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely tartalmazza a következő elemeket: - intézkedésekre került sor a vállalkozások elindítási idejének és költségeinek csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit; - intézkedésekre került sor valamely vállalkozás konkrét tevékenysége beindításához és végzéséhez szükséges engedélyek beszerzési idejének csökkentése céljából, figyelembe véve a kisvállalkozói intézkedéscsomag célkitűzéseit - a megfelelő üzletfejlesztési szolgáltatásokat és a pénzügyi szolgáltatásokat összekapcsoló intézkedéseket (tőkéhez való hozzáférés), beleértve a hátrányos helyzetű csoportok és/vagy azon területek elérését,	Igen	Számos intézkedés történt a vállalkozás-alapításhoz, az üzletmenethez tartozó hivatalos eljárások adminisztratív költségeinek csökkentése érdekében, amely Magyarország számára különösen fontos a KKV-k helyzetének javítása, versenyképességük fokozása és ezzel a jogi és adminisztratív környezet javítása érdekében, hogy a vállalkozásokra nehezedő terhek csökkenjenek. Egyetértünk azzal, hogy a célok elérésében a vállalkozás alapítás költségei kulcsszerepet játszanak. Az Európai Bizottsággal egyetértve Magyarország hangsúlyozza azon elkötelezettségét és szándékát, hogy a KKV alapítás költségeit nem növeli, és további lépéseket tesz annak érdekében, hogy az a 100 eurós határt elérje. Az alábbiakban megtalálható háttéranyag a vállalkozásalapítás költségeit mutatja be, illetve egy részletes statisztikát tartalmaz, amely bemutatja, hogy Magyarországon túlnyomórészt a már bevezetett egyszerűsített eljárás keretében alapítanak vállalkozást. A kapcsolódó háttérdokumentum rendelkezésre áll. Ezen feltétel a feltétel teljesüléséhez hozzájárul az Egyszerű Állam Program, illetve a Magyar Egyszerűsítési Program is. 2012. február 1-jén a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény lényeges módosításon esett át: - A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. §-a értelmében az általános ügyintézési határidő 30 nap, ez 2014. január 1-től 21 napra csökken. Kérhető hatósági ellenőrzés: A vállalkozások kérhetik magukra a hatósági ellenőrzés lefolytatását, ezáltal erősítve a hitelességüket. Az önállóan kezdeményezett ellenőrzések esetén a feltárt mulasztások megszüntetésének előírása mellett csak kirívó esetekben történhessen meg bírságfizetés vagy a működést korlátozó retorzió. - A Kormányhivatalon belül intézendő ügyek esetében a szakhatósági állásfoglalások idejét az ügyintézési határidő foglalja magába – ezáltal a vállalkozások, ha csak a Kormányhivatallal állnak kapcsolatban, 30 napon belül megkaphatják az engedélyeket. - A hatósági eljárások időtartalma csökkent a különböző hatóságok eljárásainak integrálásával. 2011 novemberében a Kormány elindította az Egyszerű Állam Programját (1405/2011 (XI. 25.) Kormányhatározat): http://www.kozlonyok.hu/online/mkpdf/hiteles/mk11139.pdf A középtávú Program tíz beavatkozási területen 114 intézkedést fogalmaz meg és ezzel összességében a vállalkozások adminisztratív terheinek jelentős csökkentését célozta meg. A programban tervezett intézkedések végrehajtása 2012 és 2013-ban túlnyomórészt megvalósult. A Magyar Zoltán Egyszerűsítési Program (2012-es): http://magyarvprogram.kormany.hu/admin/download/a/15/50000/Magyarv_kozig_fejlesztési_program_2012_A4_eng_%2833%29.pdf - Tovább csökkentették a vállalatok és képviselőik azonosításához kapcsolódó adminisztratív terhek - Egy széleskörű informatikai fejlesztés eredményeképpen (amely 2012-ben valósult meg) lehetővé vált, hogy összekapcsolásra kerüljön a már meglévő cégkivonat a hiteles aláírási címpéldánnyal. Az adminisztratív eljárások során a vállalkozásoknak már nem szükséges a cégkivonat, illetve a hiteles aláírási címpéldányt megküldeniük, tekintve, hogy a hatóságok azokhoz elektronikus lekérdezéssel hozzájuthatnak. További egyszerűsítések: - A 2012. évi CIV. törvény, amely a cégnylvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényt módosította (http://www.complex.hu/kzldat/t1200104.htm/t1200104.htm) lehetővé teszi, hogy egy cégbejegyzési (vagy változásbejegyzési) kérelmet a céginformációs szolgálat informatikai és formai szempontú vizsgálat alá vesse, ezáltal kiszűrhetőek az eljárás korai szakaszában a hibák, és utólagos módosítás kevesebb esetben válik szükségessé.	

			ahol ezekre szükség van.		- Az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvény csökkentette az egyes eljárások idejét, illetve a feladatok elosztását hatékonyabbá tette (http://www.complex.hu/kzldat/t1200117.htm/t1200117.htm). - Az építésügy területén az egyes eljárások maximális időtartama szignifikánsan csökkentve lett. Emellett lehetővé vált, hogy egyes hatóságok egyes eljárások esetében szakmai kérdésekben döntsenek, ezáltal is rövidítve az eljárási időket. Ezen intézkedésekhez kapcsolódóan összefoglaló háttéranyag került átadásra a DG Enterprise számára 2013 februárjában. A Kis- és közép vállalkozások fejlesztésének stratégiája 2014-2020 szintén hozzájárul a feltétel teljesítéséhez. A stratégia 2013 augusztusában tartott társadalmi egyeztetését követően a szükséges módosítások és észrevételek átvezetésre kerültek. A közigazgatási egyeztetés 2013 novemberében megtörtént. A Kormány ezt követően jóváhagyta a stratégia tartalmát. A stratégia a Partnerségi Megállapodás informális egyeztetési szakaszában megküldésre került a DG REGIO részére. A Stratégia a vállalkozások támogatását a vállalkozások életrészek, élethelyzetek és lehetőségek, ambíciók szerint differenciált módon közelíti meg. A vállalkozásfejlesztés szempontjából speciális csoportokba tartoznak értelmezésünk szerint a fiatalok, a nők, a roma származásúak és a fogyatékkal élők, akik élethelyzetüknél, képességeiknél fogva szenvednek hátrányt a gazdasági életben. E versenyhátrány leküzdése, a gazdasági életben betöltött szerepük növelése nem csak a gazdaság teljesítőképességéhez, de a foglalkoztatási célok teljesüléséhez is hozzájárul. Ennek érdekében a Stratégia és annak elfogadás alatt álló Intézkedési terve értelmében e csoportokra szabott vállalkozóvá válást elősegítő programokat dolgozunk ki. További háttéranyagként szolgálhatnak a Nemzeti Reform Program releváns fejezetei is (IV.5 fejezet és and II.3 fejezet a tervezett intézkedésekről): http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2013_hungary_en.pdf Annak érdekében, hogy ezen hátrányos és alulreprezentált csoportokról megfelelő információ álljon rendelkezésre a rájuk szabott programok kidolgozásához, a 2013. évben adatgyűjtések, kutatások kezdődtek meg. 2013-ban megkezdődött egy, a női vállalkozásokra vonatkozó adatbázis felállítása a Kormányzati szerveknél fellelhető adatokra építve. Más hátrányos helyzetű csoportok esetében, amelyeknél a meglévő adatbázisokból nem nyerhetők ki adatok, további kutatások elvégzésével tervezzük a hiányzó információk pótlását. A Kormány jóváhagyta a 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseit megalapozó szakpolitikai stratégia tartalmát (társadalmi és közigazgatási egyeztetést követően) amely szintén hozzájárul a feltétel teljesüléséhez. A stratégia a Partnerségi Megállapodás informális egyeztetési szakaszában megküldésre került a DG REGIO részére. A feltétel teljesítéséhez hozzájárul mindemellett a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Kormány által is elfogadott, kiegészített változata (Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.), továbbá az Országos Foglalkoztatási Program is. A stratégia tartalmát a Kormány jóváhagyta. A 2011-2020 közötti évekre szóló Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. utal arra, hogy olyan gazdaság- és vállalkozásfejlesztési, beruházási programokat szükséges elindítani, amelyek kifejezetten a hátrányos helyzetű emberek, köztük a roma népesség önfoglalkoztatását, vállalkozóvá válását támogatják. Egy korábbi program, a Kiút Program célja volt a magyarországi roma közösségeket vállalkozóvá válás céljából kisösszegű hitelhez juttatni. A Program tapasztalatait feldolgozva, továbbfejlesztve, kiterjesztve országos szinten is biztosítani szükséges egy ilyen konstrukció elérhetőségét. Többféle pénzügyi eszköz és támogató szolgáltatások felhasználásával a mikrohitellel kombinált támogatások növelik az eredmények fenntarthatóságát.	
9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a megkülönböztet és minden formája elleni fellépés 9.1. A szegénység csökkentését	5	Részben	1- Érvényben van a szegénység csökkentésére irányuló, az aktív befogadást célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret, amely:	Igen	A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (http://romagov.kormany.hu/download/8/e3/20000/Strat%C3%A9gia.pdf) a 2012-2014-re vonatkozó Kormányzati Akciótervvel egyetemben a 1430/2011 (XII.13.) számú Kormányhatározattal került elfogadásra (http://jogszabalykereso.mhk.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142805.577017).	A dokumentum meghatározza a gyermekjólét, oktatással, foglalkoztatással, egészségüggyel, lakhatással, az érintettek bevonásával, a diszkriminációellenességgel kapcsolatos kormányzati lépéseket, és meghatározza a felelősöket, határidőket és forrásokat. A feltétel teljesítéséhez a foglalkoztatás tekintetében hozzájárul a 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú ESZA fejlesztéseit megalapozó szakpolitikai stratégia is, amely tartalmát a Kormány jóváhagyta (a társadalmi egyeztetés 2013 októberében zajlott). A stratégia a Partnerségi Megállapodás informális egyeztetési szakaszában megküldésre került a DG REGIO részére.

célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret megléte és végrehajtása, melynek célja a munkaerőpiacról kirekesztődött személyek aktív befogadása a foglalkoztatási iránymutatásokról a figyelemmel.					A feltétel teljesítéséhez hozzájárul továbbá a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia is. http://fszk.hu/fszk/forrasok/jogszabalyi-kornyezet/Kormanyhatarozat-es-Strategia-a-fogyatekos-szemelyek-szamara-apolast-gondozast-nyujto-szocialis-intezmenyi-ferohelyek-kivaltasrol.pdf A fent felsorolt dokumentumok együttesen biztosítják a feltételek teljesítését azzal, hogy a központi dokumentum a 2011-ben elfogadott Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia felülvizsgálataként elkészített Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. A 2020-ig érvényes Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. Kormány általi elfogadása folyamatban van.
		2- megfelelő ismeretanyagot szolgáltat a szegénység csökkentését célzó szakpolitikák kidolgozásához és a fejlemények monitoringjához;	Igen	Az NTFS monitoring rendszere 2013 óta működik: http://romagov.kormany.hu/download/5/c0/40000/Jelent%C3%A9s%20a%20Legyven%20jobb%20a%20gyermeknek%20%C3%89rt%C3%A9ke%C5%91%20Bizotts%C3%A1g%20%202011%20%20%C3%A9vi%20munk%C3%A1j%C3%A1r%C3%B3l.pdf	
		3- tartalmaz a (nemzeti reformprogramban meghatározott) nemzeti szegénységi és társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos cél megvalósítását támogató intézkedéseket, beleértve a fenntartható és minőségi foglalkoztatási lehetőségek elősegítését a társadalmi kirekesztettség kockázatának leginkább kitett csoportoknál;	Igen	A feltétel teljesítéséhez hozzájárul a 2014-2020-as időszak foglalkoztatáspolitikai célú ESZA fejlesztéseit megalapozó szakpolitikai stratégia is. A feltétel teljesítéséhez hozzájárul továbbá a fogyatékos személyek számára ápolást, gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia is. http://fszk.hu/fszk/forrasok/jogszabalyikornyezet/Kormanyhatarozat-es-Strategia-a-fogyatekos-szemelyek-szamara-apolast-gondozast-nyujto-szocialis-intezmenyi-ferohelyek-kivaltasrol.pdf	A feltétel teljesítéséhez a foglalkoztatás tekintetében hozzájárul a 2014-2020-ig tartó időszak foglalkoztatáspolitikai célú ESZA fejlesztéseit megalapozó szakpolitikai stratégia is, amely tartalmát a Kormány jóváhagyta (a társadalmi egyeztetés 2013 októberében zajlott). A stratégia a Partnerségi Megállapodás informális egyeztetési szakaszában megküldésre került a DG REGIO részére. A feltétel teljesítéséhez hozzájárul továbbá a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia is. A fent felsorolt dokumentumok együttesen biztosítják a feltételek teljesítését azzal, hogy a központi dokumentum a felülvizsgált Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.

			4- bevonja az érdekelt feleket a szegénység elleni küzdelembe;	igen	Az érintettek bevonásának biztosítása érdekében a Kormány fontos kérdésekben az érdekelt felekkel történő egyeztetések mellett bizottságokat is alakított, hogy biztosítsa a folyamatos közreműködést, például: - a Kormányzat megalakította a Roma Koordinációs Biztosságot, egy 27 fős testületet a közélet különböző szegmenseiből érkezett résztvevőkkel. A bizottság részt vesz és egyeztet minden releváns ügyben. Ez a bizottság a projektek és nemzetközi riportok vizsgálatával, azokról való egyeztetéssel, valamint tanácsadással felügyeli és irányítja a konvergenciát. A bizottság a roma népesség szociális körülményeinek javításával kapcsolatban hatástanulmányokat is készít az akciótervekhez. - a Kormány a „Gyermekek életkörülményeinek javításával kapcsolatos” Nemzeti Stratégia értékelésére is létrehozott egy bizottságot, melynek különböző tagjai és képviselői a közéletből, szakmai szervezetekből, egyházakból érkeztek, illetve civilek. A bizottság feladata a stratégia végrehajtásának szisztematikus felügyelete, javaslatok benyújtása a folyamatok hatékonyságának növeléséhez, indexrendszer összeállítása a gyermekszegénység mérésére és jelzésére, valamint az eredmények publikálása. Ezek segítik a konvergencia hatékonyságának javítását, a nemzeti stratégia éves ellenőrzését és háromévenkénti felülvizsgálatát.	
			5- a megállapított igények függvényében, az intézményi alapról a lakóhely szerinti ellátásra való áttérést célzó intézkedéseket tartalmaz;	igen	Az intézményi alapú ellátásról a lakóhely szerinti ellátásra való áttérést megalapozó stratégia és ütemterv a Kormány által jóváhagyásra került: http://fszk.hu/fszk/forrasok/jogszabalyi-kornyezet/kormanyhatarozat-es-strategia-a-fogyatekos-szemelyek-szamara-apolasi-nondozasi-nvujto-szocialis-intezmenyi-ferohelyek-kivaltasarol.pdf	
			6- az érdekelt felek kérésükre és indokolt esetben támogatást kapnak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához és irányításához.	igen	Az intézményi keretek kialakítása során kiemelten ügyeltünk arra, hogy az érdekelt felek támogatást kapjanak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához.	
9.2. A romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben	5,6	Részben	1- a romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely:	igen	A Kormány 2011 végén elfogadta Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia dokumentumot (http://romagov.kormany.hu/download/8/e3/20000/Strat%C3%A9gia.pdf). A 2012-2014-re vonatkozó intézkedési terv 2014 végéig érvényes (1430/2011 (XII.13.) Kormányhatarozat http://jogszabalykereso.mhk.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142805.577017).	2013 végén ideiglenes értékelés készült a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, amely a 2014 utáni (2015-2016-os) akcióterv összeállításának alapjául szolgál. A megtett lépések, alkalmazott eszközök és az eredmények értékelése megtörtént, ezek adták a stratégia megújításának alapját.
			2- a romák integrációja tekintetében elérhető nemzeti szintű célokat határoz meg annak érdekében, hogy a köztük és a népesség többi része közt fennálló különbségeket áthidalják. E célkitűzéseknek ki kell terjedniük a romák integrációjával kapcsolatos négy uniós célra, amelyek az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyet és a lakhatást érintik;	igen	A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia felülvizsgált és kiegészített verziója (azaz a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.) teljesíti a kritériumokat, amit a Kormány a 1603/2014. (XI.4.) Korm. határozattal fogadott el.	A felülvizsgálat során nem módosult a stratégia célrendszere, beavatkozási irányai, stb., kizárólag az adatok frissítésére került sor, illetve a stratégia kiegészült az azóta bekövetkező társadalmi változásokkal. Továbbá egyértelmű kapcsolatot teremt a dokumentum és egyéb, szegénységgel kapcsolatos kormányzati szakpolitikai dokumentumok között.

			3- azonosítja adott esetben a hátrányos helyzetű mikrorégiókat vagy szegregált környékeket, ahol a közösségek a leghátrányosabb helyzetben vannak, felhasználva a már rendelkezésre álló társadalmi-gazdasági és területi mutatókat (pl. nagyon alacsony iskolázottság, hosszú távú munkanélküliség, stb.);	Igen	Felzárkózási Stratégia II. tartalmazza a Roma Nemzeti Önkormányzat által 2011 májusában létrehozott egyezmény céljait. (http://romagov.kormany.hu/) A stratégiát a Kormány a 1603/2014. (XI. 4.) Korm. határozattal fogadta el.	
			4- szigorú ellenőrzési módszereket tartalmaz a romaintegrációs fellépések hatásainak értékeléséhez, és egy felülvizsgálati mechanizmust a stratégia kiigazításához;	Igen	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. dokumentumhoz kapcsolódó monitoring rendszer működik. http://romagov.kormany.hu/download/5/c0/40000/Jelen%C3%A9s%20a%20L egyen%20jobb%20a%20qvermekeknek%20%C3%89rt%C3%A9ke%C5%91%20Bizotts%C3%A1g%20%202011%20%20%C3%A9vi%20munk%C3%A1r%C3%B3l.pdf	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. elemezte és azonosította a hátrányos helyzetű mikrorégiókat és szegregált területeket, ahol a legtöbb hátrányos helyzetű közösség van. A felülvizsgált stratégiát a Kormány a 1603/2014. (XI. 4.) Korm. határozattal fogadta el.
			5- megtervezését, végrehajtását és ellenőrzését illetően a roma civil társadalommal, a regionális és helyi hatóságokkal folytatott szoros együttműködésben és folyamatos párbeszéd révén valósul meg.	Igen	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. ellenőrzése érdekében a Kormányzat létrehozott egy minisztériumok közötti, roma ügyekkel foglalkozó tanácsot. A bizottság mellett a Roma Koordinációs Bizottság elemzi a múltbeli beavatkozásokat és akcióterveket, és hatástanulmányokat készít hozzájuk.	A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. szigorú ellenőrzése érdekében a Kormányzat létrehozott egy minisztériumok közötti, roma ügyekkel foglalkozó tanácsot. A tanács felügyeli a konvergencia stratégia és az akcióterv végrehajtását, a hatékony irányítás érdekében szakmai munkacsoportokat alakíthat, amelyek szakmailag támogatják az irányítást és az ellenőrzést.
			6- Az érdekelt felek kérésükre és indokolt esetben támogatást kapnak a projektkérelmek benyújtásához és a kiválasztott projektek végrehajtásához és irányításához.	Igen	A Kormányzat megalakította a Roma Koordinációs Bizottságot. Magyarország Nemzeti Reform Programja tartalmaz olyan helyi programokat, amelyekkel a kiválasztott projektek alkalmazását és menedzselését segíti.	A Kormányzat megalakította a Roma Koordinációs Bizottságot, egy 27 fős testületet a közelet különböző szegmenseiből érkezett résztvevőkkel. A bizottság részt vesz és egyeztet minden releváns ügyben. Ez a bizottság a projektek és nemzetközi riportok vizsgálatával, azokról való egyeztetéssel, valamint tanácsadással felügyeli és irányítja a konvergenciát. A bizottság a roma népesség szociális körülményeinek javításával kapcsolatban hatástanulmányokat is készít az akciótervekhez. A nemzeti reformprogram helyi programokat tartalmaz, amelyekkel a kiválasztott projektek alkalmazását és menedzselését segíti. Az intézkedés keretében három EU által finanszírozott program indul 2013-ban és 2014-ben. További információk találhatóak a Magyarország Nemzeti Reform Programjában (33. Oldal: „Helyi programok alkalmazása az egyenlő esélyek és régiós közreműködés érdekében (57”)”) http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2013_hungary_en.p

						df
9.3. Egészségügy: Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte	4,6	Részben	1- Az egészségügyre vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely a következőket tartalmazza:	Nem	A kritériumot az elfogadott Semmelweis Terv teljesíti: http://www.kormany.hu/download/3/c4/40000/Semmelweis%20Terv%20szakmai%20koncepti%C3%B3%202011.%20j%C3%B3%202027..pdf Új átfogó stratégia (Egészségügyi Ágazati Stratégia) került kidolgozásra, amely meghatározza a 2020-ig teljesítendő célokat is. Az Egészségügyi Ágazati Stratégia a Kormány által történő elfogadása 2014 decemberében várható.	A tervezet teljesíti a feltételeket. A stratégia célzott intézkedéseket tartalmaz az egészségügyi alkalmazottakra vonatkozóan: annak érdekében, hogy folyamatosan biztosítva legyen egy megfelelő minőségű humán-kapacitás az egészségügy területén. A 2007-2013-as időszak tapasztalatai alapján az Egészségügyi Ágazati Stratégia erősen fókuszál az egészségügyi szolgáltatások minőségének javítása érdekében megvalósítható intézkedésekre.
			2- összehangolt intézkedések az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés javítására;	Nem	A kritériumot az elfogadott Semmelweis Terv teljesíti: http://www.kormany.hu/download/3/c4/40000/Semmelweis%20Terv%20szakmai%20koncepti%C3%B3%202011.%20j%C3%B3%202027..pdf Új átfogó stratégia (Egészségügyi Ágazati Stratégia) került kidolgozásra, amely meghatározza a 2020-ig teljesítendő célokat is. Az Egészségügyi Ágazati Stratégia a Kormány által történő elfogadása 2014 decemberében várható. A tervezet teljesíti a feltételeket.	
			3- intézkedések az egészségügyi ágazat hatékonyságának ösztönzésére szolgáltatásnyújtási modellek és infrastruktúra bevezetése, illetve megvalósítása révén;	Nem	A kritériumot az elfogadott Semmelweis Terv teljesíti: http://www.kormany.hu/download/3/c4/40000/Semmelweis%20Terv%20szakmai%20koncepti%C3%B3%202011.%20j%C3%B3%202027..pdf Új átfogó stratégia (Egészségügyi Ágazati Stratégia) került kidolgozásra, amely meghatározza a 2020-ig teljesítendő célokat is. Az Egészségügyi Ágazati Stratégia a Kormány által történő elfogadása 2014 decemberében várható. A tervezet teljesíti a feltételeket.	Az Egészségügyi Ágazati Stratégia tartalmazni fogja a feltétel teljesítéséhez szükséges intézkedéseket.
			4- egy monitoring és felülvizsgálati rendszer	Nem	A kritériumot az elfogadott Semmelweis Terv teljesíti: http://www.kormany.hu/download/3/c4/40000/Semmelweis%20Terv%20szakmai%20koncepti%C3%B3%202011.%20j%C3%B3%202027..pdf Új átfogó stratégia (Egészségügyi Ágazati Stratégia) került kidolgozásra, amely meghatározza a 2020-ig teljesítendő célokat is. Az Egészségügyi Ágazati Stratégia a Kormány által történő elfogadása 2014 decemberében várható. A tervezet teljesíti a feltételeket.	A monitoring és felülvizsgálati rendszer továbbfejlesztése kiemelt figyelmet kapott az Egészségügyi Ágazati Stratégia kidolgozása során.

			5- A tagállam vagy régió elfogadott egy, az egészségügyi ellátás számára rendelkezésre álló indikativ költségvetési forrásokat, valamint a forrásoknak a kiemelt szükségletekre való összpontosítását bemutató keretrendszert.	Nem	Új átfogó stratégia (Egészségügyi Ágazati Stratégia) került kidolgozásra, amely meghatározza a 2020-ig teljesítendő célokat is. Az Egészségügyi Ágazati Stratégia a Kormány által történő elfogadása 2014 decemberében várható. A tervezet teljesíti a feltételeket. Az indikativ költségvetési keretet a mindenkor évi költségvetés fogja tartalmazni.	

107. táblázat: Az alkalmazandó előzetes feltételrendszer azonosítása és teljesülésének értékelése - általános ex-ante feltételek esetén

Előzetes feltételrendszer	Priori- tási ten- gelyek		Az előzetes feltételrendszer teljesü- lése (igen/nem/ részben)	Krité- riu- mok	Kritériumok teljesülése (igen/nem)	Stratégiai és jogi hivatkozások
1. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések Az ESB-alapok terén a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	Össz es	Igen	— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a mindenkire kiterjedő egyenlő bánásmód előmozdításáért felelős szervezetek bevonására a programok elkészítése és megvalósítása során, beleértve az egyenlőséggel kapcsolatos tanácsadást az ESB-alapok tevékenysége terén;	Igen	A programok előkészítésébe bevont partnerek, partnerségi rendezvények: http://palyazat.gov.hu/forum_pate/29 http://lakossag.szechenyi2020.hu/szechenyi_2020 A partnerségi teljes folyamatának leírása: PM 1.5.1 fejezet Konzultációs terv: PM 1.1.5 fejezet Magyarország Alaptörvényének XV. cikke kimondja többek között, hogy (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. (3) A nők és a férfiak egyenjogúak. (4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. http://www.kormany.hu/download/0/d9/30000/Alapt%C3%B6rv%C3%A9ny.pdf A vonatkozó jogszabályok és irányadó dokumentumok az alábbiak: 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.jogtar.hu/r/igen/hiegqv_doc.cgi?docid=A0300125_TV 1102/2011. (IV. 15.) Korm. határozat A Roma Koordinációs Tanács (ROK-T) létrehozásáról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/mk11040.pdf http://www.opten.hu/opten/light/torvtar/1102-2011-iv-15-korm-hatarozat-160548.html 1/2014.(I.22) ME utasítás a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2014/5.pdf A Kormány 1012/2014. (I. 17.) Korm. határozata a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14004.pdf	2000/43/EK irányelvnek megfelelő nemzeti egyenlőségi hatóság: Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Rendelkezésre áll az anti-diszkriminációért felelős szervezetek bevonását és a velük való konzultációs tartalmazó terv (PM 1.1.5 fejezet). A koordináló szervezet követi nyomon a horizontális célok érvényesülését és teljesülését mind a pályázók mind az intézményrendszer szereplőit érintően. A koordináló szervezet monitoring rendszert működtet (bővebben a PM 1.1.5 fejezete tartalmazza), amely segítségével évente jelentés formájában tájékoztatja a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságot a horizontális elvek érvényesüléséről, valamint az általa szervezett képzések előrehaladásáról. Emellett biztosítja az antidiszkrimináció, a nemek közti egyenlőség, az egyenlő bánásmód előmozdítását és a fogyatékkal élő személyeket képviselő szervezetek bevonását a programok tervezésébe és végrehajtásába a horizontális szempontok hatékony érvényesülése érdekében. Az Irányító Hatóságok (IH-k) és a szakpolitikai feladatokat ellátó egységek egy szervezetbe történő integrációja nagymértékben elősegíti a horizontális célok hatékony érvényesítését. Ennek teljesítéséhez az adminisztrációs kapacitások biztosítottak, a jogelőd Nemzeti Fejlesztési Ügynökség munkatársai a minisztériumok és a Miniszterelnökség (ezen funkciójában a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve) szervezeti kereteibe integrálódtak. Az intézményrendszer személyi állományának kiválasztása során fő szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, a fogyatékkal élők és a romákra érő hátrányok ellensúlyozása, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye. A koordináló szervezet várhatóan a következő kiemelt antidiszkriminációs szervekkel működik együtt: Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége, (közigazgatásért felelős tárca) Társadalmi Felzárkózás és Cigányügyi Tárcaközi Bizottság, Országos Roma Önkormányzat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat stb.
			— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	Nem	Képzési Terv	Az ex-ante feltételhez AKCIÓTERVET töltöttünk ki.
2. Nemek közötti egyenlőség Az ESB-alapok terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó uniós	Össz es	Igen	— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a nemek közötti egyenlőség előmozdításáért felelős szervezetek bevonására a programok	Igen	A programok előkészítésébe bevont partnerek, partnerségi rendezvények: http://palyazat.gov.hu/forum_pate/29 http://lakossag.szechenyi2020.hu/szechenyi_2020	2006/54/EK irányelvnek megfelelő nemzeti egyenlőségi hatóság: Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a

jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.			elkészítése és megvalósítása során, beleértve a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos tanácsadást az ESB- alapok tevékenysége terén;		A partnerség teljes folyamatának leírása: PM 1.5.1 fejezet Konzultációs terv: PM 1.1.5 fejezet A vonatkozó jogszabályok és irányadó dokumentumok az alábbiak: 2003. évi CXCV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról http://net.iogtar.hu/ir/gen/hiegqv_doc.cgi?docid=A0300125_TV 1/2014.(I.22) ME utasítás a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2014/5.pdf A Kormány 1012/2014. (I. 17.) Korm. határozata a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14004.pdf	törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Rendelkezésre áll a nemek közti esélyegyenlőséget felelős szervezetek bevonását és a velük való konzultációt tartalmazó terv (PM 1.1.5 fejezet).
			— Intézkedések a hatóságok ESB- alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	Nem		Az ex-ante feltételhez AKCIÓTERVET töltöttünk ki.
3. Fogytékosság Az ESB-alapok terén a fogytékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte a 2010/48/EK tanácsi határozattal (1) összhangban.	Összes	Igen	— Intézkedések a tagállamok intézményi és jogi keretével összhangban a fogytékossággal élő személyek jogainak védelméért felelős szervezetekkel vagy az őket képviselő szervezetekkel és egyéb érintett felekkel folytatott tanácskozássra és bevonásukra a programok elkészítése és megvalósítása során;	Igen	A programok előkészítésébe bevont partnerek, partnerségi rendezvények: http://palyazat.gov.hu/forum_pate/29 http://lakossag.szechenyi2020.hu/szechenyi_2020 A partnerség teljes folyamatának leírása: PM 1.5.1 fejezet Konzultációs terv: PM 1.5.5 fejezet A kritérium teljesítésének alapján az alábbi dokumentumok, jogszabályok teremtik meg: 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) http://net.iogtar.hu/ir/gen/hiegqv_doc.cgi?docid=99800026_TV 2013. LXII. Törvény a fogytékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról http://net.iogtar.hu/ir/gen/hiegqv_doc.cgi?docid=99800026_TV 1330/2013. (VI.13.) Korm.határozat az Országos Fogytékosságügyi Tanácsról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK13096.pdf 1/2014.(I.22) ME utasítás a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/12/PDF/2014/5.pdf A Kormány 1012/2014. (I. 17.) Korm. határozata a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottságról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK14004.pdf	A hazai fogytékosságügyi politika kiemelkedő sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi XCII. törvénnyel. Ezzel elsőként vállalta az Egyezményben foglaltak – határidőhöz nem kötött – de számon kérhető és ellenőrizhető végrehajtását. Az 1065/2008. (X. 14.) Korm. határozat független szervként formálisan kijelölte az Országos Fogytékosságügyi Tanácsot (OFT), hogy segítse és védje az Egyezmény végrehajtását. Rendelkezésre áll a fogytékos személyek jogainak biztosításáért/képviseléséért felelős szervezetek bevonását és a velük való konzultációt tartalmazó terv (PM 1.1.5 fejezet)..
			— Intézkedések a hatóságok ESB- alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a fogytékossággal kapcsolatos uniós jogszabályok és szakpolitika terén, beleértve az akadálymentesítést és a fogytékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény gyakorlati alkalmazását az uniós és adott esetben a nemzeti jogszabályoknak megfelelően;	Nem	Képzési Terv	Az ex-ante feltételhez AKCIÓTERVET töltöttünk ki.
			— Intézkedések a fogytékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-	Igen	A kritérium teljesítésének alapját az alábbi jogszabály teremti meg:	Az OP-k tervezése és végrehajtása során figyelembevételre kerül a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált fogytékosságügyi ENSZ Egyezmény és a

			egyezmény 9. cikke végrehajtásának figyelemmel kísérésére az ESB-alapokkal kapcsolatban a programok elkészítése és megvalósítása során.		2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről http://net.iogtar.hu/ir/gen/hjeqv_doc.cgi?docid=A0700092_TV 2009. évi CXXV. törvény a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/mk09171.pdf	fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, valamint az ENSZ fogyatékosügyi Általános Szabályai (Standard Rules) és az egyetemes tervezés alapelveinek az épített környezettel kapcsolatos összes szakma képzési tervébe történő bevezetéséről szóló ún. Tomari Határozat. Az akadálymentesítés figyelemmel kísérését és nyomkövetését a koordináló szervezet és az érintett minisztériumok látják el, és az eredményekről rendszeresen beszámolnak a Horizontális Monitoring Bizottságnak. A tevékenységet értékelés keretében is vizsgálja a célcsoport tagjainak bevonásával. Az akadálymentesítés figyelemmel kísérése a fogyatékkal élők számára: a releváns fejlesztési programok megvalósítása során kötelező az érintett célcsoport civil, érdekképviselői szervezetének bevonása az előkészítés és a megvalósítás folyamatába. A kormányzati felelősségi körbe tartozó épületekben nyújtott közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférhetőségének, az épületek komplex akadálymentesítési állapotának felmérésével hosszútávon használható, frissíthető adatbázist hoztunk létre. A kapott adatok, eredmények feldolgozásával, elemzésével a jövőbeni akadálymentesítési feladatok kiindulási alapjául szolgál: mely közszolgáltatások fejlesztendők annak érdekében, hogy azok minden potenciális felhasználó számára hozzáférhetővé váljanak. A feladatba bevonásra kerültek az érdekvédelmi szervezetek: Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége, Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége, Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége, Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége, Autisták Országos Szövetsége. Az országos szintű felmérés elvégzésével, a felmérést követően egy folyamatosan aktualizáljuk, online adatbázis létrehozásával megteremtődik az a háttér, mely segítségével a további célok, hangsúlyok meghatározása a kapott adatok részletes elemzésén alapul, és az akadálymentesítés előrehaladása folyamatosan és naprakészen figyelemmel kísérhető a 2014-2020-as programozási időszakban. A monitoring intézkedések magukba foglalják az eu-s és nemzeti szabványokat, standardokat tartalmazó útmutatókat (segédlet a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez, segédlet a komplex akadálymentesítéshez). A hatályos építészeti szabályozás emellett több szinten (törvény és rendelet) is részletesen tartalmazza a hozzáférhetőség fizikai, műszaki követelményeit
4. Közbeszerzés Az ESB-alapok terén az uniós közbeszerzési jog tényleges alkalmazását biztosító rendelkezések megléte.	Összes	Nem	— Az uniós közbeszerzési jogszabályok megfelelő mechanizmusok révén történő tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések;	Nem	A magyar jog és az EU közbeszerzési irányelveinek harmonizációja már megtörtént, ezért ez a feltétel teljesült. A 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelvek szabályai már teljes egészében bevezetésre kerültek a magyar jogrendszerben. Ezek közül a legjelentősebb a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (továbbiakban: Kbt.). A meglévő hazai szabályozás kompatibilis az EU közbeszerzési szabályaival. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Miniszterelnökség európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A 2004/18/EK irányelv ún. klasszikus ajánlatkérőkre vonatkozó közbeszerzési szabályai a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvényben (Kbt.) kerültek átültetésre. Ezt a törvényt a kizáró okok és az alkalmasság igazolásának módjai, valamint a közbeszerzési műszaki leírás tartalmi követelményei tekintetében külön Kormányrendelet egészíti ki, a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 310/2011. (XII.23.) Korm. rendelet. Az építési beruházás tárgyú közbeszerzések esetében a speciális részletszabályokat az építési beruházások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 306/2011. (XII.23.) Korm. rendelet tartalmazza. Az ún. közszolgáltató ajánlatkérőkre vonatkozó, 2004/17/EK irányelv speciális előírásai ugyancsak Kormányrendeletben, nevezetesen a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 289/2011. (XII.22.) Korm. rendeletben kerültek rögzítésre. Az Európai Bizottság részéről a fentiekben említett, hazai hatályos joganyag tekintetében hivatalos kifogás vagy észrevétel nem érkezett, a szabályozás összességében megfelel a közbeszerzésekre vonatkozó uniós előírásoknak. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Miniszterelnökség európai uniós források felhasználásáért

					felelős szerve
		— A szerződések odaítélési eljárásának átláthatóságát biztosító intézkedések;	Nem	A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (továbbiakban: Kbt.) Harmadik része biztosítja az átlátható szerződés-odaítélési folyamatokat az uniós értékhár alatti közbeszerzési eljárásokban. A Kbt. Harmadik részének releváns szabályai a Bizottságnak a közbeszerzési irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról szóló értelmező közleményén alapulnak (2006/C 179/02) Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Miniszterelnökség európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A hatályos Kbt. az uniós közbeszerzési értékhárak alatti becsült értékű beszerzések tekintetében is biztosítja, hogy az egyes közbeszerzési szerződések átlátható eljárások eredményeként kerüljenek odaítélésre a gazdasági szereplőknek. A vonatkozó szabályok – amelyek az Európai Bizottságnak a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról szóló 2006/C 179/02 számú értelmező közleményében foglaltak alapján kerültek kialakításra – a Kbt. Harmadik fejezetében találhatók [lásd Kbt. 120-123. §]. Az Európai Bizottság fentiekben hivatkozott, 2006/C 179/02 számú értelmező közleménye közzétételre került továbbá a Közbeszerzési Hatóság honlapján is, ahol valamennyi kedvezményezett elérheti a közlemény teljes szövegét magyar és angol nyelven egyaránt. A Kbt. fentiekben említett Harmadik részében lehetőséget ad továbbá árubeszerzések és szolgáltatás megrendelések esetében arra, hogy az ajánlatkérő ún. saját eljárási szabályok szerint folytasson le közbeszerzési eljárást [lásd Kbt. 123. §]. Ennek minimális szabályait tartalmazza csak a Kbt., amelyek ugyancsak megfelelnek az Európai Bizottság 2006/C 179/02 számú értelmező közleményében foglalt követelményeknek. Az ilyen eljárások alkalmazásának elősegítésére a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzésért Felelős Helyettes Államtitkársága ún. minta-eljárárendet készített, amely közzétételre került mind a www.kormany.hu oldalon, mind a Közbeszerzési Hatóság honlapján, és így valamennyi kedvezményezett számára ingyenesen elérhető. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Miniszterelnökség európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		— Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések;	Nem	A támogatásból megvalósuló közbeszerzések területén meghatározó szerep jut az eljárásokat ellenőrző szervezeteknek. A központi szerepet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) - amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá - tölti be, amely az ex ante ellenőrzés elvégzéséért felelős az uniós közbeszerzési értékhárt elérő vagy meghaladó értékű árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés, illetve a 300 millió forintot elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárások tekintetében. Az irányító hatóságok ezen értékhárak alatti közbeszerzési eljárásokat vizsgálják. Ez az ellenőrzési struktúra 2010. év végén került felállításra a Bizottság által meghatározott szempontok szerint, egy közbeszerzési akcióterv keretében. Az akcióterv megvalósítása intézményesítés tekintetében megvalósult, az egységes joggyakorlat, a képzések tekintetében folyamatosan megvalósítás alatt áll. A KFF rendszeres konzultációt tart az IH-kkal és a KSZ-ekkel, szakmai kapcsolatban áll a közbeszerzési jogalkotásért és gyakorlatért felelős szervekkel, ellenőrzései során az uniós auditok tapasztalatait is felhasználja. A KFF kollégái részt vesznek hazai és más tagállambeli, egyetemes rendszeres képzéseken egyaránt tapasztalatok, ismeretek szerzése érdekében. A képzések mellett útmutatókkal, tanulmányokkal támogatja az ME KFF az egységes ellenőrzési struktúrát. Az ellenőrzésekre vonatkozó eljárásrendre, az ellenőrzés szakmai módszertanára, a magyar közbeszerzési gyakorlatra vonatkozóan egyaránt készültek közzétett anyagok, ezek elérhetőek a következő linken: http://palvazat.gov.hu/%20kozbeszerzesekkel_kapcsolatos_iranymutatasok . Az ME KFF rendszeresen ad állásfoglalást közbeszerzési szakmai, ellenőrzési kérdésekben a kedvezményezettek részére. Ezen állásfoglalások az IH-k és a KSZ-ek számára is hozzáférhetőek az egységes gyakorlat érdekében. A-z ME KFF rendszeresen ad állásfoglalást közbeszerzési szakmai, ellenőrzési kérdésekben a kedvezményezettek részére. Ezen állásfoglalásokat az IH-k és a KSZ-	A KFF 2013. december 31-ig a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség keretein belül működött, melynek jogutódlással történő megszűnésével került a Miniszterelnökség szervezeti rendszerébe. A technikai segítségnyújtás tekintetében kiemelhető, hogy a Közbeszerzési Hatóság a Kbt. 172. § (2) bekezdés k) pontja alapján – a Közbeszerzési Döntőbizottsággal és a közbeszerzési jogalkotásért felelős Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal egyeztetett tartalmú – a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítő útmutatókat ad ki. Mindemellett esetenként a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium maga is adott ki a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását elősegítő útmutatót. Az útmutatók a Közbeszerzési Hatóság honlapján bárki számára nyilvánosan és ingyenesen elérhetők.

					ek is megismerhetik, az egységes gyakorlat érdekében.	
			— Az uniós közbeszerzési szabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések.	Nem	Az ME KFF felelős az uniós közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés, illetve a 300 millió forintot (1 M €) elérő vagy meghaladó értékű építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos ex-ante ellenőrzésért. A KFF munkatársai rendszeresen részt vesznek más tagállamok által szervezett hazai tréningeken, hogy megosszák tapasztalataikat és ismereteiket bővítsék. Továbbá az ME KFF útmutatókat és tanulmányokat publikál, hogy egységes jogértelmezést és egységes elvek szerint működő ellenőrzési rendszert alakítson ki és tartson fenn. A KFF munkatársainak létszáma folyamatosan nő 2010 óta; 13 főről 2014. 06.; 42 fő. A Közbeszerzési Hatóság a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzésért Felelős Helyettes Államtitkárságával és a KFF-fel mint központi koordinációs szervezettel együttműködve rendszeresen publikál útmutatókat, hogy a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos szabályok alkalmazását elősegítse. Ezek az útmutatók nyilvánosak és ingyenesen elérhetők a Közbeszerzési Hatóság honlapján (www.kozbeszerzes.hu) magyarul, angolul és németül is. A honlap információt biztosít a Közbeszerzési Hatóságról, annak tevékenységéről, elérhetőségéről, közérdekű bejelentésekről és jogorvoslatokról, a magyar közbeszerzési törvényről és a kapcsolódó végrehajtási rendeletekről (Gov. Decree 310/2011 (23 December) from 1st January 2013 (Download); Gov. Decree 306/2011 (23 December) from 1st July 2012; Gov. Decree 305/2011 (23 December) from 14th August 2012; Gov. Decree 288/2011 (22 December); Gov. Decree 289/2011 (22 December)) elnöki tájékoztatókról, konferenciákról (előadás anyagok). A Közbeszerzési Hatóság az azonnali segítségnyújtás érdekében call-centert üzemeltet. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve	A támogatásból megvalósuló közbeszerzések területén a fenti pontban meghatározott ellenőrzési struktúrában a központi szerepet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (NFÜ KFF) - amely 2014. január 1-től beolvadt a Miniszterelnökség alá -tölti be. Ezen szervezeti egység létszáma a Mind a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzésért Felelős Helyettes Államtitkársága, mind a Közbeszerzési Hatóság a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását egyedi megkeresésekre kiadott állásfoglalásokkal is elősegíti. A Közbeszerzési Hatóság továbbá telefonos ügyfélszolgálatot is működtet a közbeszerzési jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos gyors segítségnyújtás biztosítása érdekében. A telefonos ügyfélszolgálat a Közbeszerzési Hatóság honlapján közzétett elérhetőségeken bárki által ingyenesen igénybe vehető. Felelős szervezet: az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért és az állami vagyon felügyeletéért felelős tárca, valamint a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
5. Állami támogatás Az ESB-alapok terén az állami támogatásra vonatkozó uniós jog tényleges alkalmazását biztosító intézkedések megléte.	Összes	Igen	— Az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályok tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések;	Teljesített	A Támogatásokat Vizsgáló Iroda (továbbiakban: TVI) megalapítása óta folyamatosan teljesíti az EU állami támogatási szabályok hatékony alkalmazásáról szóló előírást. Az intézkedést jelenleg a 37/2011-es Kormányhatározat szabályozza. A TVI-t 1999-ben hozták létre azzal a céllal, hogy biztosítsa az EU állami támogatásokról szóló szabályozásának való megfelelést még Magyarország EU csatlakozása előtt (tvi.kormany.hu). A TVI jelenlegi tevékenységét a 37/2011 (III.22.) az állami támogatásokkal kapcsolatos Kormányhatározat (http://net.jogtar.hu/jr/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=A1100037_KOR) szabályozza a versennyel kapcsolatos szabályozások EU és regionális támogatási térrépgéjében. A Korm. határozat eljárási szabályai kötelezik az összes támogatást nyújtó szervezetet, hogy a priori a TVI-t vegyék figyelembe terveik során, amely a összes ajánlatot értékeli az EU állami támogatási szabályoknak való megfelelés szellemében és értesíti az EU-t, ha szükséges. A 37/2011 Korm. határozat 5. cikke tartalmazza a tervezetek részletes szabályait. A 2. fejezet 10. pont és a 7. fejezet tartalmazza a Bizottság döntéseit és az TVI kötelező érvényű véleményét. További fontos fejezetek: 37/2011. Korm. határozat 24. fejezet 37/2011. Korm. határozat és a tervezetek szabályai 37/2011. Korm. határozat 7. fej. és a tervezetek szabályai	A Támogatásokat Vizsgáló Irodát (továbbiakban: TVI) 1999-ben hozták létre azzal a céllal, hogy biztosítsa az állami támogatási szabályozásnak való megfelelést még Magyarország EU csatlakozása előtt (tvi.kormany.hu). A TVI tevékenységét jelenleg az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térrépgéjéről szóló 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet (http://net.jogtar.hu/jr/gen/hiegvy_doc.cgi?docid=A1100037_KOR) szabályozza. A Korm. rendelet kötelezi az összes támogatást nyújtó szervezetet, hogy a tervezett támogatási intézkedéseket előzetesen jelentsék be a TVI-nek. A bejelentett intézkedéseket a TVI az uniós állami támogatási szabályoknak való megfelelés szempontjából értékeli és szükség esetén bejelentést, vagy utólagos tájékoztatást küld az Európai Bizottságnak. Abban az esetben, amikor egy bejelentett támogatás nem felel meg az alkalmazandó de minimis vagy csoportmentességi rendelet szabályainak, a TVI megküldi előzetes álláspontját az irányító hatóság számára, kiemelve azon módosításokat, amelyek a projekt állami támogatásra vonatkozó szabályokkal való összhangjának megteremtéséhez szükségesek. Támogatáshalmazozódási szabályok teljesítése: A 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 5. §-a értelmében az egy projekthez igénybe vett összes állami támogatás támogatási intenzitása nem haladhatja meg az uniós állami támogatási szabályokban meghatározott mértéket. Ha egy vállalkozás a kis- és középvállalkozásokba történő kockázati-tőke-befektetések előmozdítását célzó állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (HL C 194., 2006.8.18., 2.o.) alapján részesül állami támogatásnak minősülő kockázati tőkejuttatásban, a számára megítélt bármely egyéb állami támogatás támogatási intenzitását vagy a támogatási program szerinti maximális összegét - legfeljebb a kapott tőke összegének erejéig - 20%-kal csökkenteni kell a kockázati-tőke-befektetés első három

					évében. A fenti halmozódási szabályok a támogatási programokban és a pályázati felhívásokban is megjelennek. Ha ezt a szabályt nem tartják be a támogatás összegegyeztetetlen támogatásnak minősül, melyet a kedvezményezett köteles visszafizettetni. A halmozódási szabályok betartását a támogatást nyújtó az alábbi adatbázisok segítségével ellenőrzi. A halmozódási szabályok betartása különösen a következő adatbázisok révén biztosítható: a) a Strukturális Alapokból nyújtott támogatásokra vonatkozó információk nyilvánosan elérhetőek az alábbi weboldalon: http://palyazat.gov.hu/content/10814; b) a központi költségvetésből nyújtott támogatási intézkedések adatait olyan adatbázis tartalmazza, mely nem érhető el a nyilvánosság számára. Az adatbázist az Államkincstár felügyeli; c) Az adóhatóság az adókedvezmény formájában nyújtott támogatásokat érintően rendelkezik adatbázissal. Ez az adatbázis az adóitok védelmére való tekintettel nem nyilvános. Emellett az adóhatóság tájékoztatja az Államkincstárt az állami támogatás kedvezményezettjeinek fennálló köztartozásairól is. A TVI-nek nincs közvetlen hozzáférése a b) és c) pontban említett adatbázisokhoz, azonban információt kérhet a fenti adatbázisokból. Fentiek kivül a vonatkozó szabályozás a közvetlen támogatással és az állami források felhasználásával kapcsolatos adatokat közérdekűből nyilvánosan elérhetőnek minősíti. Ennek megfelelően a közfeladatot ellátó szervek kötelesek közzétenni az interneten az általuk nyújtott költségvetési támogatásokkal kapcsolatos információkat. Ez a szabály azonban nem vonatkozik az adókedvezmények formájában nyújtott támogatásokra. A 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 7. §-a értelmében nem fizethető ki támogatás azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget. Létező támogatási programok módosítása: A 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 7. §-a értelmében a létező támogatási programok bármely módosítását a TVI felé be kell jelenteni. A módosításra az új támogatási intézkedések bejelentésére vonatkozó szabályok alkalmazandók. Összegegyeztetetőség vizsgálata a pénzügyi közvetítő, az alapkezelő, a társ-befektető(k) és a végső kedvezményezettek szintjén: A támogatást nyújtók felvehetik a kapcsolatot a TVI-vel már a támogatás tervezési fázisában, valamint végrehajtási időszakában, amennyiben állami támogatási kérdésük, problémájuk van. Ez a lehetőség nem formalizált, így nem része az említett Kormányrendeletnek, azonban a potenciális támogatást nyújtók, valamint a kedvezményezettek vagy tanácsadók gyakorta használják. Az általános állami támogatási ellenőrzési szabályokat a pénzügyi közvetítőkre, alapkezelőkre stb. vonatkozóan is alkalmazni kell. Hatáskör a visszafizettetés érvényesítésére: A 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 24. §-a alapján, ha az Európai Bizottság elrendeli a támogatási intézkedések felfüggesztését, a TVI felhívja az irányító hatóságot, hogy a Bizottság döntésének kézhezvételétől számított 10 napon belül tegye meg a megfelelő intézkedéseket az érintett támogatás felfüggesztése érdekében. Amennyiben az Európai Bizottság elrendeli a támogatási intézkedés visszafizettetését, a TVI felhívja az irányító hatóságot hogy a támogatási összeget kamatokkal növelten fizettesse vissza. A 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 33. §-a értelmében, amennyiben az Európai Bizottság nem rendelte el a visszatérítést, de a TVI észleli, hogy az irányító hatóság előzetes bejelentés nélkül nyújtott támogatást, felszólítja a hatóságot, hogy ésszerű határidőn belül tegyen bejelentést a TVI felé. Amennyiben az engedélyező hatóság a TVI felszólítása ellenére sem tesz bejelentést, a TVI kezdeményezi az érintett támogatási program vagy egyedi

						támogatás felfüggesztését, valamint a folyósító hatóságnál kezdeményezi a támogatás visszafizetését. Az irányító hatóságok a nemzeti bíróságokhoz is fordulhatnak, ha az állami támogatásokra vonatkozó szabályozás megsértését észlelik, annak érdekében, hogy a támogatási szerződést a Ptk. szerint érvénytelenítsék. Hatáskör az általános csoportmentességi rendeletnek és a jóváhagyott támogatási programoknak való megfelelés hatékony ellenőrzésére Az általános csoportmentességi rendeletnek és a jóváhagyott támogatási programoknak való megfelelés biztosítása Az általános csoportmentességi rendeletnek való megfelelést mindenekelőtt az illetékes hatóságok biztosítják az alábbi (a támogatáshalmazódás kapcsán már említett) nyilvántartásokban szereplő információk segítségével a) a Strukturális Alapokból nyújtott támogatások adatai nyilvánosan elérhetők az alábbi weboldalon: http://palyazat.gov.hu/content/10814; b) az Államkincstárnak a központi költségvetésből nyújtott támogatási intézkedésekről szóló nyilvántartása; c) az adóhatóság adatbázisa az adókedvezmény formájában nyújtott támogatásról Tudomásszerzés minden állami támogatási intézkedésekről A 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 7. §-a alapján a támogatási programok, egyedi támogatások és létező támogatási programok módosításának tervezeteit, illetve amennyiben szükséges a támogatási programból nyújtott támogatásokat előzetesen be kell jelenteni a TVI-nek. Emellett a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 34. §-a értelmében a támogatást nyújtók minden év április 30-ig kötelesek megküldeni a TVI számára az előző évben nyújtott támogatásokról szóló jelentésüket. A TVI-nek lehetősége van arra, hogy a kapott adatokat a fenti adatbázisokban ellenőrizze. Az állami támogatási szabályokra vonatkozó útmutatások az irányító hatóságok, közvetítő szervezetek, igazoló hatóságok, auditáló hatóságok, kedvezményezettek, és pénzügyi eszközök estén azok végrehajtó szervezete, illetve az alapok alapja felé történő terjesztési rendszerének fenntartása A TVI a releváns állami támogatási útmutatásokat a honlapján keresztül terjeszti (www.tvi.kormany.hu), valamint egy az állami támogatási jogra szakosodott folyóiratot jelentet meg (Állami Támogatások Joga). A folyóiratok elektronikus változata az atj.versenyjog.com weboldalon érhető el. (A folyóirat nyomtatott változatát a támogatást nyújtók kapják meg.) Az állami támogatási szabályokat alkalmazó munkatársak között információcsere rendszer fenntartása A támogatás tervezési fázisában, valamint végrehajtási időszakban a támogatást nyújtók bármikor felvehetik a kapcsolatot a TVI-vel, amennyiben bármilyen kérdésük, problémájuk merülne fel az állami támogatásokra vonatkozóan. Ez a lehetőség nem formalizált, így ez nem része az említett Kormányrendeletnek, de létezik, és elég gyakran igénybe veszik a potenciális támogatást nyújtók, valamint a kedvezményezettek vagy tanácsadók. Végezetül, a TVI rendszeresen szervez képzést az irányító hatóságok alkalmazottai számára a tevékenységi körükben alkalmazandó állami támogatási szabályok vonatkozásában. A képzések jelentős része a Végrehajtási Operatív Programból (Technikai Segítségnyújtás) kerül finanszírozásra. Központi szervezetként működés (17 fő) A TVI a Miniszterelnökség szervezeti keretein belül működő 17 fős központi szerv, amely az állami támogatási szabályok betartatásának biztosításáért felelős Magyarországon. Feladatai közé tartozik különösen: - vizsgálja a hatáskörébe tartozó támogatási tervezeteket, - jóváhagyja azon támogatási intézkedéseket, melyek a de minimis rendelet vagy a csoportmentességi rendelet hatálya alá tartoznak, és

						tájékoztatja a Bizottságot ezen intézkedésekről; - a támogatást nyújtók kérésére bejelenti a támogatási programok a Bizottság részére a szükséges jóváhagyás megszerzése érdekében; - biztosítja a pályázati felhívások uniós állami támogatási szabályoknak való megfelelését; - éves jelentést készít a magánszektorban nyújtott állami támogatásokról az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet 21. cikke alapján - részt vesz a partnerségi Megállapodás tervezetéről folyó konzultációkban.
			— Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések;	Teljesített	A Végrehajtási Operatív Programban (technikai támogatás) a TVI humán erőforrás fejlesztésére egy speciális projekt lett szentelve. Ez a projekt a TVI által szervezett állami támogatásokról szóló tréninget (alap és OP központú) tesz lehetővé. Köszönhetően annak a ténynek, hogy az állami támogatások szabályozása 2014. január 1-től változik, továbbra is szükséges folytatni ezt a speciális projektet a következő programozási időszakban. A TVI a honlapján teszi közzé a releváns állami támogatási iránymutatásokat (tvi.kormany.hu) és újságot ad ki az állami támogatások jogával kapcsolatban (cím: Állami Támogatások Joga. Az lap elektronikus verziója az atj.versenyjog.com oldalon érhető el (a papír alapú verziót támogatást folyósítóknak küldik meg) 37/2011. Korm.hat. A TVI rendszeresen konzultál a támogatást nyújtókkal a tervek az állami támogatásokról szóló szabályok megfelelőségének kapcsán. A TVI a megfelelőség lehetőségeiről szintén tanácsot ad.	A Végrehajtási Operatív program (technikai segítségnyújtás) a humán erőforrás fejlesztésére külön projektet biztosít a Támogatásokat Vizsgáló Irodának (továbbiakban: TVI). A projekt lehetőséget biztosít a TVI-nek, hogy állami támogatási (alap és OP specifikus) képzéseket tartson az irányító hatóságok részére. 2011-ben 9 képzésre került sor, 233 fő vett részt a technikai segítségnyújtó szemináriumon. 2012-ben ugyanezen program keretében 14 képzésre került sor 348 fő részvételével. Abból a tényből kifolyólag, hogy 2014. július 1-jével új állami támogatási szabályok lépnek hatályba, elengedhetetlen, hogy ez a projekt a következő programozási időszakban is folytatódjon. 2014-ben minimálisan 60 órányi képzés van terelve véve a különféle támogatást nyújtók részére. A képzés célközönsége elsődlegesen az irányító hatóságok és a közvetítő szervezetek. Egy képzés hozzávetőleg 3-6 óras, és 15-60 fő részvételével zajlik. A képzés 2014-ben az állami támogatás fogalma az eljárási szabályok mellett különös figyelmet szentel a 2014. július 1-jén hatályba lépő új szabályoknak. 2015-2020 közötti időszakban is ezt a gyakorlatot kell követni, ugyanakkor a képzések formájukat tekintve problémamegoldó képességet fejlesztő és gyakorlatorientált workshop-ok lesznek.
			— Az állami támogatásra vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések.	Teljesített	A Támogatásokat Vizsgáló Iroda (továbbiakban: TVI) megalapítása óta folyamatosan teljesíti az EU állami támogatási szabályok hatékony alkalmazásáról szóló előírást. Az intézkedést jelenleg a 37/2011-es Kormányhatározat szabályozza. A TVI-t 1999-ben hozták létre azzal a céllal, hogy biztosítsa az EU állami támogatásokról szóló szabályozásának való megfelelést még Magyarország EU csatlakozása előtt (tvi.kormany.hu). A TVI jelenlegi tevékenységét a 37/2011. (III.22.) az állami támogatásokkal kapcsolatos Kormányhatározat (http://net.jogtar.hu/r/ken/hiegvy_doc.cgi?docid=A1100037_KOR) szabályozza a versennyel kapcsolatos szabályozások EU és regionális támogatási térkép értelmében. A TVI rendszeresen konzultál a támogatást nyújtókkal a tervek az állami támogatásokról szóló szabályok megfelelőségének kapcsán. A TVI a megfelelőség lehetőségeiről tanácsot is ad. 2 további oldal érhető el a Magyar állami támogatások rendszerével kapcsolatban: www.tvi.kormany.hu www.atj.versenyjog.hu Az utóbbi az elektronikus változata a Állami Támogatások Joga c. folyóiratnak. A papír alapú verzió a támogatást nyújtóknak kerül megküldésre.	A TVI rendszeresen konzultál a támogatást nyújtókkal a támogatási tervezetek az uniós állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal való összeegyeztethetősége tekintetében. A TVI gyakorlati tanácsok formájában is a támogatást nyújtók rendelkezésére áll a tervezetek uniós állami támogatási joggal való összeegyeztethetőségének megteremtése érdekében. Két magyar állami támogatási témájú weboldal is működik: www.tvi.kormany.hu www.atj.versenyjog.hu Ez utóbbi az elektronikus változata az "Állami Támogatások Joga" (State Aid Law) című folyóiratnak, melynek papír változata a támogatást nyújtók részére is megküldésre kerül.
6. A környezeti hatásvizsgálattal (EIA) és a stratégiai környezeti	Összes	Igen	—A 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (2) (EIA) és a 2001/42/EK európai parlamenti és	Teljesített	SEA: az Európai Parlament 2001/42/EC és a Tanács 2001. június 27-i irányelve a környezetet érintő bizonyos tervek és programok hatásainak értékelésével kapcsolatban teljesen átültetésre került. A Bizottság megfelelőnek találta, nem	A 6. Környezeti Cselekvési Program középidője felülvizsgálatán, a Bizottság a nemzeti szintű Környezeti Hatásvizsgálat fejlesztésének szükségességét hangsúlyozta. A Bizottság bejelentette a Környezeti Hatásvizsgálati Irányelv

vizsgálattal (SEA) kapcsolatos környezetvédelmi jogszabályok A környezeti hatásvizsgálattal és a stratégiai környezeti hatásvizsgálattal kapcsolatos uniós környezetvédelmi jogszabályok tényleges alkalmazását biztosító intézkedések megléte.			tanácsai irányelv (3) (SEA) tényleges alkalmazását biztosító intézkedések;		ellenkezett. EIA: 2009-ben kötelezettség szegési eljárás indult Magyarország ellen a Tanács 85/337/EEC (1985. június 27.) irányelvének megsértése miatt, amely a környezetet érintő bizonyos köz és privát projektek hatásainak értékeléséről szól. Annak érdekében, hogy a magyar szabályozás teljesen megfeleljen az irányelv követelményeinek, radikális változások kerültek bevezetésre a hatásvizsgálati rendszerben: 82/2011 (V.18.) (Page 11687) Korm. hat. • 308/2011 (XII. 23.) (Page 38775) Korm.hat. • 267/2006 (XII.20.) (Page 12529) korm.hat. változás • 263/2006 (XII.20.) (Page 12514) Korm.hat. változás • 312/2012 (XI.8.) (Page 24878) Korm.hat. változás A kötelezettségzegési eljárás 2013-ban lezárásra került.	(EIA) felülvizsgálatát. A Bizottság 2012. október 26-án fogadta el 2011/92/EU irányelv módosításáról szóló ajánlatot a környezetet érintő bizonyos köz- és privát projektek hatásainak értékelése tárgyában. Az ajánlat tárgyalás alatt áll a WPE-ben. Ezalatt Magyarország az irányelv teljesítésén dolgozik, a végrehajtásról a Bizottsággal konzultálva.
			— Az EIA és SEA vizsgálatokra vonatkozó irányelvek végrehajtásában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések;	Teljesített	A szükséges képzési stratégia elkészült. A szakemberek továbbképzése, tájékoztatása a stratégia alapján folyamatosan zajlik.	
			— A megfelelő adminisztratív kapacitások rendelkezésre állását biztosító intézkedések;	Teljesített	SEA: Az irányelv a következő törvénykezéssel lett bevezetve: • 2/2005 (I.11.) Korm. hat. • LIII. (1995) tv. • CXL. (2004) tv. EIA: Az irányelv néhány jogszabályban került bevezetésre: • 314/2005 (XII.25.) (Page 11089) Korm.hat. • LIII. (1995) tv. • CXL. (2004) tv. • Korm.hat. 347/2006 (XII. 23.) (Page 13434) • Korm.hat. 72/1996. (V. 22.) • Korm. hat. 40/2002. (III. 21.) (Page 2258) • 157/2005. (VIII. 15.) (Page 6050) Korm.hat. • 263/2006 (XII.20.) (Page 12514) Korm. hat. • 267/2006 (XII.20.) (Page 12529) Korm.hat. • 382/2007. (XII. 23.) (Page 14463) Korm.hat. • 159/2010. (V. 6.) (Page 14523) Korm.hat. • 320/2010. (XII. 27.) (Pgae 30563) Korm.hat. • Korm. hat. 327/2010. (XII. 27.) (Page 30652) • 328/2010. (XII. 27.) (Page 30666) Korm.hat. • 312/2012 (XI.8.) (Page 24878) Korm.hat. A megvalósítása hatáskörébe elektronikus folyamatok által fejlesztve. A felelős szerv (Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség - OKTF) kapacitásai 2013-ban megerősítésre kerültek.	
7. Statisztikai rendszerek és eredmény-mutatók A programok eredményességének és hatásának felméréséhez szükséges statisztikai alap megléte. Olyan eredménymutató-rendszer megléte, amely szükséges a várt eredmények eléréséhez	Összes	Nem	— Olyan intézkedések vannak érvényben a statisztikai adatok időben történő begyűjtésére és összesítésére vonatkozóan, amelyek kiterjednek a következőkre: — a források és a mechanizmusok azonosítása a statisztikai hitelesség biztosítása érdekében; — az összegyűjtött adatok közzétételére és nyilvános hozzáférhetőségére vonatkozó	Nem	Felelős: központi koordináció Az ex-ante feltétel teljesülésének vizsgálata – a feltétel speciális jellege okán - az operatív programok elfogadását követően vizsgálható.	

leghatékonyabban hozzájáruló intézkedések kiválasztásához, az előrehaladás monitoringjához és a hatásvizsgálat elvégzéséhez.			intézkedések;			
			— Az eredménymutatók olyan hatékony rendszere, amely magában foglalja az egyes programok vonatkozásában kiválasztott eredménymutatókat, feltüntetve azt is, hogy milyen indokkal esett a választás a program keretében finanszírozott szakpolitikai intézkedésekre;	Nem	1 Az ex-ante feltétel teljesülésének vizsgálata – a feltétel speciális jelege okán – az operatív programok elfogadását követően vizsgálható Felelős. központi koordináció 2 A Nemzeti Energiastratégia 2020-ra vonatkozó energiafelhasználási pályái felülvizsgálat alatt állnak, ami meghatározza a TOP PR08 kódjelű eredmény indikátorának (primer energia felhasználás) 2020-ra vonatkozó bázisértékét. Felelős: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 3. A közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) PR15 kódjelű (a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya) és PR16 kódjel.ű (a közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség) eredményindikátorainak bázis és célérték meghatározása a program indulását követően történik, a projektek indulásokar elvégzett kutatások összegzéseként, akcióterv alapján.	
			az említett mutatók célértékeinek meghatározását;			
			a következő követelményekkel való összhangot minden mutató esetében: az adatok megbízhatóak és statisztikailag igazolhatóak, egyértelmű normatív értelmezéssel rendelkeznek, a szakpolitikai elvárásoknak megfelelően alkalmazhatóak és időszerűek;		1 Az ex-ante feltétel teljesülésének vizsgálata – a feltétel speciális jelege okán – az operatív programok elfogadását követően vizsgálható Felelős. központi koordináció 2 A Nemzeti Energiastratégia 2020-ra vonatkozó energiafelhasználási pályái felülvizsgálat alatt állnak, ami meghatározza a TOP PR08 kódú eredmény indikátorának (primer energia felhasználás) 2020-ra vonatkozó bázisértékét. Felelős: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 3. A közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) PR15 kódjelű (a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya) és PR16 kódjel.ű (a közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség) eredményindikátorainak bázis és célérték meghatározása a program indulását követően történik, a projektek indulásokar elvégzett kutatások összegzéseként, akcióterv alapján.	
			— eljárások rendelkezésre állását annak biztosítására, hogy a program által finanszírozott minden művelet esetében hatékony mutatókat alkalmaznak.	Nem	Felelős szervezet: központi koordináció Az ex-ante feltétel teljesülésének vizsgálata – a feltétel speciális jelege okán - az operatív programok elfogadását követően vizsgálható.	

9.2 AZ ELŐZETES FELTÉTELRENDSZER TELJESÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK, A FELELŐS SZERVEZETEK ÉS AZ ÜTEMTERV ISMERTETÉSE ¹⁵⁰

¹⁵⁰ A 108. és a

Általános előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritérium	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
1. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések Az ESB-alapok terén a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai felkészítésre kerülnek tantermi képzések, illetve e-learninges távoktatás formájában. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésükre.	2015 I. félév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		2014 februárjában jóváhagyásra került a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározta, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő kötelező központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont volt a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az irányító hatóságok, igazoló és ellenőrző hatóságok és a közreműködő szervezetek munkatársai képezik.	2014 III. negyedév képzési terv és stratégia elkészült, jóváhagyása megtörtént	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A koordináló szervezet figyelembe veszi, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra került az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk a releváns szakmai és civil szervezetekkel. Az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatos képzési modul tervezett tematikája: 1. Az egyenlő bánásmódról szóló törvény alapfogalmai 2. Az egyenlő bánásmód követelménye az emberi jogok rendszerében, EU szabályozás 3. ENSZ Egyezmény a Fogytékossággal Élő Személyek Jogairól 4. Esélyegyenlőségi politika, szakpolitikai stratégiák 5. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések 6. Nemek közötti egyenlőség 7. Fogyatékkal élő személyek jogai, egyenlő esélyű hozzáférés, akadálymentesítés 8. A roma kisebbség helyzete (Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel.)	2014 III. negyedév: horizontális modul kidolgozása (folyamatban) 2014. IV. negyedév: horizontális modul oktatása	

2. Nemek közötti egyenlőség Az ESB-alapok terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésükre.	2015 I. félév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		2014 februárjában elfogadásra került a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzéssztratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározta az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont volt a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az irányító hatóságok, igazoló és ellenőrző hatóságok munkatársai képezik.	2014.III. negyedév: horizontális modul kidolgozása (folyamatban) 2014.IV. negyedév: horizontális modul oktatása	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A koordináló szervezet figyelembe veszi, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra került az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk a releváns szakmai és civil szervezetekkel. Az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatos képzési modul tervezett tematikája: 1. Az egyenlő bánásmódról szóló törvény alapfogalmai 2. Az egyenlő bánásmód követelménye az emberi jogok rendszerében, EU szabályozás 3. ENSZ Egyezmény a Fogyatékos-sággal Élő Személyek Jogairól 4. Esélyegyenlőségi politika, szakpolitikai stratégiák 5. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések 6. Nemek közötti egyenlőség 7. Fogyatékkal élő személyek jogai, egyenlő esélyű hozzáférés, akadálymentesítés 8. A roma kisebbség helyzete (Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel.)	2014.III. negyedév: horizontális modul kidolgozása (folyamatban) 2014.IV. negyedév: horizontális modul oktatása	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

3. Fogytékosság Az ESB-alapok terén a fogytékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte a 2010/48/EK tanácsi határozattal (1) összhangban.	Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a fogytékossággal kapcsolatos uniós jogszabályok és szakpolitika terén, beleértve az akadálymentesítést és a fogytékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény gyakorlati alkalmazását az uniós és adott esetben a nemzeti jogszabályoknak megfelelően;	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek tantermi képzések, illetve e-learninges távoktatás formájában. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésükre...	2015 I. félév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		2014 februárjában elfogadásra került az egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározta, az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont volt a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az irányító hatóságok, igazoló és ellenőrző hatóságok munkatársai képezik.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

		A koordinációs szervezet figyelembe veszi, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra került az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk a releváns szakmai és civil szervezetekkel. Az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatos képzési modul tervezett tematikája: 1. Az egyenlő bánásmódról szóló törvény alapfogalmai 2. Az egyenlő bánásmód követelménye az emberi jogok rendszerében, EU szabályozás 3. ENSZ Egyezmény a Fogyatékossgal Élő Személyek Jogairól 4. Esélyegyenlőségi politika, szakpolitikai stratégiák 5. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések 6. Nemek közötti egyenlőség 7. Fogyatékkal élő személyek jogai, egyenlő esélyű hozzáférés, akadálymentesítés 8. A roma kisebbség helyzete A képzés lefedi a fogyatékos személyekkel kapcsolatos EU és nemzeti joganyagot és szakpolitikát, beleértve a hozzáférhetőség és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény gyakorlati alkalmazását. (Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel.)	2014.III. negyedév: horizontális modul kidolgozása (folyamatban) 2014.IV. negyedév: horizontális modul oktatása	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

4.Közbeszerzés Az ESB-alapok terén az uniós közbeszerzési jog tényleges alkalmazását biztosító rendelkezések megléte.	I. Az uniós közbeszerzési jogszabályok megfelelő mechanizmusok révén történő tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések	<i>Intézkedések a 2004. évi irányelvek megfelelő alkalmazásának biztosítására.</i> Elsősorban hangsúlyozzuk, hogy a szóban forgó irányelvek teljes mértékben átültetésre kerültek a magyar jogba, melyek hatékony alkalmazását több konkrét intézkedés is szolgálja. A Bizottság megállapításait Magyarország mindig figyelembe vette, és amennyiben szükséges volt, a közbeszerzési törvény is módosításra került. Ennek eredményeként már hosszabb ideje nem indult kötelezettségsszegési eljárás Magyarország ellen a közbeszerzések nem megfelelő szabályozása miatt. A közbeszerzési törvény 2013 júliusában és 2014 márciusában történt módosítása a verseny és az átláthatóság megerősítése, valamint az adminisztratív terhek további csökkentése érdekében került elfogadásra. A bevezetett módosítások különösen: - a közbeszerzési dokumentumokat minden esetben ingyenesen kell az ajánlattevők rendelkezésére bocsátani, ezen kívül a Közbeszerzési Hatóság elektronikus felületet is biztosít az említett dokumentumok elektronikus úton történő elérésének biztosítására – ennek eredményeként emelkedett az elektronikusan rendelkezésre bocsátott dokumentációk aránya; - a tárgyalások eljárások átláthatóbbá váltak a közbeszerzési törvény azon módosítása révén, amely az összes ajánlattevő számára kötelezővé tette a végleges ajánlat írásban történő egyidejű benyújtását, amely végleges ajánlatokat nyilvánosan bontanak fel – ez teljes átláthatóságot biztosít a tárgyalások eljárások során; - az ajánlattevők csak egy papír alapú ajánlatot kötelesek benyújtani (másolati példányok csak elektronikus formában kérhetők); - a Közbeszerzési Hatóság létrehozta az ún. Közbeszerzési Adatbázist, amelyben az ajánlatkérők egy központi felületen kötelesek számos dokumentumot közzétenni az éves közbeszerzési tervtől a szerződések teljesítésével kapcsolatos információkig. Útmutatók is készültek a jogszabályok helyes értelmezésének elősegítése érdekében.		
	I. Az uniós közbeszerzési jogszabályok megfelelő mechanizmusok révén történő tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések	A 2004. évi irányelvek teljes mértékben átültetésre kerültek a magyar jogba, melyek hatékony alkalmazását több konkrét intézkedés is szolgálja. A közbeszerzési törvény közelmúltbeli módosításai a verseny és az átláthatóság megerősítése, valamint az adminisztratív terhek további csökkentése érdekében kerültek elfogadásra. A bevezetett módosítások különösen: - a közbeszerzési dokumentumokat minden esetben ingyenesen kell rendelkezésre bocsátani, amelyre egy elektronikus felület is rendelkezésre áll; - az ajánlattevők számára kötelező a végleges ajánlat egyidejű benyújtása írásban a tárgyalások eljárások során; - az ajánlattevők csak egy papír alapú ajánlatot kötelesek benyújtani; - a Közbeszerzési Hatóság létrehozta a Közbeszerzési Adatbázist, amelyben az ajánlatkérők egy központi felületen kötelesek számos dokumentumot közzétenni. Útmutatók is készültek a jogszabályok helyes értelmezésének elősegítésére.		

		1. Gyakorlati útmutatók kerülnek kiadásra, melyek biztosítják a hatályos közbeszerzési szabályok alkalmazását az ESB alapok felhasználása során. Az útmutatók tartalma az Európai Bizottsággal történő egyeztetést követően kerül véglegesítésre. Az útmutatók lefedik majd a problematikusnak tartott tárgyköröket, így különösen a nyilvános hirdetmény nélküli közvetlen odaítélést, a kiválasztási és odaítélési szempontokat, kizáró okokat, szerződésmódosítást, stb. Az útmutatók a közbeszerzési ellenőrző szervek és az uniós auditok adott területre vonatkozó releváns megállapításait is tartalmazzák majd. Elsőként számba vesszük a jelenlegi útmutatókat, majd elkészítjük az egyes tárgykörökben kiadandó útmutatók listáját a Bizottsággal egyeztetve.	a meglévő útmutatók számbavétele - 2014. november 20. a szükséges útmutatók listájának összeállítása – 2014. december 31. az útmutatók elkészítése - 2015. május 1.	Miniszterelnökség
		2. Részletes iránymutatást biztosító összefoglaló készül a közbeszerzési eljárások ellenőrzésének előzetes minőségellenőrzési szakaszára, mind az ellenőrzés szabályossági szakaszára vonatkozóan az EU-s forrásból megvalósuló közbeszerzések ellenőrzését végző szakértők számára. Ezen útmutatók egyenként vonatkoznak ellenőrzési módszertanra és tartalmi kérdésekre. Az intézkedés részben már megvalósult, ebben az évben bevezetésre kerültek hasonló tartalmú útmutatók, amelyeket – a Bizottsággal együttműködésben – továbbfejlesztünk. Az összefoglalók szakmai tartalma közzétételre kerül a kedvezményezettek és a közbeszerzési tanácsadók számára. Az összefoglalók közvetlenül befolyásolni tudják a közbeszerzési dokumentumok tartalmát, mivel az előzetes ellenőrzések során olyan közbeszerzési dokumentum nem fogadható el, amely nem felel meg az összefoglalóban írtaknak.	2015. június 1.	Miniszterelnökség

		3. Az útmutatók rendszeres aktualizálása: átfogó felülvizsgálat évente legalább egy alkalommal, az új közbeszerzési szabályok elfogadása esetén mélyreható, részletes felülvizsgálat – együttműködve a Bizottsággal. Az útmutatók szakmai tartalma évente legalább egy alkalommal kerülne felülvizsgálatra, bár változtatások rövidebb időközönként is végrehajthatóak, ha az Európai Unió Bírósága által meghozott új ítélet vagy jelentősebb audit megállapítás ezt szükségessé teszi. Mindemellett az új irányelveket átültető közbeszerzési törvény hatályba lépését követően is sor kerül majd az útmutatók átfogó felülvizsgálatára.	folyamatos, de évente legalább egy alkalommal átfogó felülvizsgálat és az új közbeszerzési szabályok elfogadásakor mélyreható, részletes felülvizsgálat	Miniszterelnökség
		4. Konferenciák szervezése a kedvezményezettek és a közbeszerzések ellenőrzésébe bevont szervezetek tagjai számára a közbeszerzési szabályok megfelelő alkalmazásának elősegítése érdekében.	2016. december 31-ig legalább 4 konferencia szervezése első: korrupcióellenes konferencia 2014 decemberében	Miniszterelnökség
		5. Magyarország a folyamatos konzultáció és együttműködés elősegítésére negyedéves jelentést készít a közbeszerzésekről. A jelentés részeként információkat, illetve a Közbeszerzési Hatóság segítségével statisztikai adatokat bocsát a Bizottság rendelkezésére. A jelentés tartalmazza különösen az ellenőrzések, a jogorvoslatok, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások, leggyakoribb jogszabály alkalmazási problémák és KKV-k közbeszerzésen való nyertességének statisztikáit. A jelentésekben található egyéb információk tartalmazzák az átültetéssel kapcsolatos jogalkotási munkára, a közbeszerzési intézményrendszer fejlesztésére és a közbeszerzési ellenőrzési mechanizmus működésére vonatkozó tájékoztatást.	negyedévente – az első jelentés elkészítésének javasolt határideje: 2014. December 15.	Miniszterelnökség

		6. Közbeszerzési felhívás- és dokumentáció minták közzététele a kedvezményezettek számára. Magyarország egyeztet a Bizottsággal a közzéteendő mintadokumentumok típusairól és azok tartalmáról is. Ezek a mintadokumentumok tartalmazni fogják, hogy a kedvezményezetteknek mely lényeges feltételeket kell figyelembe venniük, amikor egy adott eljáráshoz dokumentumokat készítenek (kötelező rész), továbbá ezen követelményeknek megfelelő, egy adott eljárás ajánlati felhívásának kitöltésére vonatkozó példákat is tartalmaznak majd.	Egyeztetés a Bizottsággal a dokumentum típusokról – 2015. január 31. A dokumentumok közzététele - 2015. március 31.	Miniszterelnökség
		7. Az ajánlatkérők szabadsága az alkalmassági követelmények kialakítása terén jelentősen korlátozva lesz. Az éves árbevétel maximuma a szerződés értéke lesz, továbbá kizárólag egyetlen, a szerződés értékének legfeljebb 75 %-át elérő összegű referencia követelhető meg. Továbbá az ajánlatkérőnek el kell fogadnia mindazokat a korábbi referenciákat, amelyek a szerződés tárgyával műszakilag egyenértékűek. A témában együttműködés is indult az építőipar területén működő szakmai szervezetekkel. Az alkalmassági követelmények korlátozására vonatkozó intézkedések mostantól minden ex-ante ellenőrzés alá eső eljárásban alkalmazásra kerülnek. Az intézkedések az új közbeszerzési törvénybe, illetve végrehajtási rendeleteibe is bekerülnek majd. Az intézkedések által célzott nagyobb verseny az ajánlati árakra is kedvező hatást gyakorol.	korlátozások bevezetése az ex-ante ellenőrzések gyakorlatában – 2014. november az új közbeszerzési törvény és a végrehajtási rendeletek legkésőbb 2015. december 31-ig történő elfogadása	Miniszterelnökség
		<i>Az új irányelvek alkalmazását biztosító intézkedések</i> (Az összes korábban említett intézkedés is fenntartásra kerül)		

		8. Az új közbeszerzési törvény elfogadása legkésőbb 2015. december 31-ig. Az új irányelvek korábbi időpontban történő átültetésével elérendő cél, hogy az új irányelvek előnyei a lehető leghamarabb kihasználásra kerüljenek. Az új közbeszerzési törvény lehető legjobb előkészítése érdekében Magyarország egyeztetéseket folytat a Bizottsággal. Az egyeztetések a Bizottsággal közösen meghatározott tárgyköröket fogják felölelni, különösen amelyek az új törvény célkitűzéseinek megvalósítására szolgálnak, mint pl. az eljárások egyszerűsítése, az adminisztratív terhek csökkentése, a lehető legszélesebb körű verseny biztosítása (pl. a kizárási okok, kiválasztási feltételek kapcsán), valamint az átláthatóság.	az új közbeszerzési törvény elfogadása legkésőbb 2015. december 31. a konzultációt a koncepció alapján novemberben megkezdjük és a törvényszöveg kialakításával párhuzamosan is folytatjuk, így a Bizottság észrevételei már a közbeszerzési törvény megalkotása során figyelembe vehetők. Az egész szöveg tervezete megküldésre kerül a Bizottságnak legkésőbb annak parlamenti benyújtásával egyidejűleg, hogy a fennmaradó észrevételek még a parlamenti szakban vagy a hatályba lépést megelőzően kezelhetők legyenek	Miniszterelnökség

		9. A verseny minél szélesebb körű előmozdítása érdekében az alkalmassági követelmények normatív korlátai bevezetésre kerülnek a jogszabályokba (a hetedik pontban leírtaknak megfelelően).		
		10. Az ajánlatkérők közbeszerzés előkészítésével kapcsolatos kötelezettségeit illetően részletszabályok kerülnek bevezetésre az új közbeszerzési törvényben, melyek elősegítik mind az egyenlő eséllyel történő érvényes ajánlattételt, mind a szerződés teljesítésekor jelentkező problémák megelőzését, így összességében átláthatóbbá teszik a közbeszerzési eljárásokat.	2015. december 31.	Miniszterelnökség
		11. A verseny növelése és a kis- és középvállalkozások közbeszerzésekhez történő hozzáféréseinek biztosítása érdekében a törvény korlátozni fogja a biztosítékok (pl. bankgarancia) megkövetelését az ajánlattevőktől. Az intézkedés az ajánlattevőket sújtó pénzügyi terhek megszüntetésére irányul, amelyek könnyen megakadályozhatják a közbeszerzésekben való részvételüket.	2015. December 31.	Miniszterelnökség
	II. A szerződések odaítélési eljárásának átláthatóságát biztosító intézkedések	Az I. pontban felsorolt intézkedések is elősegítik a szerződés odaítélések átláthatóságát.		
		12. A magyar Gazdasági Versenyhivatallal együttműködve egy olyan feltételrendszer kerül kidolgozásra, amely alapján a közbeszerzési ellenőrzést végző szervnek automatikusan bejelentést/panaszt kell küldenie a Gazdasági Versenyhivatalnak. Az ellenőrző szervezetek ezen kötelezettségének az érintettek részére történő közvetítésével egyfajta visszatartó hatás is elérhető. Az intézkedés hosszútávon a Versenyhivatal munkáját is segíti a piaci folyamatok feltérképezése során.	December 2014.	Miniszterelnökség és az irányító hatóságok
		13. Az új törvényi szabályozásba az új irányelvek szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezései olyan megközelítéssel kerülnek átültetésre, amely a rugalmasabb szabályok visszaélészerű felhasználásának elkerülése irányul. Az indokolás nélküli módosítások %-os arányának meghatározása az irányelveknél szigorúbban kerül szabályozásra, és az ajánlatkérők kötelesek lesznek a szerződés teljesítésére vonatkozó részletes információk benyújtására, ami lehetővé teszi az illetékes (törvény által meghatározott) hatóság számára a közpénzre való felelős gazdálkodás ellenőrzését.	2015. december 31. – kötelezettségek bevezetése az új szabályozásban	Miniszterelnökség

		14. A jogszabályok egységes értelmezésének biztosítása az egész intézményrendszerben. Az ellenőrzést végző szervezetek folyamatosan figyelemmel kísérik a közbeszerzési gyakorlatot az <i>ex-ante</i> és <i>utóellenőrzések</i> során, az intézmények tagjai gyakran megosztják tapasztalataikat és közreműködnek az akciótervben említett útmutatók aktualizálásában. Az irányító hatóságok, a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály és a helyi ajánlatkérők közötti információ- és „best practice”-csere céljára elektronikus felület kerül kialakításra. Az akciótervben említett összes útmutató/anyag könnyen hozzáférhető formában lesz majd közzétéve ezen a felületen.	folyamatban	Miniszterelnökség
		15. Magyarország maradéktalanul elkötelezett, hogy az elektronikus közbeszerzés szabályait az új irányelvekben meghatározott határidők betartásával átülteti. Első lépésként az e-közbeszerzés stratégiája kerül kidolgozásra. Ez fogja meghatározni a Magyarországon alkalmazandó e-beszerzési modellt és az ennek eléréséhez szükséges lépéseket, az elvégzésükre vonatkozó indikatív határidőkkel együtt. A stratégia az elektronikus közbeszerzési szakértői csoporttal együttműködve kerül kialakításra. Az elektronikus közbeszerzési rendszer kidolgozását követően megkezdődik a rendszer tesztelése egy pilot projekt keretében.	2015. május – e-közbeszerzés bevezetésével kapcsolatos stratégia 2016. december – PILOT program kezdete	Miniszterelnökség
		16. Az intézményrendszer működési kézikönyvének közzététele.	2014. december 31.	Miniszterelnökség
		17. Az új közbeszerzési törvény megalkotási munkájának részeként a magyar hatóságok megvizsgálják, hogy fennállhat-e összeférhetetlenség abból eredően, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások választása előzetes vizsgálatáért felelős szerv és egyben az elsőfokú jogorvoslati fórum is. Ha fennállna ilyen érdeklentet, a magyar hatóságoknak a Bizottsággal egyeztetve el kell végezniük a szükséges jogszabály módosításokat.	2015. december	Miniszterelnökség
	III. Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések			

		18. A belső képzési rendszer átalakítása és a vizsgarendszer fejlesztése a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály megfigyelői számára. A jelenlegi képzési módszer átalakításra fog kerülni. Az új képzési rendszer sokkal összetettebb és átfogóbb lesz a jelenleginél, modulok készülnek, melyek tartalma a Bizottsággal való egyeztetések eredményeként kerül kialakításra. A képzések először a jelenlegi szabályokra fókuszálnak majd, viszont később az új szabályok kerülnek a középpontba. A résztvevőknek lehetőségük lesz külső tapasztalatok elsajátítására is. A képzésekhez kapcsolódóan egy új vizsgarendszer is kialakításra kerül. Az irányító hatóságok tagjai és a kedvezményezettek számára - az I. pontban foglalt intézkedés keretében - különböző konferenciák kerülnek megrendezésre.	Egyeztetés a Bizottsággal a tervezett képzési programról 2014. december 1-ig a 2016-os képzési program frissítése – 2015. december 31. Az új képzési rendszer indulása – 2015. január 31.	Miniszterelnökség
		19. Humánerőforrás-motivációs stratégia kidolgozása a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály munkatársait érintően annak érdekében, hogy csökkenjen a főosztály személyi állományának kicserélődése. A motivációs rendszer része a személyzet külső képzésének pénzügyi támogatása tanulmányi szerződés megkötése révén. 2014 szeptemberétől kezdődően 6 kollégánk vesz részt posztgraduális közbeszerzési szakjogász képzésen és januártól újabb jelentkezésekre számítunk.	2015. január 31.	Miniszterelnökség
	IV. Az uniós közbeszerzési szabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések			
		20. A Miniszterelnökség ellenőrzési feladatait ellátó szakértők számának bővítése folyamatos toborzás és fejedelmű útján. A Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály humán erőforrása jelenleg elegendő a feladatai ellátásához, mindazonáltal célunk a személyi állomány létszámának bővítése. A tervek szerint 2016. végére a szakértők száma 25 %-al nőni fog. A szervezet szakértői kapacitásának növelését biztosító tervezett intézkedéseken túl a feladatok mennyisége szükségessé teszi, hogy a főosztály külső tanácsadókat is igénybe vegyen. A személyi állomány köre – és a kiszervezés szükséges mértéke – a szükségletek és a munkateher Főosztály által történő felmérésének alapul vételével állapítható meg.	folyamatban, a szükséges erőforrások már rendelkezésre állnak	Miniszterelnökség

		21. A Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály adminisztratív személyi állományának növelése. Az adminisztratív kapacitások növelése érdekében az adminisztratív személyi állomány száma kibővítésre került és jelenleg elegendő a főosztály feladatainak ellátásához. A Partnerségi Megállapodásban Magyarország kötelezettséget vállalt az adminisztratív személyi állomány számának 2015 végéig 10 %-kal történő megnövelésére, ami részben már megvalósult.	folyamatban	Miniszterelnökség
		22. A monitoring és információs rendszer fejlesztése	a végrehajtási időszakban bekövetkező változások szükségeinek megfelelő ütemezésben	Miniszterelnökség
7. Statisztikai rendszerek és eredmény-mutatók A programok eredményességének és hatásának felméréséhez szükséges statisztikai alap megléte. Olyan eredménymutató-rendszer megléte, amely szükséges a várt eredmények eléréséhez leghatékonyabban hozzájáruló intézkedések kiválasztásához, az előrehaladás monitoringjához és a hatásvizsgálat elvégzéséhez.	— Olyan intézkedések vannak érvényben a statisztikai adatok időben történő begyűjtésére és összesítésére vonatkozóan, amelyek kiterjednek a következőkre: — a források és a mechanizmusok azonosítása a statisztikai hitelesség biztosítása érdekében; — az összegyűjtött adatok közzétételére és nyilvános hozzáférhetőségére vonatkozó intézkedések;	- Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k elfogadásáig	2014. december	központi koordináció
		- Eredményindikátor értékek és hatásértékeléshez szükséges, adatbázisok beszerzésének ütemterve: értékelési tervek benyújtásáig	2014. december	központi koordináció
		- ESZA mintavételes adatfelvételek előkészítése, közbeszerzés lefolytatása: 2014. december	2014. december	központi koordináció
		- A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat informatikai rendszere – így az álláskeresőik nyilvántartási rendszere – működtetésével és fejlesztésével kapcsolatos feladatokat 2015. január 1-étől a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH) látja el, a munkaerő-piaci programok esetében a szakpolitikai felelős NGM szakmai iránymutatása alapján. A foglalkoztatási informatika statisztikáinak integrálása a 2014-2020-as központi IT rendszerbe: 2016 vége	2016. december	központi koordináció
		A 2014-2020-as központi IT rendszer előkészítése 2013-ban megkezdődött. A rendszer kialakítása során a hozzáférhetőség és az adatok közéleti kötelezettsége figyelembe került, így a közzététel biztosítható. A nyilvánosság biztosításának alapjai a 2007-2013-as időszakban lefektetésre kerültek, jelenleg a http://palyazat.gov.hu/ honlapon található támogatáslekérdező rendszeren és az aggregált indikátor adatok közzétételén keresztül. Határidő: Kormány döntése után azonnal rendelkezésre áll.	2014. december	központi koordináció

— Az eredménymutatók olyan hatékony rendszere, amely magában foglalja: — az egyes programok vonatkozásában kiválasztott eredménymutatókat, feltüntetve azt is, hogy milyen indokkal esett a választás a program keretében finanszírozott szakpolitikai intézkedésekre; — az említett mutatók célértékeinek meghatározását; — a következő követelményekkel való összhangot minden mutató esetében: az adatok megbízhatóak és statisztikailag igazolhatóak, egyértelmű normatív értelmezéssel rendelkeznek, a szakpolitikai elvárásoknak megfelelően alkalmazhatóak és időszerűek;	- Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a központi koordináció végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.) Az eredményindikátorok teljesülésének nyomon követését szolgáló, fent ismertetett adatkészletet értékelési adatbázisba szervezi. Ebben többek között gyűjti és feldolgozza a SKV-k, KHV-k releváns adattartalmát, továbbá egyéb, fejlesztéspolitikai szempontból releváns környezeti adatokat is.	2014. március 31.	Irányító Hatóságok, központi koordináció
	A primer energia felhasználás 2020-ra vonatkozó, a Nemzeti Energiastratégiában meghatározott BAU pálya alapján számított értéke felülvizsgálat alatt áll. A legfrissebb elérhető statisztikai adatok alapján 2014 novemberében szakmai szinten megtörtént az energiaszolgáltatási pályák, köztük az ún. BAU pálya aktualizálása, a szükséges számítások lezárultak. Az energiaszolgáltatási pályák hivatalossá tétele érdekében hátravan azok Kormány, majd Országgyűlés általi jóváhagyatása. Jóváhagyási folyamat várható ütemezése: Kormány-jóváhagyás: 2015.január; OGY-jóváhagyás: 2015.március. Az új energiapályák elfogadását követően a TOP PR08 kódjelű eredmény indikátorának (primer energia felhasználás) 2020-ra vonatkozó bázisértéke módosításra kerül.	2015. 03.31.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
	A közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) PR15 kódjelű (a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya), a PR16 kódjelű (a közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség) és PR23 kódjelű (Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program indulását követően történik, a projektek indulásakor elvégzett kutatások összegzéseként. A csatolt akcióterv szerint várható ütemezés: az OP indikátorok mérési módszertanát kidolgozó munkacsoport megalakítása az OP benyújtásáig. Az indikátorok mérési módszertanának kidolgozása szakmai szervezetek segítségével és a szükséges mérési sablonok (mérési adatlapok) kidolgozása 2015. 3. negyedév. A helyi akciócsoportok megalakulásra vonatkozó felhívás és beérkező pályázatok elbírálása (a benyújtás feltételei között szerepelni fog a szükséges indikátor bázisértékének előzetes mérése és értékének benyújtása), településszintű mérés 2016. 1. negyedév. A pályázatok elbírálása és a helyi akciócsoportok kiválasztása. A nyertes CLLD szervezetektől beérkező adatok összesítése és ez alapján az OP szintű bázisérték meghatározása. A TOP módosításának kezdeményezése és az új indikátorok átvezetése. 2016.1. negyedév. (Ld. csatolt akcióterv).	2016. 1. negyedév	Irányító Hatóság, Nemzetgazdasági Minisztérium
	- A célértékek, amennyiben szükséges, számszerűsített érték, meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik. - Az ex ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is).	2014. december	Irányító Hatóságok, központi koordináció

108. táblázat: Az alkalmazandó általános előzetes feltételrendszer teljesítéséhez szükséges intézkedések

Általános előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritérium	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
1. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések Az ESB-alapok terén a	Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai felkészítésre kerülnek tantermi képzések, illetve e-learninges távoktatás formájában. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésükre.	2015. I. félév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

		- Az OP-k elfogadásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása során Monitoring és Értékelési munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. Az indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza.	2014. december	központi koordináció
	— eljárások rendelkezésre állását annak biztosítására, hogy a program által finanszírozott minden művelet esetében hatékony mutatókat alkalmaznak.	- Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjteményekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a központi koordináció végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.)	2014. december	Irányító Hatóságok
		- A célértékek meghatározása, amennyiben szükséges számszerűsített célérték, az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik.	2014. december	Irányító Hatóságok
		- Az ex ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is).	2014. december	Irányító Hatóságok
		- Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére Monitoring és Értékelési munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza.	2014. december	központi koordináció

109. táblázat csak azokat az alkalmazandó általános és tematikus előzetes feltételrendszereket tartalmazza, amelyek egyáltalán nem, vagy csak részben teljesültek (lásd a 106. és 107. táblázatokat) az operatív program benyújtása idején.

hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	szakpolitika terén.	2014 februárjában jóváhagyásra került a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározta, és szeptember végéig kidolgozza az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő kötelező központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont volt a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az irányító hatóságok, igazoló és ellenőrző hatóságok és a közreműködő szervezetek munkatársai képezik.	2014 III. negyedév képzési terv és stratégia elkészült, jóváhagyása megtörtént	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A koordináló szervezet figyelembe veszi, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra került az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk a releváns szakmai és civil szervezetekkel. Az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatos képzési modul tervezett tematikája: 1. Az egyenlő bánásmódról szóló törvény alapfogalmai 2. Az egyenlő bánásmód követelménye az emberi jogok rendszerében, EU szabályozás 3. ENSZ Egyezmény a Fogyatékossgal Élő Személyek Jogairól 4. Esélyegyenlőségi politika, szakpolitikai stratégiák 5. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések 6. Nemek közötti egyenlőség 7. Fogyatékkal élő személyek jogai, egyenlő esélyű hozzáférés, akadálymentesítés 8. A roma kisebbség helyzete (Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel.)	2014 III. negyedév: horizontális modul kidolgozása (folyamatban) 2014. IV. negyedév: horizontális modul oktatása	
2. Nemek közötti egyenlőség Az ESB-alapok terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó uniós jogszabályok végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte.	— Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a hátrányos megkülönböztetés elleni uniós jogszabályok és szakpolitika terén.	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésükre.	2015 I. félév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		2014 februárjában elfogadásra került a fejlesztéspolitikai intézményrendszerre vonatkozó egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározta az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszert érintő központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont volt a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az irányító hatóságok, igazoló és ellenőrző hatóságok munkatársai képezik.	2014.III. negyedév: horizontális modul kidolgozása (folyamatban) 2014.IV. negyedév: horizontális modul oktatása	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

		A koordináló szervezet figyelembe veszi, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra került az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk a releváns szakmai és civil szervezetekkel. Az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatos képzési modul tervezett tematikája: 1. Az egyenlő bánásmódról szóló törvény alapfogalmai 2. Az egyenlő bánásmód követelménye az emberi jogok rendszerében, EU szabályozás 3. ENSZ Egyezmény a Fogyatékossgal Élő Személyek Jogairól 4. Esélyegyenlőségi politika, szakpolitikai stratégiák 5. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések 6. Nemek közötti egyenlőség 7. Fogyatékkal élő személyek jogai, egyenlő esélyű hozzáférés, akadálymentesítés 8. A roma kisebbség helyzete (Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel.)	2014.III. negyedév: horizontális modul kidolgozása (folyamatban) 2014.IV. negyedév: horizontális modul oktatása	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
3. Fogyatékossg Az ESB-alapok terén a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény és végrehajtását és alkalmazását biztosító adminisztratív kapacitások megléte a 2010/48/EK tanácsi határozattal (1)	Intézkedések a hatóságok ESB-alapok kezelésében és irányításában részt vevő személyzetének képzésére a fogyatékossgal kapcsolatos uniós jogszabályok és szakpolitika terén, beleértve az akadálymentesítést és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény gyakorlati alkalmazását az uniós és adott esetben a nemzeti jogszabályoknak megfelelően;	A horizontális szempontok érvényesítésére és jó gyakorlataira a végrehajtási intézményrendszer munkatársai és a kedvezményezettek egyaránt felkészítésre kerülnek tantermi képzések, illetve e-learninges távoktatás formájában. Amennyiben azt a pályázóktól érkező igények indokolják, úgy adminisztrációjukat megkönnyítő speciális dokumentumokat bocsátunk rendelkezésükre...	2015 I. félév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve

összhangban.		2014 februárjában elfogadásra került az egységes képzési stratégia és a központilag szervezendő képzéseket tartalmazó képzési terv, melynek keretében a koordináló szervezet meghatározta, az európai uniós alapok felhasználásával kapcsolatos, az intézményrendszer érintő központi képzések tartalmi elemeit. A központilag szervezendő kötelező képzések témaköreinek meghatározásánál alapvető szempont volt a jogszabályokból eredő kötelezettségek figyelembe vétele, a végrehajtási rendszer alapfolyamatainak bemutatása, illetve a munkavégzés maximális támogatása. A képzések célcsoportját a koordináló szervezet, az irányító hatóságok, igazoló és ellenőrző hatóságok munkatársai képezik.	2014 III. negyedév	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
		A koordinációs szervezet figyelembe veszi, hogy a képzés keretében a horizontális elvek OP-specifikusan kerüljenek bemutatásra. A horizontális szempontú kötelező képzési modulok kialakításába bevonásra került az Egyenlő Bánásmód Hatóság, valamint az átfogó ismeretek biztosítása érdekében a folyamat során együttműködünk a releváns szakmai és civil szervezetekkel. Az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatos képzési modul tervezett tematikája: 1. Az egyenlő bánásmódról szóló törvény alapfogalmai 2. Az egyenlő bánásmód követelménye az emberi jogok rendszerében, EU szabályozás 3. ENSZ Egyezmény a Fogyatékosokkal Élő Személyek Jogairól 4. Esélyegyenlőségi politika, szakpolitikai stratégiák 5. Hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések 6. Nemek közötti egyenlőség 7. Fogyatékkal élő személyek jogai, egyenlő esélyű hozzáférés, akadálymentesítés 8. A roma kisebbség helyzete A képzés lefedi a fogyatékos személyekkel kapcsolatos EU és nemzeti joganyagot és szakpolitikát, beleértve a hozzáférhetőség és a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény gyakorlati alkalmazását. (Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi, melyet az Országgyűlés az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján hozott létre. A Hatóság független szervként csak a törvényeknek van alárendelve, valamint országos hatáskörrel rendelkezik. Főbb tevékenységi körei a következők: országos megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat kiépítése és működtetése, sajátfejlesztésű tréninganyag kidolgozása és az akkreditált képzések megszervezése, társadalomtudományi kutatások megvalósítása, társadalmi szemléletformálás az integrált kommunikáció eszközeivel.)	2014.III. negyedév: horizontális modul kidolgozása (folyamatban) 2014.IV. negyedév: horizontális modul oktatása	Felelős szervezet: a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős szerve
4.Közbeszerzés Az ESB-alapok terén az uniós közbeszerzési jog tényleges	I. Az uniós közbeszerzési jogszabályok megfelelő mechanizmusok révén történő tényleges	<i>Intézkedések a 2004. évi irányelvek megfelelő alkalmazásának biztosítására.</i> Elsősorban hangsúlyozzuk, hogy a szóban forgó irányelvek teljes mértékben átültetésre kerültek a magyar jogba, melyek hatékony alkalmazását több konkrét intézkedés is szolgálja. A Bizottság megállapításait Magyarország mindig figyelembe vette, és amennyiben szükséges volt, a közbeszerzési törvény is módosításra került. Ennek eredményeként már hosszabb ideje nem indult kötelezettségszegési eljárás Magyarország ellen a közbeszerzések nem megfelelő szabályozása miatt.		

alkalmazását biztosító rendelkezések megléte.	alkalmazását szolgáló intézkedések	A közbeszerzési törvény 2013 júliusában és 2014 márciusában történt módosítása a verseny és az átláthatóság megerősítése, valamint az adminisztratív terhek további csökkentése érdekében került elfogadásra. A bevezetett módosítások különösen: - a közbeszerzési dokumentumokat minden esetben ingyenesen kell az ajánlattevők rendelkezésére bocsátani, ezen kívül a Közbeszerzési Hatóság elektronikus felületet is biztosít az említett dokumentumok elektronikus úton történő elérésének biztosítására – ennek eredményeként emelkedett az elektronikusan rendelkezésre bocsátott dokumentációk aránya; - a tárgyalásos eljárások átláthatóbbá váltak a közbeszerzési törvény azon módosítása révén, amely az összes ajánlattevő számára kötelezővé tette a végleges ajánlat írásban történő egyidejű benyújtását, amely végleges ajánlatokat nyilvánosan bontanak fel – ez teljes átláthatóságot biztosít a tárgyalásos eljárások során; - az ajánlattevők csak egy papír alapú ajánlatot kötelesek benyújtani (másolati példányok csak elektronikus formában kérhetők); - a Közbeszerzési Hatóság létrehozta az ún. Közbeszerzési Adatbázist, amelyben az ajánlatkérők egy központi felületen kötelesek számos dokumentumot közzétenni az éves közbeszerzési tervtől a szerződések teljesítésével kapcsolatos információkig. Útmutatók is készültek a jogszabályok helyes értelmezésének elősegítése érdekében.		
	I. Az uniós közbeszerzési jogszabályok megfelelő mechanizmusok révén történő tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések	A 2004. évi irányelvek teljes mértékben átültetésre kerültek a magyar jogba, melyek hatékony alkalmazását több konkrét intézkedés is szolgálja. A közbeszerzési törvény közelmúltbeli módosításai a verseny és az átláthatóság megerősítése, valamint az adminisztratív terhek további csökkentése érdekében kerültek elfogadásra. A bevezetett módosítások különösen: - a közbeszerzési dokumentumokat minden esetben ingyenesen kell rendelkezésre bocsátani, amelyre egy elektronikus felület is rendelkezésre áll; - az ajánlattevők számára kötelező a végleges ajánlat egyidejű benyújtása írásban a tárgyalásos eljárások során; - az ajánlattevők csak egy papír alapú ajánlatot kötelesek benyújtani; - a Közbeszerzési Hatóság létrehozta a Közbeszerzési Adatbázist, amelyben az ajánlatkérők egy központi felületen kötelesek számos dokumentumot közzétenni. Útmutatók is készültek a jogszabályok helyes értelmezésének elősegítésére.		
		1. Gyakorlati útmutatók kerülnek kiadásra, melyek biztosítják a hatályos közbeszerzési szabályok alkalmazását az ESB alapok felhasználása során. Az útmutatók tartalma az Európai Bizottsággal történő egyeztetést követően kerül véglegesítésre. Az útmutatók lefedik majd a problematikusnak tartott tárgyköröket, így különösen a nyilvános hirdetmény nélküli közvetlen odaítélést, a kiválasztási és odaítélési szempontokat, kizáró okokat, szerződésmódosítást, stb. Az útmutatók a közbeszerzési ellenőrző szervek és az uniós auditok adott területre vonatkozó releváns megállapításait is tartalmazzák majd. Elsőként számba vesszük a jelenlegi útmutatókat, majd elkészítjük az egyes tárgykörökben kiadandó útmutatók listáját a Bizottsággal egyeztetve.	a meglévő útmutatók számbavétele - 2014. november 20. a szükséges útmutatók listájának összeállítása – 2014. december 31. az útmutatók elkészítése - 2015. május 1.	Miniszterelnökség

		2. Részletes iránymutatást biztosító összefoglaló készül a közbeszerzési eljárások ellenőrzésének előzetes minőségellenőrzési szakaszára, mind az ellenőrzés szabályossági szakaszára vonatkozóan az EU-s forrásból megvalósuló közbeszerzések ellenőrzését végző szakértők számára. Ezen útmutatók egyaránt vonatkoznak ellenőrzési módszertanra és tartalmi kérdésekre. Az intézkedés részben már megvalósult, ebben az évben bevezetésre kerültek hasonló tartalmú útmutatók, amelyeket – a Bizottsággal együttműködésben – továbbfejlesztünk. Az összefoglalók szakmai tartalma közzétételre kerül a kedvezményezettek és a közbeszerzési tanácsadók számára. Az összefoglalók közvetlenül befolyásolni tudják a közbeszerzési dokumentumok tartalmát, mivel az előzetes ellenőrzések során olyan közbeszerzési dokumentum nem fogadható el, amely nem felel meg az összefoglalóban írtaknak.	2015. június 1.	Miniszterelnökség
		3. Az útmutatók rendszeres aktualizálása: átfogó felülvizsgálat évente legalább egy alkalommal, az új közbeszerzési szabályok elfogadása esetén mélyreható, részletes felülvizsgálat – együttműködve a Bizottsággal. Az útmutatók szakmai tartalma évente legalább egy alkalommal kerülne felülvizsgálatra, bár változtatások rövidebb időközönként is végrehajthatóak, ha az Európai Unió Bírósága által meghozott új ítélet vagy jelentősebb audit megállapítás ezt szükségessé teszi. Mindemellett az új irányelveket átültető közbeszerzési törvény hatályba lépését követően is sor kerül majd az útmutatók átfogó felülvizsgálatára.	folyamatos, de évente legalább egy alkalommal átfogó felülvizsgálat és az új közbeszerzési szabályok elfogadásakor mélyreható, részletes felülvizsgálat	Miniszterelnökség
		4. Konferenciák szervezése a kedvezményezettek és a közbeszerzések ellenőrzésébe bevont szervezetek tagjai számára a közbeszerzési szabályok megfelelő alkalmazásának elősegítése érdekében.	2016. december 31-ig legalább 4 konferencia szervezése első: korrupcióellenes konferencia 2014 decemberében	Miniszterelnökség
		5. Magyarország a folyamatos konzultáció és együttműködés elősegítésére negyedéves jelentést készít a közbeszerzésekről. A jelentés részeként információkat, illetve a Közbeszerzési Hatóság segítségével statisztikai adatokat bocsát a Bizottság rendelkezésére. A jelentés tartalmazza különösen az ellenőrzések, a jogorvoslatok, hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások, leggyakoribb jogszabály alkalmazási problémák és KKV-k közbeszerzésen való nyertességének statisztikáit. A	negyedévente – az első jelentés elkészítésének	Miniszterelnökség

		jelentésekben található egyéb információk tartalmazzák az átültetéssel kapcsolatos jogalkotási munkára, a közbeszerzési intézményrendszer fejlesztésére és a közbeszerzési ellenőrzési mechanizmus működésére vonatkozó tájékoztatást.	javasolt határideje: 2014. December 15.	
		6. Közbeszerzési felhívás- és dokumentáció minták közzététele a kedvezményezettek számára. Magyarország egyeztet a Bizottsággal a közzeendő mintadokumentumok típusairól és azok tartalmáról is. Ezek a mintadokumentumok tartalmazni fogják, hogy a kedvezményezetteknek mely lényeges feltételeket kell figyelembe venniük, amikor egy adott eljáráshoz dokumentumokat készítenek (kötelező rész), továbbá ezen követelményeknek megfelelő, egy adott eljárás ajánlati felhívásának kitöltésére vonatkozó példákat is tartalmaznak majd.	Egyeztetés a Bizottsággal a dokumentum típusokról – 2015. január 31. A dokumentumok közzététele - 2015. március 31.	Miniszterelnökség
		7. Az ajánlatkérők szabadsága az alkalmassági követelmények kialakítása terén jelentősen korlátozva lesz. Az éves árbevétel maximuma a szerződés értéke lesz, továbbá kizárólag egyetlen, a szerződés értékének legfeljebb 75 %-át elérő összegű referencia követelhető meg. Továbbá az ajánlatkérőnek el kell fogadnia mindazokat a korábbi referenciákat, amelyek a szerződés tárgyával műszakilag egyenértékűek. A témában együttműködés is indult az építőipar területén működő szakmai szervezetekkel. Az alkalmassági követelmények korlátozására vonatkozó intézkedések mostantól minden ex-ante ellenőrzés alá eső eljárásban alkalmazásra kerülnek. Az intézkedések az új közbeszerzési törvénybe, illetve végrehajtási rendeleteibe is bekerülnek majd. Az intézkedések által célzott nagyobb verseny az ajánlati árakra is kedvező hatást gyakorol.	korlátozások bevezetése az ex-ante ellenőrzések gyakorlatában – 2014. november az új közbeszerzési törvény és a végrehajtási rendeletek legkésőbb 2015. december 31-ig történő elfogadása	Miniszterelnökség
		<i>Az új irányelvek alkalmazását biztosító intézkedések</i> (Az összes korábban említett intézkedés is fenntartásra kerül)		
		8. Az új közbeszerzési törvény elfogadása legkésőbb 2015. december 31-ig. Az új irányelvek korábbi időpontban történő átültetésével elérendő cél, hogy az új irányelvek előnyei a lehető leghamarabb kihasználásra kerüljenek. Az új közbeszerzési törvény lehető legjobb előkészítése érdekében Magyarország egyeztetéseket	az új közbeszerzési törvény elfogadása	Miniszterelnökség

		folytat a Bizottsággal. Az egyeztetések a Bizottsággal közösen meghatározott tárgyköröket fogják felölelni, különösen amelyek az új törvény célkitűzéseinek megvalósítására szolgálnak, mint pl. az eljárások egyszerűsítése, az adminisztratív terhek csökkentése, a lehető legszélesebb körű verseny biztosítása (pl. a kizárási okok, kiválasztási feltételek kapcsán), valamint az átláthatóság.	legkésőbb 2015. december 31. a konzultációt a koncepció alapján novemberben megkezdjük és a törvényszöveg kialakításával párhuzamosan is folytatjuk, így a Bizottság észrevételei már a közbeszerzési törvény megalkotása során figyelembe vehetők. Az egész szöveg tervezete megküldésre kerül a Bizottságnak legkésőbb annak parlamenti benyújtásával egyidejűleg, hogy a fennmaradó észrevételek még a parlamenti szakban vagy a hatályba lépést	

			megelőzően kezelhetők legyenek	
		9. A verseny minél szélesebb körű előmozdítása érdekében az alkalmassági követelmények normatív korlátai bevezetésre kerülnek a jogszabályokba (a hetedik pontban leírtaknak megfelelően).		
		10. Az ajánlatkérők közbeszerzés előkészítésével kapcsolatos kötelezettségeit illetően részletszabályok kerülnek bevezetésre az új közbeszerzési törvényben, melyek elősegítik mind az egyenlő eséllyel történő érvényes ajánlattételt, mind a szerződés teljesítésekor jelentkező problémák megelőzését, így összességében átláthatóbbá teszik a közbeszerzési eljárásokat.	2015. december 31.	Miniszterelnökség
		11. A verseny növelése és a kis- és középvállalkozások közbeszerzésekhez történő hozzáféréseinek biztosítása érdekében a törvény korlátozni fogja a biztosítékok (pl. bankgarancia) megkövetelését az ajánlattevőktől. Az intézkedés az ajánlattevőket sújtó pénzügyi terhek megszüntetésére irányul, amelyek könnyen megakadályozhatják a közbeszerzésekben való részvételüket.	2015. December 31.	Miniszterelnökség
	II. A szerződések odaitélési eljárásának átláthatóságát biztosító intézkedések	Az I. pontban felsorolt intézkedések is elősegítik a szerződés odaitélések átláthatóságát.		
		12. A magyar Gazdasági Versenyhivattal együttműködve egy olyan feltételrendszer kerül kidolgozásra, amely alapján a közbeszerzési ellenőrzést végző szervnek automatikusan bejelentést/panaszt kell küldenie a Gazdasági Versenyhivatalnak. Az ellenőrző szervezetek ezen kötelezettségének az érintettek részére történő közvetítésével egyfajta visszatartó hatás is elérhető. Az intézkedés hosszútávon a Versenyhivatal munkáját is segíti a piaci folyamatok feltérképezése során.	December 2014.	Miniszterelnökség és az irányító hatóságok
		13. Az új törvényi szabályozásba az új irányelvek szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezései olyan megközelítéssel kerülnek átültetésre, amely a rugalmasabb szabályok visszaélésszerű felhasználásának elkerülése irányul. Az indokolás nélküli módosítások %-os arányának meghatározása az irányelveknél szigorúbban kerül szabályozásra, és az ajánlatkérők kötelesek lesznek a szerződés teljesítésére vonatkozó részletes információk benyújtására, ami lehetővé teszi az illetékes (törvény által meghatározott) hatóság	2015. december 31. – kötelezettségek bevezetése az új szabályozásban	Miniszterelnökség

		sámára a közpénzekkel való felelős gazdálkodás ellenőrzését.		
		14. A jogszabályok egységes értelmezésének biztosítása az egész intézményrendszerben. Az ellenőrzést végző szervezetek folyamatosan figyelemmel kísérik a közbeszerzési gyakorlatot az <i>ex-ante</i> és <i>utóellenőrzések</i> során, az intézmények tagjai gyakran megosztják tapasztalataikat és közreműködnek az akciótervben említett útmutatók aktualizálásában. Az irányító hatóságok, a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály és a helyi ajánlatkérők közötti információ- és „best practice”-csere céljára elektronikus felület kerül kialakításra. Az akciótervben említett összes útmutató/anyag könnyen hozzáférhető formában lesz majd közzétéve ezen a felületen.	folyamatban	Miniszterelnökség
		15. Magyarország maradéktalanul elkötelezett, hogy az elektronikus közbeszerzés szabályait az új irányelvekben meghatározott határidők betartásával átülteti. Első lépésként az e-közbeszerzés stratégiája kerül kidolgozásra. Ez fogja meghatározni a Magyarországon alkalmazandó e-beszerzési modellt és az ennek eléréséhez szükséges lépéseket, az elvégzésükre vonatkozó indikatív határidőkkel együtt. A stratégia az elektronikus közbeszerzési szakértői csoporttal együttműködve kerül kialakításra. Az elektronikus közbeszerzési rendszer kidolgozását követően megkezdődik a rendszer tesztelése egy pilot projekt keretében.	2015. május – e-közbeszerzés bevezetésével kapcsolatos stratégia 2016. december – PILOT program kezdete	Miniszterelnökség
		16. Az intézményrendszer működési kézikönyvének közzététele.	2014. december 31.	Miniszterelnökség
		17. Az új közbeszerzési törvény megalkotási munkájának részeként a magyar hatóságok megvizsgálják, hogy fennállhat-e összeférhetetlenség abból eredően, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások választása előzetes vizsgálatáért felelős szerv és egyben az elsőfokú jogorvoslati fórum is. Ha fennállna ilyen érdekellentét, a magyar hatóságoknak a Bizottsággal egyeztetve el kell végezniük a szükséges jogszabály módosításokat.	2015. december	Miniszterelnökség
	III. Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések			

		18. A belső képzési rendszer átalakítása és a vizsgarendszer fejlesztése a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály megfigyelői számára. A jelenlegi képzési módszer átalakításra fog kerülni. Az új képzési rendszer sokkal összetettebb és átfogóbb lesz a jelenleginél, modulok készülnek, melyek tartalma a Bizottsággal való egyeztetések eredményeként kerül kialakításra. A képzések először a jelenlegi szabályokra fókuszálnak majd, viszont később az új szabályok kerülnek a középpontba. A résztvevőknek lehetőségük lesz külső tapasztalatok elsajátítására is. A képzésekhez kapcsolódóan egy új vizsgarendszer is kialakításra kerül. Az irányító hatóságok tagjai és a kedvezményezettek számára - az I. pontban foglalt intézkedés keretében - különböző konferenciák kerülnek megrendezésre.	Egyeztetés a Bizottsággal a tervezett képzési programról 2014. december 1-ig a 2016-os képzési program frissítése – 2015. december 31. Az új képzési rendszer indulása – 2015. január 31.	Miniszterelnökség
		19. Humánerőforrás-motivációs stratégia kidolgozása a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály munkatársait érintően annak érdekében, hogy csökkenjen a főosztály személyi állományának kicserélődése. A motivációs rendszer része a személyzet külső képzésének pénzügyi támogatása tanulmányi szerződés megkötése révén. 2014 szeptemberétől kezdődően 6 kollégánk vesz részt posztgraduális közbeszerzési szakjogász képzésen és januártól újabb jelentkezésekre számítunk.	2015. január 31.	Miniszterelnökség
	IV. Az uniós közbeszerzési szabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések			
		20. A Miniszterelnökség ellenőrzési feladatait ellátó szakértők számának bővítése folyamatos toborzás és fejedelmű útján. A Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály humán erőforrása jelenleg elegendő a feladatai ellátásához, mindazonáltal célunk a személyi állomány létszámának bővítése. A tervek szerint 2016. végére a szakértők száma 25 %-al nőni fog. A szervezet szakértői kapacitásának növelését biztosító tervezett intézkedéseken túl a feladatok mennyisége szükségessé teszi, hogy a főosztály külső tanácsadókat is igénybe vegyen. A személyi állomány köre – és a kiszervezés szükséges mértéke – a szükségletek és a munkateher Főosztály által történő felmérésének alapul vételével állapítható meg.	folyamatban, a szükséges erőforrások már rendelkezésre állnak	Miniszterelnökség
		21. A Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály adminisztratív személyi állományának növelése. Az adminisztratív kapacitások növelése érdekében az adminisztratív személyi állomány száma kibővítésre került és jelenleg elegendő a főosztály feladatainak ellátásához. A Partnerségi Megállapodásban Magyarország kötelezettséget vállalt az adminisztratív személyi állomány számának 2015 végéig 10 %-kal történő megnövelésére, ami részben már megvalósult.	folyamatban	Miniszterelnökség

		22. A monitoring és információs rendszer fejlesztése	a végrehajtási időszakban bekövetkező változások szükségleteinek megfelelő ütemezésben	Miniszterelnökség
7. Statisztikai rendszerek és eredmény-mutatók A programok eredményességének és hatásának felméréséhez szükséges statisztikai alap megléte. Olyan eredménymutató-rendszer megléte, amely szükséges a várt eredmények eléréséhez leghatékonyabban hozzájáruló intézkedések kiválasztásához, az előrehaladás monitoringjához és a hatásvizsgálat elvégzéséhez.	— Olyan intézkedések vannak érvényben a statisztikai adatok időben történő begyűjtésére és összesítésére vonatkozóan, amelyek kiterjednek a következőkre: — a források és a mechanizmusok azonosítása a statisztikai hitelesség biztosítása érdekében; — az összegyűjtött adatok közzétételére és nyilvános hozzáférhetőségére vonatkozó intézkedések;	- Eredményindikátorok adatforrásainak meghatározása: OP-k elfogadásáig - Eredményindikátor értékek és hatásátértékeléshez szükséges, adatbázisok beszerzésének ütemterve: értékelési tervek benyújtásáig - ESZA mintavételes adatfelvételek előkészítése, közbeszerzés lefolytatása: 2014. december - A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat informatikai rendszere – így az állskereső nyilvántartási rendszere – működtetésével és fejlesztésével kapcsolatos feladatokat 2015. január 1-étől a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH) látja el, a munkaerő-piaci programok esetében a szakpolitikai felelős NGM szakmai iránymutatása alapján. A foglalkoztatási informatika statisztikáinak integrálása a 2014-2020-as központi IT rendszerbe: 2016 vége A 2014-2020-as központi IT rendszer előkészítése 2013-ban megkezdődött. A rendszer kialakítása során a hozzáférhetőség és az adatok közvetlen közzététele figyelembe került, így a közzététel biztosítható. A nyilvánosság biztosításának alapjai a 2007-2013-as időszakban lefektetésre kerültek, jelenleg a http://palyazat.gov.hu/ honlapon található támogatáslekérdező rendszeren és az aggregált indikátor adatok közzétételén keresztül. Határidő: Kormány döntése után azonnal rendelkezésre áll.	2014. december 2014. december 2014. december 2016. december 2014. december	központi koordináció közpointi koordináció közpointi koordináció közpointi koordináció közpointi koordináció
	— Az eredménymutatók olyan hatékony rendszere, amely magában foglalja: — az egyes programok vonatkozásában kiválasztott eredménymutatókat, feltüntetve azt is, hogy milyen indokkal esett a választás a program keretében finanszírozott szakpolitikai intézkedésekre; — az említett mutatók célértékeinek meghatározását; — a következő követelményekkel való összhangot minden mutató esetében: az adatok megbízhatóak és statisztikailag igazolhatóak, egyértelmű normatív értelmezéssel rendelkeznek, a szakpolitikai elvárásoknak megfelelően alkalmazhatóak és időszerűek;	- Az OP-k eredménnyindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó-és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal., stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a központi koordináció végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az I/1 ponttal összhangban.) Az eredménnyindikátorok teljesülésének nyomán követését szolgáló, fent ismerttetett adatkészletet értékelési adatbázisba szervezi. Ebben többek között gyűjti és feldolgozza a SKV-k, KHV-k releváns adattartalmát, továbbá egyéb, fejlesztéspolitikai szempontból releváns környezeti adatokat is. A primer energia felhasználás 2020-ra vonatkozó, a Nemzeti Energiastratégiában meghatározott BAU pálya alapján számított értéke felülvizsgálat alatt áll. A legfrissebb elérhető statisztikai adatok alapján 2014 novemberében szakmai szinten megtörtént az energiateljesítési pályák, köztük az ún. BAU pálya aktualizálása, a szükséges számítások lezártultak. Az energiateljesítési pályák hivatalossá tétele érdekében hátravan azok Kormány, majd Országgyűlés általi jóváhagyatása. Jóváhagyási folyamat várható ütemezése: Kormány-jóváhagyás: 2015.január; ÖGY-jóváhagyás: 2015.március. Az új energiapályák elfogadását követően a TOP PR08 kódjelű eredménny indikátorának (primer energia felhasználás) 2020-ra	2014. március 31.	Irányító Hatóságok, közpointi koordináció
		A primer energia felhasználás 2020-ra vonatkozó, a Nemzeti Energiastratégiában meghatározott BAU pálya alapján számított értéke felülvizsgálat alatt áll. A legfrissebb elérhető statisztikai adatok alapján 2014 novemberében szakmai szinten megtörtént az energiateljesítési pályák, köztük az ún. BAU pálya aktualizálása, a szükséges számítások lezártultak. Az energiateljesítési pályák hivatalossá tétele érdekében hátravan azok Kormány, majd Országgyűlés általi jóváhagyatása. Jóváhagyási folyamat várható ütemezése: Kormány-jóváhagyás: 2015.január; ÖGY-jóváhagyás: 2015.március. Az új energiapályák elfogadását követően a TOP PR08 kódjelű eredménny indikátorának (primer energia felhasználás) 2020-ra	2015. 03.31.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

		vonatkozó bázisértéke módosításra kerül.		
		A közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) PR15 kódjelű (a HFS végrehajtás keretében megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya), a PR16 kódjelű (a közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség) és PR23 kódjelű (Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest) eredményindikátorainak bázis és célérték meghatározása a program indulását követően történik, a projektek indulásakor elvégzett kutatások összegzéseként. A csatolt akcióterv szerint várható ütemezés: az OP indikátorok mérési módszertanát kidolgozó munkacsoport megalakítása az OP benyújtásáig. Az indikátorok mérési módszertanának kidolgozása szakmai szervezetek segítségével és a szükséges mérési sablonok (mérési adatlapok) kidolgozása 2015. 3. negyedév. A helyi akciócsoportok megalakulásra vonatkozó felhívás és beérkező pályázatok elbírálása (a benyújtás feltételei között szerepelni fog a szükséges indikátor bázisértékének előzetes mérése és értékének benyújtása), településszintű mérés 2016. 1. negyedév. A pályázatok elbírálása és a helyi akciócsoportok kiválasztása. A nyertes CLLD szervezetektől beérkező adatok összesítése és ez alapján az OP szintű bázisérték meghatározása. A TOP módosításának kezdeményezése és az új indikátorok átvezetése. 2016.1. negyedév. (Ld. csatolt akcióterv).	2016. 1. negyedév	Irányító Hatóság, Nemzetgazdasági Minisztérium
		- A célértékek, amennyiben szükséges, számszerűsített érték, meghatározása az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik. - Az ex ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is).	2014. december	Irányító Hatóságok, központi koordináció
		- Az OP-k elfogadáság a minőségbiztosítási szerepet az ex ante értékelések látják el a meghatározott kritériumnak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása során Monitoring és Értékelési munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. Az indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza.	2014. december	központi koordináció
	— eljárások rendelkezésre állását annak biztosítására, hogy a program által finanszírozott minden művelet esetében hatékony mutatókat alkalmaznak.	- Az OP-k eredményindikátorai kialakításakor alapelv, hogy azok elsősorban a már létező, hivatalos statisztikai adatgyűjtésekből származzanak (EUROSTAT, Központi Statisztikai Hivatal, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, stb.). Eltérő esetben az irányító hatóság meghatározza a rendszeres adatfelvétel típusát, és gyakoriságát. (Az adatbeszerzéseket a központi koordináció végzi és az OP-kra összeállított átfogó beszerzési tervet az értékelési terv elkészítéséig összeállítja az 1/1 ponttal összhangban.)	2014. december	Irányító Hatóságok
		- A célértékek meghatározása, amennyiben szükséges számszerűsített célérték, az eddigi értékelések alapján, figyelembe véve az adott OP prioritásokra vonatkozó nemzeti és EU-s stratégiákban meghatározott célértéke szerint történik.	2014. december	Irányító Hatóságok
		- Az ex ante értékelések kitérnek az OP-kban alkalmazott indikátorok vizsgálatára a kritériumnál meghatározott feltételek mentén (is).	2014. december	Irányító Hatóságok

		- Az OP-k benyújtásáig a minőségbiztosítási szerepet az ex ante értékelések látják el a meghatározott kritériumoknak megfelelően a beavatkozási logika és az indikátorok kiválasztásának összhangjának vizsgálatával. A programok végrehajtása idejére Monitoring és Értékelési munkacsoport kerül felállításra, amely vizsgálja az egyes OP-kban alkalmazott indikátorok konzisztenciáját, a mérések elvégzését, az adatok beszerzését. A nemzeti indikátor munkacsoport eljárásrendjét az Egységes Működési Kézikönyv függeléke tartalmazza.	2014. december	központi koordináció

109. táblázat: Az alkalmazandó tematikus előzetes feltételrendszer teljesítéséhez szükséges intézkedések

Tematikus előzetes feltételrendszer	Nem teljesült kritériumok	Meghozandó intézkedések	Határidő (dátum)	Felelős szervezetek
4.1. Intézkedésekre került sor előmozdítandó az épületek építése vagy felújítása során az energia-végfelhasználás hatékonyságának költség-hatékony javítását és az energiahatékonyságba történő költség-hatékony beruházást	Érvényben vannak a 2010/31/EU irányelv 3. cikke, 4. cikke és 5. cikkével összhangban álló, az épületek energiahatékonyságával kapcsolatos minimumkövetelmények teljesítésének biztosítását célzó intézkedések.	A 7/2006 (V.24.) számú TNM rendelet módosítása, az energiamegtakarítási célú felújítások meghatározása az irányelv 4. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében körülírt esetekre.	2014. 12. 31.	NFM
	Az épületek energiahatékonyságát tanúsító rendszer létrehozásához szükséges intézkedések a 2010/31/EU irányelv 11. cikkének megfelelően.	Az irányelvvel való teljesen azonos megfogalmazás érdekében a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet 4. § (4) bekezdésének c) pontját módosítjuk, a családi házakra szűkítve a tanúsítványok felhasználásának lehetőségét.	2014. 12. 31.	NFM
7.1. Közlekedés: A tagállamok intézményi felépítésével összhangban álló, közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó terv vagy tervek, illetve keret vagy keretek megléte (beleértve a regionális és helyi szintű közösségi közlekedést is), amelyek támogatják az infrastruktúrafejlesztést és javítják a TEN-T törzshálózathoz és az átfogó TENT-hálózathoz való csatlakozást.	A közlekedési beruházásokra vonatkozó olyan átfogó közlekedési terv vagy tervek, illetve keret vagy keretek megléte, amely megfelel a stratégiai környezeti vizsgálat jogi követelményeinek, és amely tartalmazza: - az egységes európai közlekedési térséghez való hozzájárulást a 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (5) 10. cikkének megfelelően, a következőkre vonatkozó beruházási prioritásokat is beleértve: - a törzshálózat és az átfogó TENT-hálózat, amennyiben a beruházást az ERFA és a Kohéziós Alap támogatja; valamint - a másodlagos csatlakozó hálózat; - egy reális és alaposan kidolgozott projektszortornát az ERFA és a Kohéziós Alap keretében nyújtott támogatások vonatkozásában	Az NKS Stratégia Kormány által történő elfogadása.	2014. december	közlekedésért felelős tárca
	intézkedéseket a közreműködő szervezetek és a kedvezményezettek kapacitásainak biztosítására a projektszortorna megvalósítása érdekében	A releváns OP-k Kormány által történő elfogadása.	2014. december	közlekedésért felelős tárca
8. A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése 8.1. Az aktív munkaerő-piaci intézkedéseket a foglalkoztatási iránymutatásokra figyelemmel dolgozzák ki és hajlják végre.	Személyre szabott szolgáltatások, illetve aktív és megelőző munkaerő-piaci intézkedések korai stádiumban, amelyek minden munkakereső számára elérhetők, ugyanakkor a társadalmi kirekesztés legerősebb kockázatának kitett csoportokra összpontosítanak, ideértve a marginális helyzetű közösségekből származó személyeket is;	A profiling rendszerre vonatkozó teljes dokumentáció véglegesítése	2015. december 31..	foglalkoztatásért felelős tárca, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
		Az új informatikai rendszer kiépítésének befejezése és tesztelése	2015. december 31..	foglalkoztatásért felelős tárca, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
		Az új rendszerben dolgozók részére belső képzések szervezése	2015. december 31.	foglalkoztatásért felelős tárca, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
		A profiling rendszer teljes körű bevezetése	2015. december 31.	foglalkoztatásért felelős tárca, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
		A Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) illetve az újonnan létrejövő Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) látják el a korábban a Nemzeti Munkaügyi Hivatal (NMH) által ellátott foglalkoztatáspolitikai feladatokat. Az informatikai rendszer – így az álláskeresők nyilvántartási rendszere – működtetésével és fejlesztésével kapcsolatos feladatokat a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH) látja el, a munkaerő-piaci programok esetében a szakpolitikai felelős	2015. január 1-től	foglalkoztatásért felelős tárca, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, KEK KH

		NGM szakmai iránymutatása alapján. Vonatközü jogszabályok: 318/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet 319/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet A átalakuló kormányhivatali struktúrában: - a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat az átszervezett kormányhivatali struktúra keretei között is megmarad; vonatközü jogszabály: 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelete - a foglalkoztatási szolgálat helyi (megyei illetve járási) szervezeti egységeinek szakmai irányítását a szakpolitikai felelős Nemzetgazdasági Minisztérium látja el; a foglalkoztatási szolgálat helyi (megyei illetve járási) szervezeti egységeiben megfelelő létszámú és megfelelően képzett humán kapacitások állnak rendelkezésre – részben uniós források terhére – a személyre szabott munkaerő-piaci szolgáltatások és intézkedések nyújtásához. Jogszabályi javaslat tárgyalás alatt. A vonatkozó jogszabályok és intézményi szmsz-ek 2015. március 1-ig lépnek életbe. T/2329. számú törvényjavaslat egyes közigazgatási tárgyú törvények módosításáról		
9.1. A szegénység csökkentését célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret megléte és végrehajtása, melynek célja a munkaerőpiacról kirekesztődött személyek aktív befogadása a foglalkoztatási iránymutatásokra figyelemmel.	Érvényben van a szegénység csökkentésére irányuló, az aktív befogadást célzó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret, amely: - megfelelő ismeretanyagot szolgáltat a szegénység csökkentését célzó szakpolitikák kidolgozásához és a fejlemények monitoringjához; - tartalmaz a (nemzeti reformprogramban meghatározott) nemzeti szegénységi és társadalmi kirekesztéssel kapcsolatos cél megvalósítását támogató intézkedéseket, beleértve a fenntartható és minőségi foglalkoztatási lehetőségek elősegítését a társadalmi kirekesztettség kockázatának leginkább kitett csoportoknál	Elfogadásra kerül a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.	2015. március 1-től	foglalkoztatásért felelős tárca, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Miniszterelnökség, Kormányhivatalok
9.2. A romák befogadására vonatkozó nemzeti stratégiai szakpolitikai keret van érvényben	-	Elfogadásra kerül a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.	2014. december	Emberi Erőforrások Minisztériuma, Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság
9.3 - Egészségügy: Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.	1 - Az egészségügyre vonatkozó nemzeti vagy regionális stratégiai szakpolitikai keret van érvényben, amely a következőket tartalmazza:	Az egészségügyi stratégia tervezetének elkészítése A stratégia EMMI-n belüli jóváhagyása (2014. december 15.) A stratégia legalább 14 naptári napos társadalmi egyeztetésének lezárása (2015. január 15.) A dokumentum végleges változatának elkészítése (2015. január 15.) Egészségügyi stratégia Kormány általi elfogadása (2015. január 31.) Az egészségügyi stratégia Kormány általi elfogadásának napjáig nem indíthatók a 4.1. és 6.6./1 számú intézkedések.	2015.01.31.	Emberi Erőforrások Minisztériuma, Kormány
9.3 - Egészségügy: Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.	2 - összehangolt intézkedések az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés javítására;	Az egészségügyi stratégia tervezetének elkészítése A stratégia EMMI-n belüli jóváhagyása (2014. december 15.) A stratégia legalább 14 naptári napos társadalmi egyeztetésének lezárása (2015. január 15.) A dokumentum végleges változatának elkészítése (2015. január 15.) Egészségügyi stratégia Kormány általi elfogadása (2015. január 31.) Az egészségügyi stratégia Kormány általi elfogadásának napjáig nem indíthatók a 4.1. és 6.6./1 számú intézkedések.	2015.01.31.	Emberi Erőforrások Minisztériuma, Kormány

9.3 - Egészségügy: Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.	3 - intézkedések az egészségügyi ágazat hatékonyságának ösztönzésére szolgáltatásnyújtási modellek és infrastruktúra bevezetése, illetve megvalósítása révén;	Az egészségügyi stratégia tervezetének elkészítése A stratégia EMMI-n belüli jóváhagyása (2014. december 15.) A stratégia legalább 14 naptári napos társadalmi egyeztetésének lezárása (2015. január 15.) A dokumentum végleges változatának elkészítése (2015. január 15.) Egészségügyi stratégia Kormány általi elfogadása (2015. január 31.) Az egészségügyi stratégia Kormány általi elfogadásának napjáig nem indíthatók a 4.1. és 6.6./1 számú számú intézkedések.	2015.01.31.	Emberi Erőforrások Minisztériuma, Kormány
T.09.3 - Egészségügy: Az egészségügyre vonatkozó, a gazdasági fenntarthatóságot biztosító nemzeti vagy regionális, az EUMSZ 168. cikkének keretein belüli stratégiai szakpolitikai keret megléte.	4 - egy monitoring és felülvizsgálati rendszer.	Az egészségügyi stratégia tervezetének elkészítése A stratégia EMMI-n belüli jóváhagyása (2014. december 15.) A stratégia legalább 14 naptári napos társadalmi egyeztetésének lezárása (2015. január 15.) A dokumentum végleges változatának elkészítése (2015. január 15.) Egészségügyi stratégia Kormány általi elfogadása (2015. január 31.) Az egészségügyi stratégia Kormány általi elfogadásának napjáig nem indíthatók a 4.1. és 6.6./1 számú számú intézkedések.	2015.01.31.	Emberi Erőforrások Minisztériuma, Kormány

10 SZAKASZ A KEDVEZMÉNYEZETTEK ADMINISZTRATÍV TERHEINEK CSÖKKENTÉSE

A kedvezményezettek adminisztratív terhei felmérésének összefoglalása, és szükség esetén az adminisztratív terhek csökkentése elérése érdekében tervezett intézkedések indikatív időkerettel.

Biztosítéki rendszer egyszerűsítése:

Eddig a rendszer nem méltányolta azokat a kedvezményezetteket, akik a közterhekhez való hozzájárulás tekintetében tanúsított jogkövető magatartásukkal hozzájárulnak Magyarország társadalom- és gazdaságpolitikai fejlődéséhez. Az új időszak figyelembe veszi ezt a körülményt, egyben pozitív ösztönzőt alkalmaz a több esetben nehezen alkalmazható, az abszorpció szempontjából nem mindig kedvező intézkedések ellensúlyozására.

A hazai jogszabály a fentiek figyelembe vételével kerül kialakításra, mely tartalmazni fogja a biztosítékmentesség feltételeit és annak előzetes vizsgálatát és előzetes szankcionálását.

Várt előnyök:

- a követeléskezelés jelentősen felgyorsítható,
- a biztosítás nem igényel vagyont a kedvezményezett részéről;
- a biztosítás jelentősen kisebb költséget jelenthet, mint a korábbi biztosítéki megoldások, ugyanakkor tehermentesíti a költségvetést a visszafizetési kötelezettségtől.

Maximalizált mértékű elszámolható költségek átalány alapú kifizetése

Azon elszámolható költségek, melyek mértéke maximalizálásra került, viszont az egész projekt megvalósítás alatt várhatóan folyamatos a felmerülésük, átalány alapú elszámolásba vonhatóak.

A projektek végrehajtásához kapcsolódó adminisztrációs terhek csökkentése

Ha a műszaki, szakmai tartalomváltozás nem eredményezi a támogatási szerződésben vállalt indikátorok, eredmények, műszaki, szakmai jellemzők, stb. változását, nem szükséges a támogatási szerződés módosítása.

Technológiai újítások

- Adatkapcsolatok körének bővítése által, a pályázótól kért adatok minimalizálása
- Egyszeri adatbekérés elvének érvényesítése
- E-aláírási hitelesítés biztosítása
- Pályázati adatlap egységesítése
- Pályázati folyamat elektronizálása, 24 órás ügyfélkapcsolat
- SMS értesítés a kedvezményezetteknek

A pályázók adminisztrációs terheinek csökkentése a projektfejlesztési, pályázati szakaszban

- On-line ügyintézés és kapcsolattartás
- Támogatási konstrukciók ütemezése előre meghatározott, nyilvános, mindenki számára elérhető lesz
- Csak a döntéshez szükséges igazolások kerülnek bekérésre, a köznyilvántartásokban tárolt adatait a végrehajtó intézményrendszer kéri le.

A pályázók adminisztrációs terheinek csökkentése a projekt-kiválasztási szakaszban

- állami szervnél rendelkezésre álló adatot kér a támogatási igény benyújtása során az irányító hatóság
- a <http://palyazat.gov.hu> honlap folyamatos aktualizálásával bemutatjuk a

támogatást igénylők részére az egyszerűsítés elemeit;

- A közszféra szervezetek fejlesztésénél a projektszelekció egyszerűsített szakmai szempontokon alapuló kiválasztási eljárással valósul meg az uniós támogatáspolitikai alapelvek tiszteletben tartása mellett és előre rögzített tartalmi és formai követelmények vizsgálatával.
- A 2014-2020 programozási időszak végrehajtási kormány rendeletében meghatározott értékű, nagyszámú projektet érintő kiírások esetében a kiválasztási szempontokat értékelő objektív mutatók előre meghatározottak és a potenciális pályázók számára is elérhetők lesznek, így a pályázók már a benyújtás előtt tisztában lehetnek azzal, hogy projektjeik támogathatóak lesznek-e.

A kedvezményezettek adminisztrációs terheinek csökkentése a projektmegvalósítási szakaszban

- A megvalósítást közvetlen, gördülékeny kapcsolattartás és a kedvezményezettek maximálisan támogató ügyfélszolgálati rendszerek segítik
- A pályázati folyamat felgyorsítását szolgáló intézkedések, mint pl. a közbeszerzési eljárások elhúzódó ellenőrzésének racionalizálása, stb.
- Bevezetésre kerül az ún. e-közbeszerzési rendszer, amely alapján ajánlatkérők és ajánlattevők közötti eljárásrendben elektronikus kapcsolattartási formává alakul át a jelenlegi elektronikus és papír alapú kapcsolattartás. A PM 2.3 pontjában, e-közbeszerzés tárgyában megfogalmazott menetrend tartása a koordinációs szerv feladata.
- Értékelés keretében az abszorpció gyorsításának lehetőségeit vizsgálta az intézményrendszer.
- Szabályozási környezet komplexitásának csökkentése, mert a vizsgálatok eredményei alapján a komplexitás növeli a számlák elutasításának és a műszaki/szakmai tartalom módosításának esélyét.
- Jellemzően kis értékű tételek elszámolásával kapcsolatos adminisztrációs teher csökkenését várja az értékelés az átalányalapú költségelszámolás bevezetésétől, elsősorban a kedvezményezettek és intézményrendszer részéről
- Támogatási szerződés mellékleteként szereplő standard költségábra indokolatlan mértékben megkötheti a projekt költségvetését, és ez a projekt későbbi szakaszaiban szerződésmódosításokat eredményez.
- Egyszerűsített költségelszámolási módok kiterjesztett alkalmazása érdekében útmutató kiadása.

A 2007-2013 közötti uniós programozási időszakban Magyarország az egyszerűsített költségelszámolási módokat kísérleti jelleggel alkalmazta. Tapasztalatok:

- Előre meg kell határozni, hogy az egyes egyszerűsített költségelszámolási módok mely tevékenységeknél alkalmazhatóak, melyek minősülnek közvetlen és közvetett költségeknek, az egyes költségeknek mi a piaci értéke, illetve egyes projektektől milyen előre meghatározott eredményt várunk az elszámolhatóság feltételeként.
- Az egyszerűsített költségelszámolási módok alkalmazása elsősorban a sztenderdizálható tevékenységekkel, uniformizálható költség-struktúrával rendelkező műveleteknél preferált.

A 2014-2020-as programozási időszakban a következő egyszerűsített elszámolási módokat kívánjuk alkalmazni:

- Átalányalapon meghatározott közvetett költségek („flat rate”)
- Az elszámolható közvetett költségek legfeljebb a projekt elszámolható összes közvetlen költségeinek 20%-áig terjedhetnek.
- Standard egységköltségek alkalmazásával számított átalányalapú költségek („unit cost”)
- A megvalósuló tevékenységekhez, az aktuális piaci érték figyelembe vételével az alkalmazandó egységköltség mértékét, az egység definícióját és a teljesítés dokumentáltságát szükséges meghatározni, így az elszámolható költség a teljesített output darabszámának és a kapcsolódó egységköltség szorzatával határozható meg.

- Átalányösszegek („lump sum”)
- A módszer az előre definiált eredményen és előzetes valós költségbecslésen alapul, melynek teljesítéséhez kapcsolódik az elszámolhatóság és a kifizetés. A lump sum lefedheti a projekt egészét, illetve annak egy részét. Olyan, elsősorban kisösszegű projekteknel érdemes alkalmazni, ahol az output egységként megfogalmazható és részteljesítés nem indokolt az OP megvalósítása szempontjából.

Az intézményrendszer felkészítése az egyszerűsített költségelszámolás bevezetése előtt az alábbi eszközök alkalmazásával történik:

- módszertani útmutató elkészítése, egyeztetése az érdekelt intézményrendszeri szereplőkkel, majd annak kiadása.
- képzés az érintett szereplők részére a kiadott módszertani útmutató alkalmazásával kapcsolatban.

Az intézményrendszer adminisztrációs terheinek csökkentése

- A pályázati rendszer elektronizáltságának növelése jelentősen csökkenti az intézményrendszer adminisztrációs terheit is.
- A fejlesztéspolitikai jogviszonyban érintett ügyfelekről egységes nyilvántartás készül. Lehetőség szerint célzottan össze lesznek kapcsolva a fejlesztéspolitikai nyilvántartások más adatbázisokkal.

11 SZAKASZ Horizontális elvek

11.1. Fenntartható fejlődés

A művelet kiválasztása során a környezetvédelmi követelmények, az erőforrás-hatékonyság, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz történő alkalmazkodás, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség, a kockázatmegelőzés és –kezelés, területi kohézió figyelembevételével hozott konkrét intézkedések ismertetése.

Cél

A fejlesztési programok társadalmi, térségi, környezeti és éghajlati szempontból együttesen az elérhető legkedvezőbb eredményt nyújtják.

A 2014-2020 programozási időszakban a fenntarthatóság horizontális szempont kereteit a 1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. szakasz, és a Partnerségi Megállapodásban foglalt követelmények határozzák meg.

Tevékenységek/területek, amelyekhez az operatív program hozzájárulhat:

1. a beruházásoknak leginkább erőforrás-hatékony, fenntarthatóság szempontjából legkedvezőbb irányba terelése,
2. a káros környezeti vagy éghajlati hatással járó beruházások elkerülése, a káros hatások enyhítése, a klímaváltozás várható káros hatásaihoz történő alkalmazkodás;
3. a teljes életciklusra vetített költség alkalmazása a beruházási alternatívák összehasonlításakor;
4. a zöld közbeszerzések növekvő mértékű alkalmazása;
5. a fejlesztéssel érintett térség fenntarthatóságával, környezeti állapotával kapcsolatos adatok rendszerszerű gyűjtése, hozzáférhetővé tétele.
6. a területi kohézió céljának érvényesítése

A horizontális szempontok biztosításának alapelvei, lépései:

1. a kiválasztási eljárásokban a tervezett beruházás szempontjából releváns, arányos fenntarthatósági kritérium megjelenítése;
2. a fenntarthatósági és területi kohéziót támogató célkitűzések megvalósítását támogató célzott intézkedések;
3. a fenntarthatósági és területi kohéziót támogató célkitűzések nyomon követését és értékelését biztosító adatok gyűjtése, értékelése a támogatási időszak kezdetétől.

A horizontális szempontok érvényesítésének biztosítására a Miniszterelnökség a 8. szakaszban bemutatott Horizontális Monitoring Bizottságot és Horizontális Munkacsoportot működtet. Az Operatív Program megvalósítása során a Miniszterelnökség koordinációjával az Irányító Hatóság biztosítja az alábbi fenntarthatósági feltételek teljesülését:

Tervezés

- a horizontális elvek érvényesítésében meghatározó szerepet játszó szervezetek részvétele az operatív programok és a konstrukciók tervezésében, kialakításában
- az operatív program horizontális cél-, és eszközrendszerének releváns és arányos megtervezése, figyelemmel a stratégiai környezeti vizsgálat megállapításaira és javaslataira, együttműködésben a központi koordinációs szervezettel
- a horizontális elvek és a programspecifikus célkitűzéseinek nyomon követését biztosító kapacitások megtervezése
- operatív programban azoknak a beavatkozásoknak az azonosítása, kiemelése a monitoring és értékelés számára, amelyek számszerűsített módon a horizontális célok elérését kívánják szolgálni
- szakmai támogatás a fenntarthatóság elveinek gyakorlati megvalósításához támogató a projektelőkészítés során

- az operatív programok közötti koordináció feltételeinek biztosítása.

Projektkiválasztása:

- versenyalapú pályázat esetén a releváns kiválasztási kritériumok meghatározása
 - szakpolitikai szempontrendszer alapján történő projektkiválasztás esetén (állami, önkormányzati kedvezményezettek esetében) konkrét követelményrendszer meghatározása a horizontális elvek érvényre juttatásáért;
- A kritériumokat az OP Monitoring Bizottsága hagyja jóvá.

A kiválasztásnál előnyt jelentő fenntartható fejlődést szolgáló szempont, ha a projekt:

- javítja a természeti és/vagy a települési környezet állapotát
- kimutathatóan csökkenti ÜHG és/vagy légszennyezőanyag kibocsátást
- segíti a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaira való felkészülést, javítja az ellenálló-, alkalmazkodóképességet
- alacsony szállítási távolságokkal, anyag-, és energiafelhasználással valósul meg,
- hozzájárul a természeti, kulturális értékek megőrzéséhez, védett fajok, élőhelyek védelméhez, rehabilitációjához, a víztestek jó állapotának eléréséhez,
- természeti adottságoknak megfelelő ökoszisztéma szolgáltatásokat vesz igénybe úgy, hogy az nem jár az ökoszisztéma szolgáltatás károsodásával,
- a helyi kultúrára, környezethez alkalmazkodó hagyományos termelői és fogyasztói mintázatra épít, a fenntartható életmódot szolgálja,
- erősíti a területi, közösségi kohéziót, fenntartható térhasználatot valósít meg
- megújuló energiát hasznosító technológiákat alkalmaz,
- növeli a természetszerű élőhelyek kiterjedését, intenzitását, javítja a meglévő élőhelyek, zöldfelületek állapotát
- környezetvédelmi szemléletformálást tartalmaz.

Végrehajtás

- partnerek aktív bevonása; az intézkedések, pályázati kiírások tervezésénél és monitoringjánál
- a végrehajtó intézményrendszer által nyújtott tanácsadás, képzés

Nyomon követés, értékelés, nyilvánosság:

- egységes informatikai rendszer keretében monitoring- és indikátorrendszer, szakmai nyomon követés kialakítása, biztosítása, amely információt gyűjt a követett Környezeti Hatásvizsgálati folyamatokról
- ennek megfelelő működését támogató adatgyűjtési, adatszolgáltatási rendszer kialakítása, működtetése
- programszintű értékelések elvégzése a horizontális elvekhez való hozzájárulásuk megállapítására (a programszintű értékelések részét képezi a fejlesztések területi szempontú értékelése is).

A horizontális célkitűzéshez közvetlenül hozzájáruló intézkedések:

A fenntarthatóságot elsősorban a 1., 2., 3. és 6. prioritások szolgálják: városok környezettudatos megújítása, a települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztés, a fenntartható turizmusfejlesztés, amely a természeti értékek megújítását is magában foglalja. A TOP előnyben részesíti az alacsony károsanyag-kibocsátású, fenntartható közösségi közlekedés, kerékpáros infrastruktúra fejlesztését, az energetikai korszerűsítéseket, fejlesztéseket, az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelését, az intelligens energiahasználatot.

11.2. Esélyegyenlőség és megkülönböztetés-mentesség

Az esélyegyenlőség előmozdítása, valamint a nem, faji hovatartozáson, nemzetiséghez tartozáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen megkülönböztetés megakadályozása érdekében a program előkészítése, tervezése és végrehajtása és különösen a finanszírozáshoz való hozzájutáshoz és a

fogyatékkal élő személyek hozzáféréseinek biztosításához kapcsolódó konkrét intézkedések ismertetése.

Cél

Az esélyegyenlőség elősegítésének célja a megkülönböztetésből fakadó hátrányok társadalmi szintű csökkentése. A programok végrehajtása során ez olyan csoportok segítségét és szempontjaik kiemelt figyelembevételét jelenti, melyek saját erejükből nem lennének képesek a hátrányaikból fakadó nehézségek leküzdésére, fokozottan ki vannak téve a hátrányos megkülönböztetés veszélyének, illetve támogatásra szorulnak a programok forrásaihoz történő hozzáférés során.

A1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjával és a PM 1. B fejezet 1.5. részével összhangban a cél keretében érvényesül:

- a hozzáférhetőség horizontális célkitűzése, biztosítva az ESB alapok által társfinanszírozott javakhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést mindenki számára,
- a népesedési kihívások kezelése, melynek keretében elősegítjük az összes életkori csoport társadalmi befogadását.

Hátrányos megkülönböztetés által leginkább sújtott csoportok (indikatív felsorolás)

- akadályozott/fogyatékkal élő/megváltozott munkaképességű emberek
- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- (tartósan) munkanélküliek
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek
- romák
- szegregátumok lakói
- rossz közlekedésű településen élők
- (jövedelmi, lakhatási) szegények
- migránsok
- fogvatartottak, börtönből szabadultak
- szenvedélybetegek
- hajléktalanok
- hátrányos helyzetű családokban/ állami gondoskodásban élő gyerekek, fiatalok
- 45 év feletti inaktívak
- idősek

A csoportok között átfedések lehetségesek, illetve a hátrányok halmozódhatnak.

Tevékenységek/területek, amelyekhez az operatív program hozzájárulhat:

Megfelelő

1. képzettséghez való hozzáférés
2. munkaerő-piaci pozícióhoz és foglalkoztatási feltételekhez való hozzáférés
3. lakhatáshoz és lakhatási környezethez való hozzáférés
4. egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés
5. közlekedéshez való hozzáférés
6. társadalmi és közösségi kapcsolatrendszerhez való hozzáférés
7. információhoz való hozzáférés
8. közszolgáltatásokhoz való hozzáférés (szociális, gyermekjóléti, és más kormányzati, önkormányzati közszolgáltatások)
9. továbbá
10. Hatalomhoz, önrendelkezéshez, önérvényesítéshez való hozzáférés
11. Befogadó közösséghez való hozzáférés - szemléletformálás

A horizontális szempontok biztosításának alapelvei, lépései:

A horizontális szempontok érvényesítésének biztosítása érdekében a Miniszterelnökség megalakítja a 8. szakaszban bemutatott Horizontális Monitoring Bizottságot és Horizontális Munkacsoportot.

Az Operatív Program megvalósítása során a Miniszterelnökség koordinációjával az Irányító

Hatóság biztosítja az alábbi esélyegyenlőségi feltételek teljesülését:

Tervezés:

- az esélyegyenlőségi elvek érvényesülésében meghatározó szerepet játszó szervezetek részvétele az operatív program és a konstrukciók tervezésében;
- egységes szabályozás kialakítása és az eljárásrendek módosítása a hatékonyság és eredményesség, és a kedvezményezettek adminisztrációs terheinek csökkentése érdekében;
- az esélyegyenlőségi elvek és a program specifikus célkitűzéseinek nyomon követését biztosító kapacitások megtervezése
- operatív programban azoknak a beavatkozásoknak az azonosítása, kiemelése a monitoring és értékelés számára, amelyek számszerűsített módon az esélyegyenlőségi célok elérését kívánják szolgálni.

Projektek kiválasztása:

- versenyalapú pályáztatás esetén releváns kiválasztási kritériumok meghatározása annak érdekében, hogy a kiválasztandó pályázatok tevékenységei a lehető legnagyobb mértékben járuljanak hozzá az esélyegyenlőségi elvek érvényesítéséhez. A kritériumoknak feltétlenül objektíveknek, egyszerűen kezelhetőnek, fajlagosan számszerűsíthetőnek kell lenniük, illetve illeszkedniük kell a pályázat tartalmához.
- szakpolitikai szempontrendszer alapján történő projekt kiválasztás esetén (állami, önkormányzati kedvezményezettek esetében) konkrét, a projekt tartalmához igazodó követelményrendszer meghatározása az esélyegyenlőségi elvek és az egyetemes tervezés elvének érvényre juttatásának érdekében.

A kritériumokat az OP Monitoring Bizottsága hagyja jóvá.

Végrehajtás:

- kiemelt, egyedi beruházások esetében projekt szinten a releváns esélyegyenlőségi elvárásoknak való megfelelés, az egyetemes tervezés elvének érvényesítése;
- minden épületre, tárgyra, technológiára, szolgáltatásra irányuló tervezési, fejlesztési projektben a fizikai és infokommunikációs hozzáférhetőség szempontjainak alkalmazása;
- az intézményrendszerben hátrányos helyzetűek alkalmazása, az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének biztosítása;
- esélyegyenlőségi képzés az intézményrendszer munkatársai részére.

Nyomonkövetés

A koordináló szervezet egységes informatikai rendszer keretében monitoring- és indikátorrendszert működtet, megszervezi az adatgyűjtési, adatszolgáltatási rendszer kialakítását, működtetését, továbbá biztosítja az operatív programok esélyegyenlőségi szempontértékelését a programszintű értékelések keretében, és az eredmények visszacsatolását a végrehajtás folyamataiba

A program intézkedései, amelyek a horizontális célkitűzéshez közvetlenül hozzájárulnak

AZ OP célzott intézkedést tesz az alábbi területen: A leromlott városi területeken élő családok, romák életkörülményeinek javítása (4.3. és 6.7. intézkedések). Ezen kívül számos területen javítja a hátrányos helyzetű emberek életminőségét: foglalkoztatásbővítés, közszolgáltatások elérhetőségének javítása, közlekedésfejlesztés, környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések (TOP 1.,3.,4. prioritástengelyek).

11.3. Férfiak és nők közötti egyenlőség

A férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdításához történő hozzájárulás ismertetése és adott esetben a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesülésének érdekében hozott intézkedések a program és a művelet szintjén.

Cél:

A 2014-2020 időszakban a TOP végrehajtásának valamennyi szintjén elő kell segíteni a nők és férfiak közti egyenlőség érvényesülését a végrehajtás minden szakaszában. A nemek közti

egyenlőség szempontjait szem előtt tartva aktívan támogatni kell azon intézkedéseket, amelyek segítenek fől számolni a nőket vagy a férfiakat érintő egyenlőtlenséget a társadalmi élet valamennyi területén, beleértve a foglalkoztatást, a képzést, a gazdasági életet, a közéletet, a javakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Elő kell segíteni a programozásnál, a projektkiválasztásnál és a fejlesztések végrehajtásakor a társadalmi nemek közötti egyenlőség megteremtését. Ennek alapvető módja a hátrányos megkülönböztetés elkerülése, az esélyteremtés eszközrendszerének alkalmazása és a demográfiai kihívás kezelése.

A1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjával és a PM 1. B fejezet 1.5. részével összhangban a cél keretében érvényesül:

- a hozzáférhetőség horizontális célkitűzése, biztosítva az ESB alapok által társfinanszírozott javakhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést mindenki számára
- a népesedési kihívások kezelése, a gyermekvállalás, a hivatás és a családi élet közötti jobb egyensúly megvalósításának elősegítése nők és férfiak számára egyaránt

A végrehajtás során kiemelt figyelmet kell szentelni:

- a férfiak és nők közötti esélyegyenlőségre a foglalkoztatási, szociális, egészségügyi, közlekedési, oktatási és képzési szolgáltatásokban, a közkincsekhez, közjavakhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben a nők gazdasági függetlenségének, illetve vállalkozóvá válásának előmozdítására
- kisgyermeket nevelő nőkkel szembeni foglalkoztatási diszkrimináció csökkentésére; a munkahelyek családbaráttá tételére, atipikus foglalkoztatási formák (részmunkaidő, munkakör-megosztás, távmunka) és rugalmas munkaszervezési módok alkalmazására a kisgyermekes szülők számára
- a nők esélyegyenlőségére a munkáért járó javadalmazásban: munkaerőpiaci bérkülönbségek, egyenlőtlenség, diszkrimináció csökkentése, (melynek hatása van később a nyugdíjak összegére is)
- a szervezetek vezetésében a nemek közti arányok kiegyensúlyozottságára
- a férfiak esélyegyenlőségének előmozdítására a családtámogatási ellátások igénybevétele (apasági szabadság, GYES, GYET), és a családon belüli egyenlőbb munkamegosztás terén

Külön figyelmet kell fordítani a roma, kisgyermeket nevelő vagy többgyermekes, 50 év feletti, inaktív vagy migráns nőkre, továbbá a gyermeküket egyedül nevelő szülőkre.

A horizontális szempontok biztosításának alapelvei, lépései:

A horizontális szempontok érvényesítésének biztosítása érdekében a Miniszterelnökség megalakítja a 8. szakaszban bemutatott Horizontális Monitoring Bizottságot és Horizontális Munkacsoportot. A TOP megvalósítása során a Miniszterelnökség koordinációjával az Irányító Hatóság biztosítja az alábbi esélyegyenlőségi feltételek teljesülését:

Tervezés:

- az intézményrendszer biztosította/biztosítja a nemek közti egyenlőség elvének érvényesülésében meghatározó szerepet játszó szervezetek részvételét az operatív program és a konstrukciók tervezésében;
- a nemek közti egyenlőség elvének és a program specifikus célkitűzéseinek nyomon követését biztosító kapacitások megtervezése
- operatív programban azoknak a beavatkozásoknak az azonosítása, kiemelése a monitoring és értékelés számára, amelyek számszerűsített módon a nemek közti egyenlőség célját kívánják szolgálni.

Projektkiválasztás

- versenyalapú pályázat esetén releváns kiválasztási kritériumok meghatározása annak érdekében, hogy a kiválasztandó pályázatok tevékenységei a lehető legnagyobb mértékben járuljanak hozzá az a nemek közti egyenlőség elvének érvényesítéséhez (elvárás, hogy a kritériumoknak feltétlenül objektíveknek, egyszerűen kezelhetőnek, fajlagosan

számszerűsíthetőnek kell lenniük, illetve illeszkedniük kell a pályázat tartalmához)

- szakpolitikai szempontrendszer alapján történő projekt kiválasztás esetén (állami, önkormányzati kedvezményezettek esetében) konkrét, a projekt tartalmához igazodó követelményrendszer meghatározása az a nemek közti egyenlőség elvének érvényre juttatásának érdekében

A kritériumokat az OP Monitoring Bizottsága hagyja jóvá.

Végrehajtás:

- kiemelt, egyedi beruházások esetében – figyelemmel e projektek volumenére és társadalmi-gazdasági hatására – projekt szinten is szükséges a nemek közti egyenlőség elvárásának való megfelelés;
- az intézményrendszer személyi állományának és vezetőinek kiválasztása során fontos szempont a férfiak és a nők esélyegyenlősége, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér követelménye.
- Az intézményrendszer munkatársai képzést kapnak nemek közti egyenlőség elvének érvényesítéséről és jó gyakorlatairól.

Nyomonkövetés

A koordináló szervezet egységes informatikai rendszer keretében monitoring- és indikátorrendszert működtet, megszervezi az adatgyűjtési, adatszolgáltatási rendszer kialakítását, működtetését, továbbá biztosítja az OP-knak a társadalmi nemek egyenlősége szempontjából történő értékelését a programszintű értékelések keretében, és az eredmények visszacsatolását a végrehajtás folyamataiba.

A program intézkedései, amelyek a horizontális célkitűzéshez közvetlenül hozzájárulnak

A TOP kiemelten segíti a kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérését segítő szolgáltatások bővítését, bölcsődék, óvodák fejlesztését (TOP 1.4., 5.1., 5.2. intézkedéseiben). Továbbá hozzájárul a közlekedésfejlesztés terén is a nemek közötti esélyegyenlőséghez, elsősorban szemléletformálással, a TOP 3.1. intézkedésében.

12 SZAKASZ: KÜLÖN ELEMÉK

12.1 A PROGRAMOZÁSI IDŐSZAK ALATT VÉGREHAJTANI TERVEZETT NAGYPROJEKTEK

(Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikke (2) bekezdésének e) pontja)

110. táblázat: A nagyprojektek listája

Projekt	A bejelentés/benyújtás tervezett dátuma (év, negyedév)	A végrehajtás tervezett kezdete (év, negyedév)	A teljesítés tervezett időpontja (év, negyedév)	Prioritási tengelyek/beruházási prioritások
Nem releváns				

12.2 AZ OPERATÍV PROGRAM EREDMÉNYESSÉGMÉRÉSI KERETE

111. táblázat: Eredményességmérési keret alaponként és régiókatégoriánként (összefoglaló táblázat)

Prioritási tengely	Alap	Régió - kategória	Mutató vagy a végrehajtás kulcsfontosságú lépése	Mérték egység, adott esetben	2018-ra vonatkozó rész cél	Végső cél (2023) ¹⁵¹		
						F	N	Ö
Az egyes prioritási tengelyek beavatkozási kategóriáit tartalmazó táblázatok alapján automatikusan generált táblázat.								

¹⁵¹ A célértékek megadhatók összesítve (férfiak+nők) vagy nemenként lebontva.

12.3 AZ OPERATÍV PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉBEN RÉSZTVEVŐ ÉRINTETT PARTNEREK

Név (beosztás, szervezet)

- Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés
- Baranya Megyei Közgyűlés
- Békés Megyei Közgyűlés
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés
- Csongrád Megyei Közgyűlés
- Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés
- Fejér Megyei Közgyűlés
- Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés
- Heves Megyei Közgyűlés
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés
- Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés
- Nógrád Megyei Közgyűlés
- Pest Megyei Közgyűlés
- Somogy Megyei Közgyűlés
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés
- Tolna Megyei Közgyűlés
- Vas Megyei Közgyűlés
- Veszprém Megyei Közgyűlés
- Zala Megyei Közgyűlés
- Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség
- NORDAÉszak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség
- Pro Régió Ügynökség
- Budapest Főváros Kormányhivatala
- Pest Megyei Kormányhivatal
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal
- Baranya Megyei Kormányhivatal
- Békés Megyei Kormányhivatal
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal
- Csongrád Megyei Kormányhivatal
- Fejér Megyei Kormányhivatal
- Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal
- Heves Megyei Kormányhivatal

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal
- Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal
- Nógrád Megyei Kormányhivatal
- Somogy Megyei Kormányhivatal
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
- Tolna Megyei Kormányhivatal
- Vas Megyei Kormányhivatal
- Veszprém Megyei Kormányhivatal
- Zala Megyei Kormányhivatal
- Budapest Főváros Önkormányzata
- Érd MJV Önkormányzat
- Békéscsaba MJV Önkormányzat
- Békéscsaba MJV Önkormányzat
- Debrecen MJV Önkormányzat
- Dunaújváros MJV Önkormányzat
- Eger MJV Önkormányzat
- Győr MJV Önkormányzat
- Hódmezővásárhely MJV Önkormányzat
- Kaposvár MJV Önkormányzat
- Kecskemét MJV Önkormányzat
- Miskolc MJV Önkormányzat
- Nagykanizsa MJV Önkormányzat
- Nyíregyháza MJV Önkormányzat
- Pécs MJV Önkormányzat
- Salgótarján MJV Önkormányzat
- Sopron MJV Önkormányzat
- Szeged MJV Önkormányzat
- Székesfehérvár MJV Önkormányzat
- Szekszárd MJV Önkormányzat
- Szolnok MJV Önkormányzat
- Szombathely MJV Önkormányzat
- Tatabánya MJV Önkormányzat
- Veszprém MJV Önkormányzat
- Zalaegerszeg MJV Önkormányzat
- Főpolgármesteri Hivatal
- Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
- Vidékfejlesztési Minisztérium
- Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
- Honvédelmi Minisztérium

- Külügyminisztérium
- Nemzetgazdasági Minisztérium
- Belügyminisztérium
- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetsége
- Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége
- Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége
- Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége
- Magyar Önkormányzatok Szövetsége
- Magyar Önkormányzatok Szövetsége
- Magyar Önkormányzatok Szövetsége
- Megyei Jogú Városok Szövetsége
- Megyei Jogú Városok Szövetsége
- Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége
- Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.
- Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdekképviselői Szövetsége
- Vállalkozások és Munkáltatók Országos Szövetsége
- Magyar Iparszövetség
- Ipartestületek Országos Szövetsége
- Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége
- Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
- Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
- Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége
- Magyar Beutaztatók Szövetsége
- Magyar Rendezvény szervezők Szövetsége
- Magyarországi Idegenvezetők Szövetsége
- Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Turisztikai Kollégiuma
- Magán szállások Országos Szövetsége
- Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége
- Magyar Természetjáró Szövetség
- Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetsége
- Magyar Vendéglátók Ipartestülete
- Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség
- Magyarországi Turisztikai Desztinációk és Menedzsment-szervezetek Szövetsége
- Magyar Fürdőszövetség
- Turisztikai Tanácsadók Szövetsége
- Magyar Gasztronómiai Egyesület
- Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége
- HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ

- Széchenyi Terv Gazdaságfejlesztő Társaság
- Magyar Turizmus Zrt.
- Nemzeti Agrár-szaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet
- Széchenyi Programiroda
- Nemzeti Innovációs Hivatal
- Századvég Gazdaságkutató Zrt.
- Magyar Turisztikai Desztinációk és Menedzsment-szervezetek Szövetsége
- Duna Régió Stratégia Titkársága
- Központi Statisztikai Hivatal
- Magyar Energia Hivatal
- Országos Atomenergia Hivatal
- Magyar Tudományos Akadémia
- Magyar Fejlesztési Bank Zrt.
- Széchenyi Tőkealap-Kezelő Zrt.
- Állami Számvevőszék (ÁSZ)
- Nemzeti Külgazdasági Hivatal (HITA)
- Kerékpáros turizmusért felelős miniszterelnöki megbízott
- Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
- Eximbank - Magyar Export-Import Bank Zrt.
- Magyar Nemzeti Bank
- Garantiqa Hitelgarancia Zrt.
- Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány
- Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt.
- Magyar Bankszövetség
- Magyar Faktoring Szövetség
- Magyar Lízingszövetség
- Magyar Kockázati- és Magántőke Egyesület
- Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt.
- Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
- Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala
- BCE Gazdálkodástudományi Kar Gazdaságföldrajz és Jövőkutatás Tanszék
- BCE Tájépítészeti Kar, Tájtervezés- és Területfejlesztési Tanszék
- BME GTK Környezetgazdaságtan Tanszék
- Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma Földhasznosítási, Műszaki és Területfejlesztési Intézet
- ELTE TTK Regionális Tudományi Tanszék
- ELTE TTK Társadalom- és Gazdaságföldrajz Tanszék
- Kaposvári Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Regionális Gazdasági- és Statisztika Tanszék
- Kaposvári Egyetem, Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola

- Kodolányi János Főiskola Európai Város és Regionális Tanulmányok Tanszék
- Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Világ- és Regionális Gazdaságtan Intézet
- Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar Vállalkozáselmélet és gyakorlat Doktori Iskola
- MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézet Társadalomföldrajzi Osztály
- MTA KRTK Közgazdaság-tudományi Intézet
- MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális Kutatások Intézete
- MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Alföldi Tudományos Osztály
- MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Dunántúli Tudományos Osztály
- MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Közép- és Észak-magyarországi Tudományos Osztály
- MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete Nyugat-magyarországi Tudományos Osztály
- Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet
- Széchenyi István Doktori Iskola vezetője, NYME Széchenyi István Doktori Iskola
- PTE KTK Közgazdasági- és Regionális Tudományok Intézete
- Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola
- PTE TTK Földrajzi Intézet
- Széchenyi István Egyetem Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar Regionális-tudományi és Közpolitikai Tanszék
- Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtani és Gazdaságfejlesztési Intézet
- Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Kar Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék
- Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Regionális Tudományok Doktori Iskola
- Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Regionális Gazdaságtani és Vidékfejlesztési Intézet
- Nyugat-Magyarországi Egyetem
- Szegedi Tudományegyetem
- Semmelweis Egyetem
- Budapesti Műszaki és Gazdaság-tudományi Egyetem
- Eötvös Lóránd Tudományegyetem
- Pécsi Tudományegyetem
- Széchenyi István Egyetem
- Szent István Egyetem
- Debreceni Egyetem
- Pannon Egyetem

13 MELLÉKLETEK (AZ ELEKTRONIKUS ADATCSERE-RENDSZERBE KÜLÖN FÁJLKÉNT FELTÖLTVE):

- Az előzetes értékelés jelentéstervezete vezetői összefoglalóval (kötelező).
- (Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 55. cikkének(2) bekezdése)
- Az előzetes feltételrendszer alkalmazhatósága és teljesülésének értékelésére vonatkozó dokumentáció (adott esetben).
- A nemzeti esélyegyenlőségi szervezetek véleménye a 11.2. és 11.3. szakaszcól (adott esetben) (Hivatkozás: az 1303/2013/EU rendelet 96. cikkének (7) bekezdése)
- Az operatív program lakossági összefoglalója (adott esetben).